МІНІСТЕРСВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКАДЕМІЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ
м. Київ

ПВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ПІДПРИЄМНИЦТВА»
м. Хмельницький

Факультет економіки та управління
КАФЕДРА ОБЛІКУ І АУДИТУ

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів і молодих учених
15–16 квітня 2015 року

ВИДАВНИЦТВО
КРУГОЗІР
Тут створюється Якість!

Запоріжжя • 2015

УДК 657-044.247(4):141.311(063)
ББК 65.052.9(4Укр)2в01я431
К65

Рекомендовано до друку Вченою радою
Запорізького національного технічного університету
(протокол № 10 від 02.04.2015 р.)

***Редакційна колегія**:*

Гудзь П.В. – д.е.н., професор;
Левченко Н.М. – д.держ.упр., професор;
Нестеренко Ж.К. – к.е.н., професор;
Корольков В.В. – к.е.н., доцент;
Лищенко О.Г. – к.е.н., доцент;
Очеретько Л.М. – к.е.н., доцент;
Візіренко С.В. – к.е.н., доцент;
Панченко О.М. – к.е.н., доцент;
Зоря О.П. – к.с.н., доцент
Жадан м.і. – к.е.н., доцент.

Відповідальний за випуск: д. держ. упр., професор Левченко Н.М.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій, а також добір, точність наведених фактів, цитат та інших відомостей несуть автори наукових праць.

К65 **Концептуальні підходи щодо удосконалення методології обліку, аналізу та аудиту в умовах євроінтеграції** : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. студентів і молодих учених. 15–16 квітня 2015 р. (ЗНТУ, м. Запоріжжя). – Запоріжжя : Кругозір, 2015. – 320 с.

ISBN 978-966-2602-76-0

Збірник містить наукові доповіді учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів і молодих учених «Концептуальні підходи щодо удосконалення методології обліку, аналізу та аудиту в умовах євроінтеграції» (Запоріжжя, 15–16 квітня 2015 р.), спрямовані на формування теоретичних і практичних засад бухгалтерського обліку, контролю та аналізу в умовах євроінтеграції.

УДК 657-044.247(4):141.311(063)
ББК 65.052.9(4Укр)2в01я431

© Запорізький національний технічний університет, 2015
ISBN 978-966-2602-76-0
© Видавництво «Кругозір», 2015

ЗМІСТ

ВСТУП 11

СЕКЦІЯ 1
ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ЗМІНИ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ ТА РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

1. *Антоненко М.А.*
КРИТЕРІЇ ВИБОРУ МЕТОДУ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ 13
2. *Боровських О.В.*
ПРОБЛЕМИ І ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК 15
3. *Головань С.В.*
ОБЛІК МЕДИКАМЕНТІВ ТА ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ 18
4. *Думбровська Н.М.*
МЕТОДИЧНА НЕУЗГОДЖЕНІСТЬ ПОРЯДКУ СКЛАДАННЯ ПРОМІЖНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ 21
5. *Казімірова Л.І.*
ОБЛІК БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ: ПРОБЛЕМИ ПРАКТИЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ 24
6. *Кляхіна А.С.*
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА ПЕРЕВАГИ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ 27
7. *Василенко В.Р.*
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА 31
8. *Кляшторна С.І.*
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА 34
9. *Кончева М.О.*
ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКОГО РІШЕННЯ ЩОДО ПРОДАЖУ (ВІДСТУПЛЕННЯ) ПРАВА ГРОШОВОЇ ВИМОГИ ДО ДЕБІТОРА 37
10. *Кравченко З.С.*
Біленко К.С.
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОПОДАТКУВАННЯ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 41
11. *Кравченко З.С.*
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ 44
12. *Криленко А.А.*
УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ НЕСТАЧ ПАЛИВА ТА МАСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ 46

13. *Кулінок Т.В.*
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ДО ВИМОГ МСБО 49
14. *Лисенко Є.О.*
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ`ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В КОНТЕКСТІ ГАРМОНІЗАЦІЇ З МСФЗ 51
15. *Лут І. В.*
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПОЗИК ВІД НЕРЕЗЕДЕНТІВ 54
16. *Подвойська В.І.*
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГАРАНТІЙНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА-ВИРОБНИКА 57
17. *Попова А. О.*
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ІННОВАЦІЇ 60
18. *Рудик Ю.В.*
АНАЛІЗ ЗМІН ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ТА ШЛЯХИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ 63
19. *Самарська І.М*
НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ (ТОВАРІВ, ПОСЛУГ) 67
20. *Скірко М.А.*
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ КОШТАМИ ЯК СКЛАДОВОЮ МОНЕТАРНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА 69
21. *Шелудько Д.В.*
Лакота Д.С.
ОПОДАТКУВАННЯ НЕРУХОМОСТІ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД 73

СЕКЦІЯ 2
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЗА ЄВРОПЕЙСЬКОЮ МОДЕЛЛЮ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

22. *Герасимчук М. Б.*
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА П(С)БО І М(С)БО 78
23. *Денисенко Я. Р.*
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПІДЗВІТНИМИ ОСОБАМИ 80
24. *Єрмак К.В.*
СУТТЄВІСТЬ В ОБЛІКОВІЙ ПОЛІТИЦІ ПІДПРИЄМСТВА ВІДПОВІДНО ДО МСФЗ 83
25. *Жирна Н.Л.*
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ І ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА 86

26. *Канджарія Т.Т.*
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА 89
27. *Козачок І.В.*
УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ЯКІСТЬ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ 93
28. *Лещук И.*
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА 95
29. *Сівець Ю.О.*
УДОСКОНАЛЕННЯ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ НЕРУХОМОСТІ 98

СЕКЦІЯ 3
ВЕКТОРИ ГАРМОНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ТА ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ

30. *Бородіна М. С.*
УДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ УХИЛЕННЯ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ 103
31. *Заліська К.Р.*
ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК ДОХОДІВ ЗА ДОВГОСТОРОКОВИМИ БУДІВЕЛЬНИМИ ДОГОВОРАМИ (КОНТРАКТАМИ) 106
32. *Назаренко Д.В.*
УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УЧЕТА КАССОВО-РАСЧЕТНЫХ ОПЕРАЦИЙ НА ПРЕДПРИЯТИИ 110
33. *Подзолова К.О.*
ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ В СИСТЕМІ ЕЛЕКТРОННОГО АДІМІНСТРУВАННЯ 112
34. *Пшенічна О.В.*
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ВКОНТЕКСТІ ГАРМОНІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОГО ТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ 115
35. *Самойлова О.М.*
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ З ПДВ У РОЗДРІБНІЙ ТОРГІВЛІ ЛІКАРСЬКИМИ ЗАСОБАМИ 118
36. *Таран М.М.*
ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК ПОЛІПШЕННЯ ОРЕНДОВАНИХ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ КОШТАМИ ОРЕНДАРЯ 121
37. *Шевчук В.М.*
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ У ВІДПОВІДНОСТІ ДО КОНЦЕПЦІЇ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ 123

СЕКЦІЯ 4
УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ЯК СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНО-ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

38. *Василенко Х.В.*
УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ОРЕНДНИХ ОПЕРАЦІЙ 128
39. *Герасименко Ю.А.*
СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА 131
40. *Дрюкова Е.Е.*
УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ У МЕЖАХ БЮДЖЕТУВАННЯ КОМЕРЦІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ 134
41. *Козік А.Ю.*
ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ 137
42. *Корнієнко О.П.*
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ З МЕТОЮ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗА РЕЛЕВАНТНІСТЮ 140
43. *Кухарєва А.О.*
ОБЛІК І АНАЛІЗ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА: УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ 143
44. *Огаренко М.В.*
АСПЕКТИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ВИТРАТ ЗА ЦЕНТРАМИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ 146
45. *Олонець С.А.*
ОПТИМІЗАЦІЯ ТОВАРНО-МАТЕРІАЛЬНИХ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ 149
46. *Пасічник А.В.*
ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ 152
47. *Півненко В.В.*
АМОРТИЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА 154
48. *Ручка Я.В.*
ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВІНСЬКОГО РІШЕННЯ ЩОДО СТВОРЕННЯ «ІДЕАЛЬНОГО СОЦІАЛЬНОГО ПАКЕТУ» 157

СЕКЦІЯ 5
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАТЕГІЧНОГО БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

49. *Борисова К.С.*
ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА 161
50. *Воробєй Д.В.*
ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК ЕЛЕМЕНТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ РЕЗУЛЬТАТОМ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА 163
51. *Кривенко А.В.*
МЕТОДИКА УДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ 165
52. *Лищенко О.Г.*
МЕТОДИКА КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ЗА ВИДАМИ БРАКУ 168
53. *Сергеєва М.О.*
ІННОВАЦІЯ ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ 171
54. *Смотрицка А.С.*
ОБЛІКОВЕ-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ 173
55. *Ткаченко О.А.*
НАПРЯМИ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ 176
56. *Шепєлєва Ю.С.*
СУТНІСТЬ ТА ЗАВДАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВІ 179

СЕКЦІЯ 6
АУДИТ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

57. *Авраменко К.В.*
СУДОВО-ЕКОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ 184
58. *Доненко Ю.П.*
УДОСКОНАЛЕННЯ АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ З ОБЛІКУ РУХОМОГО СКЛАДУ ПІДПРИЄМСТВА 186
59. *Дубовик-Разарьонова А.А.*
УДОСКОНАЛЕННЯ АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ ПО ДОВГОСТРОКОВОМУ КРЕДИТУВАННЮ 189
60. *Закорка Ю.А.*
АУДИТ ПРАВИЛЬНОСТІ ВІДОБРАЖЕННЯ ВАРТОСТІ МОНЕТАРНИХ АКТИВІВ В ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА 192

61. *Кахадзе Г.М.*
ВНУТРІШНІЙ АУДИТ ЯК ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ЯКІСТЬ 195
62. *Козаченко А.М.*
АУДИТ РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ І ВИЗНАЧЕННЯ ЇХ ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ ПІДПРИЄМСТВА 199
63. *Лищенко А.Г.*
ПРОГРАМА ТА ПРОЦЕДУРИ АУДИТУ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВІ 202
64. *Лищенко В.Г.*
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ АУДИТУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ 205
65. *Мар'єнко Т.І.*
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ У СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА 208
66. *Мотлях А.*
СКЛАДАННЯ ПРОГРАМИ АУДИТУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ 210
67. *Мульченко Д.І.*
УДОСКОНАЛЕННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В СТРАХОВИХ КОМПАНІЯХ 213
68. *Пасєвіна М.Ю.*
УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В ОРГАНАХ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ 216
69. *Рижа О.В.*
УДОСКОНАЛЕННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ 219
70. *Савченко К.Р.*
ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ 222
71. *Сидільова А.В.*
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ УМОВНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ 226
72. *Шмигля Я.О.*
УДОСКОНАЛЕННЯ АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ ПО РОЗРАХУНКАМ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ 230

СЕКЦІЯ 7
РЕФОРМУВАННЯ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ У КОНТЕКСТІ ПОДОЛАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОБЛЕМ ПІДПРИЄМСТВ

73. *Бараннік А.В.*
ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ - ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОГО РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ 234
74. *Бучакчійська Т.І.*
ОРГАНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ 236

75. *Воронова Н.В.*
ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ 239
76. *Дейнега О.О.*
СУТЬ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ 242
77. *Дребот М.В.*
ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ 244
78. *Кищенко Ю.О.*
ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ: ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ 247
79. *Малюченко Д.В.*
ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЮ З ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ 250
80. *Позивайло А.Г.*
ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ 253
81. *Пустовалова В.М.*
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ КОНТРОЛЮ ОРЕНДНИХ ОПЕРАЦІЙ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ 255
82. *Скидан О.О.*
ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ВИТРАТ АВТОТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА 259
83. *Фененко І.О.*
ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ 262
84. *Фоменко А.Ю.*
ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЮ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ 264
85. *Черевко А.Б.*
ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ 267
86. *Черевко П.Б.*
ВИЗНАЧЕННЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ НЕДОЛІКІВ В СИСТЕМІ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ 270

СЕКЦІЯ 8
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ

87. *Гончаренко Н. В.*
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ «ТАС» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ 274

88. *Довбиш Т. В.*
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» СФОРМОВАНОГО ЗА МСФЗ 277
89. *Єршова О. В.*
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «ДОНЕЦЬКИЙ ЗАВОД ГІРНИЧОРЯТУВАЛЬНОЇ АПАРАТУРИ» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ 280
90. *Жаравіна Н.В.*
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ «КРЕМЕНЧУЦЬКЕ КАР'ЄРОУПРАВЛІННЯ « КВАРЦ» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ 282
91. *Заєць А.Ю.*
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО-МЕХАНІЧНИЙ ЗАВОД «МЕТАЛІСТ» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ 285
92. *Зайцев К.О.*
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «БФ «МИКОЛАЇВБУД» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ 288
93. *Кривошей Р.В.*
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «СИСТЕМА» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ 291
94. *Кукоба Г.М.*
АНАЛІЗ ДОХОДІВ СПЕЦІАЛЬНОГО ФОНДУ БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ 294
95. *Лайкова К. М.*
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «МОТОР СІЧ» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ 297
96. *Лобач А.*
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «МетаБанк» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ 300
97. *Малишев Р.В.*
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ 303
98. *Мамонова О. І.*
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «ПІВНІЧТРАНС» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ 306
99. *Нетреба О.О.*
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «КАРЛСБЕРГ УКРАЇНА» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ 309
100. *Парапанова А.І.*
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «КИЇВСЬКА КОН-ДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «РОШЕН» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ 311
101. *Тімофеєва Х.І.*
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «ЗАПОРІЖТРАНСФОРМАТОР» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ 314
102. *Синяк М.С.*
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ РОЗРАХУНКУ ВЛАСНОГО ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ ЗА ФІНАНСОВОЮ ЗВІТНІСТЮ ПОБУДОВАНОЮ У ВІДПОВІДНОСТІ ДО ВИМОГ МСФЗ 317

Вступ

Одним із шляхів перспективного розвитку національної економіки є вдосконалення обліково-інформаційного забезпечення процесу управління. Підгрунттям його формування загальновизнано регульовані державою національні системи обліку, аналізу та аудиту. Вони є найвагомішими в економічній науці та господарській практиці. Незважаючи на достатньо високий рівень регулювання, що здійснюється на макро- та мікрорівнях, вирішити обліково-інформаційні проблеми національного господарства тільки законодавчими важелями досить складно. Необхідна опрацьована системна методологія дослідження обліку, аналізу та аудиту, яка б враховувала економічні, фінансові й облікові механізми забезпечення управління підприємствами.

Структурні зміни в економіці України та її входженням у світову спільноту також активізують потребу в удосконаленні методології обліку, аналізу і аудиту відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), а отже і масштабного їх реформуванню, оскільки застосування МСФЗ сприятиме підвищенню прозорості, зрозумілості й порівнянню інформації щодо діяльності суб'єктів господарювання, надасть можливість об'єктивно розкривати й відображати результати діяльності та існуючі фінансові ризики підприємств з метою забезпечення можливості прийняття адекватних управлінських рішень.

Отже, метою Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів і молодих учених «Концептуальні підходи щодо удосконалення методології обліку, аналізу та аудиту в умовах євроінтеграції» стало узагальнення досвіду, критичне осмислення й здійснення пошуку шляхів подальшого удосконалення методології обліку, аналізу та аудиту в умовах євроінтеграції.

Завідувач кафедри обліку і аудиту ЗНТУ,
д. держ. упр., професор Н.М. Левченко

1

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ЗМІНИ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ ТА РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Антоненко М.А.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ-612
Запорізького національного технічного університету

КРИТЕРІЇ ВИБОРУ МЕТОДУ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Основні засоби є невід'ємною частиною в балансі кожного підприємства. Основна причина, яка впливає на їх залишкову вартість, це метод амортизаційних відрахувань, строк корисного використання, встановлення ліквідаційної вартості. При вирішенні цих питань, підприємство намагається мінімізувати свій час і свою роботу, обираючи при цьому найпростіший варіант. Як наслідок, неправильне нарахування амортизації призводить до невірного визначення прибутку підприємства, що підлягає оподаткуванню та накладання штрафних санкцій [1]. Тому для підприємства дуже важливо обрати правильний метод амортизаційних відрахувань .

В Україні зазвичай використовують прямолінійний, виробничий, кумулятивний та метод зменшення залишкової вартості.

Над вибором найоптимальнішого з методів амортизаційних відрахувань, розмірковували та працювали багато науковців, але й до нині вони не дійшли до єдиної думки.

На думку вчених Н. Довгопола та М. Нестеренка найоптимальніший метод амортизації – метод зменшення залишкової вартості. В перші роки експлуатації основного об'єкта його ефективність більша, ніж в останні, а отже і сума амортизаційних відрахувань в перший період більша [2]. В. Монакін схиляється до виробничого методу нарахування амортизації. Цей метод дає змогу максимально рівномірно нарахувати амортизаційну вартість на виготовлену продукцію [3]. Л. Городянська притримується думки, що з найкращих методів є метод прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний метод. Вони сприяють досягненню більш ефективного використання активу впродовж першої половини періоду його експлуатації [4]. С. Єленчук вважає найкращий метод є прямолінійний. Перевагою цього методу є: рівномірність, стабільність,

пропорційність нарахування амортизації та віднесення її на собівартість, простота і точність розрахунків[5].

Таким чином, при виборі одного із перелічених методів доцільно керуватися такими пропозиціями:

- по-перше, не вдаватися до найлегшого та найшвидшого методу. Потрібно чітко розуміти важливість цього вибору, щоб надалі не зазнати небажаних збитків;

- по-друге, потрібно враховувати на якому етапі виробництва знаходиться підприємство, та яку воно має конкурентоспроможність, адже, це теж вагомий чинник;

- по-третє, питання щодо нарахування методів амортизаційних відрахувань основних засобів, встановлення ліквідаційної вартості та строку корисного використання регламентувати стандартами і в практичній діяльності вирішувати з позиції доцільності. Розкривати це питання в обліковій політиці.

І звичайно підвищувати кваліфікацію робітника, який уповноважений вирішувати це питання.

Отже, амортизація - це одна із головних частин в фінансовій та економічній сфері, на яку підприємство повинно завжди приділяти увагу. Для обрання підприємством оптимального методу нарахування амортизації основних засобів, потрібно досконало вивчати нормативно-правову базу, а також для кожного із виду основного засобу враховувати їх строк корисної експлуатації.

Бібліографічний список

1. Власюк Г.В. Шляхи вдосконалення основних засобів / Г.В Власюк., О.І. Зиміна // Держава та регіони. – 2008. - № 4. – С. 32 – 36

2. Довгопол Н. Амортизація: предметна сутність і ступінь впливу на відтворення основних засобів / Н.Довгопол, М. Нестеренко // НАЗВА ЖУРНАЛА – 2010. – № 12. – С. 3-13

3. Монакин В. Проблемы учета амортизации основных средст // Справочник экономиста. – 2007. – № 8. – С. 54-58

4. Городянська Л.В. Амортизація: функції, фінансовий механізм управління, концептуальні підходи до розробки загальної методики обліку амортизації // Л.В. Городянська // Актуальні проблеми економіки. – 2004. - № 2. – С. 57-68

5. Єленчук С.Г. Амортизація основних засобів – одне з найважливіших джерел інвестування / С.Г. Єленчук // Вісник Львівської комерційної академії. – Серія економічна, випуск 16, 2004. – с.204-208

Боровських О.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ-612
Запорізького національного технічного університету

ПРОБЛЕМИ І ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК

Податок на прибуток підприємств - це прямий податок, сплачуваний підприємствами з прибутку, одержаного від реалізації продукції (робіт, послуг), основних фондів, нематеріальних активів, цінних паперів, валютних цінностей, інших видів фінансових ресурсів та матеріальних цінностей, а також із прибутку від орендних операцій [2].

Ціль функціонування підприємства утворює складну і взаємопов’язану систему, що залежить як від зовнішнього середовища, котре оточує підприємство, так і від внутрішніх факторів його функціонування.

Отже, діяльність підприємства на споживчому ринку спрямована на досягнення певних стратегічних і тактичних завдань, які дозволяють забезпечити конкурентноздатність, ефективну господарську діяльність, здатність виживати на ринку, та найголовніше – отримання прибутку. Після отримання прибутку перед підприємством постає завдання – сплати податку на прибуток, яке є обов`язковим згідно Податкового кодексу України.

Проблеми оподаткування прибутку підприємств розглядалися у наукових працях: В.Л.Андрущенка, О.І.Барановського, Б.М.Бордюка, С.А.Буковинського, О.Д.Василика, В.І.Грушко, А.І.Даниленка, О.Д.Данілова, П.В.Мельника,

В.М.Опаріна, О.М.Пилипченка, О.С.Редькіна, А.М.Соколовської, І.Г.Ткачука, Буряка Л.Д. та ін.

Актуальність даного питання виходить з того, що практично кожне підприємство має розрахунки з бюджетом за податками, адже правильне їх відображення в обліку, своєчасний контроль і аналіз є залогом фінансової стабільності підприємства [3, с. 12].

Величина податку на прибуток залежить від результатів діяльності підприємства, податок на прибуток нараховується на різницю між доходами і витратами підприємства. Базова ставка податку на прибуток, як і в 2014 році, так і після змін, лишається 18% (п. 136.1 ПКУ).

Зміни, що кожного року відбуваються у бухгалтерському обліку викликає проблему різниці між прибутком, який нараховується у фінансовому обліку та прибутком, який визначається з метою оподаткування. Причиною розбіжностей між обліковим та податковим прибутком є різниця у часі виникнення доходів та витрат у фінансовому і податковому обліку [1].

На думку автора, сам механізм обчислення податку на прибуток, за допомогою П(С)БО 17, ускладнює облік і викривляє фінансову звітність, що в подальшому призводить до прийняття необґрунтованих рішень для діяльності підприємства. Потрібно удосконалювати механізм оподаткування за допомогою введення нових технологій вирахування та обчислення податку.

Оподаткування податком на прибуток у бухгалтерському обліку та податкових розрахунках вирішено частково, шляхом установлення відповідності умов визнання доходів та витрат, які враховуються при обчисленні об’єкта оподаткування, умовам, які визначає законодавство у сфері бухгалтерського обліку. Проте податковим законодавством залишено доходи, які не включаються при визначенні бази оподаткування та витрати подвійного призначення, що, у будь-якому випадку, призведе до утворення податкових різниць у бухгалтерському обліку.

Проблему документування операцій вирішено частково, оскільки дані для обчислення бази оподаткування за податковим законодавством базуються на

документації, яка використовується в бухгалтерському обліку. Слід відзначити, що залишаються нерозробленими документи для обліку податкових різниць. Отже, пропонуємо організувати облік та сформувати облікову політику на підприємстві таким чином, щоб забезпечити оперативне й достовірне визначення фінансового результату до оподаткування та податку на прибуток і якомога більше наблизити до вимог Податкового кодекс України. Запорукою оперативності обліку вважаємо чітко розроблену інформаційну систему облікового забезпечення складання податкової звітності, яка на сьогодні ще не є досконалою.

Таким чином, можна зробити висновок, що в Україні залишаються невирішеними велика низка питань стосовно обліку податку на прибуток. Податок на прибуток є найвагомішим із групи прямих податків у податковій системі України, оскільки цей податок становить вагому частину в обсязі фактичних надходжень зведеного бюджету України. Також слід відмітити, що податок має широкі можливості для регулювання і стимулювання підприємницької діяльності.

Бібліографічний список

1. Гармонізація податкового та бухгалтерського обліку в контексті оподаткування прибутку підприємств в Україні: монографія / [Огороднікова І. І., Серебрянський Д. М., Смірнова О. М., Стадник М. В. Турянський Ю. І.]; за заг. ред. Д. М. Серебрянського. – К.: Алерта, 2013. – 366 с.

2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16 липня 1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14.

3. Лучко М.Р. Взаємозв’язок положень (стандартів) бухгал-терського обліку з податковим законодавством України /М.Р. Лучко, О.В. Адамик// Наукові записки по матеріалах всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в Україні». – Чортків, 2001. – С. 12-14.

Головань С.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ з - 629
Запорізького національного технічного університету

ОБЛІК МЕДИКАМЕНТІВ ТА ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ

За ситуації, що склалась на Сході України існує нагальна потреба зупинитись на розгляді облікового відображення надходження до госпіталів та інших закладів охорони здоров'я медикаментів та лікарських засобів.

В умовах надзвичайних ситуацій перелік джерел надходження медикаментів та лікарських препаратів за рахунок коштів спеціального фонду значно розширюється (рис.1).

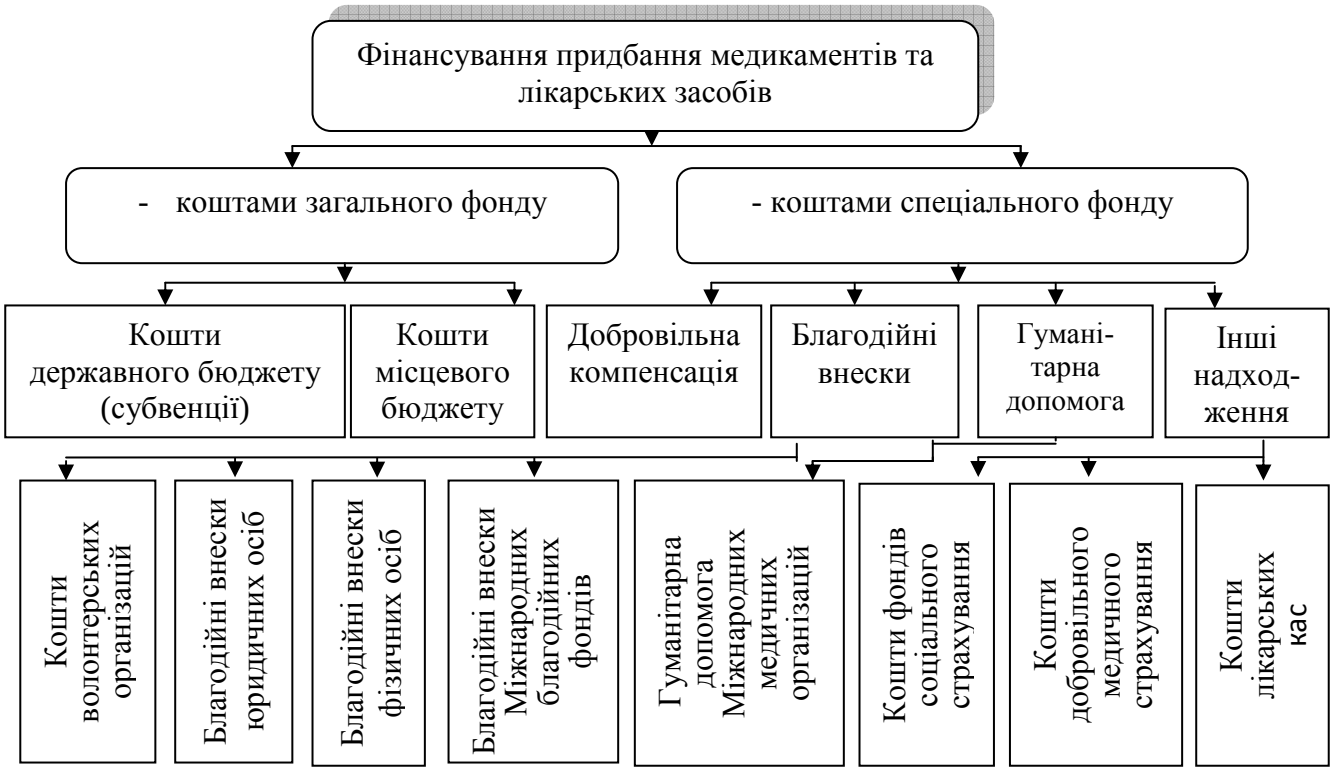

Рисунок 1 - Джерела фінансування придбання медикаментів та лікарських засобів в умовах надзвичайної ситуації [власна розробка]

На особливу увагу вимагає вивчення організації обліку медикаментів, що надійшли у вигляді благодійних внесків, оскільки за статистикою їх частка стала найвагомішою при наданні медичної допомоги постраждалим унаслідок АТО.

Медичні препарати та лікарські засоби отримані госпіталями та іншими закладами охорони здоров'я у вигляді благодійних внесків згідно Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ від 26.06.2013 №611 відображаються за дебетом відповідного субрахунку рахунку 233 «Медикаменти і перев'язувальні засоби», оскільки Мінфін переніс на 2016 рік набрання чинності Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затвердженому Наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2013 р. за №1203.

Оскільки, благодійні внески є досить різноманітними за джерелами надходження [1, с.8], то вважаємо що аналітичний облік на рахунку 233 «Медикаменти і перев'язувальні засоби» має вестись у розрізі класифікації благодійної допомоги (рис.2).

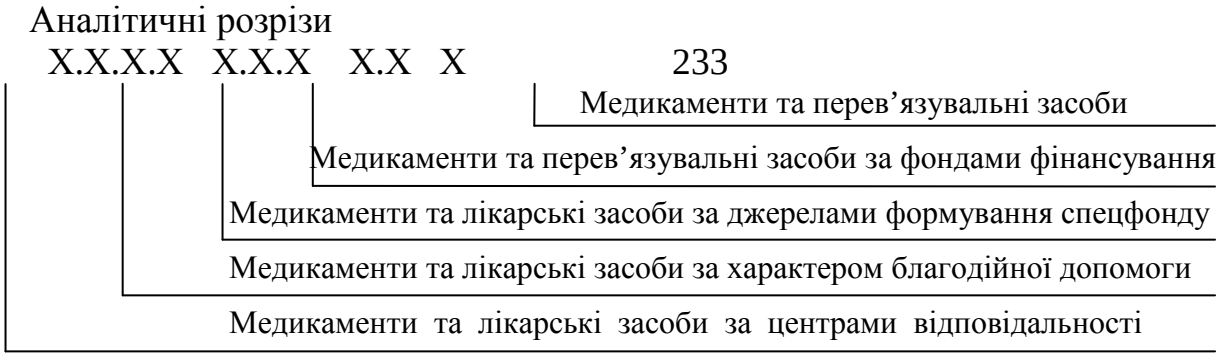

Рисунок 2 - Аналітичний облік медикаментів та лікарських засобів [власна розробка]

Наголосимо, що облік медикаментів та лікувальних засобів, отриманих як благодійність, має вестись у тих же облікових регістрах, але окремо від придбаних за рахунок загального фонду.

Залежно від форми благодійних внесків вартість медикаментів та лікувальних засобів має відображатись у меморіальному ордері:

- №3 «Накопичувальна відомість руху грошових коштів спеціального фонду в органах Державного казначейства України (установах банків)» (форма № 382 (бюджет)) - у разі відображення натуральних надходжень;

- № 4 «Накопичувальна відомість за розрахунками з іншими дебіторами» (форма № 408 (бюджет)), складеному за операціями спецфонду – у разі

відображення натуральних надходжень, при застосуванні субрахунку 364 «Розрахунки з іншими дебіторами».

Списання вартості медикаментів та лікарських препаратів на потреби госпіталя, набувачами мають відображатись за дебетом субрахунку 812 «Видатки за іншими джерелами власних надходжень бюджетних установ» і кредитом відповідного субрахунку рахунку 233 «Медикаменти і перев'язувальні засоби» [2].

Доходи за отриманою благодійною допомогою, що відображаються на субрахунку 712 «Доходи за іншими джерелами власних надходжень бюджетних установ» та проведені протягом поточного року фактичні видатки за витраченою благодійною допомогою, що відображаються на субрахунку 812 «Видатки за іншими джерелами власних надходжень бюджетних установ», у кінці року заключними оборотами мають списуватись на субрахунок 432 «Результат виконання кошторису за спеціальним фондом» [4].

Проведені операції з надходження і використання медикаментів та лікарських засобів, що надійшли у вигляді благодійної допомоги мають відображатися у формі фінансової звітності №4-2 «Звіт про надходження і використання коштів, отриманих за іншими джерелами власних надходжень бюджетних установ» [3].

За результатами проведеного дослідження, приходимо до висновку, що аналітичний облік медикаментів та лікарських засобів, що надійшли у вигляді благодійної допомоги до госпіталів та інших закладів охорони здоров'я має вестись в кількісному й вартісному вимірі за найменуваннями, за джерелами фінансування, за характером благодійної допомоги і в розрізі матеріально-відповідальних осіб. Запровадження на практиці поданих пропозицій дозволить підвищити якість обліково-інформаційного забезпечення управління медикаментами та лікарськими засобами в умовах надзвичайної ситуації.

Бібліографічний список

1. Аверіна О. Благодійність: види, підстави надання, обмеження та облік

/О. Аверіна// Все про бухгалтерський облік. - 23 грудня 2011. - №118. - с.8-13

2. Про затвердження Положення з бухгалтерського обліку запасів бюджетних установ та внесення змін до деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку бюджетних установ. Наказ Міністерства фінансів України від 14.11.2013 за № 947 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.document.ua/pro-zatverdzhennja-polozhennja-zbuhgalterskogo-obliku-zapas-doc171159.html

3. Про затвердження Порядку отримання благодійних (добровільних) внесків і пожертв від юридичних та фізичних осіб бюджетними установами і закладами освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури, науки, спорту та фізичного виховання для потреб їх фінансування. Постанова КМУ від 04.08.2000 р. за №1222 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http : // www.kodeksy.com.ua/norm_akt/source-КМУ/type-Постанова/1222-2000-п-04.08.2000.htm

4. Про порядок відображення у бухгалтерському обліку операцій пов'язаних з надходженнями у натуральній формі. Лист Державного Казначейства України від 12.05.2004 за №07-04/960-3876 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// www.ukraine.uapravo.net/data/base30/ukr30214.htm

Думбровська Н.М.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ з - 629
Запорізького національного технічного університету

МЕТОДИЧНА НЕУЗГОДЖЕНІСТЬ ПОРЯДКУ СКЛАДАННЯ ПРОМІЖНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

У сучасних динамічних ринкових умовах для нормального функціонування будь-якої ланки управління необхідно, щоб учасники могли оперативно та обґрунтовано приймати управлінські рішення, правильність та своєчасність яких ґрунтується на використанні інформації, що детально характеризує стан діяльності підприємства. За відсутності таких даних неможливо прийняти

виважені рішення щодо напрямів подальшого розвитку не тільки підприємства, але й країни в цілому. Саме тому все більшого значення у системі інформаційного забезпечення ефективного управління економічними процесами набуває фінансова звітність підприємства [4, с.5].

Існування різних рівнів регулювання порядку складання фінансової звітності (П(С)БО і МСФЗ) унеможливлює зіставність фінансової звітності підприємств, яка визнана якісною характеристикою обох систем регулювання. В таких умовах виникає необхідність переходу на єдині уніфіковані методологічні засади ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності (МСФЗ), як доступного джерела інформації про фінансовий стан та господарську діяльність суб'єкта господарювання. Проте перехід на МСФЗ ускладнюється невідповідністю НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до складання фінансової звітності» нормам, передбаченим МСФЗ.

Так, зокрема згідно МСФЗ 34 «Проміжна фінансова звітність» - це комплект стислої фінансової звітності за проміжний період. При цьому проміжний період - період фінансової звітності, коротший за повний фінансовий рік [2].

Проміжний фінансовий звіт за МСФЗ 34 має включати, як мінімум, такі компоненти:

а) стислий звіт про фінансовий стан;

б) стислий звіт про сукупні доходи, поданий як:

- стислий єдиний звіт; або

- стислий окремий звіт про прибутки та збитки та стислий звіт про сукупні доходи;

в) стислий звіт про зміни у власному капіталі;

г) стислий звіт про рух грошових коштів;

д) деякі пояснювальні примітки [2].

Водночас НП(С)БО 1»Загальні вимоги до фінансової звітності» передбачає складання: Балансу (Звіту про фінансовий стан), Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), Звіту про рух грошових коштів, Звіту про власний капітал і приміток до фінансової звітності [3].

Із наведеного переліку випливає, що примітки одночасно є складовою фінансовою звітності та додатком до неї. Але в п. 7 МСБО 1 зазначено, що примітки містять інформацію на додаток до поданої у звіті про фінансовий стан, звіті про сукупні доходи, окремому звіті про прибутки та збитки (якщо він подається), звіті про зміни у власному капіталі та звіті про рух грошових коштів. Примітки надають описові пояснення чи детальніший аналіз статей, поданих у цих фінансових звітах, а також інформацію простатті, які не відповідають вимогам визнання в цих звітах. Тому примітки до відповідних фінансових звітів поряд з фінансовими звітами є складовою фінансової звітності, а не додатком до неї.

Крім того, в НП(С)БО 1 зазначено, що проміжна (місячна, квартальна) звітність, яка охоплює певний період, складається наростаючим підсумком з початку року.

Така вимога не повною мірою узгоджується з п. 206 МСБО 34 «Проміжна фінансова звітність», який передбачає, що звіт про фінансові результати складається не лише наростаючим підсумком з початку року, а й за поточний звітний період [1, с.105]

На перший погляд суттєвих відмінностей, що до складу проміжної фінансової звітності та термінів її подання, передбаченої МСФЗ 34 та НП(С)БО 1 не має. Проте це лише на перший погляд.

Відповідно до параграфу 54 МСБО 1 «Подання фінансової звітності» звіт про фінансовий стан повинен включати статті «фінансові активи» та «фінансові зобов’язання». Проте такі статті не виділено у ф.№ 1 Баланс (Звіт про фінансовий стан) і №2-к Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан), що, на думку автора, суперечить підходам складання фінансової звітності відповідно до МСФЗ.

До того ж у ф.№ 1 Баланс (Звіт про фінансовий стан) і ф. №1-к Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан) наявні статті фінансових інвестицій. Така категорія у системі МСФЗ не визначена, тому це може призвести до непорозумінь між підходами НП(С)БО 1 та МСБО 1 «Подання фінансової звітності».

На відміну від інших форм звітності, ф. №4 «Звіт про власний капітал» не передбачає наведення інформації за попередній звітний період, що також суперечить МСФЗ.

Проведений аналіз НП(С)БО 1дає змогу зробити висновок, що концепція складання фінансової звітності за цим нормативно правовим документом суперечить концептуальній основі складання такої звітності за МСФЗ. Відсутність гармонізації між НП(С)БО 1 та МСФЗ призводить до ризику перекручення облікової інформації, створює нові проблеми та призводить до методичної неузгодженості ведення обліку та складання фінансової звітності.

Бібліографічний список

1. Марчак Н.В. Формування фінансової звітності підприємства у сучасних умовах / Н.В. Марчак // Вісник Донецького університету економіки та права №2, 2013. – С.104-110

2. Міжнародні стандарти фінансової звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin. gov.ua/control/publish/article/main?art_id-92410&cat_id=92408.

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затв. наказом Мінфіну України від 07.02.2013 р. № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua.

4. Смірнова О.М. Теоретичні та методичні основи складання фінансової звітності в Україні / О.М. Смірнова, М.В. Стадник// Ірпінь : НДІ фінансового права, 2014. – 60 с.

Казімірова Л.І.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 620
Запорізького національного технічного університету

ОБЛІК БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ: ПРОБЛЕМИ ПРАКТИЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ

На шляху України до створення конкурентоспроможної і стабільної національної економіки в умовах міжнародної інтеграції та глобалізації, розвиток аграрного сектору є стратегічним завданням державної політики. Стабільний і

поступальний розвиток галузі неможливий без удосконалення бухгалтерського обліку як функціональної підсистеми управління, який забезпечує результативною інформацією керівників, власників, інвесторів, держави. Дослідження показують, що всі кроки, які здійснюються у сфері регулювання бухгалтерського обліку в аграрному виробництві, не мають чіткої стратегії і не враховують наявних проблем галузі. Про це свідчить поспішний перехід від повного нехтування проблем бухгалтерів-аграріїв до запровадження П(С)БО 30 «Біологічні активи» [1], методологічні підходи якого повністю перекреслюють традиційні засади ведення бухгалтерського обліку.

Однією з причин введення П(С)БО 30 «Біологічні активи», і відповідно відокремлення групи активів як окремого об'єкта бухгалтерського обліку, є існування Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 41 «Сільське господарство». Основна ціль переходу на міжнародні стандарти - зробити облік відкритим і прозорим для іноземних інвесторів. З огляду на те, що нині інвесторами розвитку аграрного сектора економіки є як вітчизняні, так і зарубіжні виробники, то упровадження нового стандарту, який регулює облік сільськогосподарських активів, є актуальним і своєчасним.

Біологічні активи - це об'єднувальна назва активів, які беруть участь у сільськогосподарському виробництві, забезпечують виробничий процес і є основою майбутнього економічного прибутку підприємства. Важливу роль як основний засіб виробництва сільськогосподарської продукції біологічні активи відіграють у забезпеченні розвитку національної економіки.

За П(С)БО 30 «Біологічні активи» – тварина або рослина, яка в процесі біологічних перетворень здатна давати сільськлгосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, а також приносити в інший спосіб економічні вигоди. [1].

Зі змісту стандартів 41 і 30 випливає, що у фінансовому обліку немає потреби у калькулюванні собівартості продукції. У цьому зв'язку будова витратних рахунків змінюється. За діючою на сьогоднішній день методикою витрати основної діяльності враховуються на відповідних субрахунках, відкритих

до рахунка 23 «Виробництво». Як правило, в сільськогосподарських підприємствах це субрахунки 231 «Рослинннцтво» і 232 «Тваринництво» (активні — на початок звітного року, активно-пасивні —- протягом звітного року). На дебет цих субрахунків і відносять фактичні витрати по вирощуванню сільськогосподарських культур і утриманнютварин як продуктивного стада, так і на вирощуванні та відгодівлі, а на кредит - вихід продукції за плановою собівартістю з корегуванням в кінці календарного року до рівня фактичних витрат [2].

Слід зазначити деякі недоліки П(С)БО 30, що почали проявлятись в обліку і фінансовій звітності підприємств відразу після його введення. Зокрема, невключення загальновиробничих витрат у розрахунок фінансових результатів від первісного визнання біологічних активів та сільськогосподарської продукції на дату проміжної звітності вочевидь зумовлює необгрунтоване завищення прибутку або заниження збитку, що негативно позначається на достовірності облікової інформації і може спричинити прийняття необгрунтованих; управлінських рішень.

Таким чином, застосування прийнятої недосконалої методики визначення доходів (витрат) від первісного визнання сільськогосподарської продукції негативно впливає на організацію й ведення бухгалтерського обліку в сільськогосподарських підприємствах. «Вузькі місця» методики ускладнюють роботу бухгалтерів підприємства і підвищують суб'єктивізм облікової інформації, особливо при низькому рівні кваліфікації працівників та автоматизації облікового процесу.

Іншою не менш важливою проблемою, яка виникла в результаті запровадження методики визначення фінансових результатів від первісного визнання сільськогосподарської продукції, є незіставність показників фінансових результатів, отриманих від здійснення сільськогосподарської діяльності в динаміці, а також з іншими видами економічної діяльності. Розрахунок фінансового результату за такою методикою є винятковим явищем в системі національного бухгалтерського обліку, що унеможливлює проведення

комплексного аналізу не тільки з іншими видами економічної діяльності, а й у динаміці за певний період.

Виходячи з вищевикладеного можна зробити висновки, що введення в дію П(С)БО 30 «Біологічні активи» до тепер є проблематичним питанням, оскільки Методика обліку біологічних активів, передбачена даним стандартом потребує подальшого вивчення, доопрацювання, внесення змін та доповнень.

Бібліографічний список

1. Положення (стандарт) Бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» від 18.11.2005 р. №790 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www. zakon.rada.gov.ua/go/z1456-05

2. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів від 29.12.2006 р. №1315 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www. minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=391165...id..

3. Бутинець Ф.Ф. Облік сільськогосподарської діяльності / Ф.Ф. Бутинець // Облік і фінанси АПК – 2007 р. - № 3 – 4. – с. 81 – 98.

Кляхіна А.С.
групи ФЕУ-612
здобувач вищої освіти
Запорізького національного технічного університету

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА ПЕРЕВАГИ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ

Актуальність теми полягає в тому, что в умовах системної перебудови економіки України, адаптації її до країн із соціальною орієнтацією об'єктивно необхідним є створення трансформаційніх механізмів, які б стимулювали суб'єктів господарювання нарощувати обсяги та підвищувати ефективність виробництва, оновлювати матеріально-технічну базу. Малі та середні підприємства завдяки гнучкості, здатні розширювати асортимент за незначних капіталовкладень, сприяти зайнятості населення.

Хоча податки і збори від малого і середнього бізнесу сьогодні забезпечують біля 2% від загальних надходжень до бюджету, спрощене оподаткування є вкрай важливим для розвитку бізнесу. До того ж, малий бізнес має вирішальне значення й для формування конкурентного середовища та створення середнього класу.

На даний момент податкова система України передбачає дві форми оподаткування – загальну і спрощену.

Як юридичні особи, так і фізичні особи - підприємці мають право обрати для себе одну із них.

Відповідно до п. 291.2 ст. 291 Податкового кодексу України, спрощена система оподаткування, обліку та звітності - особливий механізм справляння податків і зборів, що встановлює заміну сплати окремих податків і зборів, встановлених п. 297.1 ст. 297 Кодексу, на сплату єдиного податку, з одночасним веденням спрощеного обліку та звітності [1].

Ця система є простою і зрозумілою в правилах адміністрування податків і надає можливість суб'єктам спрощеної системи постійної й легальної сфери діяльності.

Кількість суб'єктів сплати єдиного податку постійно збільшується, збільшуються і податкові надходження до бюджету від них.

Таблиця 1 - Структура надходжень до місцевих бюджетів від єдиного податку [2]

Показник / рік	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Єдиний податок (ЄП) – усього	1 592,57	1 854,40	1 766,27	1 895,36	1 987,90	2 334,91
ЄП з юридичних осіб, млн. грн.	717,13	791,64	662,58	732,43	804,54	876,55
Частка ЄП з юрид. осіб у структурі єдиного податку, %	45,0	42,7	37,5	38,6	40,5	37,5
ЄП з фізичних осіб, млн. грн.	875,43	1 062,76	1 103,69	1 162,93	1 027,12	1 455,95
Частка ЄП з фізичних осіб у структурі єдиного податку, %	55,0	57,3	62,5	61,4	51,6	62,4

З таблиці видно, що існує позитивна динаміка надходжень єдиного податку до місцевих бюджетів протягом 2007 – 2012 рр. як для юридичних,так і фізичних осіб, за винятком 2009 року. З 2010 року спостерігається стійка тенденція до збільшення податкових надходжень від єдиного податку зазначених категорій платників [2].

З 1 січня 2015 року внесено зміни до спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності. Так, замість шести груп платників єдиного податку визначено чотири групи. При цьому збільшується максимальний розміру доходу. Відбулося зниження на 50% ставок для малого бізнесу, тобто зменшується навантаження на малий бізнес.

Варто також зазначити, що на 2 роки подовжено мораторій на проведення перевірок малого та середнього бізнесу (з обсягом доходу до 20 млн. грн. на рік).

Незаперечною перевагою спрощеної системи оподаткування є те, що єдиний податок об’єднує в собі низку інших податків і зборів, що справляються в Україні, статус спрощенця передбачає простіший порядок обліку доходів і витрат. На платників єдиного податку не поширюється норма п. 181.1 ст. 181 Податкового кодексу щодо обов’язкової реєстрації як платника ПДВ. Між тим, спрощена система оподаткування передбачає можливість суб’єктам господарювання в окремих випадках одночасно бути платниками ПДВ та єдиного податку.

Однак, сьогодні поряд з результативним впливом спрощеної системи оподаткування як на формування доходної частини бюджету, так і на розвиток підприємництва, тенденціями збільшення і суб’єктів малого бізнесу, і податкових надходжень, є ціла низка фактів, які мають і негативні впливи, що спонукає пропонувати скасування такої системи оподаткування.

Реформуючи спрощену систему оподаткування не можна не звертати увагу на ті негативні наслідки, до яких вона привела. По-перше, це застосування схем ухилення від оподаткування, коли юридичні особи вступають у господарські стосунки з приватними підприємцями - платниками єдиного податку, які не є платниками податку на додану вартість, відбуваються досить значні втрати

бюджетних надходжень. По-друге, деякі підприємства пропонують своїм штатним працівникам реєструватися суб'єктами підприємницької діяльності - платниками єдиного податку, та продовжувати виконувати на підприємстві ті ж самі обов'язки, але при цьому сплачувати лише єдиний податок. Отже, відбувається суттєва мінімізація сплати податкових зобов'язань. Також існують і проблеми з правом найму у суб'єктів підприємницької діяльності - фізичних осіб. Трапляються й випадки, коли підприємства не переходять самостійно на загальну систему оподаткування в разі перевищення ними визначених граничних розмірів річних обсягу виручки [3].

Таким чином, спрощена система оподаткування полегшує розрахунок єдиного податку, але на практиці цей спрощений розрахунок викликає чимало проблем. Ця система широко використовується у сфері малого підприємництва і, на думку автора, дію її необхідно продовжувати та удосконалювати шляхом створення умов для розвитку й підтримки саме тих суб'єктів підприємництва, які потребують цього саме в пільговій системі оподаткування. Необхідно й надалі проводити роботу над дерегуляцією, спрощенням податкових і митних процедур для малого і середнього бізнесу.

Бібліографічний список

1. Податковий кодекс України №2755 від 21.12.2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www. zakon.rada.gov.ua/go/2755-17

2. Науково-аналітична доповідь Теоретико-методологічні засади реформування системи сплати податків і зборів в інформаційній системі Міністерства доходів і зборів України. Електронний ресурс. - Режим доступу/ http:// www.ndi-fp.asta.edu.ua/files/doc/publications/nad/ref-spl-deineka.pdf

3. Спрощена система оподаткування у сфері малого бізнесу: вітчизняний і зарубіжний досвід. Електронний ресурс. - Режим доступу/ http://www.academia.org.ua/?p=351

Василенко В.Р.
здобувач вищої освіти
Академія муніципального управління
м. Київ

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

Основна проблема, яка виникає під час виділення логістичних витрат, полягає в тому, що нормативні документи відповідних державних органів і служб щодо бухгалтерського обліку витрат не містять методик ідентифікації витрат, пов'язаних з логістичними процесами. Тобто традиційні системи обліку включають логістичні витрати в інші групи корпоративних витрат, а це не дозволяє провести їх детальний аналіз, врахувати всі наслідки прийнятих управлінських рішень, а також виявити їхній вплив на загальну ефективність логістичної системи.

Переважна більшість логістичних витрат із них знаходить своє відображення у реєстрах фінансового обліку, з яких, у свою чергу формуються дані для управлінського обліку Але відсутність інструктивних і нормативних документів державних органів і служб щодо організації обліку логістичних витрат в даний час призвела до того, що виявлення та відображення логістичних витрат на різних підприємствах здійснюється по-різному.

Для регламентації відображення логістичних операцій у фінансовому обліку пропонується внести доповнення до чинного П(С)БО 16 «Витрати» щодо визначення понять і класифікації логістичних витрат або розробити новий П(С)БО «Логістичні витрати».

Під поняттям «логістичні витрати» доцільно трактувати як від’ємні потоки ресурсів, які виникають під час постачання запасів, виробництва і збуту готової продукції та зумовлюють формування і використання активів підприємства.

З огляду на розширення сфери застосування логістичних операцій у системі рахунків бухгалтерського обліку необхідно запровадити додаткові субрахунки для обліку логістичних витрат Підприємствам, які використовують 9-ий клас рахунків, рекомендується обліковувати логістичні витрати на субрахунках 92.1

«Логістичні витрати на адміністрування», 93.1 «Логістичні витрати на збут», 91.1 «Логістичні витрати на виробництво», 93.2 «Логістичні витрати на транспортування», 93.3 «Логістичні витрати на виконання замовлення». В подальшому логістичні витрати, на нашу думку, мають списуватись на рахунок 20 «Виробничі запаси», окремим субрахунком з подальшим розподілом аналогічного товано-транспортним витратам..

Підприємствам, які використовують 8 клас рахунків для відображення елементів витрат, рекомендується використовувати 85 рахунок із субрахунками 1 - «Логістичні витрати на адміністрування», 2 - «Логістичні витрати на збут», 3 - «Логістичні витрати на виробництво», 4 - «Логістичні витрати на транспортування», 5 - «Логістичні витрати на виконання замовлення».

Про використання тих або інших субрахунків свідчить наказ про облікову політику підприємства, який видається раз на рік на початку року. Саме в окремому розділі наказу доцільно сформувати таку модель обліку, яка б забезпечила максимальне накопичення інформації про логістичні витрати з метою трансформації її в управлінський облік.

Аналізуючи чинну номенклатуру статей витрат, за якими формується собівартість продукції, немає можливості отримати достовірну інформацію про витрати на транспорт, транспортування, на функціонування складських технологій тощо. Для отримання такої інформації необхідно витратити чимало часу на її пошук із різних документально-інформаційних джерел. Таким чином, лише після створення загальної методики обліку логістичних витрат і їх розподілу, підприємства зможуть здійснювати облік логістичних витрат за елементами згідно з планом рахунків - за формами та місцем виникнення, за логістичними функціями, за характером змінності [3].

Організація запропонованої системи обліку логістичних витрат сприятиме обмеженню останніх, що матиме позитивний вплив на підвищення конкурентоспроможності продукції за вартістю, позитивно вплине на процеси визначення ефективності логістичних процесів на підприємстві, а також

нагромадженню аналітичної інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень.

Проблема обліку логістичних витрат полягає не в розробці якихось універсальних методик збору корисної для управління інформації та її нагромадження, а в раціональному виділенні її з існуючих інформаційних потоків. При цьому виникає ситуація, пов'язана з розробкою нових методик і схем руху інформації всередині підприємства. Налагодження збору та формування логістичної інформації повинно відповідати принципу мінімальних витрат, відповідно до розроблених принципів і завдань. Ефективно побудована логістична система підприємства повинна працювати в автономному режимі як окрема підсистема управлінського обліку.

Таким чином, проведені дослідження системи логістичної діяльності дозволили зробити висновок про: необхідність класифікації логістичних витрат до потреб фінансового й управлінського обліку в конкретних логістичних ланцюгах; внесення змін у чинний План рахунків бухгалтерського обліку щодо накопичування інформації про логістичні витрати; деталізацію логістичних операцій в оперативному режимі у підсистемі управлінського обліку.

Бібліографічний список

1. Крикавський Є. Логістика: підруч. / Крикавський Є. - Львів: в-во Нац. у-ту «Львівська політехніка», 2004. - 448 с.

2. Кальченко А. Г. Логістика: навч. посіб. / Кальченко А. Г. – К.:КНЕУ, 2002. - 148 с.

3. Понамарьова Ю. В. Логістика: навч. посіб. / Понамарьова Ю. В. - К: Центр навч. літ-ри, 2003. - 192 с.

Кляшторна С.І.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 619
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасна методика визначення результату діяльності, а також порядок його розподілу не завжди надає користувачам публічної фінансової звітності достовірну інформацію, яка є підґрунтям для оцінки ефективної діяльності суб'єктів господарювання. Саме тому, сучасні умови господарювання спонукають до перегляду процесу визначення та аналізу фінансових результатів діяльності, зокрема, прибутку підприємства, який є одним із визначальних чинників економічного розвитку [3].

Провівши аналіз трактування науковцями поняття «фінансовий результат», приходимо до висновку, що фінансовий результат – один із найважливіших показників діяльності підприємства, який відображає зміну власного капіталу за результатами здійснення виробничо-фінансової діяльності за визначений період часу.

Фінансовий результат підприємства здебільшого ототожнюють із прибутком, проте це не завжди коректно, оскільки можливі випадки, коли підприємство працює збитково. Визначення й опис поняття «збиток» у літературних джерелах зустрічається нечасто. Це пов'язано з тим, що категорії «прибуток» і «збиток» протилежні за змістом, але водночас виражають зміст поняття «фінансовий результат». Тому, даючи характеристику прибутку, про збиток забувають. Збиток – це своєрідний антипод прибутку, і порядок його формування нічим не відрізняється від позитивного результату діяльності, тобто збиток також знаходять як різницю доходів і витрат діяльності господарюючого суб'єкта, тільки результат має від'ємне значення [4, с. 136].

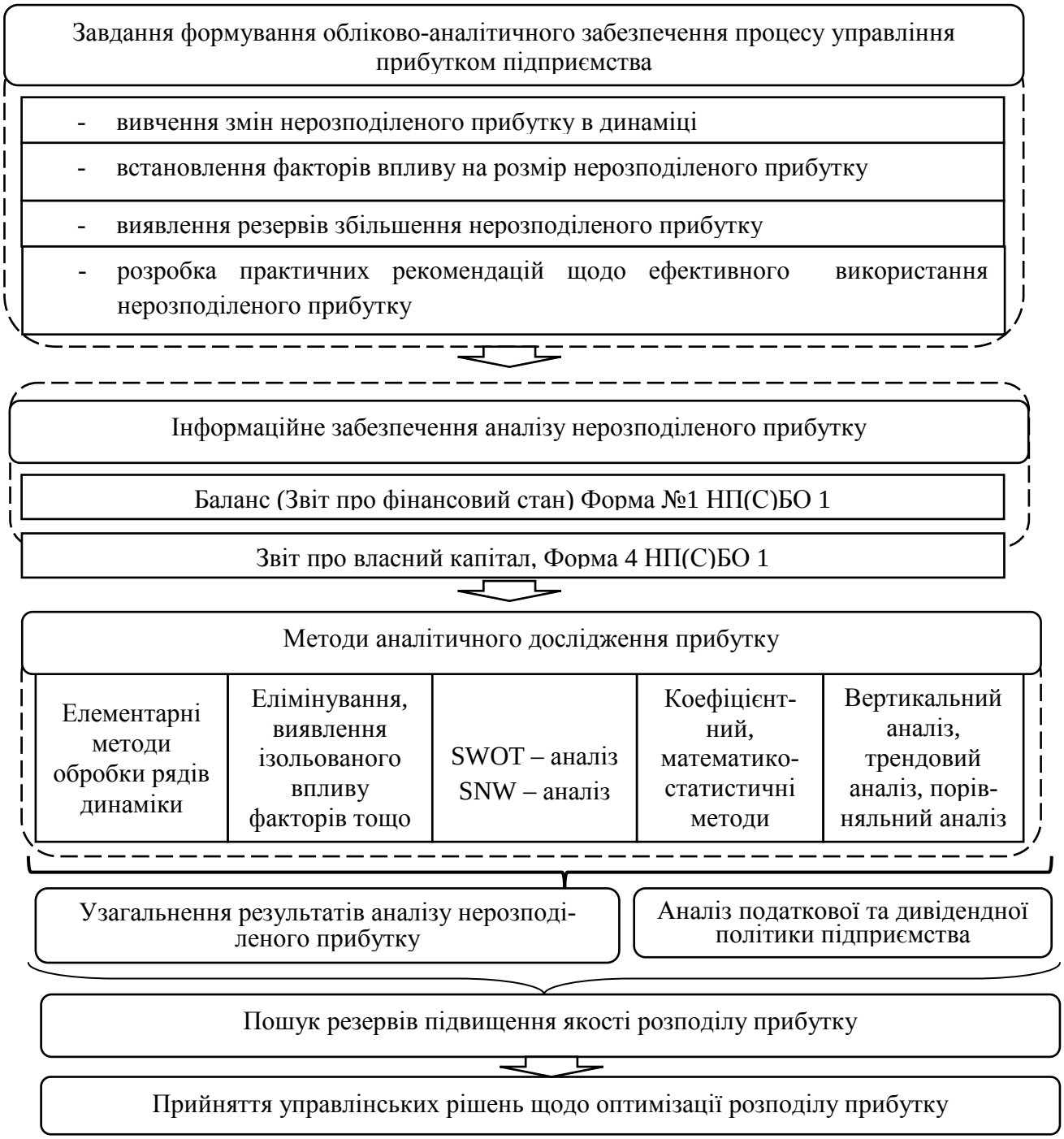

Рисунок 1 – Методологія аналізу балансового (нерозподіленого) прибутку підприємства [розробка автора]

Серед усіх видів прибутку важливе значення при формуванні обліково-аналітичного забезпечення процесу управління фінансовими результатами має балансовий (нерозподілений) прибуток, оскільки він відображається у балансі підприємства у складі власного капіталу та є кінцевим показником діяльності. Балансовий (нерозподілений) прибуток в загальній класифікації прибутку

виділяється за ознакою характеру використання прибутку [3, с.100]. Тобто весь прибуток, отриманий за результатами діяльності звітного періоду поділяється на дві частини: розподілений та нерозподілений. Нерозподілений прибуток виражається в тій частині прибутку, що залишається після розподілу на дивіденди, поповнення резервного капіталу та основні напрямки розвитку діяльності підприємства. Традиційно прийнято брати до уваги саме ту частину прибутку, що розподілена, тож балансовий (нерозподілений) прибуток залишається поза увагою аналітиків і не відіграє належної ролі при прийнятті управлінських рішень [1, с.70]. Отже, нагальною потребою сьогодення є удосконалення методології аналітичного забезпечення процесу управління прибутком підприємства шляхом доповнення таким етапом аналізу прибутковості підприємства, як аналіз оптимальності розподілу балансового (нерозподіленого) прибутку (рис.1).

Підводячи підсумок вищевикладеному, варто наголосити, що використання при формуванні обліково-аналітичного забезпечення процесу управління фінансовими результатами перелічених методів та прийомів аналітичного дослідження дозволить розробити практичні рекомендацій щодо оптимального розподілу прибутку підприємства та забезпечить прийняття обґрунтованих управлінських рішень з ефективного ведення господарської діяльності підприємства.

Бібліографічний список

1. Левченко Н.М. Удосконалення методики аналізу фінансових результатів діяльності підприємства / Н.М. Левченко, Ж.О. Кулик // Інвестиції: практика та досвід. - 2014. - **№ 21**. - С. 68-72

2. Петренко Н.І. Удосконалення методики обліку операцій з нерозподіленим прибутком / Н.І. Петренко, Н.І. Локтіонова // Вісник ЖДТУ. – 2011. - №4. – С.100-105.

3. Пушкар М. С. Фінансовий облік : підручник / М. С. Пушкар// Тернопіль : Карт-бланш, 2002. – 628 с.

4. Уткіна Н. В. Економічний зміст фінансових результатів діяльності підприємства: історичний аспект / Н. В. Уткіна // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. – № 11. – С. 133-137

Кончева М.О.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 629
Запорізького національного технічного університету

ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКОГО РІШЕННЯ ЩОДО ПРОДАЖУ (ВІДСТУПЛЕННЯ) ПРАВА ГРОШОВОЇ ВИМОГИ ДО ДЕБІТОРА

Підгрунттям управління дебіторською заборгованістю підприємств є опрацювання чисельних потоків різноманітної економічної інформації, провідна роль у загальній сукупності яких належить обліковій інформації.

Згідно П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість», дебіторська заборгованість – сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату [2]. Під таке трактування підлягає як заборгованість дебіторів, яка утримується підприємством до дати погашення, так і заборгованість дебіторів призначена для перепродажу [1, с.222].

Виникнення дебіторської заборгованості призначеної для перепродажу є об’єктивним явищем, яке потребує прийняття ефективних управлінських рішень, одним з яких є її рефінансування шляхом проведення факторингових операцій [3, с.319].

Підствою для прийняття управлінського рішення щодо продажу (відступлення) права грошової вимоги до дебітора та укладення договору фактоингу має стати, на нашу думку, рейтингова оцінка дебіторів.

Рейтингова оцінка (віднесення до класу, розряду, категорії) - це оцінка позиції аналізованого об'єкта за сукупністю показників (критеріїв).

Рейтингова оцінка дебіторів має здійснюватись за наступними етапами:

1) збір та аналітична обробка вихідної інформації за певний період;

2) обґрунтування системи показників, що використовуються для рейтингової оцінки дебіторів;

3) розрахунок підсумкового показника рейтингової оцінки;

4) класифікація (ранжирування) дебіторів щодо рейтингу.

Зупинимось детально на кожному з перелічених етапів.

Для збору та аналітичної обробки вихідної інформації за певний період вважаємо за доцільне використовувати Звіт про рейтингову оцінки дебіторів (далі – Звіт), який має будуватись на підставі договорів і даних бухгалтерського обліку по рахунках 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» та 37 «Розрахунки з різними дебіторами» (табл.1).

Таблиця 1 - Звіт про рейтингову оцінки дебіторів [авторська розробка]

Дебітор	Критерії оцінки дебіторів							Підсумковий показник рейтингової оцінки
	Тип дебітора	Термін співпраці з дебітором	Строк платежу грошової вимоги	Ризик одержання грошових коштів від покупців	Спосіб передачі грошової вимоги фактору	Заборона відступлення або обмеження відступлення права грошової вимоги	Можливість наступного відступлення права грошової вимоги	

На наступних етапах, виходячи з визначених критеріїв рейтингової оцінки дебіторів мають бути визначені основні показники оцінки ризику погашення дебіторської заборгованості, дана їм оцінка згідно зі шкалою оцінювання дебіторів, визначено їх вагоме значення та вагомий коефіцієнт груп показників, а також визначено підсумковий показник рейтингової оцінки та проведено його порівняння з допустимим балом. При цьому оцінка ризику погашення дебіторської заборгованості має здійснюватись наступним чином (табл.2).

Таблиця 2 - Оцінка ризику погашення дебіторської заборгованості [авторська розробка]

Показники	Значення показника		
	Зона ризику	Зона небезпеки	Зона благополуччя
Тип дебітора	≤1	2	≥2
Термін співпраці з дебітором	<1	3-5	>5
Строк платежу грошової вимоги	≤1	2-4	≥5
Ризик одержання грошових коштів від покупців	≤1	2-4	≥5
Спосіб передачі грошової вимоги фактору	≤3	4	≥5
Заборона відступлення або обмеження відступлення права грошової вимоги	≤2	3-4	≥5
Можливість наступного відступлення права грошової вимоги	≤1	2	≥3
Підсумковий показник рейтингової оцінки	≤10	11-4	≥30

При оцінці ризику погашення дебіторської заборгованості та рейтинговій оцінці дебіторів пропонується використовувати наступну систему оцінювання:

1) за типом дебіторів – фізичні особи – 1 бал, юридичні особи – 2 бали;

2) за терміном співпраці з дебітором: менше року – 1 бал; від 1 до 3 років – 3 бали; понад 3 років – 5 балів;

3) за строком платежу грошової вимоги: наявна грошова вимога – 1, майбутня грошова вимога – 5;

4) за ризиком одержання грошових коштів від покупців: високий – 1, низький - 5;

5) за способом передачі грошової вимоги фактору: з наявності домовленості між клієнтом та боржником – 5 балів; без наявності домовленості між клієнтом та боржником – 3 бали;

6) за забороною відступлення або обмеження відступлення права грошової вимоги: заборона відступлення права грошової вимоги – 2 бал; обмеження відступлення права грошової вимоги – 3-4 бали; відсутність заборони чи обмеження відступлення права грошової вимоги – 5 балів;

7) за можливістю наступного відступлення права грошової вимоги: можливість наступного відступлення права грошової вимоги – 3 балів; відсутність можливості наступного відступлення права грошової вимоги – 1 бал.

Таким чином, дебітори мають бути класифіковані за наступними групами:

- групи ризику (рейтинг ≤10 балів);

- групи небезпеки (рейтинг в межах від 10 до 30 балів);

- групи благополуччя (рейтинг ≥30 балів).

Віднесення тих чи інших дебіторів до відповідної групи має стати підставою прийняття управлінського рішення щодо здійснення операцій з відступлення грошових вимог та укладення договору факторингу.

Бібліографічний список

1. Должанський А.М. Теоретичні аспекти та класифікація дебіторської заборгованості / А.М. Должанський, А.М. Кагутич// Збірник науково-технічних праць Національного лісотехнічного університету України. – С.222-226

2. Дебіторська заборгованість : Положення стандарт бухгалтерського обліку 10, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 8 жовтня 1999 р. за №237 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// www.zakon.rada.gov.ua/go/z0725-99

3. Єваш Т.О. Удосконалення обліку рефінансування дебіторської заборгованості шляхом проведення факторингових операцій /Т.О. Євлаш// Вісник ДонНУЕТ. – 2011. – № 4 (52). – С. 319-324

Кравченко З.С.
здобувач вищої освіти
Біленко К.С.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ-612
Запорізького національного технічного університету

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОПОДАТКУВАННЯ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

На даному етапі розвитку економіки України питання щодо оподаткування страхової діяльності є доволі актуальним. Проведення економічної реформи і структурної перебудови економіки обумовлює необхідність подальшого розвитку національного страхового ринку як складової частини фінансового ринку України, що сприяє створенню підґрунтя для стійкого економічного зростання і забезпечує відшкодування збитків у разі стихійного лиха, аварій, катастроф та інших непередбачених подій, що негативно впливають на діяльність суб'єктів господарювання і держави [1].

Сучасному стану страхового оподаткування, його проблемам та перспективам розвитку присвячені праці вітчизняних та зарубіжних економістів, серед яких маємо відзначити: Базилевича В. Д., Бєлоконєва Ф. Н., Бланк Д., Горбач Л. М., Єфімова С. Л., Заруби О. Д., Приходько В. С. та інших.

Страхування слід розглядати, з одного боку як господарську діяльність страховиків, спрямовану на отримання прибутку, а з іншого - як інструмент податкової оптимізації, який використовується іншими учасниками процесу суспільного відтворення з метою зменшення витрат на сплату податків.

Враховуючи різницю в ставках оподаткування податком на прибуток між страховиками (3%) та іншими підприємствами (25% до 2010 р., 23% в 2011 р., 21% в 2012 р., 19% в 2013 р., 18% в 2014 - 2015 рр.), виникав реальний стимул для податкового арбітражу, тобто для перетікання капіталу з секторів економіки з більш високим податковим навантаженням в сектор, де таке навантаження є нижчим [3].

Узагальнимо особливості оподаткування страхової діяльності у таблиці 1.

Таблиця 1 - Особливості оподаткування страхової діяльності [2]

Об’єкт оподаткування	Ставка податку
Прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування, визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень цього розділу	Базова (основна) ставка податку становить 18 відсотків
Дохід за договорами страхування, визначений згідно з п.п. 141.1.2 ст. 141 ПКУ	0 відсотків за договорами з довгострокового страхування життя, договорами добровільного медичного страхування та договорами страхування у межах недержавного пенсійного забезпечення, зокрема договорів страхування додаткової пенсії 3 відсотки за договорами страхування від об'єкта оподаткування, що визначається у п.п. 141.1.2 ст. 141 ПКУ

Отже, резиденти, які проводять страхову діяльність одночасно сплачують:

- податок на прибуток за базовою основною ставкою 18 %;
- податок на дохід за ставками 0% та 3 % (п. 136.2, п.п. 141.1.1)

Оскільки податок на дохід є частиною податку на прибуток (п.п. 134.1.2), страхові організації сплачуватимуть податок на прибуток за даними фінансової звітності, відкоригований на податкові різниці, зменшивши його на податок із доходів.

У зв'язку із застосуванням нового підходу до оподаткування прибутку підприємств, докорінно змінилося формулювання об'єкта оподаткування. Відтепер об’єкти, які підлягають оподаткуванню, визначено одразу в декількох статтях ПКУ.

Загальна схема оподаткування залишилась приблизно такою ж, як і до змін, тобто існує розділення доходів від страхування та іншої діяльності [2].

Відбулося звуження об’єкта оподаткування, який оподатковується за спеціальною ставкою, до суми нарахованих страхових премій. Водночас, інші

доходи від страхової діяльності (інвестиційні доходи, інші винагороди тощо) будуть оподатковуватись за загальною ставкою як і доходи від нестрахової діяльності.

Таким чином, новий підхід в оподаткуванні передбачає застосування до страховиків одночасно двох податків:

– податку на прибуток за загальною ставкою – визначається за правилами бухгалтерського обліку з урахуванням коригувань на податкові різниці;

– податку на дохід за спеціальною ставкою – визначається на основі нарахованих страхових премій.

Суттєво змінено підхід до оподаткування податком на прибуток страхової діяльності, відповідно до якого запроваджено двоступеневу систему оподаткування, яка характерна для багатьох країн Євросоюзу.

Слід зазначити, що така система оподаткування ставить страховий бізнес в рівні умови з іншими підприємницькими структурами, що відповідає господарській практиці економічно розвинених країн [3].

Проте, такий підхід може спричинити непорозуміння між платником та контролюючими органами з приводу подвійного оподаткування, оскільки фінансові результати за правилами бухгалтерського обліку формуються також за рахунок доходів і витрат на страхування.

Бібліографічний список

1. Завада О. Нова система оподаткування страхових компаній повністю розв’яже ДПАУ руки / О.Завада // [Електронний ресурс].– Режим доступу http:// www.forinsurer.com/public/10/12/01/4237

2. Податковий Кодекс України №2755 від 21.12.2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www. zakon.rada.gov.ua/go/2755-17

3. Податковий кодекс в частині оподаткування страховиків потребує доопрацювання [Електронний ресурс].– Режим доступу http:// www. uainsur.com/com/our-news/43525/

Кравченко З.С.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ-612
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ

Грошові кошти є одним з найважливіших об’єктів дослідження .В сучасних умовах ефективність функціонування підприємства залежить від правильної організації обліку грошових коштів .

Достовірна та повна оперативна інформація про грошові кошти здатна підвищити якість управлінських рішень, а також позитивно вплинути на поточний і прогнозний і фінансовий стан на підприємстві.

Інформація про рух грошових коштів необхідна для обізнаності користувачів та прийняття адекватних рішень повної та неупередженої інформації про фінансовий стан чи результаті діяльності та рух коштів.

Активно досліджували питання обліку грошових коштів і касових операцій такі економістів, а саме: М.Т.Білухи, Ю.А.Вериги, О.М.Губачової, Г.Г.Кірейцева, Л.В.Нападовської, В.О.Озерана, М.С.Пушкаря, В.В.Сопка, М.Р.Метью, М.Л.Перела, Н.Н. Грабової та інших.

Сучасні дослідження обліку грошових коштів та організації касових операцій, дозволило виявити деякі недоліки здійснення облікового процесу. Зокрема такі:

1) відсутність розроблених робочих інструкцій працівників бухгалтерії і каси стосовно порядку оформлення, видачі готівки з каси;

2) відсутність затвердженого графіку здійснення роботи касира, що не сприяє ефективному ходу облікового процесу, а в деяких випадках і взагалі ускладнює його;

3) зятяжна процедура оформлення видаткових та прибуткових касових ордерів;

4) відсутність ведення управлянської звітності для контролю за станом і рухом грошових коштів, що пояснюється завантаженістю працівників бухгалтерії підприємства основною звітністю.

Удосконалення організації обліку касових операцій на підприємствах повинно відбуватися в напрямі вирішення окреслених проблем. Зокрема, для забезпечення дотримання вимог видачі готівки з каси на підприємствах слід розробити інструкції текстової форми, щодо оформлення видачі готівки з каси.

Доцільно запровадити і складання Звіту про виконання платіжного бюджету, який передбачає надання інформації про грошові потоки підприємства. У звіті мають подаватися показники, які інформують систему управління про стан готівкових коштів на початок і кінець звітного періоду [4].

Формування управлінської звітності щодо грошових потоків підприємства буде корисним для оцінки його готівкових коштів, а також надать можливість користувачам розробляти моделі оцінки і порівняння теперішньої вартості майбутніх грошових потоків.

Отже, у ході проведеного дослідження можна зробити висновок, що в умовах сьогодення для вдосконалення облікового процесу з питань обліку касових операцій особливої уваги набувають проблеми вдосконалення його організації, вирішення яких дозволить підвищити ефективність роботи каси підприємства, знизити ризики помилок і прорахунків під, що значно покращить організацію та ведення бухгалтерського обліку грошових коштів в Україні .

Бібліографічний список

1. Лігоненко Л.О., Ситник Г.В. Управління грошовими потоками: навч.посіб. – К: Національний торгівельно-економічний університет, 2005. – 255с.

2. Положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності виконання державного та місцевих бюджетів в органах ДКУ : затверджено наказом Державного казначейства України від 28.11.2000 № 119 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www. zakon.rada.gov.ua/go/z1915-13

3. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління НацБанку України від 15.12.2004 р. №637 із наступними змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// www.zakon.rada.gov.

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www. zakon.rada.gov.ua/go/z0336-13

Криленко А.А.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 619
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ НЕСТАЧ ПАЛИВА ТА МАСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

Податковий облік втрат палива та мастильних матеріалів (далі – ПММ) варто розглядати з урахуванням причин, з яких вони виникли. Традиційно говорячи про втрати ПММ, мова в першу чергу йде про втрати матеріальних цінностей з причин об'єктивного характеру, а саме які виникли внаслідок природних змін фізичних властивостей (вивітрювання, виморожування, розлив при перекачуванні, випаровування тощо). Втрати, які виникають внаслідок змін фізичного стану ПММ прийнято називати природніми втратами, до їх складу відносяться (рис.1):

Рисунок 1 - Втрати ПММ з причин об'єктивного характеру (природні втрати) [1, с..233]

Списання нестач та втрат ПММ регулюється нормами розділу ІІІ «Податок на прибуток підприємств» ПКУ, а отже обов'язково повинне мати відображення в

податковому обліку. Оскільки втрати ПММ з причин об'єктивного характеру поділяються на кілька груп (рис.1), то найбільш обґрунтованим буде розглядати порядку їх відображення в податковому обліку за кожною з груп втрат. Так, природні втрати у межах норм природного убутку згідно абз. «и» пп. 138.10.1 ПКУ відносяться до складу загальновиробничих витрат і в податковому обліку включаються до складу собівартості виготовлених та реалізованих матеріальних цінностей, виконаних робіт та наданих послуг.

Втрати, викликані технологічним процесом, тобто іншими словами технічні (виробничі) витрати згідно п.140.3 ПКУ також можуть бути включені до сукупності податкових витрат лише в межах норм, визначених Кабінетом Міністрів України або уповноваженим ним центральним органом виконавчої влади, або іншим органом, визначеним законодавством України.

До складу природних втрат матеріальних цінностей відносяться також втрати в результаті природнього псування товару. Проте дані втрати згідно чинного податкового законодавства не можуть бути списані на податкові витрати, оскільки обов'язково мають бути встановлені особи з необережності, неуважності чи недбалості яких було допущенно просторочення використання матеріальних цінностей [2].

Таким чином, згідно ПКУ до податкових витрат можна віднести лише втрати матеріальних цінностей в межах відповідних норм втрат (пп. 138.8.5 «и» п. 138.10.1 щодо нестач і втрат внаслідок псування матеріальних цінностей, п. 140.3 ст. 140 щодо втрат у межах норм природного убутку чи технічних (виробничих) втрат). Отже, понаднормові суми втрат матеріальних цінностей не потрапляють до податкових витрат, оскільки їх вважають такими, що не використані в господарській діяльності. Утім, і дохід згідно пп. 136.1.5 ПКУ не визнається.

Що стосується ПДВ, то ситуація майже аналогічна. Природні втрати не впливають ні на податковий кредит, ні на податкові зобов'язання. Однак податковий кредит за понаднормовими втратами слід відсторнувати. При цьому сторнування має відбуватись шляхом нарахування податкових зобов'язань. Принаймні, так зазначено в п. 189.1 ПКУ [2].

Отже, схема облікового відображення втрат матеріальних цінностей з причин об’єктивного характеру набуває наступного вигляду (рис.2).

Рисунок 2 - Схема податкового обліку втрат ПММ з причин об’єктивного характеру

Відмінною рисою втрат ПММ з причин суб’єктивного характеру є те, що вони виникають за участі людського фактору. Тож, чітко можна стверджувати, що порядок облікового відображення в податковому обліку втрат ПММ з причин суб’єктивного характеру залежить від причини виникнення та можливості встановлення винних осіб.

За результатами проведеного дослідження запропоновано класифікацію втрат матеріальних цінностей підприємства за причинами виникнення, яка в повній мірі відповідає потребам ведення податкового обліку, гарантує отримання детальної інформації за аналітичними розрізами та сприятиме уточненню відображення втрат матеріальних цінностей у податковому обліку.

Бібліографічний список

1. Очеретько Л.М. Податковий облік втрат матеріальних цінностей з пичин суб’єктивного характеру / Л.М. Очеретько, А.В. федоряк// Сталий розвиток економіки. - 2013. - № 2. - С. 233-239.

2. Податковий кодекс в частині оподаткування страховиків потребує доопрацювання [Електронний ресурс]. – Режим доступу http:// www. uainsur.com/com/our-news/43525/

Кулінок Т.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 610
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ДО ВИМОГ МСБО

Реформування системи бухгалтерського обліку в Україні є складовою частиною заходів, орієнтованих на впровадження економічних відносин ринкового напряму. Головне завдання трансформації національної системи бухгалтерського обліку полягає у прискоренні процесу її приведення у відповідність до вимог ринкової економіки та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Грошові кошти є одним з найважливіших об’єктів дослідження бухгалтерського обліку. Вони присутні на початковому та кінцевому етапах облікового циклу, який включає придбання товарів, виробництво продукції, виконання робіт, надання послуг, фінансову та інвестиційну сторони діяльності підприємства.

На кожному підприємстві для забезпечення належного використання і контролю за рухом грошових коштів організовується їх облік.

При організації обліку грошових коштів підприємству слід забезпечити повноту та своєчасність їх відображення у системі обліку. Побудова належного обліку грошових коштів передбачає правильність здійснення й відображення всіх етапів їх руху, починаючи з нормативно-правових вимог, заповнення первинних документів, узагальнення та систематизації інформації в регістрах і завершуючи складанням звітності.

Особливої актуальності зараз набувають безготівкові розрахунки, вага яких у загальному обороті грошових коштів зростає все більшою мірою.

Облік руху безготівкових коштів здійснюється на активному рахунку 31 «Рахунки в банках». За дебетом відображається надходження коштів на розрахунковий рахунок у банку. За кредитом рахунку відображаються суми,

які одержані підприємством від банку і перераховуються на інші рахунки або іншим організаціям.

Серед практиків існує думка, що удосконалення безготівкових грошових розрахунків шляхом використання програми «Клієнт-Банк», дасть змогу прискорити оперативність ведення обліку [1].

Використання грошових коштів в умовах застосування сучасних інформаційних технологій обумовлює появу електронних коштів. Це обґрунтовує необхідність відокремлення нового рахунку. Вважаємо, що для синтетичного обліку електронних коштів доцільно використати окремий спеціальний рахунок, наприклад з відповідною назвою «Спеціальні рахунки». Крім того, субрахунок», передбачений лише для обліку електронних грошей, номінованих в національній валюті, а використання спецрахунків дасть змогу ведення аналітичного обліку за умовною валютою електронного гаманця.

Разом з тим зустрічається пропозиція, що для синтетичного обліку електронних коштів необхідно відокремити рахунок 32 з назвою «Електронні кошти», а аналітичний облік здійснювати за їх видами. У фінансовій звітності сальдо по рахунку 32 «Електронні кошти» пропонується відображати в балансі у складі статті «Грошові кошти та їх еквіваленти» [3].

З 01.01.2015 р. для всіх платників ПДВ в автоматичному режимі безкоштовно були відкриті електронні рахунки в системі електронного адміністрування ПДВ. На таких рахунках відображаються операції зі сплати та відшкодування ПДВ [2]. Проте назва рахунку електронним не ототожнюється з поняттям «електронні гроші». Тому знову ж таки постає проблема пошуку та обґрунтування необхідності відокремлення нового рахунку (субрахунку).

На нашу думку, введення зарезервовоного рахунку 32 з назвою «Спеціальні рахунки» дасть можливість вирішити питання обліку коштів, перерахованих на електронні рахунки в системі електронного адміністрування ПДВ.

Кінцевим етапом обліку грошових коштів є складання фінансової звітності. Оскільки у «Звіті про рух грошових коштів» відповідно до МСБО 7, відображається рух коштів за видами діяльності, то з метою полегшення

складання звіту вважаємо доцільним в поточному обліку відображати грошові кошти за видами діяльності. Для кожного синтетичного рахунка доцільно відкрити такі субрахунки: «кошти від операційної діяльності», «кошти від фінансової діяльності», «кошти від інвестиційної діяльності».

Запропоноване розмежування потоків коштів потребує внесення відповідних змін в облікові регістри, які необхідно доповнити реквізитами, що деталізують види діяльності, які обумовили рух грошового потоку [3].

Впровадження перерахованих пропозицій дозволить значно покращити організацію та ведення бухгалтерського обліку грошових коштів в Україні, а також полегшити складання звітності відповідно до вимог МСБО.

Бібліографічний список

1. Шляхи вдосконалення обліку грошових коштів [Електронний ресурс].– Режим доступу: http://visnyk-onu.od.ua/journal/2013_18_2_1/19.pdf

2. Порядок електронного адміністрування податку на додану вартість / [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://zakon2. rada.gov.ua/laws/show/569-2014-п

3. Проблеми сталого розвитку національних економік - Збірник наукових праць./[Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://bubook.net/book/4-problemi-stalogo-rozvitku-nacionalnix-ekonomik-zbirnik-naukovix-prac. .html

Лисенко Є.О.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 620
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ`ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В КОНТЕКСТІ ГАРМОНІЗАЦІЇ З МСФЗ

Процес глобалізації світової економіки, посилення захисту прав інвесторів та забезпечення прозорості функціонування міжнародних ринків капіталу зумовив

нові підходи щодо удосконалення методології розкриття економічної інформації про результати діяльності суб'єктів господарювання. Дана проблема набирає сили і в Україні, тому що у структурі економіки України все більший відсоток становлять компанії з міжнародними інвестиціями, а українські компанії активно виходять на ринки Європи, розміщуючи акції на провідних світових фондових біржах. З метою успішно конкурувати та впевнено почувати себе на міжнародних ринках, українські підприємства поступово почали переходити на Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ). Прозорість і відкритість фінансової звітності за МСФЗ показує реальний стан справ у компанії, дає уявлення про її інвестиційну привабливість. Процес переходу на МСФЗ для нашої країни став невідворотним. Особливо актуальним це питання стало із внесенням змін, які діють з червня 2011 року до Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» стосовно застосування міжнародних стандартів [1].

Досвід країн з розвинутою і перехідною ринковою економікою щодо переходу на застосування МСФЗ показав три підходи до шляхів переходу на МСФЗ: прийняття МСФЗ як національних стандартів; розробка національних стандартів на основі МСФЗ; конвергенція (наближення) національних стандартів до МСФЗ. Україною було обрано останній шлях, який на думку розробників національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку визнано найбільш оптимальним для здійснення трансформаційного процесу формування фінансової звітності за вимогами МСФЗ. Проте обраний шлях трансформації, який на перший погляд, був найбільш спрощеним, призвів до виникнення ряду проблем, зокрема, пов'язаних з переходом малого бізнесу на міжнародні стандарти.

В Україні основним документом, який контролює складання та подання фінансової звітності суб'єктами малого бізнесу є Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 25 лютого 2000 року за №39. У міжнародній практиці складання фінансової звітності малими підприємствами регулюється Міжнародним стандартом фінансової звітності для малих та середніх підприємств (МСФЗ для МСП) [2].

Перехід на МСФЗ вимагає вирішення ряду проблем, серед яких є наступні:

– необхідність формування інституційних механізмів, що забезпечують розроблення, впровадження МСФЗ і нагляд за їх дотриманням на міжнародному, національному і регіональних рівнях, а також забезпечення скоординованої роботи цих механізмів;

– потреба у вирішенні питань правового впровадження МСФО в національну практику, розроблення нових нормативів і внесення змін до діючої законодавчо–нормативної бази;

– необхідність чіткого розуміння сфери застосування МСФЗ на національному рівні;

– необхідність вирішення технічних питань, пов'язаних як зі специфікою МСФЗ, так і з національними особливостями [3].

Інструментами вирішення перелічених вище проблем мають стати:

– розробка норм, методик, та рекомендацій із застосування МСФЗ;

– забезпечення співпраці між вітчизняними спеціалістами та фахівцями з РМСБО;

– підвищення кваліфікації бухгалтерів та поінформованості про міжнародні стандарти інших користувачів фінансової звітності.

Бібліографічний список

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http:// www. zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996–14

2. Міжнародний стандарт фінансової звітності для малих та середніх підприємств (МСФЗ для МСП)[Електронний ресурс] /GAAP in UA. – Режим доступу: http://www.ifrs.org/IFRS-for-SMEs/Documents/IFRS-for-SMEs-UKR.pdf

3. Кузіна Р.В. Гармонізація фінансової звітності: міжнародний досвід та українська практика / Р.В. Кузіна // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http:// www.ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/12695

4. Хомовий С.М. Євроінтеграція в Україні: проблеми розвитку і стандартизація бухгалтерського обліку / С.М. Хомовий // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// www. irbis-nbuv.gov.ua/cgi

Лут І. В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 611
ПВНЗ «Університету економіки і підприємництва»
м. Хмельницький

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПОЗИК ВІД НЕРЕЗЕДЕНТІВ

Інфляційні процеси, зростання фінансових ризиків, загострення конкурентної боротьби спонукає підприємців шукати ефективні джерела фінансування та мінімізувати ризик його розміщення і виникнення. Економічним пріоритетом підприємницької діяльності стало підвищення ринкової вартості підприємства за рахунок не тільки власного, але й позикового капіталу.

Ефективне управління позиковим капіталом забезпечує досягнення підприємством позитивних результатів використання та співвідношення його елементів. Зазначимо, що ефективність та якість управління в цілому залежатиме від сформованої, повної і достовірної інформації про елементи позикового капіталу у необхідних аналітичних розрізах, що забезпечують можливість аналізу існуючого стану заборгованості, визначення існуючої динаміки та причин, що її спричинили, а також спланувати ефективну політику підприємства щодо формування позикового капіталу [1, с.184].

Незважаючи на значні напрацювання, здійснені вченими, зазначимо, що питанням місця позикового капіталу в складі капіталу підприємства та його бухгалтерської природи приділяється недостатньо уваги. Зокрема, питанням обліку позик від нерезедентів, які мають офшорний статус. Тому дані проблемні питання потребують детальних досліджень [2, с.53].

Відповідно до ст. 1046 ЦКУ, за договором позики одна сторона (позикодавець) передає у власність іншій стороні (позичальникові) грошові кошти

чи інші речі, визначені родовими ознаками, а позичальник зобов'язується повернути позикодавцеві таку ж суму грошових коштів (суму позики) або таку ж кількість речей того ж роду й такої ж якості [6].

Позика може бути як процентною, так і безпроцентною, адже ст. 1048 ЦКУ говорить, що позикодавець має право на одержання від позичальника процентів від суми позики, якщо інше не встановлено договором або законом. Розмір і порядок одержання процентів установлюються договором. У разі якщо договором не встановлений розмір процентів, його визначають на рівні облікової ставки Національного банку України. За умови відсутності іншої домовленості сторін проценти виплачуються щомісяця до дня повернення позики.

Згідно пп. 14.1.267 ПКУ називає позикою - грошові кошти, що надаються резидентами, які є фінансовими установами, або нерезидентами, крім нерезидентів, які мають офшорний статус, позичальнику на визначений строк із зобов'язанням їх повернення та сплатою процентів за користування сумою позики. Отже, ураховуючи, що отримання резидентом грошових коштів від нерезидента, який має офшорний статус, не є позикою в розумінні ПКУ, платник податку - «резидент має включити таку суму грошових коштів в податковому періоді їх отримання в дохід, що враховується для обчислення об'єкта оподаткування, на підставі пп. 135.5.15 п. 135.5 ст. 135 ПКУ. Включення до складу витрат зазначених сум при їх поверненні нормами ПКУ не передбачено» (підкатегорія: 110.29.01 ЄБПЗ) [3].

Керуючись пп. 14.1.56 ПКУ, доходи загальна сума доходу платника податку від усіх видів діяльності, отриманого (нарахованого) протягом звітного періоду в грошовій, матеріальній або нематеріальній формах як на території України, її континентальному шельфі у виключній (морській) економічній зоні, так і за їх межами. Як бачите, це тлумачення доволі розмите [5].

Згідно ж п. 5 П(С)БО 15 «Дохід», за яким дохід виникає під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена. Тож, в даному випадку

виникають розбіжності в бухгалтерському та податковому обліку позик від нерезедентів, які мають офшорний статус.

З метою подолання існуючих розбіжностей до пп.135.5.15 ПКУ доцільно внести корективи, зробивши виключення стосовно позик від нерезедентів, які мають офшорний статус, оскільки в будь-якому випадку дані позики не можуть вважатись доходом з тієї причини, що вони надаються на умовах повернення та плтності, що передбачено чинним ЦКУ.

Бібліографічний список

1. Зеленіна О.О. Розкриття інформації про формування та використання позикового капіталу у бухгалтерській звітності / О.О. Зеленіна // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: міжнародний збірник наукових праць. / Серія: бухгалтерський облік, контроль і аналіз. [Відповід.редактор д.е.н., проф. Ф.Ф. Бутинець]. – Випуск 1(19). – Житомир: ЖДТУ, 2011. – С.184-193

2. Зеленіна О.О. Позиковий капытал як складова капіталу підприємства: місце та бухгалтерська природа / О.О. Зеленіна // Вісник ЖДТУ. Серія: економічні науки. – 2010. -№ 1(51). – с.53-61

3. Ковальов Д. Позики від нерезидента з офшорним статусом:податковий та бухгалтерський облік. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www. dt-kt.com/pozyky-vid-nerezydenta-z-ofshorny

4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.*zakon.rada.gov.ua/go/ 2755-17*

5. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. №435-IV(із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу

Подвойська В.І.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 629
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГАРАНТІЙНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА-ВИРОБНИКА

Входження України в євроспільноту призводить до глобальної конкуренції як на зовнішніх, так і на внутрішніх ринках збуту. Тому забезпечення високої якості продукції нині поставлено в ряд пріоритетних економічних завдань як держави, так і кожного суб'єкта господарювання зокрема. Підгрунттям управління якістю продукції загальновизнано обліково-інформаційне забезпечення обліку втрат від браку у виробництві та витрат по виконанню гарантійних зобов'язань [2, с.150].

Зважаючи на вищевикладене проблема розробки організаційно-методичного підходу до відображення браку та витрат по гарантійного зобов'язання у системі бухгалтерського обліку та операцій з управління якістю продукції набуває все більшої актуальності. Адже, якщо відображення браку у складі запасів підприємства є більш менш регламентованою, то ідентифікація та облікове відображення операцій з гарантійного забезпечення до тепер залишаються поза увагою вчених та практиків, незважаючи на те, що інформація про брак у виробництві відіграє суттєву роль при оцінці ефективності господарської діяльності виробничого підприємства.

Гарантійні зобов'язання перед покупцями виникають практично у будь-якого суб'єкта господарювання, що реалізує товари (роботи, послуги), оскільки споживач має право на отримання належної якості товарів (робіт, послуг), торговельного та інших видів обслуговування. При виконанні гарантійних зобов'язань підприємство може здійснити гарантійний ремонт, гарантійне обслуговування, замінити остаточно забракований товар.

Документальне оформлення, а також відносини між споживачами та виробниками, продавцями і виконавцями робіт з гарантійного ремонту (обслуговування) або гарантійної заміни товарів регулюються Порядком №506.

Згідно з п. 10 Порядку № 506 гарантійні зобов'язання зазначаються виробником (продавцем) у гарантійному талоні за формами № 1-гарант і № 2-гарант (додатки 2 і 3 до цього Порядку) або в іншому експлуатаційному документі у розділі «Гарантійні зобов'язання виробника» [3].

Після приймання товару на гарантійний ремонт виконавець видає споживачеві квитанцію за формою №7-гарант, в якій зазначаються усі недоліки та термін виконання ремонту. На прийнятий товар оформлюється технічно-облікова картка, до якої вносяться дані про технічний стан товару і причини виходу його з ладу. Дані про товар також вносяться до журналу обліку гарантійного ремонту (обслуговування) технічно складних побутових товарів. Відремонтований товар повинен відповідати вимогам нормативного та експлуатаційного документів. Великогабаритні товари і товари вагою понад 5 кг доставляються на ремонт та повертаються споживачеві силами і засобами продавця, виробника або виконавця ремонту. У разі невиконання цього зобов'язання, а також відсутності виконавця за місцезнаходженням споживача доставка і повернення товарів з гарантійного ремонту можуть бути здійснені споживачем за рахунок виконавця на підставі документа, що засвідчує відповідні витрати споживача (п. 29 Порядку №506) [3].

Однією з особливостей обліку при відображенні операцій під час виконання гарантійних зобов'язань є створення підприємствами — постачальниками товарів резерву (забезпечення) для відшкодування наступних (майбутніх) операційних витрат на виконання гарантійних зобов'язань (п. 13 ПБО 11). Для обліку такого резерву Інструкцією № 291 передбачено субрахунок 473 «Забезпечення гарантійних зобов'язань», на якому ведеться облік руху та залишків коштів, зарезервованих для забезпечення майбутніх витрат на проведення гарантійних ремонтів проданої продукції, ремонтів предметів прокату тощо.

За кредитом субрахунку 473 відображаються суми нарахованих резервів у кореспонденції з рахунками відповідних видів витрат, за дебетом — використання цього резерву на гарантійне обслуговування в кореспонденції з рахунками обліку запасів і розрахунків [1].

За результатами проведеного дослідження, приходимо до висновку, що нормативне регулювання обліку браку у виробництві до тепер залишається неузгодженим та неконкретизованим, тож підприємства відображають втрати від браку та витрати, пов'язані з браком на різноманітних рахунках. Це в свою чергу не дає можливості визначити фактично понесені витрати, пов'язані з браком і, як наслідок, унеможливлює здійснення економічного аналізу впливу даних витрат на обсяги реалізації продукції, розширення ринків збуту, на рівень задоволення потреб споживачів, на фінансові результати тощо. З метою підвищення аналітичності, оперативності та точності облікових даних щодо втрат від браку, доведено необхідність:

по-перше, з метою гармонізації чинних нормативних актів з питання регулювання обліку браку у виробництві доповнити Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» в частині:

- п. 4 доповнити термінами «брак», «виправний брак», «невиправний (остаточний) брак», «нормативний брак», «понаднормативний брак»;

- п. 5 критерії визнання витрат доповнити критеріями визнання витрат, пов'язаних з браком;

по-друге, аналітичний облік на рахунку 47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів» вести не за видами виробництва, як передбачено Інструкцією №291, а у розрізі класифікації витрат, пов'язаних з виправленням браком.

Запровадження на практиці поданих пропозицій дозволить гармонізувати порядок ведення податкового та фінансового обліку витрат, пов'язаних з браком і таким чином підвищити якість обліково-інформаційного забезпечення управління якістю продукції так необхідного в умовах жорсткої конкуренції.

Бібліографічний список

1. Граковський Ю. Виконання гарантійних зобов'язнь: документальне оформлення, бухгалтерський і податковий облік / Ю. Граковський // Вісник податкової служби України №45. – 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/4449

2. Левченко Н.М. Обліково-інформаційне забезпечення управління браком виробництва / Н.М. Левченко, і.В. Козачок // Сталий розвиток економіки. - 2014. - № 1. - С. 150-157

3. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку гарантійного ремонту (обслуговування) або гарантійної заміни технічно складних побутових товарів» від 11 квітня 2002 року №506 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www. zakon.rada.gov.ua/laws/show/506-2002-п

Попова А. О.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ-612
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ІННОВАЦІЇ

У зв'язку з необхідністю покращення добробуту та якості життя Міністерство економіки України підготувало стратегію розвитку «Україна 2020: стратегія національної модернізації» [1]. На жаль, наша економіка і управління в сфері економіки не готове до глобальних змін, пов'язаних з переходом на нові технології, розробкою і впровадженням нової продукції (товарів, робіт, послуг), капітальний ремонт і модернізацію основних засобів. Тому виникає необхідність у створені єдиної системи обліку витрат на інновації, яка дала б можливість забезпечити інформацією кожне підприємство в умовах глобалізації та невизначеності економіки.

Вагомий внесок у дослідження проблем обліку витрат, пов'язаних з інноваційним процесом, зробили вчені-економісти: М. Авалкіна, О. Бородкін, Б. Валуєв, Я. Крупка, М. Пушкар та ін.

Облік витрат на інновації здійснюється на кожному підприємстві по-різному, що вказує на недосконаліть методики їх відображення. Багато економістів намагалися виділити кілька підходів для ведення обліку інновацій.

Один з таких підходів полягає у тому, що у разі придбання (створення) необоротних активів в обліку понесені витрати включаються до складу капітальних інвестицій, і на їх суму збільшують первісну вартість необоротних активів. Таку методику найкраще застосовувати у разі інноваційного напряму поліпшення матеріально-технічної бази підприємства та збільшення економічних вигід у майбутньому: збільшення виробничої потужності, підвищення продуктивності роботи обладнання, зниження операційних витрат у результаті проведення інноваційних заходів.

Інший підхід передбачає списання витрат на інновації, пов’язаних зі створенням нових видів продукції (товарів, робіт, послуг) у міру їх виникнення, не передбачає прямої капіталізації, їх відображають у складі поточних витрат за повної вартості.

Зібрані на витратних рахунках (23 «Виробництво» і 941 «Витрати на дослідження і розробки») витрати на інновації відносяться до собівартості продукції або фінансових результатів в одному звітному періоді [2, с. 21].

Професор Б. Валуєв [3, с. 33] у своїй роботі запропонував методику обліку з виділенням окремого рахунку «Витрати інноваційної діяльності (узагальнюючий)», який дасть змогу зосередити такі витрати на одному рахунку. Бородкін О. [4, с.17] у своїй науковій роботі запропонував ввести окремий балансовий рахунок «Витрати на підготовку й освоєння нової продукції». За дебетом цього рахунку з кредиту різних рахунків протягом періоду освоєння нової продукції повинні відображуватися: витрачені матеріали, заробітна плата з нарахуваннями, амортизація, послуги сторонніх організацій та інші витрати.

У наступному підході зазначається, що накопичення інформації про витрати на підготовку й освоєння виробництва нової продукції слід відображувати на рахунку 39 «Витрати майбутніх періодів». Цей підхід розглядали такі вчені, як Завгородній, А. Пустовит, М. Пушкар та ін. [5, с. 25].

На думку автора, на підприємствах, які займаються створенням інноваційної продукції не разово, а систематично, є необхідним створення резерву для забезпечення витрат на інновації, які у бухгалтерському обліку могли б відображатися з використанням субрахунку 479 «Забезпечення інноваційних витрат».

Отже, проаналізувавши підходи багатьох вчених-економістів щодо обліку витрат на інновації, можна зробити висновок, що доцільніше було б відображати витрати на інновації як окремий обліковий об'єкт, що сприятиме забезпеченню достовірності інформації та підвищення її аналітичності. А автоматизація такого обліку дасть можливість без значного збільшення трудомісткості облікових робіт підвищити їх оперативність.

Бібліографічний список

1. Стратегія розвитку «Україна-2020: стратегія національної модернізації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу :http://www.me.kmu.gov.ua/ file/link/144790/ file/Strategy_2020.doc

2. Озеран В. Актуальні проблеми обліку витрат на інновації // В. Озеран, В. Гик // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. - №12 – С. 21-29.

3. Валуєв Б. І. Деякі питання обліку інноваційних витрат і джерел їх покриття: концептуальний аспект / Б. І. Валуєв, О. В. Кантаєва // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. - №12. – С. 28-35

4. Бородкін О. С. Облік витрат на підготовку й освоєння нової продукції / О. С. Бородкін // Бухгалтерський облік і аудит. – 1999. - № 4 – С. 15-18.

5. Мінаков О. В. Облік інноваційної діяльності на підприємствах-учасниках технопарку / О. В. Мінаков // Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. - №5. – С. 24-27

Рудик Ю.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 619
Запорізького національного технічного університету

АНАЛІЗ ЗМІН ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ТА ШЛЯХИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

З огляду на велике розшарування суспільства на сучасному етапі, залишається актуальним питання удосконалення існуючого механізму оподаткування доходів громадян з метою забезпечення принципу соціальної справедливості.

У сучасній економічній літературі проблемам удосконалення оподаткування доходів фізичних осіб присвячуються праці таких вчених як В.Л. Андрущенко, Л.М.Демиденко, А.І.Крисоватий, І.О.Луніна, В.М.Мельник, О.Р.Романенко, В.М. Сутормінa, В.М.Федосов та інших, але наслідки запровадження нової системи оподаткування дослідженні недостатньо [1].

Податкова політика держави в кризовий період направлена на поповнення доходів бюджету, поза увагою запроваджених змін залишилися невирішеними багато проблем.

Зміни в оподаткуванні ПДФО з січня 2015 року торкнулися ставок, пасивних доходів, виграшів і призів, пенсій тощо.

Так, з 2015 р. змінено ставку податку до доходів у формі заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших виплат і винагород, база оподаткування яких перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати. Замість 17% ставка оподаткування становить 20% від суми такого перевищення.

Встановлено ставку 20% для оподаткування пасивних доходів (перелік пасивних доходів наведений у п.п. 167.5.5 ст. 167 ПКУ), ставка оподаткування для таких доходів становила 15 %.

Ставка для оподаткування дивідендів залишається на рівні 5%, але тільки для дивідендів по акціях та корпоративних правах, виплачених резидентами —

платниками податку на прибуток підприємств. В іншому разі ставка становить 20%. Це дивіденди, отримані від нерезидентів, від платників єдиного податку тощо [2].

Таблиця 1 - Зміни ставки ПДФО для окремих доходів

Зміни ставки			
для доходів, що		для пасивних доходів, зокрема, дивідендів, процентів, роялті, які виплачуютьс	
не перевищують 10-кратний розмір мінімальної заробітної плати (12 180 грн.)	перевищують 10-кратний розмір мінімальної заробітної плати (12 180 грн.)	не платниками податку на прибуток	платниками податку на прибуток
15%	20%	20%	5%

У 2015 році податкову соціальну пільгу (ПСП) повинні були розраховувати виходячи зі 100% від прожиткового мінімуму для працездатних осіб. Але у Законі №71 [3] продовжили ще на рік застосування ПСП у розмірі 50% прожиткового мінімуму.

Дослідження показують, що у платника з доходами на рівні прожиткового мінімуму (з 1 грудня 2013 р. 1218 грн. для працездатних осіб), ефективна ставка вилучень до бюджету та фондів складе 10,6% (128,62/1218 х 100%), а отриманий дохід – 1089,38 грн. (1218 – 128,62). Для таких осіб їх доходи після оподаткування будуть меншими законодавчо встановленого прожиткового мінімуму майже на 11% [4]. Громадяни при таких низьких доходах можуть задовольнити лише вкрай необхідні матеріальні потреби, і саме вони є найбільш незахищеними і вразливими.

Якщо платник виховує одну дитину віком до 18 років, то пільга на дітей взагалі відсутня. Відсутня й «звичайна» пільга у розмірі 609 грн., якщо його доходи більші 1710 грн. Так, при доході 1711 грн. платник, який виховує двох дітей віком до 18 років (при застосуванні ПСП одним із батьків), сплатить ПДФО до бюджету в сумі 64,71 грн., а платник, що виховує одну дитину до 18 років – 247,41 грн., або у 3,8 разів більше [4].

На наш погляд, необгрунтованим є скасування з 2015 року ставки ПДФО в розмірі 10% для зарплати шахтарів – із ПКУ вилучено п. 167.4, яким була запроваджена пільгова ставка ПДФО (10%) для обкладення ПДФО зарплати шахтарів — працівників, які видобувають вугілля, залізну руду, руди кольорових і рідкісних металів, марганцеві й уранові руди, працівників шахтобудівних підприємств, якщо вони зайняті на підземних роботах протягом повного робочого дня та 50% і більше робочого часу на рік, а також працівників державних воєнізованих аварійно-рятувальних служб (формувань), у вугільній промисловості..

Крім того, уряд вважає доцільним та необхідним поповнити бюджет за рахунок оподаткування пенсій (відтепер оподаткуванню за ставкою 15% підлягає пенсія, що перевищує розмір трьох розмірів МЗП - 3654 грн.). Навряд чи ця норма вирішить проблему, адже пенсію у такому розмірі отримують лише 3,3% населення.

Якщо врахувати утримання військового збору у розмірі 1,5 %, термін справляння якого продовжено, фактично, на невизначений строк, та розширено базу оподаткування з 01.01.2015 року, платники податку з низькими доходами, у т. ч. які виховують дітей до 18 років, стануть ще біднішими і незахищеними.

Ставка оподаткування трудових доходів 15% незрівнянна зі ставкою податку на окремі види пасивних доходів у розмірі 5%, та й підвищеною у вказаних вище випадках до 20%. У ФРН, наприклад, оподаткування прибутку, розподіленого в порядку дивідендів, залишається на рівні 30%. В Ізраїлі ставка податку на дивіденди для фізичних осіб становить 25 % [4].

Таким чином, ніякого перекладення оподаткування на багатих, як декларував уряд, не відбулося. Навпаки, підвищився податковий тиск на доходи малозабезпечених громадян за рахунок скасування пільгової ставки для шахтарів, оподаткування пенсій та продовженням дії військового збору.

З метою формування раціонального обгрунтування податку на доходи фізичних осіб, підвищення стимулюючої і регулюючої ролі пільг, необхідно:

- запровадити розмір неоподатковуваних доходів для всіх категорій платників на рівні не менше прожиткового мінімуму;

- запровадити пільги для платників, які виховують дітей до 18 років, незалежно від їх кількості;

- з метою вирівнювання умов оподаткування доцільним було б впровадження більш плавного переходу при застосуванні податкової соціальної пільги.

Бібліографічний список

1. Помулєва В.М. Соціальні аспекти податку на доходи фізичних осіб: світовий та вітчизняний досвід// Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Сталий розвиток економіки» - 2013 (18). - № 1 - 354 с.

2. Коментарі експертів Асоціації платників податків України до окремих норм Законів України № 71 та № 77-VIII. Електронний ресурс. - Режим доступу http://www.golovbukh.ua/news/komentari_ekspertiv_asotsiatsiyi_platnikiv_podatkiv

3. Закон України від 28 грудня 2014 року № 71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www. zakon.rada.gov.ua/go/71-19

4. Помулєва В.М. Соціальна ефективність податкових пільг в оподаткуванні доходів фізичних осіб// Науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка» - 2014 (52). - № 3 - С.223-227.

Самарська І.М
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ-612
Запорізького національного технічного університету

НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ (ТОВАРІВ, ПОСЛУГ)

Найважливіший показник роботи підприємства – розмір і характер прибутку (збитку) за кожен період його діяльності. Тому правильне визначення доходу та своєчасне відображення його в бухгалтерському обліку зумовлює актуальність обраного напряму дослідження.

Згідно з П(с)БО 15 «Дохід» доходи підприємства класифікуються за певниими ознаками. Так, із метою визнання доходу та визначення його суми розрізняють дохід від:

– реалізації продукції, товарів, інших активів, придбаних з метою продажу (крім інвестицій у цінні папери);

– надання послуг, виконання робіт;

– використання активів підприємства іншими фізичними та юридичними особами, результатом якого є отримання відсотків, дивідендів, роялті.

Категорія «дохід» в економічній теорії розглядається як збільшення ресурсної бази підприємства, що використовується ними для компенсації вже здійснених витрат, накопичення з метою подальшого розширення і розвитку. Тому питання обліку та стандартизації одного з найголовніших показників роботи підприємства – доходи від реалізації продукції (товарів, послуг) – потребує широкого розгляду [4].

Дослідженню проблем визначення фінансових результатів та відображення їх у обліку приділили увагу у своїх працях провідні вітчизняні та зарубіжні вчені і економісти: В. В. Сопко, В. Г. Лінник, М. В. Кужельний, В. Я. Савченко, В. П. Заввгородній, Ф. Ф. Бутинець, Р. Л. Хом’яка, Л. В. Чижевська, Н. В. Герасимчук, Л. В. Нападовська, С. Ф. Голов, В. Ф. Палій, Я. В.Соколов, А. Н. Кузьмінський, Ч. Хорнгерн, Дж. Фостер, К. Друрі та ін.

Однією з проблем обліку доходу від реалізації вивченням якої займається більшість науковців є проблема повноти та своєчасності його відображення у системі обліку. На даний момент рівень недовідображення доходів в країні коливається від 30 до 70%. Ця проблема досить багатопланова, надзвичайно складна й стосується всього нашого суспільства, способу життя, системи оподаткування тощо [2].

Не менш значимими залишаються також і проблема забезпечення максимальної оперативності та забезпечення достатньої аналітичності інформації щодо доходів від реалізації. Хом'як Р.Л. досить багато часу приділив вивченню саме цієї проблеми. Для забезпечення такої аналітичності інформації виникає необхідність попередньої перевірки відповідності її таким основним вимогам, як порівняність, достовірність та доречність. Одержана інформація про доходи, з метою прийняття управлінських рішень, досить часто буває неналежно оформлена, що спричиняє затримання процесу обробки аналітичної інформації, а також призводить до помилкової їх оцінки та не дозволяє обєктивно сприймати господарські процеси, що мають місце на підприємстві [1].

Однією із найважливіших проблем обліку доходів підприємства є необхідність удосконалення основних складових інформаційного забезпечення облікової системи підприємства. Голов С.Ф. в своїх дослідженнях та у вивченні даної проблеми дійшов висновку, що одним із напрямів такого удосконалення інформаційного забезпечення є створення загальнодержавної бази норм і нормативів щодо обліку та контролю доходів від реалізації підприємства. Її створення дозволить забезпечити об'єктивність у визначенні матеріальної, складової, виготовленої продукції, оскільки за статистичними даними видно, що матеріаломісткість вітчизняної продукції у декілька разів вища ніж у західних країнах. Пояснень щодо цього є декілька: це як застаріле технічне оснащення значної кількості вітчизняних підприємств, так і той фак, що в нашій країні частка витрати виробництва приховує розкрадені матеріальні цінності, чи то витрати на виготовлення тіньової продукції, яку підприємство не обліковує, але і не сплачує податків пов'язаних з її реалізацією [3].

Провівши вивчення існуючих проблемних питань обліку доходів від реалізації вважаємо, що вирішити проблему повноти та своєчасності відображення доходу у системі бухгалтерського обліку можна шляхом закріплення більш детальної класифікації і деталізації порядку бухгалтерського обліку доходів в обліковій політиці підприємства. Ще одним необхідним заходом для вдосконалення бухгалтерського обліку доходу від реалізації є узгодження національних стандартів бухгалтерського обліку з міжнародними.

Бібліографічний список

1. Бухгалтерський облік в Україні: нормативноопрактичні матеріали ; за ред. Р. Л. Хом'яка. – Львів : Нац. уннт «Львівська політехніка», «Інтелекттзахід», 2001. – 728 с.

2. П(С)БО 15 «Дохід», затверджено наказом МФУ від 29.11.99 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www. zakon.rada.gov.ua/go/z0860-99

3. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: Монографія. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 522 с.

4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність: Закон України від 16.07.99 № 996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nau.kiev.ua.

Скірко М.А.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 111
Запорізького національного технічного університету

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ КОШТАМИ ЯК СКЛАДОВОЮ МОНЕТАРНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА

Динамічність і непередбачуваність фінансових процесів, що характеризуються швидкою зміною зовнішніх умов і критеріїв оптимальності управління, визначають необхідність розробки інформаційної моделі, яка б стала підґрунтям прийняття управлінських рішень, сприяла розробці і впровадженню ділової стратегії та служила засобом досягнення успіху у бізнесі [4, с. 94-95].

Такою інформаційною моделлю, на думку окремих науковців, має стати стратегічний облік. Проте, погодитись з даним твердження в повній мірі було б не цілком вірним з тієї причини, що єдиний стратегічний облік не спроможний створити необхідного для прийняття управлінських рішень інформаційного забезпечення, оскільки за своїм змістом облік лише констатує факти, а аналітика цих фактів здійснюється завдяки стратегічному аналізу. Тож, лише тісне поєднання стратегічного обліку та аналізу дозволить побудувати інформаційну модель, спроможну створити необхідне обліково-аналітичне забезпечення для прийняття стратегічних управлінських рішень.

При прийнятті стратегічних рішень облікова інформація характеризує лише наявність та зміни вартості монетарних активів, проте абсолютно не характеризує фактори впливу, що унеможливлює здійснення прогнозування ситуації на перспективу.

Відносно управління монетарними активами з урахуванням впливу інфляційного процесу, слід зазначити, що при прийнятті управлінських рішень обов'язково має враховуватись концепція часової зміни вартості грошей [5, с. 153].

В світовій обліково-аналітичній практиці відомі декілька підходів щодо врахування в обліку часової зміни вартості грошей, серед них: нехтування інфляцією при обліку, перерахунки по відношенню до стабільної валюти, переоцінювання об'єктів обліку в грошові вимірники однакової купівельної спроможності (метод GPL – General Price Level Accountinq або GPP – General Purchasinq Power), переоцінювання об'єктів обліку в теперішню вартість (метод CVA – Current Value Accountinq або CCA – Current Cost Accountinq) та ін. [1, с. 262].

В Україні згідно ж П(С)БО 22 «Вплив інфляції» передбачено, що всі суб'єкти господарювання, які згідно чинного законодавства зобов'язані оприлюднювати фінансову звітність, за умови досягнення значення кумулятивного приросту інфляції 90 і більше відсотків підлягають коригуванню із застосуванням коефіцієнта коригування [2]. В частині обліку монетарних активів в П(С)БО 22

зазначено, що монетарні активи, які згідно з угодою між підприємством та іншою стороною підлягають індексації (депозити, облігації тощо), відображаються в балансі в сумі, передбаченій угодою. Показники інших монетарних статей не коригуються. Отже, грошові кошти переоцінці не підлягають [5, с. 155]. Проте, на нашу думку, це є грубою помилкою, оскільки неврахування впливу інфляційного процесу веде до значного спотворення даних про майновий стан підприємств і результати їх діяльності, робить неможливим зіставлення даних різних періодів, ускладнює аналіз інвестиційної привабливості, зрештою, може спричинити нездатність продовжувати діяльність в осяжному майбутньому.

У переважній більшості у світовій практиці використовують два напрямки коригування вартості монетарних активів – інфлювання і дефілювання [3].

Тож, при стратегічному аналізі не слід ігнорувати існуючих традицій, а отже слід розпочинати його також з вивчення показників динаміки руху грошових коштів підприємства, оцінки синхронності надходження та витрачання грошових коштів, аналізу напрямків надходження грошових коштів, а також їх вибуття за видами діяльності, встановлення тенденцій змін грошових потоків підприємства. Проте, при цьому варто пам’ятати, що показники динаміки не дозволяють в повній мірі зробити об’єктивні висновки щодо ефективності управління грошовими коштами підприємства. Тому в подальшому доцільним є проведення факторного аналізу, який дозволить встановити: ступінь впливу окремих факторів на додатній, від’ємний і чистий грошовий потік підприємства, зміну вартості монетарних активів внаслідок впливу інфляційного процесу; можливість вибору раціональних шляхів скорочення потреб підприємства в позиковому капіталі; зниження ризику неплатоспроможності підприємства; забезпечення прискорення обороту капіталу підприємства; отримання додаткового прибутку, що генерується безпосередньо його грошовими активами. З цією метою доцільним є застосування, зокрема, прийомів методу елімінування, методів виявлення ізольованого впливу факторів та ін.

Підводячи підсумок вищевикладеному, варто наголосити, що брак досвіду функціонування підприємств України в ринкових умовах, недостатнє вирішення

проблеми управління їх грошовими потоками як в методологічному, так і в прикладному аспектах призводять до того, що у вітчизняній практиці стратегічного управління зміни вартості монетарних активів переважно не беруться до уваги. Це зумовлює ігнорування найбільш важливої – динамічної частини бізнесу і породжує низку серйозних проблем, пов'язаних з необґрунтованістю та хаотичністю управління і загострення загальної проблеми неплатежів.

Формування ж належного обліково-аналітичного забезпечення стратегічного управління грошовими коштами як складовою монетарних активів підприємства дозволить керівникам постійно підтримувати належний рівень платоспроможності підприємства, попереджати загрози виникнення кризових ситуацій та забезпечити прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо ефективного управління монетарними активами підприємства.

Бібліографічний список

1. Верига Ю.А. Інфляційні процеси та їх вплив на складання квартальної фінансової звітності / Ю.А. Верига // «Економічні науки». Серія «Облік і фінанси». – 2010. – Випуск 7 (25). - Ч. 1. – С. 261-269

2. Вплив інфляції : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 22, затверджений Наказом Міністерства фінансів України від 22.02.2002 р. за № 147 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0269-02

3. Мельник В.В. Фінансова звітність під впливом інфляції / В.В. Мельник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.conference.nuos.edu.ua/catalog

4. Плікус І.Й. Стратегічний облік як інструмент стратегічного управління підприємством / І.Й. Плікус // Вісник Української академії банківської справи. – Суми, 2002. - № 12. - С. 94-95.

5. Скоробогатова В.В. Бухгалтерський облік та контроль монетарних активів: проблеми теорії та методології : [монографія] / В.В. Скоробогатова. – Житомир : ЖДТУ, 2012. – 520 с.

Шелудько Д.В.
здобувач вищої освіти
Лакота Д.С.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ-612
Запорізького національного технічного університету

ОПОДАТКУВАННЯ НЕРУХОМОСТІ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД

Вивчення досвіду функціонування податку на нерухоме майно з метою уникнення прорахунків та врахування недоліків у процесі його адміністрування є надзвичайно важливою і актуальною проблемою дослідження, яка вставала перед багатьма вченими, серед яких: Р. Альфано, Дж. Оуенса, Ф. Сільви, О. Конелана. Вітчизняні науковці, зокрема Я. Литвиненко, П. Мельник, Г. Мостовий, А. Нонко, І. Мазур, Н. Габельчук, С. Митяй, Н. Бобох, здійснили значний внесок у розкриття специфіки оподаткування майна в різних країнах [1, с. 347].

У світовій практиці два способи визначення бази оподаткування з податку на нерухомість [2, с. 15]:

1) розрахунок податку залежно від фактичної площі, яку займає нерухомість – застосовується у випадку відсутності розвинутого ринку нерухомості та низького рівня доходів населення;

2) другий спосіб побудований на основі вартісних підходів до податкової бази: ринкової вартості, орендної вартості або відносної вартості об’єкта. Податок на особисте майно за єдиною ставкою сплачують у Бельгії (1 %), Данії (2,2 %), Німеччині (0,5 % – для приватних осіб, 0,6 % – для корпорацій), Японії (1,4 %), а також в Ісландії та Люксембурзі. Прогресивне оподаткування застосовують у Франції, Фінляндії, Норвегії, Іспанії, Швеції та Швейцарії [3, С. 124]. Особливостями цього податку є досить висока границя оподатковуваної бази, з якої починається оподаткування, а також широка мережа пільг.

Податок на нерухомість успішно застосовується в багатьох країнах світу. Оподаткування нерухомого майна здійснюється не тільки в високорозвинених

державах, таких як Франція, США, Канада, Швеція, Японія, але й в країнах СНД: Азербайджан, Білорусь, Грузія, Казахстан, Молдова, Росія, Узбекистан та ін.

У світовій практиці передбачається, як правило, надання пільг об’єктам, а не платникам податків, відповідно до принципу: податком безпосередньо обкладається сама нерухомість, а не її власник [2, С. 11]. У Франції від оподаткування звільняється майно, яке використовується для професійної діяльності, твори мистецтва, певні види приватних колекцій (книг, марок). У США звільняється нерухомість урядових організацій, благодійних, релігійних та інших некомерційних організацій, нематеріальні активи у 36 штатах, у 4 штатах – особисте майно фізичних осіб. В Іспанії не оподатковуються історичні та культурні цінності. У Німеччині для платника, який досяг віку 60 років, неоподатковувана сума зростає [3, С. 124].

Узагальнемо досвід оподаткування нерухомості у деяких країнах світу (табл.1).

Таблиця 1 - Вітчизняний та світовий досвід оподаткування нерухомості

Країни	Об`єкт	База	Пільги
Великобританія	Створена, промислова, виробнича нерухомість	Ринкова вартість для резидентів, рентна вартість для нерезидентів	Якщо проживає лише один мешканець надається податкова пільга в розмірі 25 %
Канада	Створена нерухомість	Ринкова вартість	Інвестиційний податковий кредит; прискорені норми амортизації; пільгові умови оподатковування вартості активів; знижки на виснаження надр
США	Земля та будови	Вартість земельної ділянки, на якій проведено забудову	Повне або часткове звільнення від оподаткування майна підприємств, що вперше зареєструвалися;
Німеччина	Земельна нерухомість, створена нерухомість, фермерське майно	Ринкова вартість (рентний доход / вартість споруди); площа – на території колишньої НДР	У вигляді зниженої ставки для майна у сільському та лісовому господарстві
Росія	Земельна, житлова, комерційна нерухомість	Площа землі; інвентаризаційна вартість житлової нерухомості, балансова вартість комерційної нерухомості	Щодо господарських будівель або споруд, площа кожного з яких не перевищує 50 квадратних метрів

Україна	Земельна та житлова нерухомість	Загальна площа житлової та нежитлової нерухомості	База оподаткування (для фізичних осіб) зменшується: -для квартир на 60 м.кв.; -для будинку на 120 м.кв.; -для різних типів житлової нерухомості на 180м.кв.

Відповідно до ст. 23 ПКУ від 02.12.2010 № 2755-VI , базою оподаткування є загальна площа житлової та нежитлової нерухомості. Об’єктами нежитлової нерухомості є будівлі, приміщення, що не віднесені відповідно до законодавства до житлового фонду(будівлі готельні, будівлі офісні, будівлі торговельні, гаражі, будівлі промислові та склади, будівлі для публічних виступів, господарські (присадибні) будівлі).

База оподаткування об’єкта/об’єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток, що перебувають у власності фізичної особи — платника податку, зменшується на 60, 120 та 180 кв. метрів для квартир, житлових будинків, для різних об'єктів відповідно.

Одночасно сільські, селищні, міські ради можуть встановлювати пільги, збільшувати граничну межу житлової нерухомості, на яку зменшується база оподаткування, встановлювати пільги з податку, встановлювати ставки податку в залежності від місця розташування та типів об'єктів нерухомості.

За ПКУ пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів житлової нерухомості, для фізичних осіб не надаються на:

- об'єкт оподаткування, якщо площа такого об'єкта перевищує п'ятикратний розмір неоподатковуваної площі;

- об'єкти оподаткування, що використовуються з метою одержання доходів.

Для юридичних осіб пільги не передбачені.

На 2015 рік ставки податку не можуть перевищувати 1% мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року за 1 кв. метр для об'єктів нежитлової нерухомості.

Таким чином, із проведеного дослідження видно, що в основі оподаткування нерухомості в зарубіжних країнах є вартість такої нерухомості , переважно ринкова. Більшість науковців схиляються до думки щодо зміни бази

оподаткування нерухомості в Україні на вартісний показник. Проте, на нашу думку, перехід до оподаткування вартості нерухомості є передчасним, так як передумовою може бути розвинений ринок нерухомості, а також надійний банк даних щодо ринкової вартості, які в Україні відсутні.

Разом з тим, вважаємо доцільним встановлення різних механізмів оподаткування нерухомості, яка використовується для особистих потреб та нерухомості, що використовується з метою отримання прибутку.

Бібліографічний список

1. Фрадинський О.А. Вітчизняний та світовий досвід еволюції оподаткування нерухомого майна / О.А. Фрадинський // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 6. – Т. 4. – С. 346–351.

2. Бобох Н.М. База оподаткування як один з елементів системи оподаткування нерухомості / Н.М. Бобох // Наукові записки. «Серія економіка» ВНУ ім. Л. Українки. – Вип. 15. – 2010. – С. 13–20.

3. Блонська В.І. Майнове оподаткування як елемент податкових систем в економіках добробуту / В.І. Блонська // Науковий вісник НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.4. – С. 122–129.

4. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www. zakon.rada.gov.ua/go/2755-17

2

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЗА ЄВРОПЕЙСЬКОЮ МОДЕЛЛЮ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Герасимчук М. Б.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 619
Запорізького національного технічного університету

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА П(С)БО І М(С)БО

Необхідність стандартизації фінансового обліку у світовому масштабі та гармонізації облікових систем визначається розвитком процесів економічної інтеграції країн, створенням міжнародних корпорацій, вільних економічних зон, спільних підприємств, реалізацією спільних проектів.

Питаннями відповідності звітності міжнародним вимогам і стандартам та їх досконалому тлумаченні приділялась увага багатьох провідних науковців Голов С.Ф., Костюченко В.М., Небильцова О.В., Ткаченко Н.М., Бутинець Ф.Ф., Горецька Л.Л. тощо [1].

Відповідно до п. 1 МСБО1: Міжнародні стандарти визначають основи подання фінансової звітності загального призначення для забезпечення їхньої зіставності з фінансовою звітністю суб'єкта господарювання за попередні періоди, а також з фінансовою звітністю інших суб'єктів господарювання [2, 3].

Розроблені в Україні національні стандарти мають відмінності з міжнародними, що призводить до необхідності вивчення, розуміння та застосування і національних, і міжнародних стандартів.

Незважаючи на те, що всі національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку України (П(С)БО) значною мірою ґрунтуються на міжнародних стандартах бухгалтерського обліку (МСБО), вони не тотожні, разом із тим, П(С)БО містять деякі концептуальні відмінності від МСБО за принципами та припущеннями, зокрема, у методі нарахування, стабільності облікової політики, суттєвості тощо.

Деякі національні стандарти об'єднують положення кількох МСБО, а в деяких випадках передбачаються національні стандарти, які не мають аналогічного міжнародного стандарту. Так, НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до

складання фінансової звітності» та П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» об'єднують положення п’яти МСБО (№ 1, 7, 8, 10, 34), до П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» немає відповідного МСБО, є керуючі принципи ISAR UNCTAD. Такі П(С)БО як, наприклад, П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість», П(С)БО 16 «Витрати», П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» відображають потреби практики обліку в Україні.

Таким чином, хоча П(С)БО суттєво й не суперечать міжнародним стандартам, вони все ж таки не повністю охоплюють усі вимоги МСБО щодо надання й розкриття інформації у фінансовій звітності.

Переваги складання фінансової звітності за міжнародними стандартами є незаперечними для більшості користувачів фінансової звітності.

МСБО в Україні застосовують підприємства, чиї інвестори зацікавлені в їх складанні, а також компанії, що бажають одержати кредит у банках, які вимагають звітність за МСБО, або вийти на міжнародні фондові ринки. Однак, невідповідність фінансової звітності українського підприємства вимогам МСБО може виникнути внаслідок регламентації форм фінансової звітності в Україні й практичної відсутності умов для застосування принципу «істотності», відсутності в Україні окремих стандартів, адекватних МСБО, відсутності пояснень до змісту ПСБО, що приводить до помилкової інтерпретації окремих положень.

На нашу думку, впровадження МСФЗ в Україні на широкий загал повинно відбуватись на добровільних засадах. Слід зазначити, що жодна промислово розвинена країна не використовує МСФЗ повністю, як національні стандарти. Крім того, такому широкому впровадженню повинні передувати ряд заходів, а саме узгодження стандартів бухгалтерського обліку з податковим законодавством, внесення змін до статистичної звітності з метою узгодження з вимогами МСФЗ.

Бібліографічний список

1. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами, КИЇВ НУХТ, 2012. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6655/1/1.pdf

2. Кондрашова Т., Соболєва О. Міжнародні та національні стандарти бухгалтерського обліку: порівняльна характеристика. Донецький державний університет управління [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/20803/05-Kondrashova.pdf?sequence=1Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.

3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 (МСБО 1). Подання фінансової звітності IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/929_013

Денисенко Я. Р
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 620
Запорізького національного технічного університету

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПІДЗВІТНИМИ ОСОБАМИ

Підзвітні особи – це працівники підприємства, яки отримали грошові суми в підзвіт для майбутніх витрат згідно з наказом (розпорядженням) керівника підприємства. На підприємстві повинен бути складений і затверджений наказом керівника список осіб, які мають право одержувати гроші підзвіт на господарські потреби [1].

Розрахунки з підзвітними особами охоплюють широке коло операцій з грошовими коштами, розрахунками за службовими відрядженнями, у тому числі за кордон, придбанням матеріальних цінностей тощо. Порушення у порядку здійснення операцій з підзвітними особами на підприємстві можуть призвести до

фінансових та адміністративних санкцій. Тому цей обліковий аспект є надзвичайно відповідальним.

Проблеми обліку операцій з підзвітними особами розглядалися у працях таких вчених: М. Білик, Г. Нашкерська, М. Огійчук, В. Плаксієнко, М. Беленкова, Л. Панченко, Л. Сколотій, інші. Аналіз літератури доводить, що більшість науковців не розглядаються податкові аспекти, недостатньо розкриті питання удосконалення організації обліку розрахунків з підзвітними особами.

На особливу увагу, з нашої точки зору, заслуговує питання щодо витрачання коштів виданих в підзвіт та звітування щодо їх витрачання. Розглянемо далі ці особливості. Якщо, працівник у встановлені строки склав авансовий звіт про відрядження, але залишок невикористаного авансу повернув майже через два тижні після повернення з відрядження (аванс видавали через касу), чи вважати несвоєчасно повернений залишок надміру витраченими коштами, чи треба обкладати ПДФО зазначену суму (з урахуванням негрошового коефіцієнта) й утримувати її з доходів працівника, як відобразити таку операцію в бухгалтерському обліку.

Згідно з п. 170.9 Податкового кодексу України (далі — ПКУ) [2], кошти, отримані працівником на відрядження та неповернені в установлені строки, вважаються надміру витраченими й підлягають обкладенню ПДФО. Для описаної ситуації граничний термін для складання авансового звіту й повернення коштів визначено пп. »а» пп. 170.9.2 ПКУ — до закінчення п’ятого банківського дня, що настає за днем, у якому працівник завершив таке відрядження. І той факт, що працівник пізніше все ж таки повернув невикористаний залишок авансу, нічого не змінює.

У п. 3 Порядку складання Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, затвердженого наказом Мінфіну України від 24.12.13 № 84505 [3], ідеться про обкладення надміру витрачених коштів ПДФО, якщо працівник не повернув їх до кінця місяця, на який припадає граничний строк.

Водночас п. 170.9 ПКУ не допускає різнотлумачень, указуючи, що обкладенню податком на доходи підлягають суми, не повернені в

установлений строк. Тож виходить, що підприємство має донарахувати суму доходу в розмірі належного до сплати податку та її ж утримати. Тобто працівник нібито матеріально не постраждає, а підприємство матиме додаткові витрати.

Однак у такому разі виникає питання як реалізувати норму з абз. 3 пп. 170.9.1 ПКУ, яка приписує утримати ПДФО за рахунок будь-якого оподатковуваного доходу працівника. Як можна зрозуміти зі згаданого вище листа, Податкова не вбачає тут протиріччя. Проілюструємо на прикладі порядок оподаткування та відображення в обліку.

Якщо працівник (адмінперсонал) із 13 по 15 квітня 2015 року перебував у відрядженні (з оплатою за умовами трудового договору), решта робочих днів травня відпрацьована. За травень йому нараховано зарплату в розмірі 5000 грн. На витрати у відрядженні було видано з каси аванс у сумі 2800 грн. За авансовим звітом затверджено 2420 грн., залишок авансу (380 грн.) працівник повернув лише 29 квітня (після сплину граничного терміну).

Оскільки залишок авансу працівник повернув пізніше встановленого п’ятиденного строку, то за п. 170.9 ПКУ таку суму вважають надміру витраченими коштами й обкладають ПДФО із застосуванням негрошового коефіцієнта (для ставки 15% - 1,176471). Отже, базу оподаткування для надміру витрачених коштів визначають так: 380,00 грн х 1,176471 = 447,06 грн. Тобто дохід донараховують у сумі 67,06 грн (447,06 грн - 380,00 грн).

Доцільно для удосконалення аналітики по виданих і використаних коштах, деталізувати рахунок 372 «Розрахунки з підзвітними особами» на субрахунки третього порядку: 3721 «Розрахунки з підзвітними особами у національній валюті», 3722 «Розрахунки з підзвітними особами за відрядженнями в іноземній валюті», 3723 «Розрахунки за витратами на господарські потреби» та інші субрахунки, для того, щоб чітко бачити по сальдо та оборотах за даними субрахунками мету використання коштів.

Бібліографічний список

1. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України : Підручник. – К.:А.С.К., 2012. – 784 с.

2. Податковий кодекс України, затверджений Наказом Президента України від 02.12.10 р. № 2755-VI зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17.

3. Наказ Міндоходів України від 24.12.13 №845 «Про затвердження форми Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, та Порядку його складання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/nakazi/63037.html.

Єрмак К.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 610
Запорізького національного технічного університету

СУТТЄВІСТЬ В ОБЛІКОВІЙ ПОЛІТИЦІ ПІДПРИЄМСТВА ВІДПОВІДНО ДО МСФЗ

В Україні категорія суттєвості довгий час не застосовувалась. Превалювала думка, що бухгалтерські записи та звітність мають бути точними до копійок та максимально докладними. Будь-яке відхилення від цієї вимоги, або будь-яка помилка були неприпустимим. Введення МСФЗ, які базувалися на певних принципах бухгалтерської звітності витребували від бухгалтерів дотримання якісних характеристик звітної інформації, зокрема, суттєвості.

Окремі питання суттєвості досліджували вчені, зокрема: С.Л. Береза, В.А. Дерій, Г.Г. Кірейцев, В.С. Лень, Є.В. Мних, М.С. Пушкар, Я.В. Соколов, В.В. Сопко, М.Г. Чумаченко, М.Ширба та інші. Аналіз вивчених літературних джерел показує, що увага авторів здебільшого зосереджувалася на застосуванні принципу суттєвості під час формування та перевірки фінансової звітності підприємства. Питання застосування суттєвості в обліковій політиці відповідно до МСФЗ розглядалися недостатньо.

Відповідно до Концептуальної основи складання та подання фінансових звітів суттєвість – це одна з якісних характеристик інформації, є елементом більш широкого поняття «доречність (ревалентність, значущість)». За МСБО 1 «Подання фінансових звітів» та МСБО № 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки», суттєвою визнається інформація відсутність або викривлення якої може вплинути на рішення користувачів фінансової звітності.

Інформація є суттєвою, якщо за її відсутності зацікавлені користувачі не в змозі здійснити достовірну оцінку фінансового стану організації або фінансових результатів діяльності. Одночасно, інформація не має бути надмірно докладною, що б не зменшувати її корисність та ефективність. Виходячи з цього суттєвість також є певним порогом або критерієм відсікання надлишкової інформації. Слушною є думка В.С. Леня, що суттєвість вказує рамки, в яких інформація може ігноруватися або обов'язково братися до уваги під час ухвалення рішення керівниками чи власниками підприємства [1, с.199-200].

Повністю тотожні міжнародним стандартам визначення суттєвості містять і національні нормативні документи з питань організації та ведення бухгалтерського обліку: Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність», НС(П)БО 1»Загальні вимоги до фінансової звітності».

Чинне законодавство визначає, що показники щодо окремих активів, доходів, витратах та господарських операціях мають відображатися в звітності відокремлено у випадку їх суттєвості. Рішення питання, чи є даний показник суттєвим залежить від його характеру, конкретних обставин виникнення,оцінки показника або його відносного розміру тощо та має бути закріплено у документі щодо облікової політики підприємства. При формуванні облікової політики на підприємстві треба брати до уваги принцип обачності (консервативності, матеріальності). Принцип обачності базується на суттєвості, як характеристиці облікової інформації, що визначає її спроможність впливати на рішення користувачів інформації.

Відповідно до «Методичних рекомендації щодо облікової політики підприємства» [2] керівництво підприємства може встановлювати кількісні

критерії і якісні ознаки суттєвості інформації про господарські операції, події та статті фінансової звітності, якщо такі критерії не встановлені положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, іншими нормативно-правовими актами, виходячи з потреб користувачів такої інформації. Такі критерії мають назву «поріг суттєвості».

Визначення порогу суттєвості в обліковій політиці необхідно для: формування окремих об'єктів обліку (об'єктів активів, зобов'язань та власного капіталу) з метою визнання статей Балансу; формування окремих видів доходів та витрат з метою формування статей Звіту про фінансові результати; формування кількісної ознаки зміни вартості необоротних активів з метою їх переоцінки або визначення втрат (доходів) від зменшення (поновлення) корисності; формування кількісних ознак для класифікації орендних операцій (операційна оренда, фінансова оренда); формування звітних сегментів; формування кількісних ознак для визначення подібних активів; формування інших кількісних ознак, які необхідні для визначення елементів (статей) фінансової звітності підприємства [1].

У Концептуальній основі складання та подання фінансових звітів і МСФЗ порядок встановлення порогу суттєвості не передбачено, тому це є професійним судженням бухгалтера. В Україні рекомендований порядок визначення порогу суттєвості до об'єктів обліку докладно викладено у листі Міністерства фінансів України «Про суттєвість у бухгалтерському обліку і звітності» [3].

Отже, відповідно до МСФЗ підприємство самостійно визначає критерії суттєвості інформації, закріплюючі рішення у наказі про облікову політику. Для визначення критеріїв суттєвості для складання фінансових звітів та інших управлінських питань необхідно дотримуватися відповідних методичних рекомендацій МФУ, спираючись на професійне судження відповідно до Концептуальній основи складання та подання фінансових звітів та МСФЗ.

Бібліографічний список

1. Організація бухгалтерського обліку [текст]: навчальний посібник / За редакцією В.С. Леня. – К. : ЦНЛ, 2006. – 696 с.

2. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства, затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.zakon1.rada.gov.ua/cgibin/laws/main.

3. Лист Міністерства фінансів України «Про суттєвість у бухгалтерському обліку і звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http:// www.minfin.gov.ua

Жирна Н.Л.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 629
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ І ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Поняття «дохід» (англ. income) і «фінансові результати» є одними з центральних економічних категорії. Зміст поняття «дохід» є не однозначним та залежить від того, стосовно чого його застосовують як на макрорівні, так і на макрорівні: дохід національний, суб'єкта господарювання, домогосподарства, громадянина. Практичне значення показника доходу на макрорівні полягає в тому, що він характеризує загальну величину коштів, яка надходить до суб'єкта господарювання за певний період та, за вирахуванням сплачених податків, може бути використовувана на подальше споживання та інвестування.

У бухгалтерському обліку поняття, визнання, класифікацію доходів визначає П(С)БО 15 «Дохід». Згідно П(С)БО 15 «Дохід» доходи підприємства – це збільшення економічних вигод у вигляді надходжень активів або зменшення зобов'язань, які приводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена.

Особливості обліку доходів у сільському господарстві методологічно вирішує П(С)БО 30 «Біологічні активи». У фермерських господарствах основою доходу є дохід від сільськогосподарської діяльності, який включає в себе: дохід від первісного визнання біологічних активів та сільськогосподарської продукції, дохід від зміни справедливої вартості біологічних активів, дохід від реалізації біологічних активів та сільськогосподарської продукції, отриманої в результаті біологічних перетворень.

Фінансові результати є надзвичайно важливим показником для суб'єкта господарювання, адже в них відображаються всі сторони діяльності підприємства.

Доходи і фінансові результати підприємства в обліку класифікуються за видами діяльності, що здійснюються цим підприємством. Вказаний підхід надає можливість організовувати ведення обліку таким чином, що б враховувати особливості кожного виду діяльності, відслідковувати зміни за видами діяльності та забезпечувати фермерське господарство обліково-аналітичною інформацією для подальшого аналізу та прийняття управлінських рішень.

Для цілей оподаткування до підприємств, основною діяльністю яких є виробництво сільськогосподарської продукції, належать підприємства, дохід яких від продажу сільськогосподарської продукції власного виробництва за попередній звітний (податковий) рік перевищує 50 відсотків загальної суми доходу. З 01.01.2015 р. спеціальний режим оподаткування для сільгоспвиробників замінено на оподаткування єдиним податком. Тому дохід фермерського господарства з метою оподаткування визначається залежно від податкової групи.

Організація доходів та фінансових результатів фермерського господарства здійснюється з врахуванням кількох факторів: розміру господарства, напрямків сільськогосподарського виробництва, обраної форми обліку: проста, спрощена, спрощена для господарств, що відповідають статусу малих підприємств, загальна (повна).

Головною потребою для удосконалення управління доходами на сільськогосподарському підприємстві є своєчасне отримання повної і достовірної інформації щодо функціонування центрів доходів і центрів прибутків, яке має

забезпечити належні організація та ведення обліку. Наприклад, групування доходів і фінансових результатів можна здійснювати: за видами продукції, сферами діяльності, центрами відповідальності (центрами прибутку), регіонами реалізації продукції тощо.

Надання такої інформації можна забезпечити через належно побудований аналітичний облік. Але на практиці це не просте завдання через низку причин:

1. Проста та спрощена форми обліку фермерських господарств не передбачають типові форми для ведення аналітичного обліку доходів за центрами відповідальності. Діючий типовий план рахунків повної форми не містить рахунків, на яких можна вести відокремлений облік виручки доходів за центрами відповідальності. Фермерське господарство має самотужки будувати систему управлінських рахунків та аналітичного обліку доходів за центрами відповідальності.

2. Більшість фермерських господарств є порівняно невеликими та не мають повноцінних фінансово-організаційних можливостей для залучення обліковців – фахівців необхідної кваліфікації. Бухгалтера, як правило, не розуміють що таке центри відповідальності, і яким чином операції за такими центрами відокремити в обліку. Також через фінансово-організаційні причини фермерські господарства обмежені у застосуванні сучасних інформаційних технологій.

3. На державному рівні не існує доступних та простих у використанні інструктивно-методичних видань галузевого спрямування, які б могли допомогти бухгалтеру фермерського господарства розробити систему деталізації (кодування) необхідної інформації щодо доходів.

Основні шляхи удосконалення обліку доходів і фінансових результатів фермерського господарства полягають в посиленні аналітичних можливостей поточного обліку простої та спрощеної форм обліку, а також посилення аналітичних можливостей при застосуванні повної форми обліку шляхом кодування рахунків управлінського обліку з виділенням центрів відповідальності та господарських сегментів.

На рівні профільного міністерства доцільно доповнити чинні «Методичні рекомендації з організації та ведення бухгалтерського обліку в селянських (фермерських) господарствах» прикладами регістрів аналітичного обліку з урахуванням можливості збору інформації за центрами доходів (окремих процесах сільськогосподарського виробництва, біологічних активах тощо), якщо у фермера виникне така потреба.

Бібліографічний список

1. Організація бухгалтерського обліку [текст]: навчальний посібник / За редакцією В.С. Леня. – К. : ЦНЛ, 2006. – 696 с.

2. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства, затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.zakon1.rada.gov.ua/cgibin/laws/main.

3. Лист Міністерства фінансів України «Про суттєвість у бухгалтерському обліку і звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http:// www.minfin.gov.ua

Канджарія Т.Т.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 620
Запорізького національного технічного університету

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА

Перехід України до міжнародних стандартів обліку та звітності, наближення вітчизняної системи оподаткування до європейської моделі проявилися, зокрема, у зміні методології обліку податку на прибуток.

Прибуток - це найважливіша економічна категорія для будь-якого товаровиробника, є найважливішим показником кінцевих фінансових результатів фірми і основною метою підприємницької діяльності і одним із основних

критеріїв ефективності виробництва є прибуток. З облікової точки зору прибуток – це кошти, які залишаються у розпорядженні підприємства після вирахування з суми нарахованих доходів суми нарахованих витрат. Ці кошти в обліку відображаються як приріст власного капіталу в наслідок ефективної господарської діяльності.

Концептуально прибуток є об'єктом оподаткування з податку на прибуток підприємств. Але формування прибутку як бази оподаткування за час існування податку на прибуток підприємств піддавалося багатьом змінам. Відповідно змінювалися і підходи до організації та ведення обліку розрахунків з податку на прибуток.

Питання організації обліку формування прибутку до оподаткування займалися Ю.Б. Іванов, А.І. Крисоватий, А.Я. Кізима, В. В. Карпова, О.І Малишкін та інші. Аналіз вивчених літературних джерел показує, що вивчені автори розглядають в основному загальні питання організації системи податкового обліку. Прикладні проблеми організації податкового обліку залишаються недостатньо розробленими через постійні зміни у законодавстві.

В Україні податок на прибуток підприємств було введено в 1992 році Декретом КМУ. Пізніше було прийнято Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств». Згідно з вказаним законом прибуток як об'єкт оподаткування визнавався відповідно до даних бухгалтерського обліку.

В 1997 році були внесені революційні зміни у порядок визнання прибутку як об'єкта оподаткування. З'явилося поняття «податкового обліку» як окремого функціонального обліку для інформації щодо бази оподаткування прибутку. Податковий облік було відокремлено від бухгалтерського. З'явилося поняття податкового та облікового прибутку, облік яких необхідно було вести окремо. Податковий прибуток суттєво відрізняється від бухгалтерського за принципами та метою визнання. Податковий прибуток не відображають в бухгалтерському обліку, а визначають виключено з метою оподаткування за даними Декларації з податку на прибуток.

Методологічно необхідність організаційно відокремити облік податкового та фінансового прибутку закріплено у 2000 р. з введенням в дію П(С)БО 17 «Податок на прибуток». Обліковий прибуток – це сума прибутку до оподаткування, визначена у фінансовому обліку і відображена у Звіті про фінансові результати. Податковий прибуток – це сума прибутку, визначена відповідно до вимог податкового законодавства, яка є базою оподаткування з податку на прибуток підприємств. Суми фінансового та податкового прибутку відрізняються. Отже, виникає потреба у організації та веденні аналітичного обліку формування податкових різниць з метою їх достовірного обґрунтування.

На той час відмінності між податковим та фінансовим обліком відповідно були настільки суттєві, що науковці при формуванні облікової політики підприємства пропонували виділяти питання організації та ведення податкового обліку від методичних та технічних аспектів.

Міністерством фінансів України були затверджені Методичні рекомендації про складання регістрів бухгалтерського обліку податкових різниць, валових доходів та валових витрат, але вони виявилися непридатними для практичного використання через велику кількість неузгоджених питань та були відмінені.

З введенням в 2011 році в дію Податкового Кодексу України податковий та бухгалтерський облік щодо прибутку знову було наближено. Наприклад, доходи та витрати при формуванні податкового прибутку визнаються за принципами бухгалтерського обліку, хоча і з врахуванням обмежень, встановлених податковим законодавством. Крім того, з введенням системи електронної звітності значно спростилося адміністрування.

А з внесенням змін до Податкового кодексу, з 01.01.2015 р. кількість податкових різниць суттєво зменшилась, облік спростився. Але організаційні аспекти податкового обліку залишаються актуальними для будь-якого підприємства, яке працює на загальній системі оподаткування.

В Україні не встановлені обов’язкові форми ведення аналітичного податкового обліку доходів, витрат з метою накопичення інформації щодо формування прибутку до оподаткування та податкових різниць.

Методичні, технічні, організаційні питання податкового обліку повністю покладені на підприємства. Підприємства самостійно вирішує питання організації податкового обліку, зокрема, щодо форм відповідних накопичувальних регістрів, введення додаткових субрахунків, використання спеціальних комп'ютерних програм. Наприклад, додаткову функцію ведення податкового обліку доходів та витрат містить 1С –Бухгалтерія.

Також доцільно питання організації та ведення податкового обліку у Наказі про облікову політику виділити окремий розділ. У цьому розділі необхідно вказати: періодичність відображення в обліку відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань; перелік пов'язаних осіб; посадову особу, яка безпосередньо має відповідати за організацію та ведення податкового обліку, навести форми податкових регістрів, у тому числі щодо аналітичного обліку податкових різниць, форму податкового бюджету та графік документообігу щодо підготовки та подання до контролюючих органів податкової звітності, план платежів та інші організаційні питання.

Бібліографічний список

1. Організація бухгалтерського обліку [текст]: навчальний посібник / За редакцією В.С. Леня. – К. : ЦНЛ, 2006. – 696 с.

2. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства, затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www. zakon1.rada.gov.ua/cgibin/laws/main.

3. Лист Міністерства фінансів України «Про суттєвість у бухгалтерському обліку і звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http:// www.minfin.gov.ua

Козачок І.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 610
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ЯКІСТЬ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

В період становлення ринкових відносин Україна розбудовує власну економіку та знаходиться на шляху інтеграції у європростір. Проте проблеми входження України до європейської спільноти можуть бути вирішені лише за умови виходу на ринок конкурентоспроможних вітчизняних товарів.

Одним з визначальних факторів конкурентоспроможності продукції є її якість. Однак на сьогодні питанням забезпечення якості продукції та бухгалтерського обліку витрат, пов'язаних з її забезпеченням, приділяється незначна увага, а ряд аспектів облікового відображення витрат на якість взагалі залишаються недослідженими. Це, в свою чергу, зумовлює виникнення значної кількості нерозв'язаних питань у підприємств, які впроваджують міжнародні стандарти якості.

За результатами економічних досліджень встановлено, що під «витратами на якість» варто розуміти витрати на систематично здійснювані заходи і процеси щодо забезпечення і поліпшення якості, необхідні для відповідності продукції вимогам встановлених і передбачуваних потреб споживачів, а також втрати, обумовлені низькою якістю продукції і процесу.

Оскільки витрати на якість є одним з елементів собівартості готової продукції, то виникає потреба у організації їх обліку.

Враховуючи відсутність чіткого нормативного регулювання в Україні витрат на якість, процес організації їх обліку є не простим процесом і вимагає особливої уваги. Хоча такі витрати у тому чи іншому вигляді виникають на будь-якому підприємстві, точної методики їх ідентифікації не існує, тому визначити їх можна лише за допомогою допоміжних розрахунків та виокремлення з поміж інших витрат. В українському законодавстві та П(С)О відсутні будь-які

рекомендації одо даного питання, тому кожне підприємство має можливість організовувати облік витрат на якість готової продукції на власний розсуд та відповідно до своїх потреб.

Вважаємо за доцільне удосконалити методики обліку витрат на якість виготовленої продукції, шляхом розробки етапів організації обліку та чіткого визначення послідовності їх здійснення (рис.1).

Рисунок 1 - Процес організації обліку витрат на якість готової продукції

Всі розглянуті нами етапи та їх основні положення повинні бути нормативно закріплені в обліковій політиці підприємства, а саме в Наказі про облікову політику, в якому повинен міститися й розділ щодо обліку витрат на якість або розроблене окреме Положення про витрати на якість. Для малих та середніх підприємств не є доцільним створення окремого Положення про витрати на якість, для них достатнім буде включення до Наказу про облікову політику даних елементів. Для великих підприємств, які мають значні обсяги реалізації та орієнтуються на збільшення своєї ринкової частки шляхом підвищення якості

продукції та здобуття на цій основі конкурентних переваг, доцільним є розробка та затвердження окремого Положення про витрати на якість, де буде зібрана вся інформація як облікового, так і загального управлінського спрямування щодо витрат на якість.

Вважаємо, що саме така послідовність етапів організації обліку витрат на якість є найбільш оптимальною й логічною при впровадженні на підприємстві системи суцільного управління якістю готової продукції підприємства.

Запровадження перелічених пропозицій на практиці дозволить підвищити якість обліку готової продукції та процесу її реалізації та достовірність відображення інформації в фінансовій звітності.

Бібліографічний список

1. Очеретько Л.М. Організація обліку та аудиту витрат на якість готової продукції / Л,М. Очеретько // Економічний простір, 2011.- №48. – С.143-148;

2. Очеретько Л.М. Удосконалення аудиту витрат на якість на м’ясопереробних підприємствах/ Л,М. Очеретько, Н.О. Куртєва// Вісник Хмельницького національного економічного університету, 2011. - №3. – С.68-74

Лещук І.С.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 629
Запорізького національного технічного університету

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Економічна безпека підприємства – це такий стан господарюючого суб’єкта, при якому він при найбільшому ефективному використанні наявних ресурсів досягає запобігання, послаблення або захисту від існуючих небезпек та загроз або інших непередбачуваних обставин і в основному досягає цілей бізнесу в умовах конкуренції та господарського ризику [1].

Стосовно елементів економічної безпеки, то їх склад залежить від багатьох факторів: організаційно-правової форми підприємства, видів його діяльності, завдань стратегічного розвитку тощо, тобто має комплексний характер. Економічну безпеку підприємства складають юридичні, виробничі та організаційні зв'язки, матеріальні й інтелектуальні ресурси, що забезпечують стабільність його функціонування, фінансово-комерційний успіх, прогресивний науково-технічний і соціальний розвиток [2, с.9].

Зовнішні загрози та дестабілізуючою фактори включають діяльність конкурентів, фірм та приватних осіб, у тому числі щодо промислового шпигунства або шахрайства, неплатоспроможність ділових партнерів, негативні дії раніш звільнених співробітників компанії та інші події, на які підприємство практично не в змозі прямо вплинути, але має враховувати можливі ризики, пов'язані з зовнішніми загрозами, та приймати заходи щодо їх мінімізації.

Внутрішні загрози і дестабілізуючи фактори включають дії або бездіяльність (у тому числі навмисні і ненавмисні) співробітників, які можуть зашкодити економічній діяльності, стати причиною витоку або втрати інформаційних ресурсів (в тому числі комерційної таємниці та/або конфіденційної інформації), підривають її діловий імідж в бізнес-співтоваристві, породжують проблеми в стосунках з реальними і потенційними партнерами, контролюючими органами тощо.

Економічна безпека підприємства залежить від механізму інформаційного забезпечення, одним з найважливіших елементів якого є бухгалтерська інформація. Внутрішня бухгалтерська інформація в більшості відноситься до комерційної таємниці, отже має бути забезпечений обмежений доступ до неї. Захист бухгалтерської інформації є ключовим організаційно-правовим заходом інформаційної безпеки, невід'ємною його складовою, основним елементом збереження комерційної таємниці від впливу негативних факторів.

Оганізація бухгалтерського обліку на підприємстві є досить важливим і зваженим заходом, оскільки від нього в подальшому буде залежати ефективне функціонування підприємства та його безпека. Від ефективно організованої

роботи обліково-аналітичної системи залежить ефективність господарської діяльності підприємства та стратегія його розвитку на довгострокову перспективу. Тому належна організація обліку на підприємстві – досить відповідальний процес. З точки зору забезпечення економічної безпеки організація обліку має відповідати наступним принципам:

– принцип комплексності, згідно з яким при побудові системи захисту облікових даних необхідно передбачати прояв усіх видів можливих загроз для підприємству, включаючи канали несанкціонованого доступу до бухгалтерської інформації, та всі можливі для нього засоби захисту;

– принцип безпеки та контролю даних, який передбачає захист цінної облікової інформації, шляхом встановлення обмеження користувачів, віднесення її до інформації конфіденційного характеру та запровадження обмежень при роботі з нею;

Для забезпечення економічної безпеки підприємство організація обліку має включати такі елементи системи безпеки:

- здійснення організаційної інтеграції обліку з іншими функціями управління;

- забезпечення конфіденційності бухгалтерської інформації у тому числі шляхом включення цієї вимоги до наказу про облікову політику;

- виконання вимог чинного законодавства з питань податкового та бухгалтерського обліку для запобігання штрафів, пені та інших санкцій;

- належний режим діловодства;

- режим проходу на територію і у будівлю, у якій розташована бухгалтерська служба, забезпечення фізичної безпеки персоналу, належно обладнане приміщення каси;

- технічна безпека, до якої входять: дотримання протипожежної безпеки, робота охоронно-технічного обладнання; захист засобів зв'язку, комп'ютерних систем та інших комунікаційних мереж;

- здійснення внутрішнього контролю в частині бухгалтерського обліку.

Дотримання вказаних підходів до організації обліку дозволяє краще виявляти можливі економічні загрози та своєчасно реагувати на них. Засоби захисту облікової інформації повинні функціонувати в межах єдиного комплексу захисту конфіденційної інформації підприємства, взаємно доповнюючи один одного у функціональному і технічному аспектах.

Складність забезпечення економічної безпеки в обліковій системі підприємства обумовлена тим, що її ефективність майже повністю залежить від людського фактору. Як показує практика, навіть при наявності відповідного підрозділу служби безпеки та сучасних технічних засобів, без розуміння та підтримки необхідності заходів економічної безпеки кожним працівником бухгалтерії досягти бажаних результатів неможливо.

Бібліографічний список

1. Грунин О.А. Экономическая безопасность организации / А. Грунин, С.О. Грунин. – СПб.: Питер, 2002. – 160 с.

2. Іванюта Т.М. Економічна безпека підприємства: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Т.М. Іванюта, О.А. Заїчковський. – К.: Центр учбової л-ри, 2009. – 256 с.

Сівець Ю.О.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 640
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ НЕРУХОМОСТІ

На сьогодні Україна перебуває на шляху євроінтеграції. За рахунок цього, усі галузі в Україні піддаються реформуванню відповідно до міжнародних стандартів. На сучасному етапі розвитку система бухгалтерського обліку редагується шляхом адаптації міжнародних стандартів до економіко-правового середовища і ринкових відносин в Україні. [1]

Дослідження особливостей бухгалтерського обліку в Україні, а також порівняння з системами бухгалтерського обліку інших європейських країн стає дедалі більш актуальним в економічній думці. [1]

При цьому на практиці бухгалтери часто стикаються із проблемами, які стосуються розуміння нових облікових понять, принципів та механізмів, закладених в міжнародних стандартах фінансової звітності або національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку, складених на їх основі. [2]

Основними нормативно-правовими документами інвестиційної нерухомості в Україні є П(С)БО 32 «Інвестиційна нерухомість» та МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість». В них зазначено, що інвестиційна нерухомість визначається за первісною вартістю та справедливою вартістю, порівняємо ці визначення за П(С)БО 32 та МСБО 40 (табл.1).

Таблиця 1 – Порівняльний аналіз оцінки інвестиційної нерухомості за П(С)БО 32 та МСБО 40

	П(С)БО 32	МСБО 40
Первісна собівартість	Первісною вартістю інвестиційної нерухомості, створеної підприємством, є її вартість, визначена на дату початку використання інвестиційної нерухомості, виходячи із загальної суми витрат на її створення	Вартість інвестиційної нерухомості слід визнавати за нижчою з двох оцінок: справедливої вартості нерухомості і теперішньої вартості мінімальних орендних платежів
Справедлива вартість	Оцінка інвестиційної нерухомості за справедливою вартістю ґрунтується на цінах активного ринку в тій самій місцевості в подібному стані за подібних умов договорів оренди або інших контрактів на дату балансу та не враховує майбутніх витрат на поліпшення нерухомості і відповідні майбутні вигоди у зв'язку з майбутніми витратами на поліпшення об'єктів інвестиційної нерухомості	Свідченням справедливої вартості є поточні ціни, що існують на активному ринку на подібну нерухомість у тій самій місцевості і в подібному стані за подібних умов угод про оренду або інших контрактів. Суб'єкт господарювання намагається визначити будь-які різниці в характері, місцеперебуванні чи стані власності або в контрактних умовах угод про оренду чи інших контрактів стосовно нерухомості.

Згідно п. 46 МСБО 40, якщо немає поточних цін на активному ринку, то суб'єкт господарювання розглядає інформацію, що надходить з різних джерел, а саме:

а) поточні ціни на активному ринку на нерухомість різного характеру, стану, місцеперебування (або на ту, що перебуває в різних орендних та інших контрактних умовах), скориговані для відображення цих різниць;

б) недавні ціни на подібну нерухомість на менш активному ринку, разом з коригуванням, щоб відобразити будь-які зміни економічних умов, які відбулися з дати операцій, що здійснювалися за тими цінами;

в) прогнозування дисконтованого грошового потоку, яке базується на достовірних попередніх оцінках майбутніх грошових потоків та підтримується умовами будь-якої існуючої угоди про оренду та інших контрактів, а також базується (якщо можливо) на зовнішніх свідченнях, таких як поточні ринкові орендні платежі за подібну нерухомість, яка перебуває в тій самій місцевості і в тому самому стані, із застосуванням ставок дисконту, що відображають поточні ринкові оцінки невизначеності щодо розміру і часу грошових потоків.

Слід зауважити , що порівняно з ПСБО 32, МСБО 40 віддає перевагу саме підходу до оцінки за справедливою вартістю, а також залучення професійного оцінщика.

Для приваблення іноземних інвесторів або для підприємств, які готують фінансову звітність за міжнародними стандартами слід застосовувати для визнання інвестиційної нерухомості оцінку за справедливою вартістю. Виконання усіх вимог міжнародних стандартів забезпечить зрозумілість та зацікавленість кредиторів, інвесторів та іноземних партнерів.

Бібліографічний список

1. Долженко М.О., Реформуванння системи бухгалтерського обліку України за умов євроінтеграції на прикладі Польщі / М.О. Долженко, І.В. Мустец //[Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/2_KAND_2014

2. Чудовець В.В. Оцінка та облік інвестиційної нерухомості в Україні: проблеми практичної реалізації / В.В. Чудовець // Економічні науки. Серія : Облік і фінанси. - 2014. - Вип. 11(1). - С. 307-313. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/**ecnof**_2014_11(1)__41.pdf.

3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 40 «Інвестиційна нерухомість» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/929_026

4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07

3

ВЕКТОРИ ГАРМОНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ТА ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ

Бородіна М. С.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ-640
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ УХИЛЕННЯ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Основну частину надходжень до бюджету держави становлять податки, тому питання оподаткування є постійним предметом дослідження, особливо в період розгортання фінансової кризи в Україні та всебільшого зростання бюджетного дефіциту [1]. Існуючому рівню адміністрування та оподаткування податків перешкоджає робота в «тіні» значної кількості підприємств, зокрема йде мова про так званий «нетиповий експорт» як одну із діючих схем ухилення від сплати податків [2].

Податок на додану вартість по праву заслуговує уваги платників і податківців, так як це загальнодержавний податок, який сплачується за результатами звітного періоду до державного бюджету.

Нагальною нині проблемою є те, що підприємство експортує не вироблену продукцію, а просто перекуплену. Розглянемо її на прикладі розробленому згідно п.15-2 підрозділу 2 розділу XX ПКУ (Рисунок 1). На ньому видно, що ТОВ «ТерраВіта Україна» як підприємство-виробник має право на експорт та до податкового кредиту відносить витрати на вирощування соняшника, у випадку, якщо ПП «Еталон С» придбало у ТОВ «ТерраВіта Україна» насіння соняшника, як друга ланка у першому ланцюгу, то ПП «Еталон С» також має право на експорт та до податкового кредиту відносить витрати на придбання, в свою чергу ТОВ «Версія-Люкс», що придбало насіння вирощене ТОВ «ТерраВіта Україна» у ПП «Еталон С» право на віднесення витрат до податкового кредиту не має та реалізує насіння соняшника у режимі «Звільнених від оподаткування операцій».

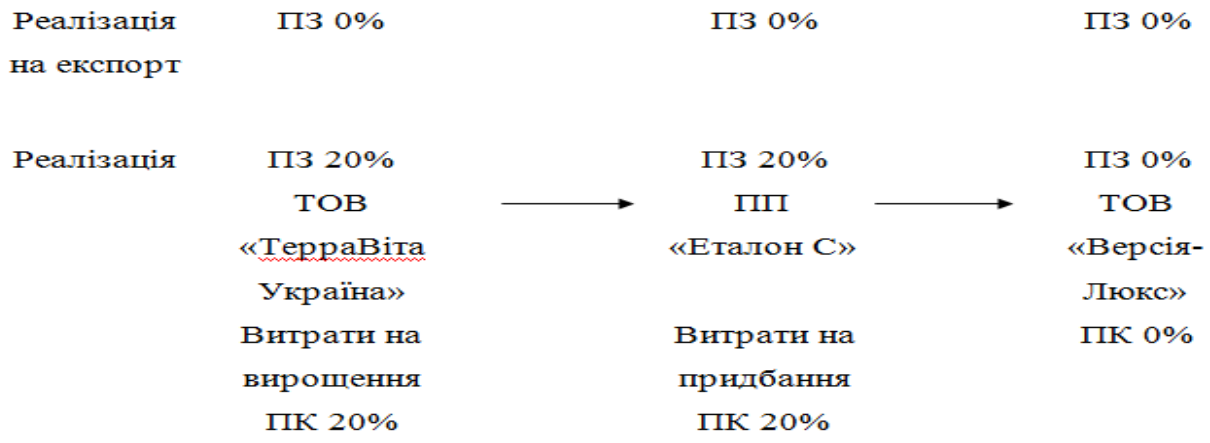

Рисунок 1 - Схема реалізації насіння соняшнику на експорт
*розроблено автором згідно п.15-2 підрозділу розділу XX ПКУ

В таблиці 1 показані втрати бюджету ТОВ «Версія-Люкс», який працює згідно чинного законодавства, основний КВЕД 52.10 – складське господарство, проще кажучи елеватор, тобто підприємство надає послуги зі зберігання та сушки зернових та технічних культур, але при цьому воно реалізує на експорт олію та шрот, яку кожного місяця було придбано у масло - екстракційоного заводу.

Таблиця 1 – Витяг із декларації з податку на додану вартість
ТОВ «Версія-Люкс» за 2014 рік

Код рядка		Обсяг постачання (без ПДВ)	Сума ПДВ
1.	Операції на митній території України, що оподатковуються за основною ставкою та ставкою 7%, крім ввезення товарів на митну територію України:	x	x
1.1	Операції, що оподатковуються за основною ставкою	118939	23787,8
2.	Операції, що оподатковуються за нульовою ставкою:		
2.1	Операції з вивезення товарів за межі митної території України	79523,5	0
9.	Усього податкових зобов'язань	x	23787,8
17.	Усього податкового кредиту	x	28509,3
19.	Від'ємне значення різниці між сумою ПЗ та сумою ПК поточного звітного (податкового) періоду		5173,5
25.	Сума ПДВ, яка підлягає нарахуванню за підсумками поточного звітного (податкового) періоду		452,0

З таблиці видно, що підприємство має від'ємне значення (р.19), через віднесення витрат на придбання олії та шроту, що реалізує звісно ж за нульовою ставкою експорту. В результаті камеральної перевірки встановлено, що витрати на товари, які у подальшому були експортовані складають 90% від загальної суми податкового кредиту (р.17), а саме 25658,4 тис. грн., виходячи з цього: якщо не відносити витрати на товари, які у подальшому були експортовані, то сума податкового кредиту (р.17) буде складати 28509,3-25658,4 = 2850,9 грн. Отже, сума до сплати при такому податковому кредиті: р.9 – р.17 = 23787,8 - 2850,9 = 20936,9 грн. Тобто, можна зробити висновок, що підприємство зменшує суму до сплати ПДВ та навіть декларує від'ємне значення (р.19) через те, що експортує перекуплену продукцію.

То ж задля недопущення втрат бюджету пропонується включення до податкового кредиту в податковій декларації операцій за ставкою 0% (р 10.1.1) витрат на вирощену та в подальшу експортовану продукцію тільки для виробників продукції яку експортуємо. У випадку експорту продукції не виробником продукції пропонуємо віднесення витрат на придбання товарів в податковій декларації, які будуть експортовані до податкового кредиту в режимі звільнених від оподаткування операцій (р.10.2) та відображення експорту операцій звільнених від оподаткування до податкових зобов'язань (р.5). Таким чином, це дозволить уточнити правильність відображення в Декларації з податку на додану вартість податкового кредиту по експортним операціям вітчизняних товаровиробників.

Бібліографічний список

1. Податковий контроль як невід'ємний інструмент державної податкової служби [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://web.znu.edu.ua/herald/issues/2010/Vest_Ek7-3-2010-PDF/128-133.pdf

2. Нетиповий експорт – одна зі схем ухилення від сплати податків [Електронний ресурс]. - Режим доступу file:///C:/Users/Admin/Downloads/frvu_2011_8_5%20(5). Pdf

Залісська К.Р.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 629
Запорізького національного технічного університету

ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК ДОХОДІВ ЗА ДОВГОСТОРОКОВИМИ БУДІВЕЛЬНИМИ ДОГОВОРАМИ (КОНТРАКТАМИ)

Будівництво характеризується специфічними рисами, зумовленими наявністю особливих етапів його здійснення, різноманітних партнерських відносин як із зовнішніми контрагентами, так і з внутрішніми структурними підрозділами, що впливає на формування фінансових результатів будівельних підприємств та їх оподаткування. Особливу увагу в умовах сьогодення доцільно звернути на податковий облік фінансових результатів за довгостроковими будівельними договорами (контрактами), адже з введенням в дію Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» від 28.12.2014 за № 77-VIII (далі – Закон № 77-VIII) замість звичного порядку ведення окремого податкового обліку з 01.01.2015 року запроваджено принципово новий порядок, який ґрунтується на визначенні фінансового результату (прибутку до оподаткування) за даними фінансового обліку [3]. Тож, при визнанні доходів і витрат будівельних підприємств за довгостроковими будівельними договорами (контрактами) слід керуватись нормами П(С)БО 18 «Будівельні контракти», МСБО 11 «Будівельні контракти», П(С)БО 15 «Дохід» та П(С)БО 16 «Витрати», а також нормами ПКУ. При цьому слід пам’ятати, що особливістю будівельних підприємств є те, що по завершенню виконання договірних зобов’язань та передачі результатів виконаних робіт замовнику виконавець має здійснити коригування попередньо нарахованої суми доходів відповідно до фактично отриманого. Можливі варіанти наслідків коригування суми доходів подано на рис.1.

Якщо фактично отриманий дохід перевищує суму доходу, попередньо нараховану за наслідками кожного податкового періоду, відповідне перевищення зараховується до доходів звітного періоду. Якщо ж навпаки фактично отриманий

дохід є меншим, ніж сума таких попередньо нарахованих доходів, різниця зараховується у зменшення доходів звітного періоду.

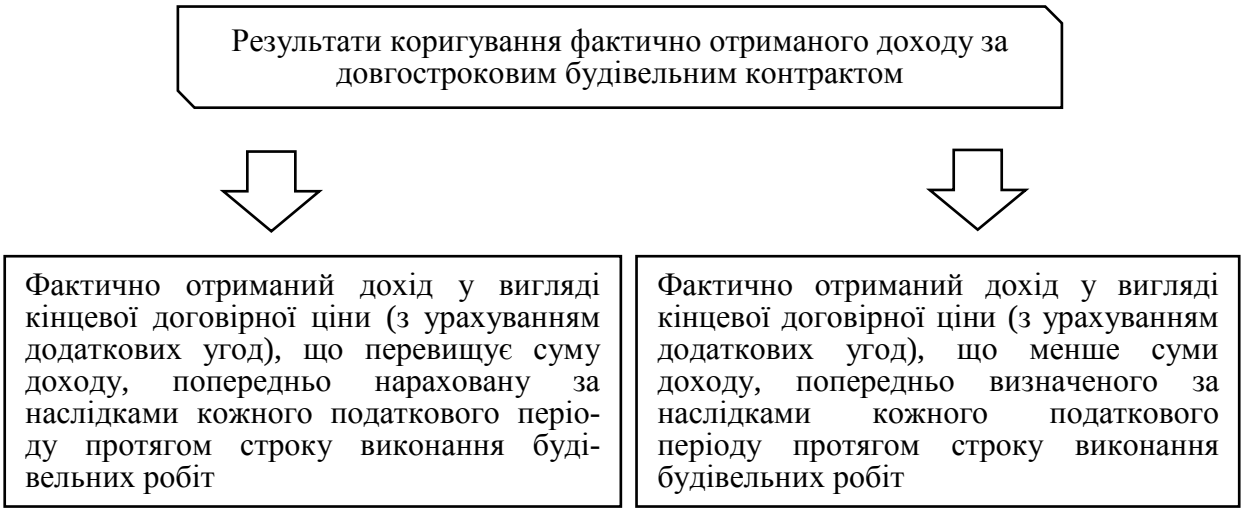

Рисунок 1 - Можливі результати коригування фактично отриманого доходу за довгостроковим будівельним контрактом [1]

У разі виникнення невизначеності щодо отримання суми, яка вже включена в дохід від контракту і вже відображена у прибутках і збитках, неодержана сума (або сума, відшкодування якої більше не є ймовірним) визнається як витрати, а не як коригування суми доходу від контракту [2].

Про те на цьому здійснення операцій щодо коригування фінансових результатів не завершується. При визначенні прибутку до оподаткування корегування фінансових результатів будівельних підприємств має здійснюватись у відповідності до Розділу ІІІ ПКУ. Так, згідно п.1.1 ст.134 ПКУ для платників податку, у яких річний дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний (податковий) період не перевищує двадцяти мільйонів гривень, об'єкт оподаткування має визначатися без коригування фінансового результату до оподаткування на податкові різниці (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років), визначені відповідно до положень розділу ІІІ ПКУ. Платник податку, у якого річний дохід (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського

обліку за останній річний звітний (податковий) період не перевищує двадцяти мільйонів гривень, має право прийняти рішення про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування на усі різниці (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років), визначені відповідно до положень цього розділу, не більше одного разу протягом безперервної сукупності років в кожному з яких виконується цей критерій щодо розміру доходу. Про прийняте рішення платник податку має зазначити у податковій звітності з податку на прибуток, що подається за перший рік в такій безперервній сукупності років. В подальші роки такої сукупності коригування фінансового результату також не застосовуються (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років) [4].

Якщо у платника, який прийняв рішення про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування на податкові різниці (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років), визначені відповідно до положень розділу III ПКУ, в будь-якому наступному році річний дохід (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний (податковий) період перевищує двадцять мільйонів гривень, такий платник має визначати об'єкт оподаткування, починаючи з такого року шляхом коригування фінансового результату до оподаткування на податкові різниці, визначені відповідно до положень розділу III ПКУ.

Таким чином, за результатами проведеного дослідження доведено необхідність:

по-перше, доповнити п.2 П(С)БО 18 «Будівельні контракти» терміном «довгостроковий будівельний контракт» з чітким переліком критеріїв його визнання довгостроковим;

по-друге, зміст п.13 П(С)БО 18 «Будівельні контракти» викласти наступним чином - до складу витрат, безпосередньо пов'язаних з виконанням будівельного контракту, належать прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати (включаючи вартість

виконаних субпідрядниками робіт) згідно з П(С)БО 16 «Витрати» та Методичних рекомендацій з формування собівартості будівельно-монтажних робіт, затверджених Наказом Мінрегіонбуду від 31.12.2010 за №573.;

- по-третє, доповнити п.2.1 П(С)БО 15 «Дохід» методикою оцінки та корегування доходів за довгостроковими будівельними договорами (контрактами).

Запровадження на практиці поданих пропозицій дозволить гармонізувати порядок ведення податкового та фінансового обліку і таким чином підвищити якість обліково-інформаційного забезпечення оподаткування прибутку будівельних підприємств.

Бібліографічний список

1. Будівельні контракти : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2001 р. №205 (зі змінами та доповненнями) [Електорнний ресурс]. – Режим доступу : http://www. buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO18.aspxhttp

2. Будівельні контракти : Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 11, затверджений Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку від 01.01.1978 р. (зі змінами та доповненнями) [Електорнний ресурс]. – Режим доступу : http://www. zakon.rada.gov.ua/go/929_017

3. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи. Закон України № 77-VIII від 28.12.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http:// www.zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17

4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// www.zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17

Назаренко Д.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 619
Запорізького національного технічного університету

УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УЧЕТА КАССОВО-РАСЧЕТНЫХ ОПЕРАЦИЙ НА ПРЕДПРИЯТИИ

Функционирование предприятия в рыночных условиях предусматривает беспрерывное движение денежных средств, поэтому их следует рассматривать как важный ресурс или фактор эффективности деятельности предприятия.

Для эффективного использования денежных средств необходимо уметь грамотно планировать их поступление; для правильного ведения учета наличности требуется знание многочисленных законодательных и постоянно изменяющихся норм, правил и порядка. Желаемая эффективность хозяйственной деятельности, устойчивое финансовое состояние будут достигнуты лишь при достаточном и согласованном контроле над движением денежных средств. В связи с этим особую важность и актуальность приобретает вопрос усовершенствования учета кассово-расчетных операций на предприятии.

Проблемам осуществления учета рассчетно-кассовых операций посвящены множество работ как зарубежных, так и отечественных ученых, таких как: Билуха М.Т., Савицкая Г.В., Терещенко Л.О., Мэтью М.Р., Шилинглоу Г., Перер М.Х.. В то же время, вопросы улучшения организации учета кассовых операций и контроля за ними на предприятиях рассмотрены в работах молодых специалистов, таких как Палий С.А. и Доценко Г.В.

Рассмотрев работы ученых, просматривается ряд проблем в осуществлении учета кассово-расчетных операций, в частности:

- правильность оформления операций с денежными средствами и их сохранность в кассах предприятия;
- автоматизация ведения кассово-расчетных операций на предприятиях;
- отсутствие на предприятиях управленческой отчетности для контроля над состоянием и движением денежных средств.

Поэтому следует принять во внимание следующие предложения по усовершенствованию учета кассово-расчетных операций:

1. Доценко Г. В. в своей работе рассматривает инвентаризацию как одно из самых действенных, а потому и актуальных способов контроля над сохранностью наличных в кассе и состоянием активов предприятия. По результатам проведенной инвентаризации можно сделать выводы о состоянии соблюдения кассовой и расчетной дисциплины, а также о состоянии ведения бухгалтерского учета на предприятии, контролируется, позволяет выявить все имеющиеся несоответствия, составлять виновных в их возникновении лиц и возместить их за счет причиненный предприятию ущерб [1].

2. Терещенко Л.О. считает, что сейчас предприятия нуждаются в автоматизированной информационной системе учета на базе современных средств вычислительной техники, которая дает возможность обеспечить:

- полное и своевременное удовлетворение информационных потребностей пользователей о денежных средствах;
- выполнение задач учета кассово-расчетных операций;
- уменьшить затраты времени и труда на поддержание стандартного документооборота, обеспечивает синтетический и аналитический учет.
- контроль достоверности вводимых данных, целостности учетной информации;
- получать на основе автоматизации учета кассово-расчетных операций управленческие решения [2].

По результатам деятельности большинства предприятий, использование автоматизированной формы учета кассово-расчетных операций значительно повышается своевременность и точность обработки учетной информации, формирование первичных и отчетных документов. [3]

3. Палий С.А предлагает внедрение управленческой отчетности о денежных потоках на предприятии, что будет полезным для оценки его наличных средств, а также даст пользователям возможность разрабатывать модели для оценки и сравнения приведенной стоимости будущих наличных денежных потоков. Одной

из возможных форм управленческой отчетности на предприятии может быть применение ежемесячного Отчета о движении денежных средств с детализацией информации по декадах: с 1 по 10, с 11 по 20, с 21 по 31 число отчетного периода. [4]

Таким образом, можно сделать вывод о том, что методологическая и теоретическая база в сфере проведения кассово-расчетных операций достаточно разработана, тем не менее, требуют постоянного пересмотра и усовершенствования. В связи с этим большое внимание следует уделить проблемам обновления подходов к их организации, что позволит повысить эффективность работы кассы и предприятия в целом.

Библиографический список

1. Доценко Г.В. Аудит та інвестування грошових коштів та касових операцій: суть, проблемні аспекти та шляхи подолання // Г.В. Даценко, І. А. Левченко / Віснику ДНУ. Серія: Економіка. - Випуск 7/4, 2013, №4, Том 21. - С. 210-216

2. Терещенко Л.О. Інформаційні системи і технології в обліку : навч. посіб./ Л. О.Терещенко, І. І. Матвієнко. – К. : КНТЕУ, 2006. – 187.

3. Муравський В. Відмова від первинного документування як чинник інтеграції повністю автоматизованої системи обліку / В. Муравський // Бухгалтерських облік і аудит. – 2009. – №10. – С. 38.

4. Палій С.А. Облік касових операцій та шляхи поліпшення його організації на підприємстві // С.А. Палій / Young Scientists №5 (08) may 2014. –С. 169-171

Подзолова К. О.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 620
Запорізького національного технічного університету

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ В СИСТЕМІ ЕЛЕКТРОННОГО АДІМІНСТРУВАННЯ

На сьогоднішній день проблема адміністрування податків дуже активно обговорюється та піддається критиці, особливо це стосується податку на додану

вартість (далі – ПДВ). Необхідно відмітити, що ПДВ – був і залишається головним бюджетоутворюючим податком в Україні. Внаслідок недосконалого законодавчого забезпечення, ПДВ став одним з найбільш криміногенних податків нашої держави.

Проблемі адміністрування податків присвячено безліч робіт таких вчених як: Андрущенко В. Л., Головко І., Селіванов А., Паєнтко Т. В. та ін.. В цих дослідженнях дуже добре розкриваються особливості та загальні моменти адміністрування податків, проте не наведено конкретних дій, які б на практиці допомогли проблемі.

З огляду на це Законом України від 31.07.2014 р. №1621-VII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України" внесено ряд змін до Розділу V «Податок на додану вартість", що набрали чинності з 1 січня 2015 року [3;4]. Основною метою нововведень є боротьба з «податковими ямами». Така мета має бути досягнута шляхом того, що покупець не зможе визнати податковий кредит до тих пір, поки продавець не поповнить свій ПДВ - рахунок (у грошовій формі або шляхом використання свого податкового кредиту). Таким чином, податковий кредит покупця буде завжди забезпечений коштами, сплаченими постачальниками (по всьому ланцюжку поставки) на їх спеціальний ПДВ - рахунок.

З 01.02.2015 року почала свою роботу система електронного адміністрування ПДВ (далі – СЕА ПДВ), але до 01.07.2015 року тільки в тестовому режимі. Зважаючи на це, перед бухгалтером постає питання щодо обліку з використанням цієї системи.

Для простоти ведення обліку необхідно запроваджувати додаткові рахунки, на яких будуть формуватися розрахунки з ПДВ та Держказначейством в СЕА ПДВ. Адже кошти на електронному рахунку до їх сплати, можна класифікувати як дебіторську заборгованість бюджету, за якою необхідно стежити і відповідно обліковувати окремо.

На сьогоднішній день деякі фахівці вже висунули свої пропозиції, щодо таких рахунків, тому розглянемо деякі з них.

Пропонується виділити окремі субрахунки:

— 64121 – розрахунки з ПДВ в СЕА ПДВ;

— 377121 – розрахунки з Держказначейством в системі ЕА ПДВ [1].

На нашу думку ведення такого обліку є дуже громіздким процесом і складним для розуміння.

Також зустрічаються пропозиції щодо введення субрахунку 645 «Електронний рахунок з ПДВ» та 336 «Електронний рахунок» [3].

На нашу думку, більш доцільним буде застосування саме 645 рахунку «Електронний рахунок з ПДВ», що перш за все, зумовлено простотою його використання. Разом з тим, для обліку розрахунків з Держказначейством в системі ЕА ПДВ пропонуємо вести облік на 377/СЕА. Таким чином, будуть формуватись наступні записи:

Таблиця 1 – Формування проведень за розрахунками з бюджетом з ПДВ в СЕА ПДВ

№ зп/п	Господарська операція	Дебет	Кредит
1.	Розрахунок з бюджетом з ПДВ	6412	645
2.	Поповнення рахунку в системі ЕА ПДВ	377/СЕА	311

Наведені в таблиці 1 проведення будуть формуватись одночасно. До введення повноцінного режиму СЕА ПДВ в дію, виокремлення 377/СЕА рахунку не є необхідністю. В свою чергу, використання тільки одного рахунку 6412 ускладнить процес обліку, так як буде неможливо відслідкувати залишок на кінець звітного періоду.

Загалом, запроваджені зміни є позитивним кроком в сфері адміністрування податку на додану вартість, адже дає змогу наблизити українське законодавство до європейського. Проте залишається дуже багато неврегульованих та невизначених питань, які потребують негайного вирішення шляхом законодавчих змін.

Бібліографічний список

1. Дядюра И. Бухгалтерские проводки НДС до 01.02.2015 и после [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://buhgalter911.com/ShowArticle.aspx?

2. Закон України від 31.07.2014 р. №1621-VII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» // Офіційний вісник України, 2014 р., № 63, стор. 102, стаття 1732, код акту 73421/2014.

3. Карпова В. ПДВ – рахунки в бухгалтерському обліку / В. Карпова // Бухгалтерський тиждень.- 2015.- №6.- С. 47-48.

4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17

Пшенічна О.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 619
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ВКОНТЕКСТІ ГАРМОНІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОГО ТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Останнім часом численні зміни законодавства економічного характеру часто пов’язують з необхідністю його наближення до світових стандартів.

З введенням змін з 1 січня 2015 р. бухгалтерський та податковий облік основних засобів, зокрема амортизації, зблизилися, стали більш гармонічними, хоча, звісно, залишились певні відмінності, що визначає актуальність дослідження на сучасному етапі.

Законом України від 28.12.2014 р. №71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» [1] р. III «Податок на прибуток підприємств» ПКУ [2] викладено в новій редакції та передбачено розрахунок об’єкта оподаткування податком на прибуток за даними бухгалтерського обліку шляхом коригування фінансового результату до оподаткування на різниці, які збільшують або зменшують фінансовий результат до оподаткування.

Підприємства, які мають річний дохід в обсязі, що перевищує 20 млн. грн., зобов’язані вести облік податкових різниць, визначених ПКУ.

До податкових різниць належать: різниці, що виникають при амортизації необоротних активів (ст. 138 ПКУ), при формуванні резервів (ст. 139 ПКУ), фінансових операцій (ст. 140 ПКУ); операцій із цінними паперами, інвестиційною нерухомістю та біологічними активами, які оцінюються за справедливою вартістю (п. 141.2 ПКУ); інші різниці (п. 140.5 ПКУ) [3].

Різниці, пов'язані з основними засобами, виникають через можливі відмінності в бухгалтерському та податковому обліку між сумами амортизації основних засобів, їх залишкової вартості, бухгалтерської переоцінки (податкова переоцінка відсутня) а також через витрати, пов'язані з невиробничими основними засобами (далі – ОЗ). При цьому фінансовий результат до оподаткування збільшується (п. 138.1 ПКУ): на суму нарахованої в бухобліку амортизації ОЗ; на суми уцінки та втрат від зменшення корисності ОЗ, включених до витрат звітного періоду за правилами бухобліку; на суму залишкової вартості окремих об'єктів ОЗ, визначеної за правилами бухобліку, у разі ліквідації чи продажу таких об'єктів.

Фінансовий результат до оподаткування зменшується (п. 138.2 ПКУ): на суму амортизації ОЗ, розрахованої за правилами п. 138.3 ПКУ; на суму залишкової вартості окремих об'єктів ОЗ, визначеної з урахуванням правил ПКУ, у разі ліквідації або продажу таких об'єктів; на суму дооцінки та вигід від відновлення корисності ОЗ в межах уцінки та втрат від зменшення корисності таких об'єктів, раніше включених до витрат звітного періоду за правилами бухобліку. Узагальнення коригування фінансових результатів на різниці, пов'язані з основними засобами, з 1 січня 2015 року наведено у таблиці 1.

З метою оподаткування продовжує використовуватися балансова вартість основних засобів, визначена за правилами ПКУ на 31.12.2014 р.

В податковому обліку не дозволяється використовувати виробничий метод амортизації. Проведення ремонтів з 2015 р. відображатиметься за правилами бухгалтерського обліку, тому слід зважено підходити до оцінки витрат на поліпшення ОЗ, що впливають на отримання економічних вигод.

Таблиця 1 - Коригування фінансових результатів на різниці, пов'язані з основними засобами

П.п. ПКУ	Коригування, які збільшують фінансовий результат до оподаткування (+)	П.п. ПКУ	Коригування, які зменшують фінансовий результат до оподаткування (-)
138.1	Сума амортизації по бухобліку (проводки Дт 23, 92, 93, 91 Кт 13)	138.2	Сума амортизації по податковому обліку
	Суми уцінки, втрат від зменшення корисності ОЗ (Дт 974 Кт 10)		Сума дооцінки та вигід від відновлення корисності ОЗ (в межах сум, раніше віднесених на уцінку зменшення корисності) по ОЗ
	Сума залишкової вартості об'єкта ОЗ по бухобліку при його ліквідації або продажу (Дт 972 Кт 10)		Сума залишкової вартості окремого об'єкта ОЗ по податковому обліку при його ліквідації або продажу (139.1.1)

У зв'язку з впровадженням змін щодо обліку основних засобів, контролю за достовірністю обліку основних засобів, вважаємо доцільним:

- провести розподіл виробничих та невиробничих основних засобів та запровадити окремий їх облік;

- запровадити окремі субрахунки з обліку амортизації невиробничих основних засобів;

- запровадити окремі субрахунки з обліку всіх інших витрат, пов'язаних з невиробничими основними засобами;

- підприємствам, які використовували виробничий метод амортизації, внести зміни до наказу про облікову політику та з 1 січня 2015 року обрати для цілей податкового обліку інший метод;

- провести перевірку правильності визначення залишкової вартості основних засобів у бухгалтерському та податковому обліку станом на 31.12 2014 р., так як підприємства здебільшого прирівняли бухгалтерський облік до податкового, що в подальшому може вплинути на достовірність фінансової звітності.

Запропоновані пропозицій в подальшому полегшать облікову роботу бухгалтерії, сприятимуть достовірності бухгалтерського та податкового обліку і звітності.

Бібліографічний список

1.Закон України від 28 грудня 2014 року № 71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.zakon.rada.gov.ua/go/71-19

2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17

3. Податкові різниці, на які коригується фінрезультат до оподаткування у 2015 році – перше знайомство. Електронний ресурс. - Режим доступу/ http://uteka.ua/uk/channels_store/publication/%E2%80%8BPodatkovi-riznici%2C-na-yaki-koriguyetsya-finrezultat-do-opodatkuvannya-u-2015-roci---pershe-znajomstvo-3706

Самойлова О.М.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 629
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ З ПДВ У РОЗДРІБНІЙ ТОРГІВЛІ ЛІКАРСЬКИМИ ЗАСОБАМИ

Облік ПДВ на підприємствах роздрібної торгівлі лікарськими засобами (аптеках) характеризується необхідністю ведення окремого обліку та відображення в податковій звітності основної та додаткової ставки податку на додану вартість, які обумовленні введенням в дію чинності Закону України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні» від 27 березня 2014 № 1166-VII.

Відповідно до вище вказаного закону з 1 квітня 2014 року з пункту 197.1 статті 197 розділу V ПКУ виключено підпункт 197.1.27, в результаті чого скасовується режим звільнення від оподаткування операцій з постачання лікарських засобів та запроваджується оподаткування таких товарів за ставкою 7 % (підпункт «в» пункту 193.1 статті 193 розділу V ПКУ) [2]. Отже, зі змінами

внесеними до законодавства виникла нагальна потреба податковий облік ПДВ в аптеках вести окремо, як за основною, так і за додатковою ставками.

З цією метою для обліку податкового зобов'язання з ПДВ в Робочому плані рахунків аптек доцільно передбачити рахунок аналітичного обліку 6434 «Податкові зобов'язання (роздріб)», на який мають потрапляти суми вихідного ПДВ, що формуються під час реалізації лікарських засобів та виробів медичного призначення, тобто за ставкою 7 % та 20 % разом.

Для обліку податкового кредиту з ПДВ в Робочому плані рахунків аптек слід же використовувати субрахунок 6441 «Податковий кредит» та 6442 «Податковий кредит непідтверджений». На рахунку 6441 мають відображатись суми вхідного ПДВ за передоплатами, які не закриті поставками. А на рахунку 6442 - суми вхідного ПДВ, які не підтверджені податковими накладними.

Для удосконалення бухгалтерського обліку податкових зобов'язань та податкового кредиту доцільно ввести додаткові рахунки аналітичного обліку 6434 «Податкові розрахунки за податковими зобов'язаннями за основною ставкою (20 %)», 6435 «Податкові розрахунки за податковими зобов'язаннями за додатковою ставкою (7%)», 6441 «Податкові розрахунки з податкового кредиту за основною ставкою (20%)», 6443 «Податкові розрахунки з податкового кредиту за додатковою ставкою (7%)». Запровадження на практиці поданих пропозицій дозволить простежувати суми податкових зобов'язань та податкового кредиту за окремими ставками, як того вимагає чинний порядок заповнення податкової звітності та спростити перевірку правильності накопичення інформації з ПДВ за звітний період, що є вкрай необхідним, оскільки з 01.01.2015 року запроваджено систему електронного адміністрування з ПДВ, яка передбачає обов'язкову реєстрацію всіх податкових накладних/розрахунків коригувань (ПН/РК) виключно в електронній формі та електронний документообіг з використанням електронного цифрового підпису.

Суми податку, сплачені (нараховані) у зв'язку з придбанням товарів/послуг, зазначені в податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових

накладних відносяться до податкового кредиту за звітний податковий період не пізніше ніж через 180 календарних днів з дати складення податкової накладної [3].

Підприємства роздрібної торгівлі лікарськими засобами та виробами медичного призначення зобов'язані у п'ятнадцятиденний термін з моменту виникнення податкового зобов'язання мають зареєструвати податкову накладну за кодом «11» - виписана за підсумком щоденних операцій за основною та додатковою ставкою за новою формою затвердженою наказом Мінфіну від 22.09.2014 № 957, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 13.10.2014 за № 1235/26012, та контрагентам, якщо вони відпускають товар за безготівковим розрахунком [1].

Реєстр виданих та отриманих податкових накладних до контролюючого органу, починаючи із звітності за січень 2015 року, не подається [4].

Бібліографічний список

1. Про податок на додану вартість/ Лист ДФС України від 17.02.2015 №5292/7/99-99-19-03-02-17 [Електронний ресурс].- Режим доступу: http:// www.sfs.gov.ua/baneryi/podatkovi-zmini-2015/elektronne-administruvannya-pdv/63549.html

2. Про податок на додану вартість/Лист Міністерства доходів і зборів України від 04.04.2014 р. № 7860/7/99-99-19-04-02-17 [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://www.apteka.ua/article/286969

3. Податковий кодекс України зі змінами від 28.12.2014 р/ [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://sfs.gov.ua/nk/rozdil-v--podatok-na-dodanu-vartist/

4. Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні: Закон України від 27.03.2014 р. № 1166-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// www.zakon1.rada.gov.ua.

Таран М.М.
здобувач вищої освіти
ПВНЗ «Університету економіки і підприємництва»
м. Хмельницький

ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК ПОЛІПШЕННЯ ОРЕНДОВАНИХ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ КОШТАМИ ОРЕНДАРЯ

Становлення ринкових відносин в Україні обумовило появу та розвиток нових економічних інструментів, які суб'єкти господарювання використовують для підвищення ефективності своєї діяльності. Саме таким інструментом стали орендні операції [1]. Не дивлячись на те, що вони набувають інтенсивного поширення питання організації обліку орендованих основних засобів у відповідності до вимог оптимізації оперативності та достовірності надання інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень до тепер залишаються не вирішеними. Тож, перед бухгалтерами продовжують постійно виникати різного роду питання з приводу облікового відображення орендних операцій.

Облік витрат на поліпшення об'єкта операційної оренди вимагає на більш детальне вивчення (рис.1).

Рисунок 1 - Поліпшення орендованих основних засобів коштами орендаря

Якщо орендодавець компенсує витрати, понесені орендарем на ремонт об'єкта операційної оренди, то орендар суму компенсації повинен включити до доходів на підставі п. 146.13 ПКУ як суму перевищення доходів від продажу об'єкта основних засобів над балансовою вартістю окремих об'єктів основних засобів за датою їх визнання (п. 137.16 ПКУ) [3].

Слід наголосити, що в ПКУ не передбачено, як має розраховуватись сума компенсації орендареві витрат на поліпшення, тобто ці питання орендар та орендодавець мають узгоджувати самостійно. Якщо, наприклад, орендар провів якісний ремонт (поліпшення) орендованої будівлі і після закінчення терміну оренди орендодавець зможе ще кілька років користуватися цією будівлею без додаткових витрат на ремонт, то сторони можуть домовитися про компенсацію витрат і визначити її суму [2].

У разі отримання компенсації вартості поліпшення орендованих основних засобів орендар, керуючись п. 188.1 ПКУ має нарахувати податкові зобов’язання з ПДВ, виходячи з погодженої суми компенсації.

Слід підкреслити, що відповідно до ч. 3 ст. 778 ЦКУ, орендодавець має право не сплачувати компенсацію за проведені орендарем поліпшення, а зарахувати їхню вартість у рахунок оплати орендних платежів, що має бути документально оформлено, наприклад, у вигляді додаткової угоди [8]. За таких умов орендар на дату підписання угоди про зарахування взаємних вимог має відобразити в обліку:

1) дохід у сумі перевищення доходу від продажу над балансовою вартістю окремих об'єктів основних засобів на підставі п. 146.13 ПКУ;

2) податкові зобов'язання з ПДВ на підставі абз. 5 п. 188.1 ПКУ, який передбачає, що база оподаткування при бартерній операції визначається виходячи зі звичайних цін.

При цьому база оподаткування і для ПДВ, і для податку на прибуток визначається у сумі, не меншій від звичайної ціни такої операції. Це зумовлено тим, що поліпшення передаються шляхом бартерної операції. Методи визначення звичайної ціни регулюються ст. 39 ПКУ.

У разі повернення об'єкта оренди у зв'язку із закінченням договору до вартості проведених поліпшень, які не були компенсовані орендодавцем, на нашу думку, слід застосувати абзац другий п. 189.9 ПКУ. У ньому зазначено: якщо основні засоби не можуть використовуватися платником податку, він подає органу ДФС відповідний документ про те, що основні засоби не можуть використовуватися за первісним призначенням, отже тоді ПДВ не повинен нараховуватись.

Враховуючи вищезазначене, приходимо до висновків та узагальнень, що застосування на практиці запропонованого алгоритму дозволить спростити прийняття управлінських рішень щодо вибору виду орендних відносин, оптимізації шляхів поліпшення орендованих основних засобів та їх відображення в податковому обліку.

Бібліографічний список

1. Литвиненко І.Ю. Особливості податкового регулювання обліку орендних операцій / І.Ю. Литвиненко // Вісник ЖДТУ №1(51). – С.211-219

2. Облік оренди основних засобів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.buhoblik.org.ua/.../175-oblk-orendi-osno..

3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI (із змінами і доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www. zakon.rada.gov.ua/go/ 2755-17

Шевчук В.М.
здобувач вищої освіти
ПВНЗ «Університету економіки і підприємництва»
м. Хмельницький

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ У ВІДПОВІДНОСТІ ДО КОНЦЕПЦІЇ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Прийняте Україною рішення щодо євроінтеграції потребує в умовах сьогодення рішучих змін та оновлення правил гри, особливо у податковій сфері.

Урядом запропоновано нову Концепцію реформування податкової системи України (далі – Концепція), яка має стати великим кроком в майбутнє і цілком можливо локомотивом, який поведе державу вперед і спричинить ланцюгову реакцію змін у всіх секторах економіки [1].

Нині діяюча в Україні податкова система за своїм складом та структурою подібна до податкових систем розвинутих європейських країн, оскільки Податковий кодекс України (далі – ПКУ) розроблено з урахуванням норм європейського податкового законодавства, а також аспектів податкової політики ГАТТ/СОТ та інших міжнародних економічних організацій. Проте, на відміну від країн Європейського Співтовариства податкова система України не є інструментом підвищення конкурентоспроможності держави та не сприяє зростанню економічної активності суб'єктів господарювання. Існуюча система формування державних доходів відображає недосконаліть перехідної економіки та має переважно фіскальний характер.

Дослідження обліково-інформаційного забезпечення сплати податку на прибуток дало можливість визначити множину випадків, коли виникають податкові різниці, а отже і довести потребу їх відображення в фінансовій звітності. В чинних нормативних актах таких випадків налічується до 49. Проте згідно нової Концепції вони мають бути скорочені лише до трьох, і залишитись лише в частині амортизації, формування резервів та фінансових операцій.

В цілому перелік кардинальних змін обліково-інформаційного забезпечення сплати податку на прибуток у відповідності до принципів нової Концепції подано на рис.1.

Єдиний облік заснований на стандартах фінансової звітності в частині формування інформації про об'єкт оподаткування податком на прибутком повинен передбачати алгоритм трансформації від показників фінансової звітності до податкової декларації. При цьому базою оподаткування має бути фінансовий результат визначений за стандартами фінансової звітності, скоригований на обмежену кількість податкових різниць, які згідно п. 46.2 ПКУ та розділу ІІІ П(С)БО «Податкові різниці» мають зазначатись в Примітках до фінансової звітності [3].

Рисунок 1 - Напрямки реформування оподаткування прибутку підприємства у відповідності до Концепції реформування податкової системи України [*узагальнено на підставі 2***]**

Дослідження змісту Приміток дозволило визначити їх основні недоліки:

- по-перше, інформація про податкові різниці в розрізі доходів та витрат, яка наводиться в Примітках не узгоджена з показниками податкової декларації з податку на прибуток, що обмежує ефективність її використання для цілей податкового контролю;

- по-друге, невдалою є обрана класифікація податкових різниць за часовою ознакою, оскільки в окремих випадках достовірно здійснити розподіл податкових різниць за часовою ознакою не можливо, наприклад за операціями з поворотною фінансовою допомогою, або списання безнадійної дебіторської заборгованості;

- по-третє, підприємствам, які складають Звіт про фінансові результати, необхідно обчислювати податкові різниці за двома різними методами: методом зобов’язань за балансом для формування інформації про відстрочені податки в балансі, та методом зобов’язань за Звітом про фінансові результати для складання

Приміток, що створює значні навантаження на обліковий персонал підприємства [1].

З врахуванням вищевикладеного нами запропоновано з метою вдосконалення обліково-інформаційного забезпечення оподаткування прибутку підприємств з врахуванням принципів нової Концепції запровадити на практиці Відомості аналітичного обліку податкових різниць до рахунку 17 «Відстрочені податкові активи» та рахунку 54 «Відстрочені податкові зобов'язання», що міститимуть інформацію, яка згідно П(С)БО «Податкові різниці» підлягає розкриттю у Примітках до фінансової звітності.

Бібліографічний список

1. Білоус І. Реформування податкової системи може стати локомотивом змін у всіх секторах економіки / І. Білоус // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www. uacrisis.org/ua/igor-bilous-3/

2. Концепції реформування податкової системи України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/control/uk/.../article?art...

3. Податок на прибуток : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000 р. №353 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://www. zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01

4

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ЯК СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНО-ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Василенко Х.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 610
Запорізького національного технічного університету

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ОРЕНДНИХ ОПЕРАЦІЙ

Ефективність діяльності суб'єкта господарювання значно залежить від якості управління майновим потенціалом, в тому числі й майном, яке належить підприємству на правах володіння, тобто орендованим. Внутрішній контроль орендних операцій надасть змогу оперативно виявляти відхилення та порушення в процесі відображення орендних виплат. При раціональному розподілі обов'язків щодо застосування процедур управлінського обліку орендних виплат серед посадових осіб можна визначити основні недоліки в управлінні орендними операціями, що забезпечить ефективність процесу експлуатації майна підприємства [1].

Актуальність теми дослідження обумовлена реалізацією системи управлінського обліку орендних операцій, який є важливим елементом організації ефективної системи внутрішнього контролю орендних витрат, що надасть змогу зменшити трудомісткість облікових процедур та забезпечить своєчасне реагування управлінського персоналу на виникнення відхилень та порушень в частині витрат на утримання орендованого майна та пошуку шляхів їх усунення.

Метою дослідження є розкриття проблемних аспектів організації й методики управлінського обліку операцій з оренди майна на підприємстві.

Управлінський облік — це процес виявлення, вимірювання, накопичення, аналізу, підготовки, інтерпретації та передачі інформації, що використовується управлінською ланкою для планування, оцінки і контролю всередині організації та для забезпечення відповідного підзвітного використання ресурсів [2].

Управлінський облік орендних операцій – це процес забезпечення керівництва підприємства інформацією про майно без права власності на нього, спостереження впливу господарських операцій на структуру майна підприємства без права власності на нього, виявлення впливу на формування собівартості

виробленої продукції, наданих послуг та на фінансовий результат в цілому, визначення відхилень та порушень при використанні майна в оренді та прийняття або корегування управлінських рішень з орендних операцій з метою здійснення ефективної роботи суб'єкта господарювання [3].

В результаті дослідження орендних операцій на підприємстві можна визначити проблемні аспекти, щодо формування управлінського обліку оренди на підприємстві:

- обґрунтованість та своєчасність розробки планових показників доцільності залучення орендованого майна;

- правильність щомісячного нарахування зносу за об'єктами нерухомого майна наданого в оперативну оренду;

- дотримання підприємством податкового законодавства щодо операцій, пов'язаних з об'єктами нерухомого майна, наданими в оперативну оренду;

- повнота та правильність нарахування орендної плати орендарю;

- повноти та своєчасність надходження орендної плати від орендаря;

- правильність відображення на відповідних рахунках обліку операцій з оперативної оренди;

- правильність нарахування доходу і витрат (зносу), а також визначення фінансового результату від операцій з оперативної оренди;

- економічна, юридична та технічна достовірність інформації про витрати на утримання орендованого майна в розрізі відхилень, винних осіб, причин, місць виникнення, центрів відповідальності;

- організаційно-методологічний взаємозв'язок та взаємообумовленість планової та облікової інформації;

- контроль використання матеріалів для ремонту орендованих об'єктів;

- виявлення та діагностика проблем, що виникають при зміні внутрішнього і зовнішнього середовища та коригування планів діяльності.

Згідно переліку можливих проблемних аспектів з метою організації й методики системи управлінського обліку операцій з оренди майна на підприємстві необхідно визначити завдання управлінського обліку.

Об’єктами управлінського обліку операцій з оренди виступають елементи облікової політики, господарські операції, записи в первинних документах, облікових регістрах, звітності щодо орендованих об’єктів нерухомого майна та інформація про порушення у веденні обліку таких операцій, а також недостачі, зловживання, які знайшли документальне відображення [3].

Вірно поставлені завдання та визначені об’єкти управлінського обліку операцій оренди будуть сприяти застосуванню ефективної системи управлінського обліку цих операцій на підприємстві, яка повинна сприяти отримати своєчасну та повну інформацію щодо майнового забезпечення підприємства, а також управління витратами, що впливатимуть на фінансовий стан суб’єктів господарювання.

Бібліографічний список

1. Боримська К.П., Кирик Т.В. Методика проведення внутрішнього контролю орендних операцій майна комунальної власності / К.П. Боримська, Т.В. Кирик // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012 - №1 (22) – С. 38-54.

2. Фаріон І.Д., Писаренко Т.М. Управлінський облік [текст]: підруч./[І.Д. Фаріон, Т.М. Писаренко]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 792 с.

3. Поліщук І.Р. Удосконалення внутрішнього контролю операцій з нерухомістю: організаційно-методологічний підхід / І.Р. Поліщук // Вісник ЖДТУ. Економічні науки. – 2011. - №4(58). – С. 111-115.

Герасименко Ю.А.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 640
Запорізького національного технічного університету

СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Метою стратегічного аналізу конкурентоспроможності потенціалу підприємства є виявлення позитивних і негативних факторів, які можуть вплинути на формування та розвиток елементів потенціалу у конкурентному середовищі [3].

В процесі розробки програм стійкого розвитку потенціалу підприємства, виявлення сильних та слабких позицій у формуванні та реалізації елементів потенціалу доцільно застосування таких методів [5] (Рис. 1):

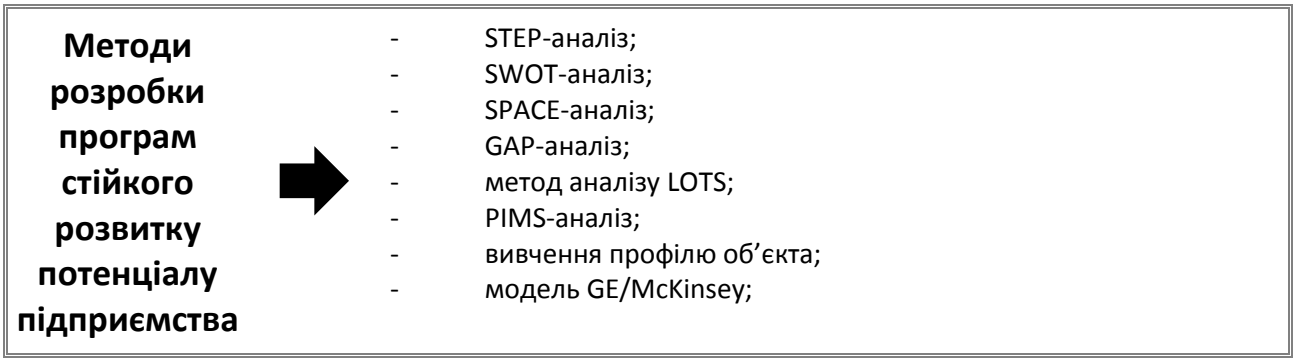

Рисунок 1 – Методи розробки програм стійкого розвитку потенціалу підприємства.

Розглянемо один із важливих методів. SWOT-аналіз передбачає виконання такої послідовності дій, як вивчення факторів та уподобання зовнішнього оточення підприємства з метою виявлення поточних та потенційних загроз та своєчасного запобігання збитків внаслідок їхньої дії; ототожнення та вивчення факторів зовнішнього оточення підприємства з метою виявлення поточних та потенційних можливостей, необхідних для запобігання загрозам і зміцнення конкурентних позицій; аналіз сильних позицій складових потенціалу – конкурентних переваг підприємства; розпізнавання та аналіз слабких сторін потенціалу підприємства [1].

Розглянемо застосування аналізу сильних і слабких сторін на прикладі оцінки підприємства «ПівденБуд». Підприємство займається виробництвом продукції. Конкурентну силу за окремими позиціями та абсолютну конкурентну силу (без ранжування за важливістю) наведено в табл. 1 (шкала вимірювання - від 0 до 10 балів).

Таблиця 1 - Сильні і слабкі позиції підприємства «ПівденБуд».

№ з/п	Чинник	Оцінка підприємств				у-х3
		х1	х2	х3	у	
1	Частка ринку	3	4	4	9	+5
2	Якість продукції	8	7	6	4	-4
3	Прибутковість	4	8	6	5	-3
4	Технічний потенціал	3	5	9	8	-1
5	Розробка та реалізація інновацій	4	9	7	9	0
6	Кадровий потенціал	3	8	9	7	-2
7	Менеджмент	9	5	9	9	0
8	Внутрішній контроль	7	5	8	9	+1
Конкурентна сила		41	51	58	60	-2

Де х1,х2,х3 – досліджувані підприємства конкуренти

У - оцінка і-го чинника конкурентної сили (слабкості) для оцінюваного підприємства.

Рисунок 2 – Функціонування внутрішнього контролю на підприємстві

Наведена оцінка на прикладі підприємства «ПівденБуд» показує, що конкурентна сила підприємства оцінюється в 60 балів, це гірше від лідера

досліджуваної групи - третього конкурента на 2 бали, але краще за другого та першого конкурентів відповідно на 7 і 10 балів.

Абсолютна конкурентна сила підприємства «ПівденБуд» має від'ємне значення та дорівнює - 2 бали (для порівняння у другого конкурента - (-9) балів, у першого - (-19) балів). Отже, досліджуване підприємство має більше слабких позиції аніж сильних.

Отже, з погляду розробки стратегії аналізу конкурентоспроможності потенціалу підприємства, пропонуємо ввести такий чинник, як внутрішній контроль. У зміст цього чинника будуть вкладені поняття контроль забов'язань підприємства та його технічні можливості з урахуванням альтернатив, тобто буде контролюватися чи зможе підприємство нарощувати свій потенціал чи ні (рис. 2).

Бібліографічний список

1. Головко Т.В., Сагова С.В. Стратегічний аналіз: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / За ред. д-ра екон. наук, проф. М.В. Кужельного. – К.: КНЕУ, 2002. – 198 с.

2. Ахматова М. В., Теоретические модели конкурентоспособности / М. В. Ахматова, Е. В. Попов // Маркетинг. – № 4. – 2003. – С. 25–38.

3. Балабанова Л. В. Управління конкурентоспроможністю підприємств : навч. посіб. / Балабанова Л. В., Кривенко Г. В., Балабанова І. В. – К. : Професіонал, 2009. – 256 с.

4. Бурденюк Т. Г. Рейтингова оцінка як метод аналізу конкурентоспроможності підприємств АПК / Т. Г. Бурденюк // Облік і контроль на підприємствах АПК: стан і перспективи розвитку: матеріали ІІІ-ої міжнар. наук.-практ. конф., 10–11 жовтня 2008 р. – К. : КНЕУ, 2008. – С. 31–33.

5. Гордієнко П.Л. Стратегічний аналіз: Навч. посібник. – К.: Алеута, 2006. – 404 с.

Дрюкова Е.Е.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 619
Запорізького національного технічного університету

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ У МЕЖАХ БЮДЖЕТУВАННЯ КОМЕРЦІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

В управлінському обліку поняття «план» відповідає термін «бюджет». Бюджет – це фінансовий документ, створений до виконання передбачу вальних дій.

Ефективність діяльності суб’єкта господарювання значно залежить від бюджетування, тобто процесу складання та прийняття бюджетів, подальший контроль за їх виконанням [1].

Актуальність теми дослідження обумовлена тим, що у процесі бюджетування організації повинні прогнозуватися суми податкових платежів у плановому періоді для оптимального перерозподілу ресурсів суб’єкта господарювання.

Метою дослідження є розкриття проблемних аспектів бюджетування податкового навантаження з податку на додану вартість комерційної організації.

Завдання бюджету податків є, по-перше, подальший розрахунок фінансових показників компанії і визначення впливу на них податкового тягаря, по-друге, формування платіжного календаря і, по-третє, для оптимізації податків.

Мінімізація непрямого оподаткування пов'язана насамперед з податком на додану вартість. Під податковим плануванням ПДВ розуміється планування фінансово-господарської діяльності організації з метою оптимізації податкових платежів і зниження податкового тягаря з ПДВ. Для того щоб запланувати будь-яке придбання, що містить ПДВ, необхідно вирішити, яким будемо враховувати ПДВ для планування, а також як ми будемо його виділяти (або не виділяти) у планових операціях [2].

При плануванні ПДВ необхідно пам'ятати, що, як і решта непрямих податків, цей податок не впливає на планування прибутку, оскільки не збільшує

витрати підприємства, а відображається тільки при формуванні бюджету руху грошових коштів і прогнозного балансу.

Для планування необхідно чітко розділити види послуг, що надаються підприємством, які підпадають під різні режими оподаткування з ПДВ, а також операції, що звільняються від оподаткування, і ПДВ, прийнятий до відшкодування. З метою планування ПДВ рекомендуємо використовувати відповідний регістр управлінського обліку.

За результатами виконання плану по ПДВ доцільно аналізувати виконання податкового бюджету і відповідно до відхилень від плану виробляти планування на наступний період. Також слід приділяти увагу питанню розрахунку заборгованості з ПДВ .

Таким чином, при плануванні ПДВ необхідно виділити важливі моменти, представлені на рис. 1 [3].

В результаті дослідження можна зробити висновок, що процес планування діяльності підприємства безперервний. Він вимагає не тільки початкового визначення схеми оподаткування, а й постійного її контролю. Зважаючи на змінність податкового законодавства та зовнішньої правової політики цю схему необхідно постійно коригувати.

Набір інструментів податкової оптимізації, сукупність застосовуваних при цьому схем і методів постійно змінюються, в першу чергу у зв'язку зі зміною законів та інших нормативних актів, а також у зв'язку зі зміною правової оцінки тих чи інших дій органами, що здійснюють застосування правових норм (судами, податковими органами). Найбільш суттєві зміни тягнуть необхідність перегляду всієї схеми фінансово-господарської діяльності підприємства і, можливо, кардинального її зміни.

Додатковою метою оптимізації є придбання іміджу сумлінного платника податків в очах клієнтів, партнерів і державних органів.

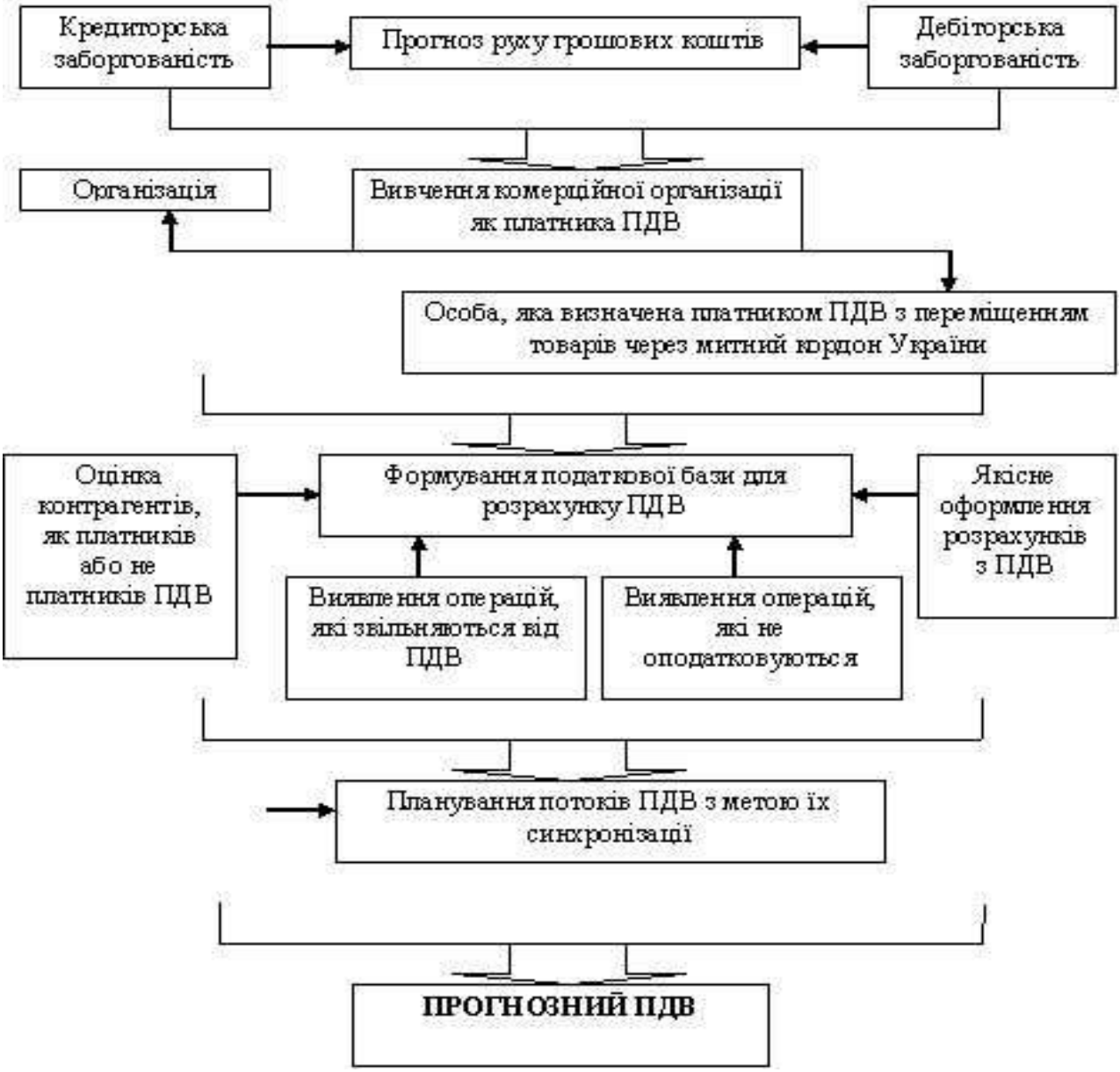

Рисунок 1 – Процес поелементного планування ПДВ у комерційних організаціях

Отже, податкове планування та податкова оптимізація не тільки можливі, але і необхідні для кожної комерційної організації.

Бібліографічний список

1. Фаріон І.Д., Писаренко Т.М. Управлінський облік [текст]: підруч./[І.Д. Фаріон, Т.М. Писаренко]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 792 с.

2. Білова Н.А. Зменшуємо податкові зобов'язання щодо ПДВ / Н. Білова // Податки та бухгалтерський облік. – 2011. – № 98.- С. 78-84

3. Данілов О. Д. Податок на додану вартість: проблема оптимізації адміністрування /О. Д. Данілов // Вісник податкової служби України. –2009. – № 12. – С. 45–48.

4. Білоус В.Т., Ніколаєв В.П., Чугаєв А.О. Аналіз податкових надходжень: проблеми методології: Монографія. – Ірпінь: Академія ДПС України, 2012.–231с.

Козік А.Ю.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 640
Запорізького національного технічного університету

ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Управлінський облік , як нова сфера діяльності все більше зацікавлює управлінців та власників великих підприємств, і особливо представників іноземного бізнесу. Традиційний бухгалтерський облік в даний час, в сучасних умовах та режимі постійних змін, не задовольняє потреб управлінської ланки суб'єкта господарювання. Для успішного і оперативного керівництва підприємством необхідна інформація, яка, на жаль, у фінансовому обліку відсутня або ж черговим змінами підтягнута під податкове законодавство [1]. Тому питання впровадження управлінського обліку є актуальним у сучасному стані розвитку підприємств України.

Питання управлінського обліку висвітлені в працях багатьох вчених, зокрема В.А. Чернова, А.Н. Кізілова, О.Д. Каверіної, Т.В. Бодрової, М.А. Вахрушиної, Н.А. Єрмакової та інших.

Суттєвим гальмом поширення управлінського обліку в країні залишається відсутність чіткого визначення переліку складових цього обліку.

Величезний вплив на вирішення цих проблем мають галузеві організаційні та інші особливості конкретного підприємства, наявність внутрішньої й зовнішньої звітності ,тощо.

Вирішальне значення при цьому мають відігравати розміри підприємства, потреби щодо забезпечення інформацією всіх рівнів управління та методики збору й опрацювання даних. [2].

Компанія, як економічна система, залежить від власної системи управлінського обліку та аналізу, забезпечує її необхідною інформацією.

Виходячи з досвіду українських компаній, виокремимо основні проблеми при впровадженні управлінського обліку:

– відсутність чітких стратегічних цілей
– невірне визначення вирішуваних завдань у зв'язку з невизначеністю цілей
– відсутність єдиної нормативної бази в компанії, і навіть єдиної термінології
– відсутність грамотної роботи з персоналом
– постановка нереальних цілей і призначення нереальних термінів
– слабке планування і документування проекту
– відсутність дієвих механізмів контролю
– недостовірність та несвоєчасність надання інформації [3].

Отже, оскільки основним способом надання інформації керівнику підприємства для планування ,контролю та прийняття рішень є управлінські звіти, пропонуємо уніфікувати цей розділ управлінського обліку для усіх підприємств України (табл.1).

Таблиця 1 - Критерії складання управлінських звітів

Ясність	Форма інформації повинна бути такою, щоб вона сприймалася одержувачем. Той, хто надає інформацію, повинен виходити з того, що одержувач знайомиться з питанням вперше.
Періодичність	Велика частина інформації з управлінського обліку надходить щомісяця, але деякі дані доцільно представляти щоквартально або навіть раз на рік, тоді як інформація з продажу, грошовим залишками на розрахунковому рахунку, касовим надходженням і т. д. Може надходити щотижня або навіть щодня
Точність	Забезпечення 100% -ної точності забирає час і

	коштує грошей.Дуже корисно пам'ятати народну мудрість - «дорога ложка до обіду».Тому краще отримати інформацію, точну на 90% відразу після події, ніж на 100% точну, але через шість місяців
Вагомість	звітність повинна бути основою для прийняття управлінських рішень, а не просто інформувати її користувачів про роботу компанії
Вчасність	Щоб дотриматись цього принципа, фінансовий спеціаліст повинен спланувати терміни подання управлінської звітності, а також обсяг і формат даних, які вона міститиме
Ієрархія	Звіти необхідно представляти конкретним менеджерам відповідно до їх становищем в ієрархії управління
Деталізація	Деталізація показників повинна бути достатньою, але не надмірною
Зрозумілісь	Необхідно, щоб управлінська звітність надавала користувачам можливість швидко її аналізувати та не викликала додаткових питань
Порівняльність	Користувачі звітності повинні мати можливість порівняти облікові дані за різні періоди

* Розроблено автором

Отже, оскільки основним завданням управлінської звітності є надання інформації для контролю і прийняття управлінських рішень, розробка єдиної системи складання та подання управлінської звітності може бути впроваджена багатьма підприємствами країни, в незалежності від галузі, що прискорить поширення сфер застосування управлінського обліку.

Бібліографічний список

1. Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" № 5, 2013 . В. А. Москаленко «ВПРОВАДЖЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В ПІДПРИЄМСТВАХ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ»

[Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2033

2. Журнал «Науковий огляд» Корня Л.Д. ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВ

[Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://intkonf.org/kornya-ld-problemi-vprovadzhennya-upravlinskogo-obliku-na-pidpriemstvi/

3. Консалтинговий центр «ШАУЗ» Ирина Стецурина «Основні проблеми при впровадженні управлінського обліку»

[Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.shauz.kiev.ua/publish/97.html

Корнієнко О.П.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 619
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ З МЕТОЮ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗА РЕЛЕВАНТНІСТЮ

Діяльність усіх суб’єктів господарювання повинна бути націлена на отримання максимального прибутку. Ця мета, досягається за допомогою оптимального випуску та реалізації готової продукції, товарів робіт та послуг.

В процесі обліку випуску та реалізації готової продукції формуються важливі показники, такі як: собівартість реалізації, виручка від реалізації, та інше. Дані показники, у підсумку, впливають на фінансовий результат діяльності підприємства.

Вирішення поставлених питань, можливе за допомогою здійснення ефективного управлінського обліку, що і обумовлює актуальність цієї теми.

Управлінський облік - упорядкована система виявлення, вимірювання, збору, реєстрації, інтерпретації, узагальнення, підготовки та надання важливою для прийняття рішень щодо діяльності організації інформації і показників для управлінської ланки організації (внутрішніх користувачів - керівників). Основним завданням управлінського обліку є відповідь на питання, в якому стані знаходиться підприємство, як необхідно розподілити наявні ресурси, щоб підвищити ефективність діяльності. Відповідно, управлінський облік вимагає

оцінки результативності з тих чи інших параметрах в часі і зв'язку з якою-небудь подією. Наприклад, ми оцінюємо зміна обсягу продажів:

Загальна проблема ролі бухгалтерського обліку в процесі підготовки управлінського рішення, це застосування управлінського обліку в системі релевантності облікової інформації.

Для вирішення цієї проблеми згідно мети управлінського обліку необхідно розробити систему облікової інформації за ознаками релевантності:

- дані, які мають різне значення для різних альтернатив;

- дані, які безпосередньо пов’язані з конкретною альтернативою;

- дані, які стосуються певного майбутнього рішення;

- дані, які можуть вплинути на рішення;

- дані, які враховуються та є майбутніми грошовим потоками, відмінними для різних альтернативних рішень;

- дані, які обмежені альтернативними рішеннями [1].

Аналізуючи ситуацію, щодо запасів готової продукції та її реалізації, менеджери постійно змушені вибирати краще з альтернативних рішень, які стосуються:

- виробництва спеціального замовлення – це рішення, пов’язане з розглядом отриманої пропозиції на разовий продаж продукції або надання послуг за ціною, нижчою за звичайну ціну, чи навіть нижчою за собівартість;

- розширення або скорочення діяльності – це рішення стосується підрозділів та інших сегментів на підставі аналізу їхньої прибутковості;

- виробляти чи купувати – прийняття такого рішення має буде засноване на визначенні релевантної виробничої собівартості компонентів, диференціальному аналізі витрат та враховувати якісні факторі.

- ціноутворення – це найбільш складні рішення, які повинні враховувати багато чинників, які пов’язані з попитом, дій конкурентів та витратами [1].

Для ефективного управлінського обліку готової продукції на підприємстві необхідно ведення та складання внутрішньогосподарської звітності підприємства.

Дана звітність сприяє прийняттю оперативних та стратегічних рішень, щодо виготовлення готової продукції та її реалізації [2].

На кожному підприємстві розробляється своя система внутрішньогосподарської звітності, в залежності від умов в яких суб'єкт здійснює господарську діяльність та цілей які ставить перед собою.

Дані звітності формуються на підставі первинних документів, які складаються в процесі випуску готової продукції, передачі та оприбуткуванні продукції на склад з виробництва та під час відпуску готової продукції зі складу для її реалізації.

Для контролю запасів готової продукції та отримання інформації про можливість її відпуску, необхідно формувати звітність про реалізацію та залишки готової продукції, яка може містити дані, щодо місячного плану по реалізації, про об'єм реалізації, дані щодо залишків готової продукції на складі та дані про допустимий мінімальний запас її на складі. Цей звіт необхідно вести по кожному виду готової продукції та підрозділу або сегменту діяльності. За даними звітності можна сформувати висновки про виконання плану з реалізації продукції та про залишок готової продукції на складі.

В залежності від обсягів виробництва та реалізації готової продукції звітність може складатися за факторами релевантності: щоденно, щотижня або щомісяця та розробляється для конкретного підприємства згідно багатомірної системи чинників його діяльності.

Управлінський облік готової продукції та її реалізації за релевантністю повинен займати одне з провідних місць у загальній системі обліку і є важливим з погляду впливу цих показників на результат діяльності підприємства.

Бібліографічний список

1. Фаріон І.Д., Писаренко Т.М. Управлінський облік [текст]: підруч./[І.Д. Фаріон, Т.М. Писаренко]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 792 с.

2. Штуца О.С. Ефективний управлінський облік готової продукції запорука позитивного фінансового результату діяльності підприємства [Електронний

ресурс]: Режим доступу: http://intkonf.org/shtutsa-o-s-efektivniy-upravlinskiy-oblik-gotovoyi-produktsiyi-zaporuka-pozitivnogo-finansovogo-rezultatu-diyalnosti-pidpriemstva/.

Кухарєва А.О.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 610
Запорізького національного технічного університету

ОБЛІК І АНАЛІЗ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА: УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ

Актуальність теми дослідження визначається важливістю аналізу витрат з метою удосконалення організації виробничого процесу, для зниження собівартості продукції та підвищення обсягів реалізації продукції. Саме ефективна організація виробничого процесу та обліку і аналізу витрат повинна активно сприяти подальшій модернізації виробництва і, відповідно, попиту на продукцію.

Теоретичну основу обліку і аналізу витрат підприємства розглядали вітчизняні та зарубіжні вчені, такі як: Завгородній В.П., Грабова Н.Н., Добровський В.Н., Болюх М.А., Бурчевський В.З., Горбаток М.І. та інших.

Для адаптації підприємств до розвитку ринку економічно розвинутих країн та системи стратегічного управління виробничої діяльності дуже важливу роль грає управління витратами.

Загальний розмір витрат є дуже важливим чинником для оцінювання ефективності діяльності підприємства. Головним фактором формування фінансового результату підприємства є також витрати, тому саме вони потребують детального вивчення та удосконалення.

Методологічні основи формування в бухгалтерскому обліку інформація про витрати підприємства та її розкриття фінансової звітності встановлені в П(с)БО № 16 «Витрати», його норми застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами незалежно від форм власності (крім банків і бюджетних установ) [1].

Облік витрат ведеться за трьома способами:

- облік витрат використання рахунків 8 класу «Витрати за елементами». Рахунки класу 8 є транзитними і не мають сальдо. Тоб-то обороти за кредитом рівні оборотам за дебетом.Застосування тільки рахунків класу 8 для обліку витрат доцільно для суб'єктів МП, які складають фінансову звітність за спрощеною формою, передбаченою П(С)БО № 25.

- облік витрат використання рахунків 9 класу «Витрати діяльності». Застосування рахунків класу 9 для всіх суб'єктів підприємницької діяльності, крім суб'єктів МП, а також інших не комерційних організацій. Структура 9 класу планів рахунків, також орієнтована на складання фінансової звітності.

- облік витрат використання рахунків 8 і 9 класу рахунків. Використання класу 8 і 9 забезпечує максимальну інформацію для заповнення звіту про фінансові результати форми №2.Але у цей час є найбільш трудомісткою, оскільки витрати підприємств у бухгалтерському обліку відображаються двома бухгалтерськими записами.

Аналіз даних про витрати за економічними елементами дає змогу вивчити структуру собівартості за галузями промисловості та окремими підприємствами, розкрити галузеві закономірності формування собівартості і тенденцію її змін за кілька звітних періодів [2].

На нашу думку, ефективним інструментом формування необхідної інформації щодо витрат в системі управління для підприємств металургійної галузі з метою забезпечення їх інноваційного розвитку є розробка управлінського робочого плану рахунків з кодуванням відповідно до наступних принципів: стратегічним напрямом побудови системи формування облікової інформації щодо витрат на металургійному підприємстві має стати інноваційна спрямованість; формування елементів витрат необхідно проводитися згідно з принципами чистоти і одноманітності витрат. Тобто витрати повинні бути розподілені максимально докладно і однорідно, а така стаття як «інші витрати» повинна бути практично відсутньою, вплив її величини на загальну суму витрат має визначатися як неістотна; види витрат повинні розноситися по носіях витрат (місцям виникнення), це досягається завдяки використовуванню усередині

рахунку коду носія витрат. Наприклад, позначивши основний цех кодом 01, а інші цеха - кодом 02, 03, тощо, отримаємо для елемента матеріальних витрат 801-01, 801-02; витратний рахунок може мати код статті, що відображає взаємозв'язок доходів і витрат у фінансовому плані підприємства, наприклад, позначивши кодом 1120 – функція споживання на персонал в, отримаємо 811-01-1120, 811-02-1120 для оперативного контролю за витрачанням засобів на заробітну платню по місцях виникнення. Необхідно виділяти окремо витрати на оплату праці персоналу, пов’язаного з забезпеченням інноваційних напрямків на підприємстві.

З цієї точки зору, клас рахунків 8 (управлінський), використовування якого зараз як «вбудованого» у фінансовий облік багато бухгалтерів вважають безглуздим і надмірним, може виявитися своєрідним «стратегічним резервом підвищення ефективності управління витратами». Враховуючи це, ймовірно ефективною буде побудова системи формування управлінської облікової інформації на підприємстві не тільки спираючись на закордонні моделі обліку, а виходячи з обмежень і класифікаційних вимог до витрат, передбачених чинним податковим законодавством України.

Бібліографічний список

1. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 16 «Витрати» / Бухгалтерський облік і аудит [Електронний ресурс] – Режим доступу:http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00

2. М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбаток та ін.; / Навч. посібник За ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. — Вид. 2-ге, перероб. і доп. — К.: КНЕУ, 2003. — 556 с.ISBN 966–574–416–X/ [Електронний ресурс].–Режим доступу: http://studentbooks.com.ua/content/view/178/39/1/2/#11831

Огаренко М.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 619
Запорізького національного технічного університету

АСПЕКТИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ВИТРАТ ЗА ЦЕНТРАМИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах реформування вітчизняного бухгалтерського обліку особливе значення набувають його контрольна та аналітична функції, повноцінна реалізація яких дозволить захистити інтереси власників капіталу та інших користувачів інформації, представленої в бухгалтерській (фінансової) звітності. У зв'язку з цим ключове значення набуває процес управління витратами, реалізований в рамках системи управлінського обліку та аналізу, ефективна організація якого можлива тільки за умови максимальної відповідності облікового процесу масштабами та характером діяльності підприємства з урахуванням галузевих особливостей.

Тому в практиці багатьох підприємств світу основними підходами до побудови управлінського обліку витрат вважається облік за “місцями виникнення” та “центрами відповідальності”.

Метою дослідження є узагальнення теоретичних, методологічних положень та розробка практичних рекомендацій щодо ефективної виробничої діяльності на основі управлінського обліку і аналізу витрат за центрами відповідальності виробничих підприємств.

Між центрами витрат і центрами відповідальності є тісні взаємозв'язки. Як стверджують Хорнгрен Ч.Т. та Фостер Дж. [1], в обліку важливим є виділення окремих підрозділів у якості об'єктів обліку. На їх думку, «центри відповідальності - це підрозділи за якими можливо обліковувати виконання їх менеджерами чітко встановлених обов'язків».

Необхідно зазначити, що виділення центрів відповідальності викликано розподілом повноважень між працівниками підприємства, надання керівникам підрозділу прав самостійно приймати рішення та закріплення відповідальності за наслідки таких рішень. Варто погодитись з думкою професора Нападовської Л.В.,

що центром відповідальності є існуючі структурні елементи діяльності на чолі з відповідальним керівником [2].

У системі обліку центрів відповідальності виділяють поняття «місце виникнення витрат».

Місцем його виникнення є структурна одиниця, в якій відбуваються первинне виникнення та облік витрат. Місце виникнення і центр відповідальності як поняття науковці тлумачать по-різному, переважна більшість розрізняє ці дві величини, однак не вбачає різниці між ними. Як свідчить дослідження, існують суттєві розбіжності у визначенні самих понять «центр витрат» та «центр відповідальності».

Так, професор Голов С.Ф. ототожнює ці поняття, вважає, що центр витрат - це центр відповідальності, керівник якого контролює витрати, але не контролює доходи й інвестиції в активи центру [3]. Азрилиян А.Н. обмежується лише належністю витрат до структурного підрозділу. Це не завжди вірно, адже у структурному підрозділі може бути декілька центрів витрат.

Бутинець Ф.Ф. стверджує, що місце виникнення витрат - сегмент діяльності підприємства, в якому виникають витрати [4], при цьому під сегментом діяльності слід розуміти економічну та інформаційну одиницю, в рамках якої регулярно порівнюються можливості та фактична їх реалізація по витратах.

Узагальнюючи різні наукові погляди, історію становлення та практичний розвиток системи центрів відповідальності, більшість науковців погоджуються з тим, що під центром відповідальності слід розуміти окремий сегмент підприємства (робоче місце, бригада, ділянка, цех, відділ тощо), в межах якого встановлено персональну відповідальність керівника за результати діяльності його підрозділу.

У практиці зарубіжних і вітчизняних підприємств центри відповідальності зазвичай встановлюють залежно від організаційної структури управління та функцій, які виконуються кожним підрозділом.

Для проведення аналізу витрат та доходів за центрами відповідальності виробничих підприємств, застосовують класичні методи аналізу, а саме аналіз

структури витрат та доходів центрів відповідальності, порівняльний аналіз результатів діяльності центрів відповідальності, факторний аналіз прибутку центрів відповідальності, тощо. А також рекомендуємо щодо вибору таких стратегічних напрямків розвитку аналізу, як Strategic Cost Management (SCM) – стратегічний ціновий менеджмент та Activity Based Costing (ABC) – облік витрат по роботах або ФВА – функціонально-вартісний аналіз, які сьогодні є, безперечно, перспективними напрямками розвитку економічного аналізу.

Побудована ефективної системи управлінського обліку витрат за центрами відповідальності повинна чітко класифікувати витрат, нормувати показники витрат, виявляти відхилення від планових показників, контролювати та аналізувати за центрами відповідальності у межах певних організаційних (облікових) одиниць, визначати та впроваджувати заходи щодо їх зниження в оперативному порядку.

Наведені аспекти управлінського обліку дозволять виробничим підприємствам підвищити якість обліку та аналізу витрат за центрами відповідальності, ефективніше використовувати результати своєї діяльності.

Бібліографічний список

1. Хорнгрен Ч., Фостер Дж., Датар Ш. Управленческий учёт / 10-е изд. /Пер. с англ. — СПб.: Питер, 2007. — 1008 с.

2. Нападовська Л.В. Управлінський облік : Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л.В. Нападовська. - К. : Книга, 2004. - 544 с.

3. Голов С.Ф. Управлінський облік К.: «Лібра», 2006. - 701с.

4. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський управлінський облік : Курс лекцій: Навч. посіб. для студ. / Ф. Ф. Бутинець, Л. В. Чижевська, Н. В. Герасимчук; Житомир. інж.-технол. ін-т. - Житомир : ПП «Рута», 2000. - 448 с.

Олонець С.А.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 611
Запорізького національного технічного університету

ОПТИМІЗАЦІЯ ТОВАРНО-МАТЕРІАЛЬНИХ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

У сучасних ринкових умовах оптимізація запасів є досить важливим питанням адже від ефективного управління запасами залежить рівень конкурентоспроможності підприємства, його фінансовий стан та в цілому ефективність роботи, тому вивчення та виявлення нових шляхів оптимізації товарно-матеріальних запасів підприємства є дуже актуальною темою.

Теоретичною та методологічною основою дослідження є роботи таких авторів, як: Савицька Г.В., Тарасенко Н.В., Крушельницька О.В., Бланк І.О., Бублик М.О; законодавчі та нормативно-правові акти з питань бухгалтерського обліку.

Домінуючою частиною ресурсів, які мають значний вплив на здійснення постійної та безперервної господарської діяльності підприємства є запаси. Вони гарантують його економічну безпеку, а також на рівні великих промислових підприємств потребують великих капіталовкладень. Раціональне використання запасів несе в собі потенціал підвищення результативності діяльності підприємства [3, с.1].

Облік запасів регулює П(с)БО 9 «Запаси»та МСБО 2 «Запаси». Згідно з ними запаси – це активи, які: утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності; перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва; утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством; існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг [1, 2].

У діяльності підприємства можна виділити такі проблеми, пов’язані з управлінням запасами: управління запасами, у тому числі рішенням щодо їх

зберігання і використання в процесі виробництва; відсутність чіткої інформації про витрати на придбання й зберігання запасів; розподіл витрат, що впливають на вартість запасу і на визначення фінансового результату, а також на прийняття управлінських рішень, збереження оптимального розміру запасу; не на всіх підприємствах є комп'ютеризований облік ведення й управління запасами [4, с. 2].

Також, досить актуальним є питання проведення інвентаризації, ефективність якої залежить від своєчасного і правильного її проведення. Дуже часто на підприємствах цьому питанню приділяється недостатня увага і інвентаризація проводиться тільки в тих випадках, коли її неможливо уникнути. Для контролю запасів на підприємстві інвентаризація повинна мати неперервний характер задля отримання повної картини наявності та переміщення запасів на підприємстві, правильності та однотипності оформлення первинних документів, зниження наявності фактів крадіжок. Успішність проведення інвентаризації буде залежати від правильності рішень власника підприємства щодо проведення інвентаризації та працівників, які будуть займатися втіленням рішень керівника щодо об'єктивного проведення інвентаризації. Авжеж, одним із головних моментів є врахування особливостей та масштабів підприємства, тому використання графіків проведення інвентаризації забезпечить чіткість та оперативність при проведені інвентаризації запасів.

Разом з цим доцільним буде впровадження таких шляхів оптимізації запасів у розрізі матеріально-відповідальних осіб задля підвищення відповідальності, збереження та зменшення випадків розкрадання матеріальних цінностей як показано на рисунку 1.1:

Отже, можна сказати, що реалізація таких шляхів оптимізації товарно-матеріальних запасів буде впливати на підвищення результативності фінансово-економічної діяльності на підприємстві, що сприятиме вдосконаленню обліку наявності та руху запасів, а також управлінню ними.

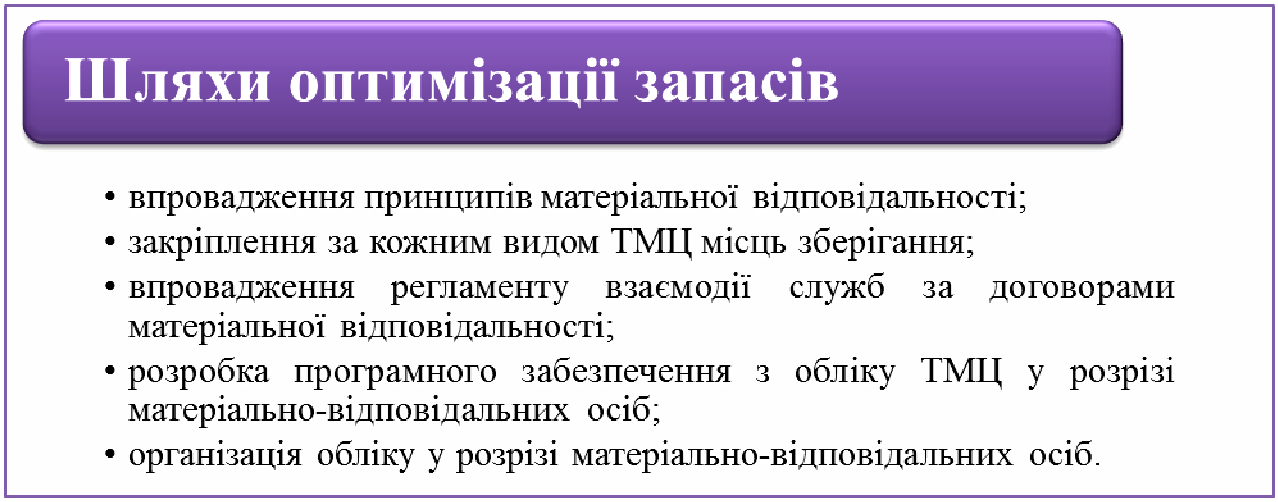

Рисунок 1 - Шляхи оптимізації запасів у розрізі матеріально-відповідальних осіб

Бібліографічний список

1. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 (МСБО 2 «Запаси») [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/021.html

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 (П(с)БО 9 «Запаси») [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1

3. Колос Т., Ганін В.І. Актуальні проблеми організації ведення обліку матеріальних запасів [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.rusnauka.com/9_NND_2013/Economics/0_129883.doc.htm

4. Бублик М.О. Проблеми управління виробничими запасами на підприємствах та шляхи їх вирішення [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6164/1/Бублик%20М.%20О.%20Проблеми%20управління%20виробничими%20запасами%20на%20підприємствах%20та%20шляхи%20їх%20вирішення.pdf

Пасічник А.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 611
Запорізького національного технічного університету

ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ

У сучасних ринкових умовах одним з найактуальніших питань є виявлення шляхів ефективного управління дебіторською заборгованістю, бо від організації її обліку та аналізу залежить фінансовий стан підприємства, його конкурентоспроможність, точність визначення прибутку, та в цілому ефективність роботи підприємства.

Як визначено у П(С)БО 10, дебіторська заборгованість – це сума заборгованості дебіторів на певну дату. Визначається активом у разі, якщо виконуються такі умови: існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод; сума дебіторської заборгованості може бути достовірно визначена [2].

Дебіторська заборгованість є одним із різновидів активів підприємства, який може бути реалізований, переданий, обміняний на майно, продукцію, результат и виконання робіт або надання послуг. У залежності від розміру дебіторської заборгованості, термінів її погашення, а також від того, яка ймовірність непогашення заборгованості, можна зробити висновок про стан оборотних коштів підприємства та тенденції його розвитку [4].

Для організації обліку дебіторської заборгованості на підприємстві необхідно визначитися з її класифікацією. Згідно П(С)БО 10 в Україні є обов’язковим поділ дебіторської заборгованості на поточну та довгострокову, який залежить від нормального операційного циклу та терміну погашення заборгованості. Також дебіторську заборгованість поділяють на сумнівну та безнадійну залежно від платоспроможності дебіторів.

У сучасних ринкових умовах господарювання наявність у підприємства значних розмірів дебіторської заборгованості знижує ліквідність його активів,

негативно впливає на фінансову платоспроможність, а також відволікає зайві грошові кошти [1].

Головною причиною зростання дебіторської заборгованості є відсутність коштів на рахунках підприємств. З метою запобігання втрат і визнання підприємства неспроможним, кожен господарюючий суб'єкт повинен прагнути до якнайбільшого скорочення дебіторської заборгованості. Але якщо з боку дебіторів починається уникання виконання своїх фінансових зобов'язань в повному обсязі та у встановлені терміни, це призводить до порушення розрахунково-платіжної дисципліни, сприяє уповільненню кругообігу грошових коштів, погіршенню фінансового стану підприємства-кредитора та неспроможності останнього відповідати за своїми фінансовими зобов'язаннями [3].

Для визначення напрямків вирішення проблеми зростання дебіторської заборгованості підприємства необхідно виокремити фактори, які призвели до погіршенню фінансового стану (рис.1)

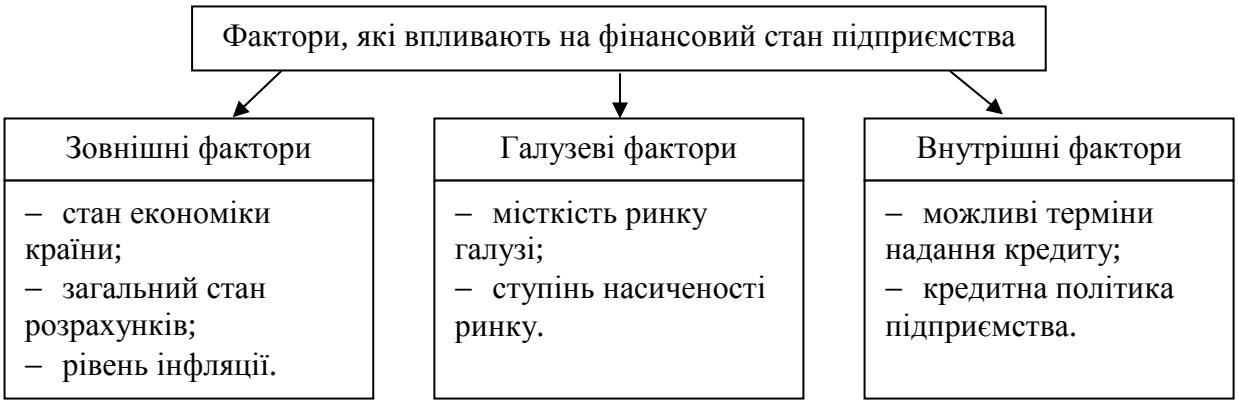

Рисунок 1 - Фактори впливу на фінансовий стан підприємства

Особливу увагу в процесі ефективного управління дебіторською заборгованістю слід приділяти попереджувальним діям, які спрямовані на недопущення виникнення безнадійної заборгованості, яка загрожувала б фінансовому стану суб'єкта господарювання.

Сучасна практика пропонує два основні способи управління дебіторською заборгованістю на підприємстві: самостійне управління заборгованістю, тобто процедура стягнення заборгованості починається підприємством-кредитором

самостійно, власними силами і методами, і передання управління заборгованістю на аутсорсинг.

В сучасних ринкових умовах дуже велике значення має визначення суми дебіторської заборгованості, тому дебіторська заборгованість повинна визначатись з врахуванням темпів інфляції. При складанні договорів з контрагентами необхідно визначати суму заборгованості контрагента, строки погашення заборгованості, та коефіцієнт інфляції.

Отже, можна сказати, що в теперішніх умовах кожне підприємство повинно обирати метод стягнення дебіторської заборгованості, що дозволить запобіганню виникнення великої кількості безнадійних боргів.

Бібліографічний список

1. Особливості організації обліку дебіторської заборгованості на підприємстві / Городянська Л // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. – №6. – С. 9-16.

2. П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.zakon.rada.gov.ua

3. Потриваєва Н.В., Боєнко М.В. Значення дебіторської заборгованості як складової фінансових активів. // Економічний форум. - 2015. - №1. - С. 262-267.

4. Чорнобривець М.М. Дебіторська заборгованість: сутність та при чини виникнення / М.М.Чорнобривець. // Європейські перспективи. - 2013. - №10. - С. 181-185.

Півненко В.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 640
Запорізького національного технічного університету

АМОРТИЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА

Своєчасне відновлення основних засобів посідає вагоме місце при забезпеченні технічного розвитку підприємства. Найвагомішою складовою

стосовно контролю за процесом відновлення основних засобів на підприємстві, його фінансовим підґрунтям є амортизаційна політика. Саме вона як складова частина облікової, інвестиційної та загальної фінансової політики повинна створювати найкращі умови для здійснення процесу оновлення основних засобів, впливати на його інноваційній орієнтації, стимулювати зміцнення фінансової бази підприємства, бути інструментом поєднання загальнодержавних економічних і підприємницьких інтересів [1, с.65].

Питання що до амортизаційної політики підприємства розглядається і висвітлено у працях В.Й. Бакай, К.Д. Андросова, С.Ю. Скомарохова, С.М. Ніколаєнко, Л.В. Гайвич, Л.В. Овод, Л.І. Кудь. Проблемами амортизації займаються такі вчені, як Л.В. Гуцаленко, Г.С. Осіпчук, Л.М.Борщ, Ю.І.Стадницький, Я.В. Мех.

Не зважаючи на згадані дослідження все ж таки існують питання, що до формування амортизаційної політики, які розглянуті недосконало.

В сучасних умовах багато підприємств опиняються в кризовому становищі через нестабільну економічну ситуацію в країні, тому зважаючи на це, доцільно визначити як нараховувати амортизацію в період інфляції для того щоб відрахувань вистачило для оновлення основного капіталу підприємства.

Доречно виділити складові елементи амортизаційної політики підприємства. Вони наведені на рисунку 1.

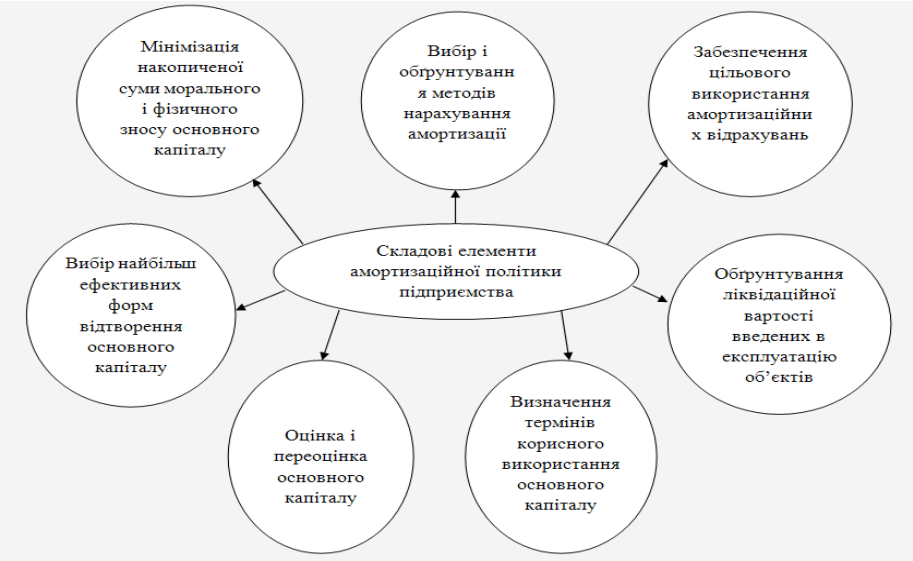

Рисунок 1 - Складові елементи амортизаційної політики підприємства

Використовуючи елементами амортизаційної політики підприємством визначаються :

- методи нарахування амортизації для різних груп основних засобів ;

- цільове використанні амортизаційних відрахувань на рівні рентабельності власного капіталу, необхідний для відновлення зношеного майна;

- своєчасне і якісне технічне переозброєння, реконструкція і модернізація виробництва;

- доцільність впровадження нової техніки і технологій, вдосконалення ремонтно-експлуатаційного обслуговування;

- методика проведення переоцінки основних засобів [2, с. 98-99].

На підставі складових елементів амортизаційної політики підприємства не вказують, як розрахувати амортизацію з урахуванням інфляції, що буде сприяти ефективному формуванню амортизаційного фонду.

Отже, на підприємстві необхідно розробити методику розрахунку амортизації з урахуванням інфляції, так як реалізація амортизаційної політики на підприємстві повинна забезпечувати процес оновлення основного капіталу і підвищувати технічний рівень виробництва, що в свою чергу створить достатні передумови для зниження собівартості продукції і максимізації прибутку, для забезпечення фінансової безпеки підприємства.

Бібліографічний список

1. Скоморохова С.Ю. Ніколаєнко С.М. Гейвич Л.В. Сучасна концепція амортизаційної політики підприємства / С.Ю. Скоморохова С.М. Ніколаєнко Л.В. Гейвич // Вісник Херсонського державного університету. - 2014 - №4 – с. 65-67.

2. Бакай В.Й. Методи формування амортизаційної політики на підприємстві / В.Й. Бакай // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009 – № 5, Т. 2(141). – с. 97-100.

Ручка Я.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 640
Запорізького національного технічного університету

ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВІНСЬКОГО РІШЕННЯ ЩОДО СТВОРЕННЯ «ІДЕАЛЬНОГО СОЦІАЛЬНОГО ПАКЕТУ»

Поглиблення міжнародної інтергації України після вступу до СОТ та майбутній вступ в ЄС потребує удосконалення відносин на ринку праці ,розробки більш ефективної соціальної політики підприємства з метою підвищення турботи про працівників. Це не лише задовольнить потреби робітників а й сприятиме економічному зростанню за рахунок більш повного розкриття їх виробнигочо потенціалу .

Одним з видів матеріальної мотивації є соціальна мотивація, яка передбачає надання соціального пакета. Соціальний пакет є елементом заробітної плати, мотиваційним інструментом, який інтегрує методи матеріального та нематеріального стимулювання праці, системою заходів, що дає можливість не лише задовольнити потреби працівників, забезпечити реалізацію ними власних конституційних прав у сфері праці, а й безпосередньо вплинути на виробничий процес.

До складу соціального пакета включаються як базові соціальні гарантії, передбачені законодавством про працю та соціальне забезпечення, так і додаткові матеріальні блага, які роботодавць надає за власною ініціативою ,в складі соціального пакету розрізняют базову та мотиваційну частини.[1]

Структура соціального пакета повинна відповідати стратегії підприємства, його цілям, стану ринку праці та загальним тенденціям на ньому, законодавству, системі оподаткування, розміру компанії та її фінансовим можливостям, потребам працівника, рівню посади працівника.

У зв’язку з наданням соціального пакету працівникам виникає необхідність визначення його ефективності та розробки моделі створення «Ідеального соціального пакету» (рис.1).

Мотиваційний ефект від підвищення посадового окладу (тарифної ставки) чи установлення певних надбавок і доплат має коротко-строковий характер,

оскільки працівники швидко звикають до встановленого рівня заробітної плати. А постійне підвищення заробітної плати може негативно позначитися на конкурентоспроможності підприємства та його фінансовій стійкості, що зрештою може призвести до банкрутства.

Щодо вітчизняних підприємств, то відсутність соціального пакета на більшості з них негативно впливає на мотивацію працівників. За результатами опитування, проведеного міжнародним кадровим порталом hh.ua серед своїх користувачів, лише 38 % українців отримують соціальні пакети на роботі. 16 % респондентів зазначили, що в їх компаніях соціальні виплати та заохочення надаються лише керівникам вищого рівня управління. Найчастіше компанії включають в соціальні пакети: оплату мобільного зв'язку (44 %), медичне страхування (32 %), оплату транспортних послуг (17 %), харчування (15 %) та відпочинку (15 %) [2].

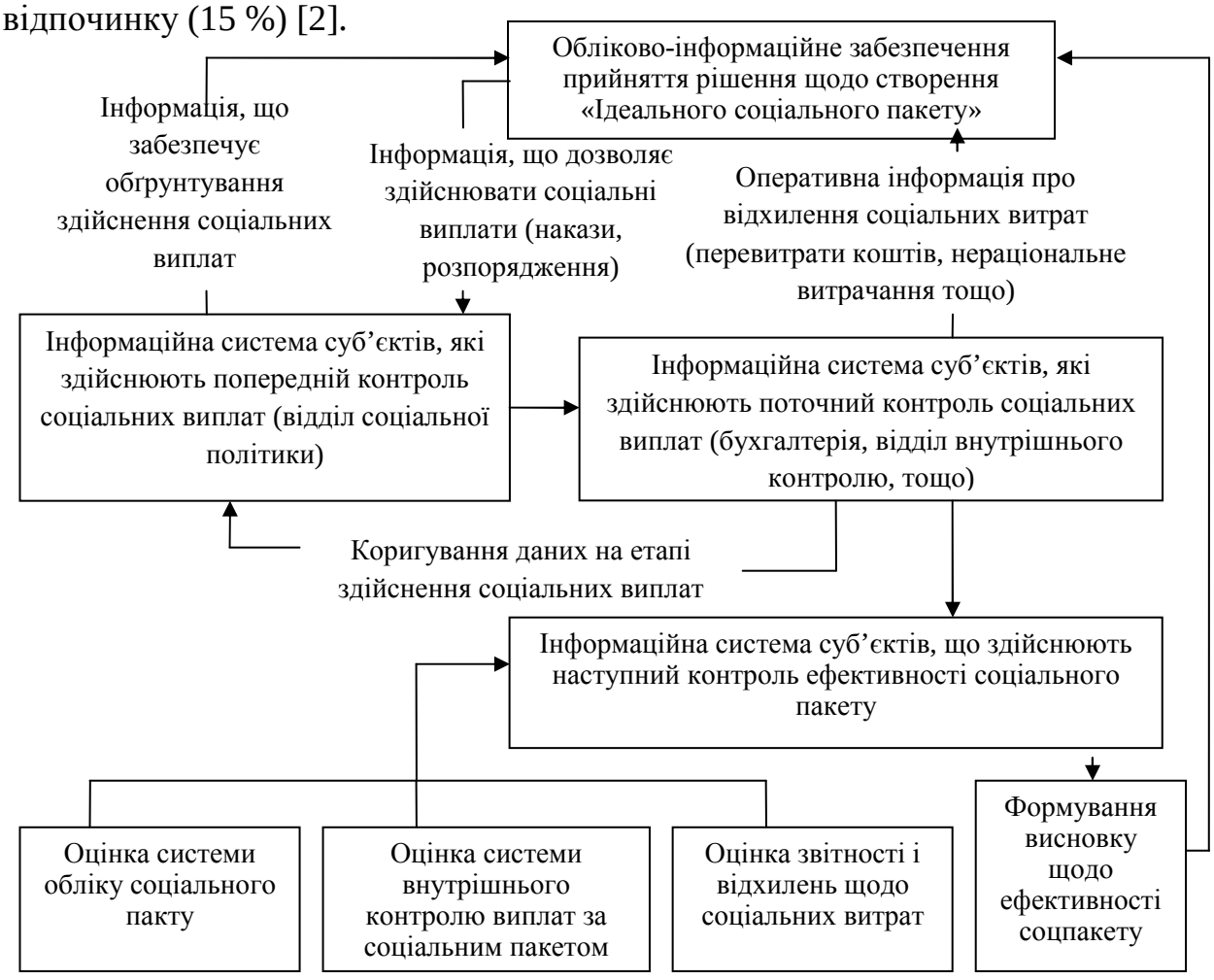

Рисунок 1 - Модель прийняття рішення щодо створення «Ідеального соціального пакету»

Формувати набір соціальних виплат і благ слід за результатами анкетування працівників. Включати до соціального пакета варто ті виплати та блага, в отриманні яких заінтересовані більшість працівників. Лише в такому разі роботодавець може очікувати на посилення лояльності, а відтак і мотивації персоналу.

Таким чином, приходимо до висновку, що соціальний пакет – це супровід трудових відносин, який є частиною управлінням персоналом і націлений на гармонізацію відносин між роботодавцем та найманим працівниками через задоволення їх актуальних потреб.

Соціальний пакет стає тим системоутворюючим фактором розвитку трудового потенціалу підприємств, який: по-перше, створює сприятливі умови розвитку персоналу з метою підвищення їх кваліфікаційного рівня, творчості та активної участі у позитивних результатах діяльності підприємства; по-друге, унеможливлює втрати цінних працівників підприємства; по-третє, гармонізує відносини між роботодавцем та найманим працівниками.

Активне впровадження практики використання соціального пакету в Україні надасть змогу створити конкурентний ринок праці, сприятиме розвитку корпоративної культури, підвищенню ефективності та продуктивності праці, внутрішньої стабільності підприємств, створенню їх позитивного іміджу та розвитку інтелектуального потенціалу. Витрати на соціальний пакет необхідно сприймати не як зобов’язання, а як інвестиції в персонал, від якого залежить фінансова стабільність підприємств.

Бібліографічний список

1. Новак І.М. Соціальний пакет : особливості формування та управління / І.М.Новак // Демографія та соціальна економіка. - К. – 2008. – 235 с.

2. Цимбалюк С.О. Соціальний пакет : сутність,природа та мотиваційна роль / С.О. Цимбалюк // - ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» - К. - 2011. – 234 с.

5

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАТЕГІЧНОГО БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Борисова К.С.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 6
Запорізького національного технічного університету

ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА

У системі обліку інформація про доходи підприємства займає важливе місце. Вона є багатогранною та однією з найскладніших ділянок обліку. Відображення інформації про доходи у системі обліку підприємства постійно розвивається і поліпшується у зв'язку з удосконаленням комп'ютерної техніки, методології й організації бухгалтерського обліку.

На сьогоднішній день існує багато проблем технології обліку доходів, які виникають на всіх підприємствах різних галузей. Це свідчить про актуальність обраної теми.

Проблемам технології обліку доходів підприємства приділили увагу у своїх працях вчені- економісти: М.Т. Білуха, Ф.Ф. Бутинець, С.Ф. Голов, В.С. Рудницький, В.П. Завгородній, П.Т. Саблук, М.В. Кужельний, Л.П. Кулаковська, В.Г. Лінник, Ю.В. Піча, В.Я. Савченко, І.І. Сахарцева, В.В. Сопко, Н.М. Ткаченко, М.П. Чумаченко та інші.

Для забезпечення ефективної діяльності підприємства визнані доходи повинні покривати витрати, понесені для отримання таких доходів, що є передумовою погашення зобов'язань й утворення чистого прибутку.

П(С)БО № 15 «Дохід» визначає доходи як збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена. Тобто збільшення економічних вигод, які є потенційними можливостями одержання підприємством грошових коштів від використання активів.

Доходи відображаються у бухгалтерському обліку та включаються до Звіту про фінансові результати за принципом нарахування й відповідності доходів і

витрат. За таким принципом для визначення результату діяльності порівнюються доходи з витратами, що були понесені для отримання таких доходів. Водночас, доходи і витрати визнаються у момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів. У відповідності до принципу обачності доходи не підлягають відображенню у фінансовій звітності, якщо їх оцінку неможливо достовірно визначити.

До основних проблем технології обліку підприємства можна віднести:

- проблему своєчасності та повноти відображення доходів в системі обліку;
- проблему відповідності системи обліку та контролю доходів підприємства чинним нормативно-правовим актам України з обліку та контролю, меті і завданням самого підприємства;
- проблему організаційного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення ведення обліку доходів підприємства;

Для вирішення поставлених проблем та вдосконалення технології обліку доходів можна виділити декілька шляхів:

- для того щоб вирішити проблему своєчасності та повноти відображення доходів в системі обліку потрібно закріпити більш детальну класифікацію і деталізацію порядку бухгалтерського обліку доходів в обліковій політиці підприємства;
- для забезпечення достатньої аналітичності інформації її потрібно завчасно перевірити щодо відповідності сучасним вимогам: порівнянності, однозначності тлумачення, достовірності, дохідливості й доречності;
- для достатньої автоматизації обліково-контрольних робіт кожному підприємству доцільно на початок року (кварталу) проводити оцінку власних потреб і фінансово-кредитних можливостей щодо придбання або оренди (лізингу) комп’ютерної, організаційної техніки. Цю проблему має вирішити головний бухгалтер, адже саме від нього залежить якість та ефективність обліково-контрольних робіт підприємства;

Отже, в наш час існують проблеми технології обліку доходів на підприємстві. Основною з яких є проблема своєчасності та повноти відображення

доходів в системі обліку. Але існує декілька шляхів вирішення поставлених проблем. Дослідження подальших проблем обліку доходів підприємства повинні зацікавити вчених – економістів, враховуючи систему оподаткування, організаційно правові форми та форми власності підприємств.

Бібліографічний список

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PS

2. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник . – 5-тє вид. доп. і перероб. – Київ: Алерта, 2011. – 976 с.

3. О. Т. Бровко, А. В. Деревянко, Н. О. Стопчак – Проблеми обліку доходів підприємництва та перспективи їх вирішення. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.kpi.kharkov.ua/archive/Наукова_періодика/vestnik

Воробєй Д.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 620
Запорізького національного технічного університету

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК ЕЛЕМЕНТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ РЕЗУЛЬТАТОМ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Одним з основних елементів облікової політики підприємства в частині управління фінансовим результатом діяльності підприємства слід визнати амортизаційну політику.

Формуючи амортизаційну політику підприємства необхідно перш за все чітко з’ясувати її сутність та відмінності між категоріями знос і амортизація, які сьогодні досить часто несправедливо ототожнюються [3, с.297].

В економічній літературі під амортизацією розуміють об’єктивний економічний процес поступового відшкодування вартості основних засобів у період їх функціонування у виробництві з метою відшкодування до моменту закінчення строку експлуатації [1, с.33-34].

На нашу думку, основою трактування поняття «амортизаційна політика» має стати відтворювальний підхід, за яким під амортизаційною політикою підприємства слід розуміти сукупність заходів по визначенню методики формування амортизаційного фонду та спрямування його ресурсів на забезпечення нормального режиму відтворення основних засобів у відповідності до обраної підприємством стратегії діяльності. Відтак, формування амортизаційної політики стає окремим елементом облікової політики підприємства, оскільки сума амортизаційних відрахувань є впливовою складовою на собівартість продукції, доходи підприємства і відповідно на результативність його діяльності.

Отже, основним критерієм відбору методів нарахування амортизації є досягнення оптимального співвідношення між величиною амортизаційних відрахування і їх впливом на цінову конкурентоспроможність продукції підприємства.

Звідси обрана підприємством амортизаційна політика має бути спрямована на:

- забезпечення системою амортизації (методами і нормами амортизації) повного відображення величини зносу і, відповідно, об’єктивної величини перенесеної вартості основних фондів на витрати виробництва;
- формування об’ємних параметрів амортизаційного фонду у відповідності з об’єктивними процесами зношування основних фондів (з врахуванням як фізичного, так і морального зносу), відновлювальної вартості основних фондів;
- створення системою платіжно-розрахункових відношень повної можливості надходження амортизаційних відрахувань промисловому підприємству у складі грошової виручки від реалізації продукції (забезпечення умов надходження амортизаційних відрахувань в обіг підприємства);
- створення системи збереження, страхування, резервування, накопичення та цільового направлення амортизаційних відрахувань;
- формування системи фінансового менеджменту, поточного і стратегічного планування витрачання амортизаційного фонду, що забезпечить спрямування його ресурсів на фінансування капітальних вкладень, відшкодування і накопичення основного капіталу.

Лише за таких умов амортизаційна політика відповідатиме обраній стратегії діяльності підприємства та може бути визнана оптимальною.

Таким чином, проаналізувавши амортизаційну політику підприємства, як сладову облікової політики підприємства, можна дійти висновку, що вибір амортизаційної політики залежить від цілей, які ставить керівництво щодо управління підприємством. Основними критеріями вибору амортизаційної політики мають стати стратегія розвитку підприємства та очікуваний термін корисного використання основних засобів.

Бібліографічний список

1. Бондар М.І. Амортизація необоротних активів: облік та оподаткування / М.І. Бондар, В.В. Бабіч // Вісник ЖДТУ. – 2011. - №1(55). – С.33-34

2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17

3. Скрипник М. І. Економічний зміст амортизації основних засобів та пробеми її нарахування в умовах соціально орієнтованої ринкової економіки / М. І. Скрипник, Н. П. Похілюк // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер. : Економіка і управління . - 2013. - Вип. 25. - С.297-306

Кривенко А.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 620
Запорізького національного технічного університету

МЕТОДИКА УДОСКОНАЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Експортно-імпортні операції як форми зовнішньо-економічної діяльності є одними з форм економічних відносин України з іншими країнами,а також виступають джерелом отримання прибутку і розвитку ринкової системи.

Організація бухгалтерського обліку експортних – імпортних операцій пов’язана з тим, що розрахунки за такими видами операцій здійснюються в іноземній валюті. Відповідно до П(С) БО 21 «Вплив змін валютних курсів» операції в іноземній валюті при первісному визнанні відображують у валюті звітності – грошовій одиниці України перерахунком сум в іноземній валюті на дату здійснення операції. Подальший облік експортних - імпортних операцій потребує достовірної оцінки активів, зобов’язань, що виникли внаслідок здійснення цих операцій, за допомогою визначення курсових різниць за монетарними статтями. Правила розрахунку курсових різниць встановлені П (С) БО 21 «Вплив змін валютних курсів» [1].

Дані бухгалтерського обліку,контроль за ними та аналіз є необхідною складовою для прийняття ефективних управлінських рішень та отримання кращих результатів діяльності. Та важливою проблемою є неузгодженість бухгалтерського та податкового обліку зовнішньоекономічної діяльності.

Недосконаліть вітчизняного законодавства в частині зовнішньоекономічної діяльності, його безсистемний та суперечливий характер створюють підґрунтя для зростання економічної злочинності у цій сфері, що негативно позначається на соціально-економічному розвитку держави. Одним з напрямів вирішення даного питання є встановлення зв’язку законодавства в сфері регулювання зовнішньоекономічної діяльності з об’єктами бухгалтерського обліку через елементи методу бухгалтерського обліку[3].

Основні проблеми зовнішньоекономічної діяльності в регулюванні та обліку експортно-імпортних операцій проявляються у:

- нестабільній нормативно-правовій базі, тобто нестабільному законодавстві, яке постійно змінюється;

- повільних темпах запровадження ринкових методів регулювання економіки, про що свідчить зростання апарату управління та сталість правових методів управління;

- порушенні принципу самостійності й рівності учасників при здійсненні експортно-імпортних операцій;

- зростанні корупції, що проявляється у гальмуванні показників української економіки [3].

Важливим напрямком удосконалення обліку експортно-імпортних операцій є впровадження методики обліку імпортних операцій при різних валютах об'єкту контракту і платежу: порядок розрахунку сум кредиторської заборгованості, їх відображення в системі рахунків бухгалтерського обліку з використанням облікового регістру – аналітичної відомості руху валюти за імпортними мультивалютними контрактами, що дасть можливість узгодити облікову інформацію двох і більше іноземних валют[4].

Зовнішньоекономічна діяльність підприємств є однією з найбільш контрольованих видів господарської діяльності. Тому в даній сфері система внутрішнього контролю має особливо важливе значення. У зв'язку з цим, для успішної організації експортно-імпортних операцій на підприємстві потрібно організувати дієву систему внутрішнього контролю, яка б стала ефективним інструментом управління зовнішньоекономічної діяльності.

Ефективна система внутрішнього контролю має забезпечувати отримання суб'єктом господарювання позитивного результату діяльності, а також запобігати порушенню законодавства, тобто здійснення негативного впливу на підприємство зовнішніми контролерами [1].

Методика ведення контролю та методика його рганізації на всіх етапах здійснення експортно імпортних операцій дозволяє своєчасно виявити викривлення інформації,помилки та своєчасно попередити порушення законодавства шляхом прийняття управлінського рішення, обґрунтованого результатами контролю.

Бібліографічний список

1. О. Коваль, Н. Балабайкіна. Методика бухгалтерського обліку експортних - імпортних операцій // Бухгалтерський облік і аудит. - 2010. - № 4. – С. 31-35.

2. Венцель В.Т. Бухгалтерський облік і контроль експортно-імпортних операцій: теорія, методика,організація [Електронний ресурс] – Режим доступу http://eztuir.ztu.edu.ua/196/1/avtoref.pdf

3. О. Коваль, Н. Балабайкіна. Методика бухгалтерського обліку експортно - імпортних операцій // Бухгалтерський облік і аудит. - 2010. - № 4.

4. Смердов В. Експорт товарів: податковий і бухгалтерський облік/ Смердов В. // Податки і бухгалтерський облік.-2011.-№84

Лищенко О.Г.
к.е.н., доцент
Запорізького національного технічного університету

МЕТОДИКА КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ЗА ВИДАМИ БРАКУ

На підприємствах ливарного виробництва аналіз браку проводиться шляхом порівняння фактичних даних зі звітними за попередній рік. Порівняння здійснюється як в абсолютних показниках так і у відносних величинах - у відсотках до придатної продукції. Аналізується загальна кількість браку, причини, що його обумовили, у тоннах й у відносних величинах. Виявляються відхилення від попереднього року, з'ясовуються причини, що викликали збільшення браку, і відзначаються заходи щодо усунення цих причин.

У процесі аналізу оцінюють зміну структури витрат виробничого браку в порівнянні з попереднім звітним періодом, для чого обчислюють питому вагу окремих видів витрат від браку у їхній загальній сумі.

Необхідно розробляти класифікацію причин браку, виходячи з галузевих особливостей виробництва та визначати величину цих втрат.

Котроллючи причини виникнення браку у виробництві, розглядають суми втрат від браку через освоєння нових видів процесів і виробів, перевіривши правильність віднесення витрат на дану статтю.

До основних груп факторів, які характеризують якість виливки відносяться: ресурс, надійність та ступінь дефектності рис.1

На підприємствах ливарного виробництва необхідно приділяти увагу контролю якості і технології плавки метала який містить у собі великий обсяг випробувань охоплюючих металографічні і механічні показники.

Рисунок 1 - Організаційна модель групи факторів, що забезпечують якість виливок

У ливарному виробництві можна зазначити основні напрямки проведення аналізу браку на підприємствах: контроль за якістю продукції в процесі виготовлення й дотримання технологічних режимів на окремих стадіях виробництва; точний і своєчасний облік й аналіз виниклого браку на всіх ділянках; з'ясування в кожному окремому випадку причин і конкретних винуватців браку; визначення повної суми втрат від браку; дотримання встановленого порядку обліку втрат від браку й відповідної звітності.

Пропонується класифікувати виливки за видами браку. На прикладі конкретних виливків досліджується структура внутрішнього браку по виливках на підставі класифікатора причин браку.

На рис. 2 можна побачити структуру внутрішнього браку по конкретному виливку й установити найбільш значущі дефекти. Це дає змогу намітити організаційні заходи подо контролю якості виливків та усунення причин браку.

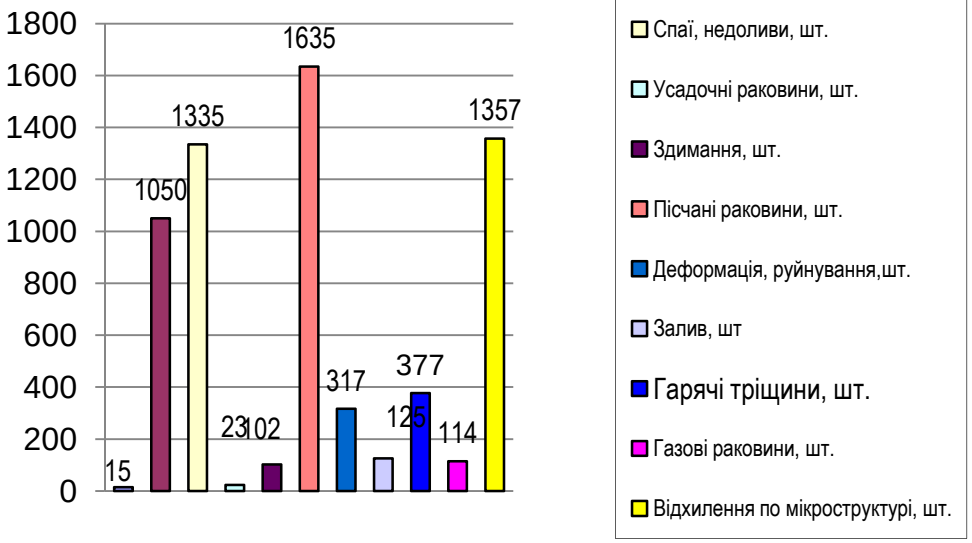

Рисунок 2- Структура внутрішнього браку по виливці 1102-2304014-10

Наприклад, на рис. 2 показана структура внутрішнього браку по виливку 1102-2304014-10. Можна сказати, що найбільший брак по цьому виливку – піщані раковини. Він виникає через пухкість піщаної форми, пухких стрижнів, неякісної формувальної суміші, ушкодженої моделі, прямого удару струменя металу при заливанні й інших причинах.

Отже, методика контролю якості виливок за видами браку дає змогу щоденного аналізу якості. На основі аналізу литва керівництво цеху та майстри участків цеху повинні запроваджувати заходи що до поліпшення якості продукції.

Сергеєва М.О.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 629
Запорізького національного технічного університету

ІННОВАЦІЯ ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

У контексті нововведень обліку основних засобів бюджетних установ відбулась наступна подія: набув чинності Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби», та Наказ Міністерства фінансів №1163 «Про затвердження змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку», згідно якого відображення сум придбання, створення (виготовлення) власними силами, поліпшення, капітального будівництва, розробки об’єктів необоротних активів відображається у обліку за дебетом рахунку 14 «Незавершені капітальні інвестиції в необоротні активи». Фактичні видатки відображаються за дебетом рахунків видатків 801, 802, 811-813, з кредиту рахунка 402 «Фонд у незавершеному капітальному будівництві. Суми податку на додану вартість відображаються за дебетом 141 «Капітальні інвестиції в основні засоби», з кредиту рахунків 364, 675. У разі не включеня податка на додану вартість до податкового кредиту, одночасно здійснюється запис: дебет 801,802,811-813 та кредит 402. У разі включення вартості податку до вартості податкового кредиту відбувається запис: дебет 641, кредит 364,675[2, с.3].

Після введення об’єктів основних засобів в експлуатацію до складу основних засобів відбувається зарахування об’єктів капітальних інвестицій без сум копійок наступним чином: дебет 10 «Основні засоби», кредит 141 «Капітальні інвестиції в основні засоби». Водночас відображаються зміни в капіталі: дебет 402 «Фонд у незавершене капітальне будівництво», кредит 401 «Фонд у необоротних активах за видами». Сума копійок основних засобів списується за дебетом 402 рахунку, з кредиту 141 рахунка.

У разі придбання до первістної вартісті об'єкта основних засобів відносять: витрати постачальникам та підрядникам за будівельно-монтажні роботи без суми

непрямих податків; збори на реєстрацію основного засобу, державне та ввізне мито придбаного основного засобу; витрати на напрямі податки, які не відшкодовуються; витрати зі страхування ризиків доставки; витрати на транспортування, установку, монтаж, налагодження основних засобів; витрати, пов'язані з доведенням основних засобів до стану придатного для використання. Не включаються до первісної вартості основних засобів запозичені фінансові витрати.

Переоцінка основних засобів відбуваються якщо залишкова вартість об’єкта основного засобу відрізняється від справедливої вартості на 10 відсотків. В бухгалтерському обліку результати переоцінки основних засобів відображаються при дооцінці первісної вартості: дебет рахунку 10 «Основні засоби», кредит 441 «Переоцінка, уцінка матеріальних активів». Одночасно коригується сума зносу: дебет 441 «Переоцінка, уцінка матеріальних активів», кредит 131 «Знос основних засобів». При уцінці основних засобів, які не дооцінювались раніше: дебет 131, кредит 10. Різниці залишкової вартості відображаються: дебет рахунку 831 «Інші витрати установ», кредиту рахунків класу 10 [3, с.4].

Згідно НП(С)БО №121 амортизації основних засобів нараховується на дату балансу. Нарахування суми зносу в бухгалтерському обліку відображається: дебет 841 «Витрати на амортизацію необоротних активів», кредит 131 «Знос основних засобів»; та одночасно: дебет 401 «Фонд у необоротних активах за їх видами», кредит 841 «Витрати на амортизацію необоротних активів» [1, с.1].

При переході на Національні положення ведення бухгалтерського обліку, у якому з'явилось відокремлене поняття амортизації, яка нараховується кожного кварталу, а знос представляє суму амортизації за рік, застаріла форма «Відомості про нарахування зносу» (ОЗ-12 бюджет) не може достатньо висвітлити ту інформацію, яка необхідна у обліку нарахуванні амортизації. Отже, постає питання документального оформлення обліку амортизації необоротних активів. У зв′язку з цим нами було переглянуто типову форму та запропоновано змінити діючу форму, з таких позицій: графу «Норма амортизації» замінити назвою «Строк корисного використання» , додати графи нарахування амортизації за кожен квартал з відображення сумарного накопичення суми зносу за звітний рік. Введення цих змін

у діючій формі забезпечить більшої інформативності первинного обліку з основних засобів та дозволить логічно та законодавчо спрямовано вести нарахування амортизації згідно положення діючого законодавства.

Таким чином, НП(С)БО №121 та Наказ № 1163 наблизили облік необоротних активів до єдиної системи ведення обліку в країні, запропоноване введення нового рахунку «Об'єкти, які не відповідають критеріям визнання активу» дасть можливість більш логічно та законодавчо спрямовано вести бухгалтерській облік у бюджетній установі.

Бібліографічний список

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби», 2010: Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1214-13/paran614#n614

2. Про затвердження змін до деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку, 2014: Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http:/ www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z160

3. Чмерук М. Зміни до деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] - Режим доступу: http:// www.buhbudget.com.ua/ua/journal/buhbudget/article/2007

Смотрицка А.С.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 629
Запорізького національного технічного університету

ОБЛІКОВЕ-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ

Економічний потенціал підприємства - це наявні можливості, ресурси, запаси, засоби, що можуть бути використані для досягнення або здійснення встановлених цілей підприємства. Однієї з основних умов реалізації та зростання

економічного потенціалу підприємства виступає ефективне функціонування обліково-аналітичного забезпечення системи управління. Раціональна організація процедур спостереження, реєстрації, контролю, аналізу фінансових результатів діяльності повинна здійснюватися на всіх рівнях системи управління підприємством та сприяти ефективному використанню його економічного потенціалу, створюючи на основі цього передумови для подальшого розвитку.

Питанню організації обліково-аналітичної системи, формуванню обліково-аналітичного забезпечення присвячено багато наукових праць таких вчених, як Бланк І.А., Голов С.Ф., Гудзинський О.Д., Звоник А.А., Кірейцев Г.Г., Корінько М.Д., Мельниченко І.В., Пахомова Т.М., Петрук О.М., Подолянчук О.А., Поліщук Н.В., Тітаренко Г.Б. та інші, проте залишаються питання, які потребують подальшого вивчення, зокрема що стосується стратегії управління економічним потенціалом підприємства.

Економічний потенціал складне соціально-економічне явище, яке має внутрішню будову та зв'язки між його функціональними елементами, величина якого не є детермінованою ні в часі, ні в просторі. Зміни стану підприємства викликають трансформацію його потенціалу, ускладнюється його структура, відбувається переорієнтація векторів його формування та реалізації.

До функціональних елементів, інтегрованих у систему економічного потенціалу зазвичай відносять наступні види потенціалів: виробничий, просторовий, кадровий, фінансовий, технологічний, ресурсний, інформаційний, інвестиційний, управлінський. За своїм складом, характером формування, використання та розвитку функціональні елементи економічного потенціалу якісно відрізняються між собою. Тому комплексне стратегічне управління економічним потенціалом потребує створення дієвої системи обліково-аналітичного забезпечення, яке б забезпечувало якісний моніторинг за його станом з метою своєчасного вживання необхідних управлінських рішень.

Під системою облікового-аналітичного забезпечення управління суб’єктом господарювання слід розуміти сукупність підсумкової інформації про стан та

результати його діяльності, зосередженої в різних формах реалізації аналітичної роботи на всіх рівнях управління [1, с. 589].

Облікове аналітичне забезпечення будується як система, призначена для збору, оцінки та аналіз облікової інформації забезпечення прийняття ефективних управлінських рішень.

Обліково-аналітичне забезпеченням підприємства складається з елементів, які взаємодіють між собою, залежать один від одного і формують єдине ціле. Система обліково-аналітичного забезпечення підприємства включає в себе наступні складові: підсистему бухгалтерського обліку та підсистему аналізу. Система обліково-аналітичного забезпечення слугує цілям управління як засіб обґрунтування управлінських рішень. Підсистема бухгалтерського обліку виступає основним джерелом економічної інформації, яка включає до себе сукупність фінансового, управлінського та податкового обліку. Фінансовий облік це комплексний облік щодо фактичної господарської діяльності суб'єкта господарювання, процесів формування його майна, капіталу та кредиторських зобов'язань, доходів, витрат, фінансових результатів. Його головна функціональна мета – забезпечити складання та подання фінансової звітності. Податковий облік – окремий функціональний облік по кожному виду податків (зборів) для формування інформації щодо податкової бази для розрахунку і уплати податкових зобов'язань та складання податкової звітності.

Управлінський облік призначений для задоволення потреб внутрішнього менеджменту щодо прийняття оперативних та стратегічних управлінських рішень, отже поєднує блоки управлінського оперативного та управлінського стратегічного обліку.

Підсистема аналізу включає в себе: фінансовий аналіз (аналіз фінансового стану підприємства, аналіз фінансових результатів діяльності підприємства, аналіз інвестиційної та фінансової діяльності підприємства тощо); економічний аналіз (аналіз виробничої та повної собівартості продукції, аналіз використання ресурсів підприємства, аналіз реалізації продукції тощо); особливим видом економічного аналізу, адаптованим до цілей і завдань конкретного управлінського підрозділу або

організації, є управлінський аналіз (аналіз діяльності будь-якого підрозділу, що охоплює управлінські проблеми, у тому числі пов'язані зі стратегією). Тому науковці виділяють такої функціональний елемент управлінського аналізу як стратегічний аналіз (SWOT- аналіз, порівняльний конкурентний аналіз, тощо).

Істотною властивістю стратегічного аналізу є його довгострокова перспектива, аналіз потенціалу розвитку підприємства. Оцінюючи та порівнюючи попередні облікові періоди, минулі господарські події та питання сьогодення, стратегічний аналіз дозволяє виявити глибинні причини невдач, рівень конкурентоспроможності підприємства, спрогнозувати перспективні напрямки його потенційного економічного розвитку, тобто здійснювати стратегічне управління економічним потенціалом. Взаємопов'язана сукупність облікових і аналітичних методів створює умови для належного моніторингу економічного потенціалу у стратегічному управлінні підприємством.

Бібліографічний список

1. Теорія бухгалтерського обліку : монографія / [Л.В. Нападовська, М. Добія, Ш. Сандер, Р. Матезич та ін.] ; за заг. ред. Л.В. Нападовської. – К. : КНТУ, 2008. – 735 с.

Ткаченко О.А.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 610
Запорізького національного технічного університету

НАПРЯМИ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Для здійснення будь-якого виробничого процесу, крім самої праці як доцільної діяльності людей, необхідні предмети праці, тобто матеріально - технічні ресурси та засоби праці. Сукупність засобів праці, якими розпоряджається підприємство, складає його основні засоби.

Основні засоби є одним з найважливіших елементів виробничого процесу та матеріальною базою будь-якої підприємницької діяльності.

Згідно з П(С)БО 7 основні засоби - матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік)[1].

Об'єкт основних засобів визнається активом, коли існує ймовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов’язані з використанням цього об’єкта, і його вартість може бути достовірно визначена [1].

На сьогоднішній день основні засоби функціонують у виробничих та невиробничих сферах різних підприємств. До основних виробничих засобів відносяться ті засоби праці, що, знаходячись у сфері матеріального виробництва, безпосередньо беруть участь у виготовленні матеріальних благ, створюють умови для здійснення виробничого процесу, служать для збереження і переміщення предметів праці, прикладом можуть бути машини, устаткування, виробничі будинки, електромережі тощо.

Крім того, до складу основних засобів також входять і основні засоби невиробничого призначення (житлові будинки, школи, лікарні й інші об'єкти охорони здоров'я і культурно-побутового призначення), що перебувають на балансі підприємства (вони безпосередньо не впливають на процес виробництва).

Облік основних засобів останнім часом спростився, тому що з введенням в дію податкового кодексу України податковий облік наблизився до фінансового, хоча би відносно методів амортизації. Але ряд проблем ще існує і негативно впливає на процес управління виробництвом, знижуючи ефективність використання основних засобів. А саме:

– проблеми аналізу ефективності використання основних засобів і можливості її прогнозування ;

– проблеми підвищення інформативності первинних документів з обліку основних засобів [2];

– проблема інформаційного забезпечення управління матеріально-технічною базою;

– проблеми складності оцінки основних засобів, які полягають у виборі вартості, за якою слід їх вимірювати [3].

Традиційним і найбільш методично розробленим способом оцінки в національній обліковій та податковій практиці є відображення основних засобів за первісною вартістю (історичною собівартістю), яка складається з фактичних витрат на їх виробництво або придбання з доведенням основних засобів до стану придатного для використання їх із запланованою метою.

Проте при оцінці основних засобів в умовах інфляційних процесів застосування первісної вартості може привести до негативних наслідків. Навіть за умов незмінних цін, потенціал основних засобів є незмінним, оскільки скорочується строк їх служби або вони стають морально застарілими. Основні засоби, які придбані в різний час і мають однакові характеристики, матимуть різну вартість. А проведення постійних переоцінок збільшує витрати підприємства, що впливає на його фінансовий результат . Тому при виборі об'єктивного методу оцінки основних засобів необхідно знати, що не може існувати такої оцінки, яка б змогла задовольнити вимоги всіх без винятку користувачів фінансової звітності, тому необхідно вибирати оптимальний найбільш ефективний варіант [4].

Для усунення цих проблем необхідно здійснити наступні заходи:

– удосконалити методику обліку витрат на поточні та капітальні ремонти основних засобів, що підвищить ефективність управління витратами;

– розробити моделі залежності витрат від віку устаткування, яка дозволить визначити доцільність проведення ремонту основних засобів;

– удосконалити методику обліку надходження основних засобів у системі аналітичних рахунків, що суттєво дозволить спростити систему бухгалтерських записів.

Реалізація запропонованих заходів дасть змогу удосконалити організацію обліку основних засобів, підвищити їх інформативність і прогнозувати ефективність

їх використання на підприємстві.Економічна сутність і матеріально-речовий зміст основних засобів слугують визначальними характеристиками ідентифікації їх значення в забезпеченні відтворювальних процесів, функціонуванні та розвитку виробництва. Тому важливе значення в дослідженні ефективності використання основних засобів відіграє оцінювання їх сучасного стану, забезпечення адекватної класифікації, виходячи із сучасних умов господарювання.

Бібліографічний список

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 „Основні засоби”: Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92 зі змінами й доповненнями.

2. Ареф’єва О. В. Теоретичні аспекти управління відтворенням основних засобів підприємства [http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/PSPE/2009_3 / Arefeva_ 309.htm].

3. Рилєєв С. В. Удосконалення обліку основних засобів в системі управління матеріально-технічною базою підприємства [http://intkonf.org/ken-dots-rileev-sv-udoskonalennya-obliku-osnovnih-zasobiv-v-sistemi-upravlinnya-materialno-tehnichnoyu-bazoyu-pidpriemstva/].

4. Стрибуль О. В. Об’єктивна оцінка основних засобів як база для нарахування амортизації [www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum//2009_33/22.pdf].

Шепєлєва Ю.С.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 620
Запорізького національного технічного університету

СУТНІСТЬ ТА ЗАВДАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Витрати виробництва (англ. costs - витрати) є однією з найважливіших економічних категорій, яка безпосередньо впливає на величину прибутку, можливості розширення виробництва, ринкову конкурентоспроможність

господарюючого суб'єкту. Тому завдання пошуку резервів для оптимізації витрат, підвищення ефективності діяльності у довгостроковій перспективі завжди були у центрі уваги науковців.

Процес ухвалення стратегічного рішення інформаційне забезпечується сукупністю даних різних видів обліку. Менеджери використовують різноманітні внутрішні звіти та відомості, фінансову, податкову і статистичну звітність тощо. Але система бухгалтерського обліку – це основна інформаційна система підприємства, яка забезпечує менеджерів необхідною інформацією для розробки та реалізації стратегії підприємства. Належно побудований стратегічний облік витрат є важливим та обов'язковим елементом цієї системи.

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати та розкриття їх у фінансовій звітності визначає П(С)БО 16 «Витрати» та НС(П)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Прикладні питання формування та калькулювання собівартості продукції розкриваються у відповідних галузевих методичних рекомендаціях.

Відповідно до П(С)БО – 16 «Витрати», витратами визнають або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені.

Витрати визнають витратами певного періоду водночас із визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені. Витрати, які неможливо прямо пов'язати із доходом певного періоду, відображають у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені.

Щодо сутності, складових елементів та призначення стратегічного обліку, то аналіз вивчених джерел дозволяє стверджувати, що науковці не одностайні.

Поняття «стратегічний облік» було введено Бобом Райаном в 90 –ті роки XX століття. На його думку, стратегічний облік містить у собі фінансовий і управлінський облік, і «ці дві області розглядаються як єдине ціле» [8, с.30] Він трактує стратегічний облік як «основу для дослідження фінансових і економічних

проблем з погляду найбільш важливого для підприємства питання – реалізації сприятливих можливостей бізнесу” [1, с. 36].

Більшість вчених (Н.В.Валебникова, К, Друри, Т.П. Карпова, У.Кіт, В.І.Керімов, Д. Лозовицький, О.Є. Ніколаєва та інші) визначають стратегічний облік частиною управлінського обліку, який полягає у здійсненні планування та контролю витрат, їх аналізі та прогнозуванні. Деякі автори А. Шайкан, обґрунтовує неправомірність використання у межах чинної системи бухгалтерського обліку поняття “стратегічний облік”, а вводить власну назву “бухгалтерський облік з метою стратегічного управління” [2].

Дж. Шанк та В. Говіндараджан розглядають стратегічний облік у рамках концепції стратегічного управління витратами (SCM – Strategic Cost Management), Альфред Кінг – в рамках концепції прогнозування, контролю та оптимізації грошових потоків (TCM – Total Cash Management). Окремі автори (І.В. Архипенко, І.Н. Богата, А.Н. Щемелев, Ш.Ю. Садова, В. Яценко та ін.) вважають, що стратегічний облік не повинен обмежуватися рамками тільки управлінського обліку, а має охоплювати і фінансовий облік.

Слушною є думка Д.Волошина, який, розглядаючи процес впровадження управлінського обліку на підприємстві визначає основні елементи стратегічного управлінського обліку: місія, бачення підприємства, стратегічні завдання, критичні фактори успіху, збалансовану систему показників, яка включає до себе не тільки фінансові, а і не фінансові показники [3].

Узагальнюючи наведені думки, можна зробити висновок, що стратегічний облік - це не окрема складова системи бухгалтерського управлінського обліку. Це інструмент стратегічного управління, спрямований на ефективне поєднання управлінського, фінансового та інших видів обліку. Основне призначення стратегічного обліку – створення певної обліково-аналітичної системи фінансових та не фінансових показників для інформаційної підтримки процесу прийняття та реалізації стратегічних рішень. Відповідно до цього, стратегічний облік витрат повинен вирішувати наступні завдання:

- створення системи реєстрації, узагальнення та надання даних щодо витрат, необхідних для прийняття стратегічних управлінських рішень менеджментом підприємства щодо оптимізації витрат;

- забезпечення проведення якісного аналізу ефективності діяльності підприємства та його структурних підрозділів, виявлення ключових показників моніторингу відповідно до стратегічних цілей, виявлення «слабких» місць;

- проведення стратегічного планування витрат з метою вирішення стратегічних цілей та планів дій щодо досягнення конкретних фінансових та не фінансових показників, здійснення контролю щодо досягнення стратегічних цілей.

Система обліку витрат має бути спрямована на задоволення інформаційних потреб менеджменту щодо вибору та реалізації стратегії підприємства. Такий підхід забезпечує можливість будувати систему стратегічного управління витратами за елементами та видами діяльності.

Бібліографічний список

1.Райн Б. Стратегический учет для руководителей / [Б. Райн] . – М.: ЮНИТИ, 1998. - 616 с.

2. Шайкан А.В. Бухгалтерський облік в аспекті стратегічного управління промисловим підприємством: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук: спец. 08.00.09 “Бухгалтерський облік, аналіз та аудит” / Андрій Валерійович Шайкан. – К., 2009. – 36 с.

3. Волошин Д. Практические аспекты постановки систем управленческого учета / Д. Волошин // Финансовая газета . – 2006. – № 30. – С.15–16.

6

АУДИТ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Авраменко К.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 629
Запорізького національного технічного університету

СУДОВО-ЕКОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ

Процес будь-якого дослідження реалізується шляхом використання певної методики - методів, прийомів та способів пізнання, що застосовуються у конкретній послідовності. Не є виключенням і процес судово-бухгалтерської експертизи, яка виступає як дослідження, спрямоване на виявлення фактичних обставин справи. Проте, звертаючи увагу на судово-бухгалтерську експертизу у її загальному розумінні як на дослідження досить широкого спектру, не можливо визначити послідовність використання всіх методів і прийомів пізнання, адже слід враховувати будь-які особливості кожної зі справ [2].

На противагу вище зазначеному, розглядаючи даний процес у розрізі певних об'єктів, формування методики судово-бухгалтерської експертизи розрахунків за виплатами працівникам набуває більш чітких рис. Це пояснюється звуженням обсягів судово-бухгалтерської експертизи, що дає можливість встановити послідовність застосування різних методів, прийомів та способів дослідження, їх взаємозв'язок та взаємообумовленість. Звісно і тут не можливо врахувати всіх особливостей, проте загальну специфіку процесу можна визначити [1].

Побудова ефективної методики дослідження справ, пов'язаних з розрахунками за виплатами працівникам, обумовлює необхідність розгляду процесу застосування методичного інструментарію у справах такої специфіки.

Методика як категорія пізнання передбачає не лише сукупність методів, прийомів і способів, а й стадії їх застосування у процесі дослідження. Тому, перш ніж перейти до її формування, слід виявити послідовність зміни етапів будь-якого процесу. З огляду на це, представимо основні етапи проведення судово-бухгалтерської експертизи розрахунків за виплатами працівникам (рис. 1).

Рисунок 1 - Загальна послідовність проведення судово-бухгалтерської експертизи розрахунків за виплатами працівникам

Визначаючи перелік дій експерта-бухгалтера у процесі дослідження, об'єднуємо їх у чотири загальні стадії (рис. 1), які характеризують логічну послідовність його роботи. Слід зауважити, що запропонована інтерпретація процесу судово-бухгалтерської експертизи розрахунків за виплатами працівникам не є стандартною, оскільки на хід дослідження впливає не лише специфіка певної справи, а й особливість роботи експерта. Останнє, у першу чергу, залежить від досвіду діяльності [3].

Враховуючи наведене, експерт-бухгалтер обов'язково повинен володіти високим рівнем знань з бухгалтерського обліку, аналізу та контролю господарської діяльності, а також володіти певним обсягом процесуально-

правових знань. Лише при дотриманні ним процесуального законодавства й правильному застосуванні спеціальних знань, судово- бухгалтерська експертиза може бути визнана доброякісною і такою, що відповідає своєму призначенню, а висновок експерта - мати доказову силу.

Бібліографічний список

1. Завора Т.М, Тополь І.С. Методичне забезпечення судово-бухгалтерської експертизи // Економіка і регіони: Науковий вісник Полтавського національного технічного університету ім. Юрія Кондратюка. – 2008. - № 4. – С. 149-151

2. Заєць А. П. Організаційні проблеми судово-експертної діяльності / А. П. Заєць // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. — Х. : Право, 2004. – Вип. 4. – С. 12

3. Капусник К. В. Інформаційне забезпечення судово-економічних експертиз / К. В. Капусник, І. В. Губанова // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики : зб. наук. пр. – Х. : Право, 2010. Вип. 9 – С. 462 – 465

Доненко Ю.П.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 629
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ З ОБЛІКУ РУХОМОГО СКЛАДУ ПІДПРИЄМСТВА

Рухомий склад являється важливим елементом ресурсного потенціалу будь-якого підприємства, а тому проведення аудиту операцій з обліку операцій рухомого складу – важливе і складне завдання. Запорукою ефективного аудиту є вибір процедур, оскільки аудиторські процедури являються певними діями аудитора, спрямованими на виконання визначених завдань перевірки.

Запорукою ефективного проведення аудиту операцій з обліку рухомого складу підприємства є чітке визначення мети аудиту, основних завдань, джерел отримання інформації та процедур проведення аудиторської перевірки.

Мета проведення аудиту операцій з обліку рухомого складу відповідно до МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора на проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту» є висловлення аудитором незалежної професійної думки щодо правильності відображення у бухгалтерському обліку і фінансовій звітності підприємства інформації щодо операцій з транспортними засобами [2].

Відповідно до МСА 500 «Аудиторські докази», одним з основних видів процедур є перевірка. Перевірка записів або документів надає аудиторські докази різних ступенів достовірності залежно від їх характеру та джерела отримання інформації, а також у разі внутрішніх записів або документів – залежно від ефективності заходів внутрішнього контролю над їх формуванням [1].

Перевірка передбачає дослідження документів та відображення інформації в облікових регістрах. У ході перевірки операцій з обліку рухомого складу, аудитор перевіряє первинні документи з обліку основних засобів, дані аналітичного і синтетичного обліку, фінансової звітності. Аудитор повинен зосередити свою увагу не тільки на правильне оформлення, а й вірне відображення в обліку руху транспортних засобів.

Наступною процедурою є спостереження, яке являє собою нагляд за процесом або процедурою, які виконують інші особи, наприклад спостереження аудитора за процесом інвентаризації, що здійснює персонал суб'єкта господарювання, або за виконанням заходів внутрішнього контролю [1]. Аудитор має перевірити правильність організації аналітичного обліку і визначити, чи всі транспортні засоби підприємства закріплено за матеріально відповідальними особами та визначити відповідність даних аналітичного обліку за субрахунком 105 «Транспортні засоби» даним головної книги та ф.1 Баланс (Звіт про фінансовий стан).

Заслуговує на увагу і така процедура як запит. Стосовно аудиту рухомого складу, процедура запит використовується аудитором при необхідності визначення первісної вартості об'єкта транспортних засобів, так як надходження рухомого складу на підприємство здійснюється різними способами.

Наступною процедурою, на розгляді якої слід зупинитися є зовнішнє підтвердження. Процедури зовнішнього підтвердження часто є доречними при розгляді тверджень, пов'язаних із певними залишками на рахунках та їх елементами, а також використовуються для отримання аудиторських доказів щодо відсутності певних умов, наприклад, додаткових угод, які можуть впливати на визнання доходів [1]. Аудитор застосовує процедуру зовнішнього підтвердження щодо: залишків на рахунках бухгалтерського обліку, наявності первинних документів по обліку транспортних засобів.

З урахуванням вище викладеного, проведення аудиту операцій з обліку рухомого складу підприємства має здійснюватися у наступній послідовності:

1) вивчення облікової політики підприємства стосовно основних положень організації обліку рухомого складу підприємства;

2) перевірка правильності визнання, класифікації, оцінки та переоцінки рухомого складу підприємства;

3) перевірка правильності ведення первинного обліку рухомого складу підприємства;

4) перевірка правильності відображення операцій з надходження та вибуття рухомого складу підприємства;

5) перевірка результатів проведення інвентаризації рухомого складу підприємства;

6) перевірка правильності нарахування амортизації згідно облікової політики підприємства та чинного законодавства;

7) перевірка правильності відображення і оформлення операцій з ремонту, модернізації, реконструкції рухомого складу;

8) перевірка відповідності даних з обліку рухомого складу підприємства в бухгалтерських регістрах та фінансовій звітності;

9) перевірка правильності відображення операцій рухомого складу підприємства в податковому обліку;

10) складання робочих документів, аудиторського висновку.

Таким чином, приходимо до висновку, що ефективність аудиту операцій з обліку рухомого складу підприємства в першу чергу залежить від рівня інформаційного забезпечення аудиту, досконалості програми та вірно вибраних процедур аудиту. Чим якісніше буде проведено аудиторську перевірку, тим більш чітким, обґрунтованим та виваженим буде аудиторський висновок, а також рекомендації щодо забезпечення ведення обліку транспортних засобів на належному рівні.

Бібліографічний список

1. Аудиторські докази : Міжнародний стандарт аудиту 500 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://apu.com.ua/files/temp/Audit_2013_1.pdf

2. Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту : Міжнародний стандарт аудиту 200 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://apu.com.ua/files/temp/Audit_2013_1.pdf

Дубовик-Разарьонова А.А.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 619
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ ПО ДОВГОСТРОКОВОМУ КРЕДИТУВАННЮ

Аудит розрахунків по довгостроковому кредитуванню являє собою незалежну перевірку правильності формування в бухгалтерському обліку і відображення у звітності підприємства інформації про заборгованість підприємства по отриманим довгостроковим позикам.

Основними завданнями аудиту довгострокових кредитів банку є такі:

контроль за дотриманням чинного законодавства щодо операцій з отриманням, використанням і поверненням банківських довгострокових кредитів; наявність необхідних документів для оформлення довгострокового кредиту, правильність та

достовірність; дотримання встановлених вимог до оформлення договору застави при отриманні довгострокового кредиту; правильність нарахування відсотків та їх віднесення на рахунки обліку витрат; використання одержаних довгострокових кредитів за цільовим призначенням; своєчасність сплати нарахованих відсотків та суми довгострокового кредиту; наявність і причини виникнення простроченої заборгованості підприємства за довгостроковим кредитом; правильність відображення у бухгалтерському обліку операцій, пов'язаних з отриманням і використанням банківських довгострокових кредитів, а також з їх поверненням [2].

Під час аудиту розрахунків по довгостроковому кредитуванню аудитору необхідно отримати підтвердження банків за всіма рахунками, кредитні договори та додатки до них. Вивчити кредитний договір, з’ясувати ціль довгострокового кредиту, умови отримання і погашення довгострокового кредиту, ставки відсотків за довгостроковий кредит; склад і розмір майна, що виконує роль застави; джерела погашення довгострокового кредиту, термін кредитування, інші умови кредитування та взаємовідносини підприємства з банком. При наявності простроченої заборгованості необхідно, перш за все, з’ясувати причини її виникнення, а потім знайти шляхи для її погашення, також перевірити зміни щодо сальдо за розрахунками банківських кредитів і встановити достовірність інших даних, що відображують потоки грошових коштів, враховуючи умови повернення кредитів.

Аудит розрахунків по довгостроковому кредитуванню здійснюють у такій послідовності: за даними ф.1 «Баланс» за звітний період, записів на рахунках 50 «Довгострокові позики» та в Головній книзі з’ясовують загальну суму. Важливе місце займає перевірка відповідності даних синтетичного і аналітичного обліку. Зокрема, аудитор повинен переконатися у правильності відображення в обліку господарських операцій з кредитування на рахунках 50 «Довгострокові позики», в регістрі синтетичного обліку, який відкривається на місяць і в якому для кожного рахунку виділено окремі розділи, та в аналітичному обліку. Після цього перевіряють використання довгострокових кредитів, своєчасність погашення наданих кредитів, правомірність віднесення на витрати нарахованих

відсотків за користування ними та правильність відображення кредитних операцій на рахунках бухгалтерського обліку. Для того, щоб перевірити, чи було використано кредит за цільовим призначенням порівнюють умови договору з документами, що підтверджують використання коштів, одержаних за кредитом. Наступним етапом аудитор має встановити своєчасність погашення заборгованості банку за отриманими кредитами можна шляхом зіставлення дати погашення кредитів зі строками їх погашення, тобто порівняти дати із виписок банків із датами, зазначеними в кредитних угодах. Особливу увагу треба приділити виявленню простроченої заборгованості банку за кредитами, причин її виникнення, встановленню суми втрат підприємства у зв'язку з оплатою підвищених відсотків, а також дотриманню встановлених вимог до оформлення договору застави при отриманні довгострокового кредиту. В бухгалтерському обліку заставлене майно відображається на позабалансових рахунках 05 «Гарантії та забезпечення надані» та 06 «Гарантії та забезпечення отримані», тобто на цих рахунках відображаються суми, передбачені договором застави. Однак треба з'ясувати аудитору організацію позабалансового обліку, впершу чергу, за видами застави (іпотека, заклад, застава товарів в обороті, або в переробці, застава майнових прав, застава цінних паперів) та за видами гарантій та забезпечень.

За допомогою таких аудиторських процедур, як перевірка записів або документів, аудитор надає аудиторські докази різних ступенів достовірності залежно від їх характеру та джерела отримання інформації, зовнішнє підтвердження, яке являє собою аудиторські докази, отримані аудитором у вигляді прямої письмової відповіді від третьої сторони (підтверджуюча сторона) у паперовій, електронній або іншій формі, повторне обчислення, яке полягає у перевірці математичної правильності документів чи записів відповідно до МСА 500 «Аудиторські докази» аудитор здійснює перевірку розрахунків по довгостроковому кредитуванню [1].

Ефективність аудиту розрахунків по довгостроковому кредитуванню в першу чергу залежить від рівня інформаційного забезпечення аудиту, досконалості програми та вірно вибраних процедур аудиту.

Бібліографічний список

1. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.apu.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&layout=edit&id=702

2. Утенкова К.О. Аудит: Навчальний посібник. –К.: Алерта, 2011. – 408 с.

Закорка Ю.А.,
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 629
Запорізького національного технічного університету

АУДИТ ПРАВИЛЬНОСТІ ВІДОБРАЖЕННЯ ВАРТОСТІ МОНЕТАРНИХ АКТИВІВ В ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Останні зміни до П(С)БО21 «Вплив змін валютних курсів» та П(С)БО 22 «Вплив інфляції» вимагають перегляду та удосконаленню методики аудиту правильності відображення вартості монетарних активів в фінансової звітності підприємства.

Основними завданнями аудиту монетарних активів є: перевірка дотримання підприємством форми Звіту про рух грошових коштів і вимог щодо його складання; перевірка правильності класифікації статей Звіту про рух грошових коштів; перевірка узгодженості показників Звіту про рух грошових коштів з показниками інших форм фінансової звітності; перевірка Звіту про рух грошових коштів на арифметичну точність; перевірка правильності визначення чистого руху грошових коштів від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності; перевірка достовірності та відповідності показників звіту про рух грошових коштів даним Головної книги, регістрам синтетичного та аналітичного обліку первинним документам; перевірка правильності відображення курсових різниць і впливу інфляції.

Нововведеннями до П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів» п. 5 передбачено, що операції в іноземній валюті під час первісного визнання

відображаються у валюті звітності шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням валютного курсу на початок дня, дати здійснення операції (дати визнання активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів і витрат). Підприємство операції з безготівкових розрахунків в іноземній валюті відображати у валюті звітності у сумі, визначеній у документах банку, з урахуванням особливостей застосування банком валютного курсу на дату здійснення операції, у разі якщо це не суперечить вимогам податкового і митного законодавства в частині застосування валютного курсу. Згідно п. 8 П(С)БО 21, визначення курсових різниць за монетарними статтями в іноземній валюті проводиться на дату балансу, а також на дату здійснення господарської операції в її межах або за всією статтею (відповідно до облікової політики). Для визначення курсових різниць на дату балансу застосовується валютний курс на кінець дня дати балансу. При визначенні курсових різниць на дату здійснення господарської операції застосовується валютний курс на початок дня дати здійснення операції. Підприємство може здійснити перерахунок залишків на кінець дня за монетарними статтями в іноземній валюті, за якими протягом дня здійснювались господарські операції із застосування валютного курсу, встановленого на кінець цього дня [1].

Виходячи з викладеного, аудитору доцільно приділити увагу на правильність відображення в обліку вартості монетарних активів з урахуванням зміни валютного курсу.

Порядок коригування вартості монетарних активів на індекс інфляції та загальні вимоги щодо розкриття інформації про неї у примітках до фінансової звітності визначає П(С)БО 22 «Вплив інфляції». Згідно п. 18 П(С)БО 22 скориговані показники розділу І Звіту про рух грошових коштів (крім нарахованих та сплачених відсотків, сплаченого податку на прибуток) визначаються згідно з національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку з урахуванням відповідних статей скоригованого балансу та скоригованого Звіту про фінансові результати. Суми нарахованих та сплачених відсотків, сплаченого податку на прибуток коригуються з використанням індексу

інфляції на дату їх визнання. Відповідно п.19 П(С)БО 22 показники, що відображають рух грошових коштів у результаті інвестиційної та фінансової діяльності, коригуються з використанням індексу інфляції на дату кожної операції, пов’язаної з рухом таких грошових коштів [2].

Отже, за результатами дослідження, приходимо до висновку, що в умовах посилення доларизації та поглиблення інфляції фінансова звітність без врахування валютних курсів та рівня інфляції не є інформативно корисною, оскільки вартість монетарних активів зменшується такими темпами, що порівняння сум, отриманих в різні проміжки часу, або навіть у той самий звітний період не свідчить про реальні тенденції та динаміку, а інколи навіть уводить в оману. З метою уникнення таких явищ та у відповідності до вимог МСБО та МСФЗ підприємства при формуванні фінансової звітності мають враховувати як зміну валютних курсів, так і вплив розвитку інфляційного процесу, а, отже, виникає нагальна потреба при аудиті статей монетарних активів здійснювати перевірку правильності відображення курсових різниць та правильності коригування вартості монетарних активів з урахуванням індексу інфляції. Тож, традиційну модель послідовності аудиту монетарних активів доцільно доповнити такими етапами перевірки, як перевірка правильності відображення курсових різниць та перевірка правильності коригування вартості монетарних активів під впливом інфляційного процесу, що забезпечить надходження до користувачів більш достовірної інформації про монетарні активи суб’єктів господарювання і таким чином дозволить спостерігати (визначати) більш реальний їх фінансовий стан.

Бібліографічний список

1. Вплив змін валютних курсів : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 р. № 73 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO21.aspx

2. Вплив інфляції : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 22, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 28.02.2002 р. № 147 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO22.aspx

Кахадзе Г.М.,
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 629
Запорізького національного технічного університету

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ ЯК ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ЯКІСТЬ

Дієвим та найдоступнішим інструментом формування обліково-інформаційного забезпечення управління витратами на якість слід визнати внутрішній аудит, першочерговим завданням якого є допомога управлінській ланці підприємства у вирішенні конкретних завдань. Керівництво підприємства, спираючись на неупереджені оцінки поточного стану справ і надані внутрішніми аудиторами рекомендації, має можливість приймати якісні оперативні, тактичні та стратегічні управлінські рішення [2, с. 188-191]. Відтак, функція внутрішнього аудиту у системі управління витратами на якість є унікальною та має особливе інформаційне й консультаційне значення.

Відповідно до Міжнародного стандарту внутрішнього аудиту 610 «Використання роботи внутрішніх аудиторів» (далі - МСВА), внутрішній аудит – це діяльність з надання незалежних та об'єктивних гарантій і консультацій, спрямованих на вдосконалення діяльності організації. Він допомагає організації досягти поставлених цілей, використовуючи систематизований і послідовний підхід до оцінки і підвищення ефективності процесів управління ризиками, контролю та корпоративного управління [1]. А оскільки в умовах євроінтеграції одним із пріоритетних підходів до забезпечення конкурентних переваг виробників є реалізація заходів, спрямованих на забезпечення високого рівня якості

продукції, то одним з головних завдань внутрішнього аудиту має стати аудит витрат на якість.

Процес аудиту витрат на якість має ґрунтуватись на правильному визначенні об’єктів, джерел інформації, методичних прийомів аудиту та методичних прийомів узагальнення і реалізації його результатів. Авторське бачення моделі послідовності аудиту витрат на якість подано на рис. 1.

На перший погляд етапи та послідовність аудиту витрат на якість є традиційною, як і аудиту витрат діяльності, проте при більш детальному вивченні даного питання (рис. 1), маємо можливість спостерігати, що аудит витрат на якість має цілий ряд специфічних відмінностей. Тож, зупинимось на розгляді найсуттєвіших з них.

На особливу увагу заслуговує розгляд специфіки аудиту витрат на якість на етапі дослідження. На даному етапі аудитор в першу чергу має впевнитись у дотриманні вимог щодо організації обліку витрат на якість, передбачених обліковою політикою підприємства. Тож, першим кроком аудитора має стати перевірка правильності визначення (вибору) об’єктів обліку. Слід зазначити, що об’єктами обліку витрат на якість є самі витрати, пов’язані з якістю, які виникають в різних підрозділах підприємства [3, с. 164-169].

Наступним кроком має стати перевірка правильності обліку витрат на якість у відповідності до їх класифікації й визначення на цій основі складу витрат (переліку елементів). На особливу увагу на даному етапі аудиту заслуговує перевірка правильності відображення в обліку та фінансовій звітності формування і використання резервів забезпечення виконання гарантійних зобов’язань.

Подальшим етапом аудиту має стати аналіз ефективності управління витратами на якість та обґрунтування причини їх структурно-динамічних відхилень, а також здійснення пошуку альтернативних рішень щодо їх оптимізації.

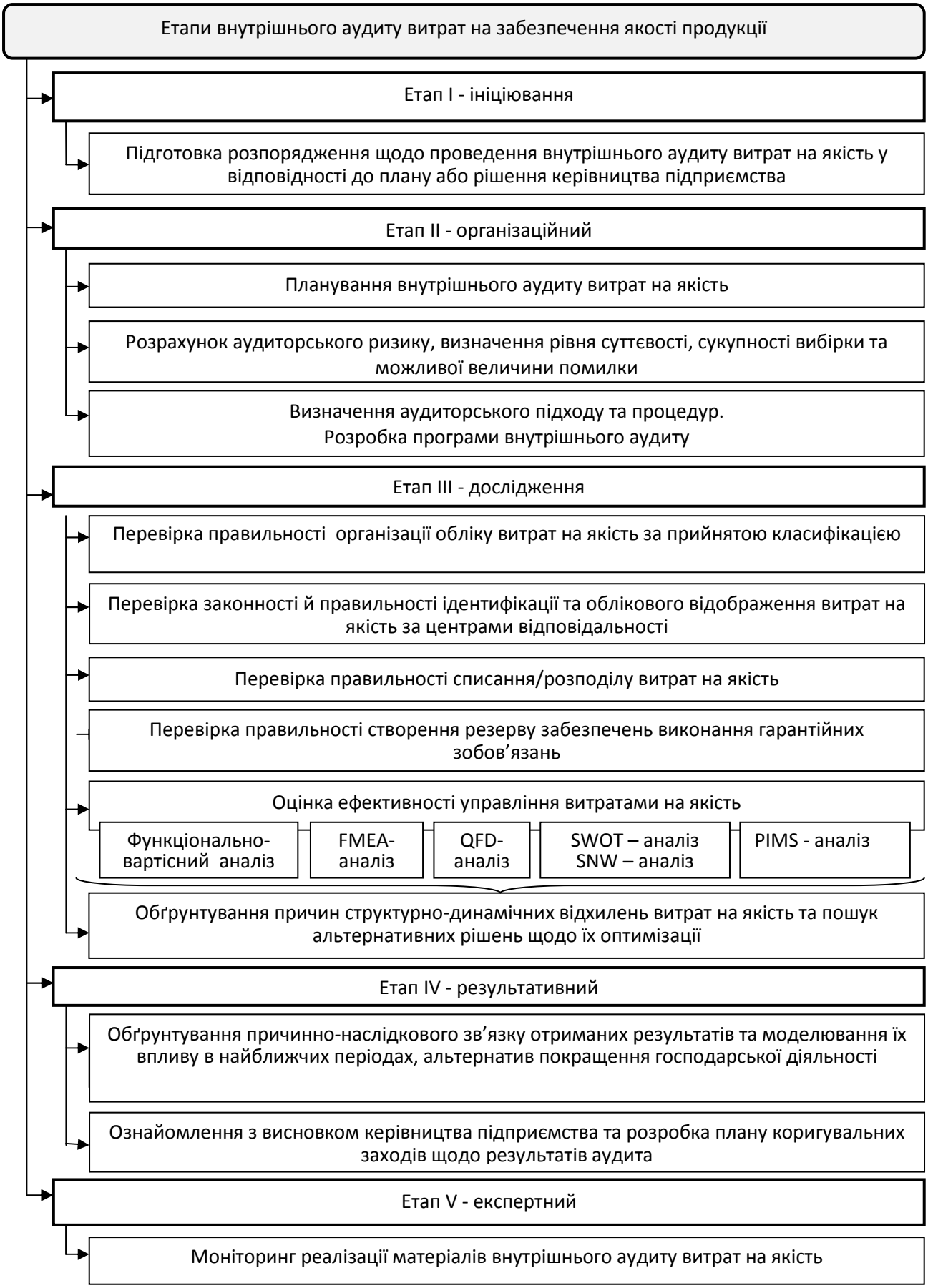

Рисунок 1 - Модель послідовності внутрішнього аудиту витрат на якість

Завершальним кроком на етапі дослідження витрат на якість є пошук альтернативних рішень щодо їх оптимізації.

Таким чином, за результатами проведеного дослідження приходимо до висновку, що в умовах жорсткої конкуренції наявність внутрішнього аудиту стає невід'ємною складовою системи управління підприємством в умовах швидких змін зовнішнього середовища та ускладнення процесів управління бізнесом. Наскільки при цьому внутрішній аудит стане корисним, залежить від завдань, які будуть перед ним поставлені, а також від обраної методики та послідовності проведення аудиторських процедур. Дотримання ж запропонованої нами послідовності етапів внутрішнього аудиту витрат на якість дозволить підприємствам шляхом прийняття виважених управлінських рішень на основі належно сформованого обліково-аналітичного забезпечення досягти оптимального співвідношення між якістю продукції і витратами на її підвищення.

Бібліографічний список

1. Використання роботи внутрішніх аудиторів : Міжнародний стандарт аудиту 610, затверджений Радою з Міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.apu.com.ua/index.php?option

2. Лесняк В.О. Внутрішній аудит в системі управління сучасним підприємством / В.О. Лесняк // Молодий вчений. – 2014. - № 12(15). - С. 188-191.

3. Пархоменко В.М. Облікове відображення витрат на якість продукції: теоретико-методичне забезпечення / В.М. Пархоменко // Вісник ЖДТУ. – 2011. - № 2(56). – С. 164-169.

Козаченко А.М.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 620
Запорізького національного технічного університету

АУДИТ РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ І ВИЗНАЧЕННЯ ЇХ ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ ПІДПРИЄМСТВА

Залежно від способу платежу розрахунки поділяються на готівкові та безготівкові. Усі безготівкові розрахунки здійснюються через банк, а готівкові – через касу.

За економічним змістом розрахунки поділяють на дві основні групи:

1) за товарними операціями, тобто всі розрахунки між підприємствами і організаціями за реалізовану продукцію, виконані роботи, надані послуги і придбані матеріальні цінності (рахунки 34, 36, 62, 63, деякі субрахунки рахунків 37 і 68);

2) за нетоварними операціями, до яких відносять: платежі до бюджету, одержання і повернення банківських позик, сплата страхових платежів, розрахунки за претензіями, нестачами і крадіжками та інші розрахунки (рахунки 60, 64, 65, 66, 67 тощо).

Залежно від контрагента розрізняють розрахунки з юридичними особами (постачальниками, покупцями, бюджетом тощо — рахунки 36, 60, 63, 65 тощо) та з фізичними особами (працівниками підприємства з оплати праці, з нарахованих дивідендів, з відшкодування матеріальних збитків тощо — рахунки 66, 67, субрахунки 375, 372 та ін.).

Мета аудиту готівково-розрахункових операцій – висловлення висновку аудитора про достовірність, об’єктивність інформації, яка відображена в фінансовому обліку, звітності з готівково-розрахункових операцій і відповідає чинному законодавству.

Завданнями аудиту готівково-розрахункових операцій є:

1) необхідно дати оцінку стану внутрішнього контролю щодо руху і збереження грошових коштів та інших цінностей в касі підприємства;

2) залежно від стану внутрішнього контролю встановити методи організації аудиту готівково-розрахункових операцій

3) виявити необхідне проведення фактичного контролю;

4) перевірити за обраним методом:

В ході аудиторської перевірки аудитор встановлює відповідність проведених готівково-розрахункових операцій вимогам чинного законодавства.

Згідно Постанови Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні» підприємства (підприємці) здійснюють розрахунки готівкою між собою і з фізичними особами (громадянами України, іноземцями, особами без громадянства, які не здійснюють підприємницької діяльності) через касу як за рахунок готівкової виручки, так і за рахунок коштів, одержаних із банків. Зазначені розрахунки проводяться також шляхом переказу готівки для сплати відповідних платежів. Підприємства (підприємці) здійснюють облік операцій з готівкою у відповідних книгах обліку.

Крім Положення про ведення касових операцій аудитор використовує нормативні документи, затверджені відповідними міністерствами і відомствами, первинні документи щодо приймання і видачі готівки, касові книги і звіти касира, книги аналітичного обліку цінностей, що зберігаються в касі, облікові регістри за рахунком 30 «Каса» і для зустрічної перевірки за рахунки 31 «Рахунки в банках», субрахунками до нього 311 «Поточні рахунки в національній валюті», 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті», 313 «Інші рахунки в банку в національній валюті», 314 «Інші рахунки в банку в іноземній валюті», 33 «Інші кошти», субрахунки 331 «Грошові документи в національній валюті», 332 «Грошові документи в іноземній валюті», 333 «Грошові кошти в дорозі в національній валюті», 334 «Грошові кошти в дорозі в іноземній валюті».

Аудит каси проводять у такій послідовності: інвентаризація каси, перевірка дотримання Положення про ведення касових операцій, документальна перевірка прибуткових і видаткових касових операцій. Однак при аудиторській перевірці проведення інвентаризації не належить до числа обов'язкових процедур, які

використовує аудитор для підтвердження достовірності даних, що числяться за статтею «Каса» активу балансу . Аудитор у даному випадку може скористатися результатами внутрішнього контролю. Підприємства постійно здійснюють розрахунки. Швидкість проведення розрахункових операцій може змінюватися від кількох місяців, як це було раніше по рахунках у промисловості й сільському господарстві, до кількох годин, що стало можливим завдяки введенню системи електронної пошти між банками та спеціальних карток. Чим швидше відбувається процес розрахунків, тим ефективніше працює економіка. Важливу роль у цьому відіграє правильна організація обліку розрахункових операцій, який має здійснюватись з урахуванням діючих нормативних матеріалів і практики роботи підприємств. Це дає змогу уникати зайвих витрат, штрафних санкцій. Вважається за необхідне розробка Програми внутрішнього аудиту стану внутрішньогрупових розрахунків та складання робочих документів внутрішнього аудитора. Комплексне та системне проведення внутрішнього аудиту стану внутрішньогрупових розрахунків, сприяють правильному відображенню в бухгалтерському обліку внутрішньогрупових розрахунків, складанню достовірної консолідованої фінансової звітності, зниженню кількості правопорушень в частині операцій, що здійснюються в межах групи підприємств, а також ефективності системи контролю групи підприємств в цілому. Можна зробити висновки, що проблеми організації і аудиту розрахунків ще не вирішені і потрібен постійний пошук шляхів їх удосконалення.

Бібліографічний список

1. Облік видів економічної діяльності. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://library.if.ua/book/2/169.html

2. Проблеми організації обліку розрахунків з постачальниками і покупцями.[Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.rusnauka.com

3. Бухгалтерський облік у бюджетних установах - Михайлов М.Г.

Лищенко А.Г.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 640
Запорізького національного технічного університету

ПРОГРАМА ТА ПРОЦЕДУРИ АУДИТУ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Будь-яка діяльність господарюючого суб'єкта пов'язана з використанням у процесі виробництва різних речовин та сил природи на виготовлення нового продукту праці, що формує поняття витрати. Грошовий вираз суми витрат на виробництво конкретного продукту визначає поняття собівартість. Залежно від складу витрат виділяють виробничу собівартість, яка складається з витрат виробництва та повну, яка включає виробничу собівартість, адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні та фінансові витрати, пов’язані з отриманням операційних кредитів на поточні виробничі цілі.

Необхідність контролю за обґрунтованістю виробничих витрат, їх величиною, розробки експертних рекомендацій щодо зниження собівартості обумовлює необхідність проведення аудиту. Питання аудиту виробничих витрат розглянуті у працях: Г.В. Васюк, І.І.Воронцова, Л.Б. Ліщинської, А.П.Макаренко, В.Я.Савченко, А.В. ЧЕРЕП, О.В. Шелковникова та інші. Аналіз вивчених джерел доводить, що питанням складання програм аудиту виробничих витрат, у тому числі щодо необхідних процедур, приділяється недостатньо уваги.

Метою аудиту витрат є формування думки про вірогідність та правильність відображення даних первинних документів щодо визначення витрат, повноти та своєчасності їх відображення в облікових реєстрах, відповідності методики обліку витрат чинним нормативним актам.

Аудит виробничих витрат, зазвичай, проводиться згідно з загальним планом або як одна з складових комплексного аудиту (разом з аудитом основних засобів, запасів, грошових коштів), або як спеціальне завдання операційного аудиту ефективності діяльності.

Аудит виробничих витрат підприємства найчастіше проводять як спеціальний операційний аудит, до завдань якого, крім перевірки власно облікових даних відноситься огляд оцінки функціонування економічної системи, господарських операцій, проведення економічної системи, цільових програм з метою оцінки їх продуктивність і ефективність діяльності. При цьому аудит продуктивності перевіряє ступень досягнення встановлених цілей, а аудит ефективності перевіряє ресурси, використані для досягнення цих цілей.

Складність визначення результатів операційного є набагато більше, ніж визначення результатів перевірок на предмет відповідності та аудит фінансової звітності. Причина в тому, що об'єктивно складніше проводити оцінку ефективності певних операцій, ніж перевіряти їх на відповідність нормативним вимогам. Критерії для оцінки операційної ефективності є більш є суб'єктивним, тому висновки та рекомендації за результатами аудиту продуктивності частіше відносять до управлінського консалтингу [1, с.30].

Проте, незалежно від виду аудиту виробничих витрат обов’язковим етапом є складання програми аудиту. Склад програми аудиту залежить від встановлених завдань (тверджень), методу організації перевірки (суцільний, вибірковий), виду та кількості аудиторських процедур, необхідних для підготовки об’єктивного висновку.

У процесі перевірки витрат виробництва на виробничому підприємстві особливу увагу необхідно приділити наступним основним показникам: наявність віднесення на зменшення або збільшення собівартості продукції (робіт, послуг) сум, які не мають прямого відношення до собівартості; правильність віднесення витрат майбутніх періодів на собівартість продукції; збір і віднесення на собівартість невиробничих витрат.

Аудитору необхідно перевірити витрати, які пов'язані з операційною діяльністю, але не включаються у собівартість продукції, а саме витрати на: збут продукції, пакувальні матеріали для відвантаження готової продукції на склад, ремонт тари, рекламу і вивчення ринку, гарантійний ремонт і гарантійне обслуговування.

При здійсненні аудиту передбачено перевірити графіки проведення ремонтів; внутрішню організаційно-розпорядчу документацію; попередні матеріали державного і внутрішнього контролю; первинні зведені облікові документи, регістри бухгалтерського обліку та фінансову і статистичну звітність.

Витрати як об’єкт аудиту досить складна категорія. Виділяють витрати, пов'язані із зменшенням економічних вигод (активів) або із збільшенням зобов'язань.До виробничих витрат, що виникають у зв'язку зі зменшенням активів включають: списання сировини, матеріалів, МШП на виробництво (рахунок 23), матеріалів для поточного ремонту виробничого обладнання та інші загальновиробничі потреби; нарахування амортизації виробничих основних засобів. До виробничих витрат, що збільшують зобов′язання підприємства включають: заробітну плату та витрати на соціальні заходи щодо виробничого персоналу; витрати на послуги сторонніх організацій виробничого призначення; орендна плата виробничого приміщення тощо.

При проведенні аудиту виробничих запасів використовують такі аудиторські процедури по суті як перевірка бухгалтерських документів і записів (слід перевірити такі документи: наказ про облікову політику, накладні, накладні - вимоги на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, розрахунки бухгалтерії тощо), запити (пояснення бухгалтера), повторні обчислення (сум оцінки виробничих витрат), аналітичні процедури (при аналізі відхилень). За результатами перевірки складається робочий документ щодо виявлених порушень для надання рекомендацій та висловлення незалежної аудиторської думки.

Бібліографічний список

1. Савченко В.Я. Аудит: Навч. посіб./ В.Я.Савченко/ – Вид. 2-ге, без змін. – К.: КНЕУ, 2006. – 328 с.

Лищенко В.Г.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 640
Запорізького національного технічного університету

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ АУДИТУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Проблема підвищення якості аудиту завжди була актуальною як для спеціалістів так і її клієнтів. Але вона особливо загострилась після банкрутства енергетичної компанії «Enron». З'ясувалося, що провідна аудиторська компанія «Артур Андерсен» частково через неякісну аналітику, частково навмисно викривила результати аудиту фінансової звітності «Enron». Завдяки цьому компанії вдалося тимчасово приховати від акціонерів погіршення свого фінансового стану. Неякісний аудит призвів до втрати величезних коштів (1% ВВП США) великої кількості акціонерів «Enron». Компанія «Артур Андерсен» зупинила свою діяльність. Встановлення внутрішніх фірмових стандартів якості стало обов'язковою умовою функціонування кожної аудиторської компанії.

Якість як економічна категорія відбиває сукупність властивостей продукту (послуги), що зумовлюють ступень її придатності задовольняти потреби людини відповідно до свого призначення. Якість є тією ґрунтовною основою, яка обумовлює цінність та необхідність аудиторських послуг, тому її забезпечення є основним завданням аудиторів та аудиторських фірм.

Основні засоби складають основу його матеріально-технічної бази, від якої залежить підвищення конкурентоспроможності підприємства. Якісно проведений аудит має надати впевненість клієнту щодо відповідності обліку операцій з основними засобами чинному законодавству, а також надати висновки та рекомендації щодо їх ефективного використання.

Питання організації та методики аудиту основних засобів розглядаються в працях таких вітчизняних науковців, як: Ф.Ф. Бутинець, Л.П. Кулаковська, М.Ф. Огійчук, І.І.Сахарцева, Б.Ф.Усач, К.О. Утенкова та інших. Аналіз вивчених літературних джерел показує, що увага авторів здебільшого зосереджувалася на

перевірці даних обліку щодо основних засобів. Питання забезпечення якості аудиту основних засобів розглядаються недостатньо.

За класифікатором СОТ відноситься до ділових професійних послуг. Ринок послуг значно відрізняється від ринку товарів. Основна специфіка послуг з аудиту полягає: у їх нематеріальності, персоніфікованої спрямованості, невідривність від клієнта у сервісному процесі, адресністю. Зважаючи на це концепції якості, розроблені для матеріальної сфери, не можуть бути застосовані у повному обсязі до сфери послуг, у тому числі, аудиторських.

Система контролю якості складається з політики, розробленої для досягнення вищевказаних цілей, та процедур, необхідних для впровадження та моніторингу відповідності цим заходам. Але як встановити критерії якості, іншою мовою, ефективність проведеного аудиту основних засобів. Є кілька підходів: 1) у сумі розкритих порушень в обліку основних засобів; 2) у числі посадових осіб, залучених за підсумками перевірки до дисциплінарної, матеріальної або кримінальної відповідальності; 3) у розробці заходів з підвищення ефективності використання основних засобів, економії матеріалів, збільшення продуктивності праці? И найголовніше, якими методами перевірити досягнення встановленого критерію.

Крім того є ще один важливий аспект. На практиці неминуче виникає протиріччя між прагненням аудитора неухильно дотримуватися професійних стандартів, та пов'язаним з цим різким збільшенням трудовитрат аудиторів і, як наслідок, вартості аудиторських послуг, що в умовах найжорстокішої конкуренції служить негативним фактором для сумлінних аудиторів.

Методика оцінки якості наданих аудиторських послуг регулює МСА 220 "Контроль якості аудиторської перевірки". Виділяються 3 основні блоки контролю якості безпосередньо процесу надання аудиторських послуг: керівництво, нагляд та перевірку. Згідно п.61 Міжнародних стандартів якості аудиту (МСКЯ) 1 політика та процедури контролю якості виконання завдання повинні вимагати завершення перевірки контролю якості виконання завдання до моменту надання висновку.

Працівники, яким делегована робота і які беруть участь в аудиторських перевірках, але не несуть остаточної відповідальності за аудит, потребують належного керівництва. Це керівництво передбачає інформування асистентів про їхні обов'язки й цілі процедур, які вони мають виконати. Програма аудиту є важливим інструментом керування аудиторськими перевірками. У цьому допомагають також бюджет часу та загальний план аудиту.

Важливість складання програми аудиту, бюджету часу та загального плану аудиту досить часто недооцінюється. Загальні витрати робочого часу на виконання аудиторських послуг дуже часто встановлюються виходячи з тієї договірної ціни, яку клієнт готовий сплатити за аудиторську послугу. Собівартість якісної аудиторської перевірки є дуже високою через значну трудомісткість. Для виконання усіх необхідних аудиторських процедур аудит повинен бути ретельно спланований відповідно до встановлених вимог клієнта; асистентам повинен бути наданий ретельний перелік завдань, які повинні бути ними виконані та обраховані витрати часу на виконання кожного завдання.

Особливу увагу при плануванні аудиту основних засобів та складанні програми необхідно приділити формулюванню якісних тверджень. Вони мають у повному обсязі розкривати предмет, мету та завдання аудиту.

Після проведення аудиту на підприємстві аудитор повинен перевірити себе та своїх асистентів для того, щоб оцінити якість проведення аудиту. Найчастіше використовують спеціальні тести оцінки якості проведення аудиту, які знаходяться у складі внутрішніх стандартів аудиторської компанії.

Таким чином якість аудиту основних засобів забезпечують належне складані: загальний план аудиту; бюджет часу на проведення аудиту; програма аудиту з процедурами, які повністю відповідають якісним твердженням. Також необхідним етапом забезпечення якості проведення аудиту основних засобів є заключне тестування щодо перевірки досягнення встановленої мети та завдань аудиту.

Мар'єнко Т.І.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 620
Запорізького національного технічного університету

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ У СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Організація обліку – це впорядкування та налагодження діючої системи обліку. Організація передбачає досягнення й збереження стану певної впорядкованості елементів системи в цілому, підтримку якісної визначеності

Організація бухгалтерського обліку – це система впорядкованих дій зі створення системи бухгалтерського обліку, що включає складання облікових регістрів і первинних носіїв облікової інформації, облікову політику підприємства, організацію облікового процесу. Основним фактором, що впливає на побудову обліку в малому бізнесі, є діюча система оподаткування. З введенням Податкового кодексу України суб'єкти малого підприємництва можуть застосовувати два варіанти оподаткування:

загальну систему оподаткування;

спрощену систему оподаткування.

Питання організації бухгалтерського обліку є актуальним для підприємств будь-якої форми власності та розмірів. Проте актуальність дослідження проблемних організації обліку на малих формах господарювання обумовлено специфічними особливостями у застосуванні методів та прийомів бухгалтерського обліку.

Вітчизняні науковці Б.Засадний, М.Кобзева, досліджуючи проблеми організації обліку на підприємствах малого бізнесу, виділяють такі головні проблеми:

- неповнота, неоднозначність і суперечливість чинно нормативно-правової бази;
- невизначеність податкового законодавства щодо малого бізнесу як специфічного сектору економіки;
- значні адміністративні бар'єри (реєстрація, ліцензування,сертифікація);
- складна система обліку та звітності;

- складність застосування окремих П(С)БО та формування облікової політики малого підприємства;

- відсутність розвиненої ринкової інфраструктури на загальнонаціональному, регіональному та місцевому рівнях;

- слабка підтримка системи фінансування й кредитування малого бізнесу;

- відсутність чіткої системи в організації фінансово- економічного співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями щодо залучення інвестицій, кредитів, грантів, міжнародної технічної допомоги для розвитку малого підприємництва тощо.

Проведені дослідження організації обліку суб'єктів малого підприємництва надали можливості зробити такі висновки:

1) для суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб передбачено дві системи оподаткування: загальна та спрощена. До основних переваг загальної системи можна віднести таке: відсутність обмежень у видах діяльності та обсягу доходу, а також розмір сплачуваного податку на прибуток прямо залежить від обсягу прибутку за звітний період. Малі підприємства, що обирають спрощену систему оподаткування отримують можливість спрощеного ведення обліку і звільнення від низки податків і обов'язкових платежів;

2) для використання запропоновані на вибір три форми організації обліку: проста, спрощена та журнальна форми бухгалтерського обліку. При цьому обрання простої та спрощеної форми організації обліку можливо тільки для малих підприємств, що знаходяться на спрощеній системі оподаткування. Перевагами спрощеної форми організації обліку є простота ведення обліку і його не висока витратомісткість. Тоді як журнальна форма обліку забезпечує його інформативність;

3) можливість обрання для ведення обліку загального або спрощеного плану рахунків. Застосування загального плану рахунків передбачає ще три варіанти відображення витрат підприємства: одночасно на рахунках класу 8 «Витрати за елементами» і 9 «Витрати діяльності»; тільки на рахунках класу 9 «Витрати діяльності»; тільки на рахунках класу 8 «Витрати за елементами».

Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва форми №1-м та 2-м та Спрощеного фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва форми №1-мс та 2-мс. Щодо складання Спрощеного фінансового звіту, суб'єкт малого підприємництва повинен відповідати цілому ряду обмежень, визначених п. 154.6 ст. 154 Податкового кодексу України та мати право на застосування спрощеного бухгалтерського обліку доходів і витрат, а також бути платником єдиного податку, який відповідає критеріям, визначеним підп. 4 п. 291.4 ст. 291 Податкового кодексу України. Усі інші малі підприємства складають Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва. Дослідження питань організації обліку суб'єктів малого підприємництва, беззаперечно, є актуальним, оскільки існує певна необхідність у підвищенні ефективності діяльності малих підприємстві. У зв'язку з цим, перспективами майбутніх досліджень у сфері бухгалтерського обліку малих підприємств є розробки щодо підвищення інформативності обліку та забезпечення прийняття ефективних управлінських рішень.

Бібліографічний список

1. Організація обліку у суб'єктів малого підприємництва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/1

2. Актуальні аспекти організації обліку суб'єктів малого підприємництва [Електронний ресурс].–Режим доступу: http://eztuir.ztu.edu.ua/7071/1/3.pdf

3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс].-Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article%25

Мотлях А.Я.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 610
Запорізького національного технічного університету

СКЛАДАННЯ ПРОГРАМИ АУДИТУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

Власний капітал – це поняття, яке визначає частку майна підприємства, що фінансується за рахунок коштів власників і власних засобів підприємства.

Показник власного капіталу є основою для визначення фінансової незалежності підприємства, його фінансової стійкості та важливим індикатором належної кредитоспроможності підприємства. Динаміка змін власного капіталу підприємства характеризує стан внутрішнього потенціалу його розвитку.

У Звіті про фінансовий стан (Баланс) - це підсумок першого розділу пасиву, тобто перевищення балансової вартості активів підприємства над його зобов'язаннями. Тому власній капітал ще визначають як чисту вартість підприємства. Основними складовими власного капіталу є статутний капітал, додатковий і резервний капітал, нерозподілений прибуток.

Складна структура власного капіталу обумовлює проблеми, які виникають при проведенні аудиту. Зокрема, планування та складання програми аудиту власного капіталу має враховувати неоднорідність його складу. Програма аудиту - це документ, що містить перелік завдань у визначеній послідовності їх виконання, за допомогою яких отримуються достатні та надійні аудиторські докази у відповідності до мети перевірки щодо відповідного клієнта. В програмі конкретизуються процедури, які необхідно виконати для отримання аудиторських доказів щодо тверджень та складання аудиторського висновку.

Питанням розробки програми аудиту власного капіталу присвятили свої праці такі науковці: А.Н.Ахметбеков, Н.І.Береда, О.М.Брадул, Ф.Ф.Бутинець, Н.І.Верхоглядова, Т.А.Дубровіна, С.Б.Ільіна, Л.П.Кулаковська, Ю.В.Піча, І.І.Сахарцева, В.В.Собко, В.П.Суйць, Б.Ф.Усач, А.Д.Шеремет та інші. Аналіз літературних джерел показує, що у розглянутих працях стосовно складання програм аудиту власного капіталу основна увага приділяється юридичним аспектам перевірки бухгалтерських даних, та недостатньо розглядаються проблеми визначення ефективності використання капіталу для оцінки майбутньої безперервної діяльності підприємства.

Зважаючи на це погоджуємося з думкою І.І.Сахарцевої, що метою аудиту власного капіталу є отримання достатніх доказів впевненості в ефективності його використання, достовірності відображення і розкриття інформації відповідно до діючих принципів та якісних аспектів (тверджень) подання фінансової звітності та

оцінка здатності підприємства залучати та збільшувати капітал для забезпечення подальшої безперервної діяльності підприємства [1, с. 277]. Програма аудита власного капіталу має бути складена таким чином, що б забезпечити виконання вказаної мети.

Для розробки програми власного можна використовувати стандартні аудиторські програми або контрольні листи щодо проведення аудиту, які розробляються аудиторською фірмою та втілюють в собі накопичений професійний досвід виконання різних видів робіт. Разом з тим неможливо розробити універсальну програму перевірки, адже немає повністю схожих підприємств, навіть якщо вони працюють в одній галузі, мають схожі виробничі та організаційні структури. Програма аудиту власного капіталу має враховувати обставини щодо конкретного підприємства, які формують фактори властивого ризику та ризику суттєвих викривлень.

За формою програма аудиту власного капіталу складається як спеціальна таблиця, яка має містити: формулювання мети, завдань та кодів завдань (тверджень) аудиту для конкретного підприємства; етапи перевірки відповідно до встановлених завдань, період проведення кожного етапу перевірки; перелік аудиторських процедур, що є необхідними для виконання; методи аудиту, які будуть застосовуватися на кожному етапі перевірки; виконавців кожного етапу; код робочого документа за допомогою якого буде виконуватися конкретній етап перевірки. Іноді, при складані програми аудиту у відповідній таблиці передбачають місце для приміток та позначку про виконання.

Програма аудиту власного капіталу також може бути складена у вигляді програми тестів контролю та тестів (процедур) по суті. Програма тестів контролю являє собою сукупність дій, спрямованих на збирання інформації про ефективність функціонування системи внутрішнього контролю клієнта. Найчастіше за допомогою системи аудиторських тестів по суті детальна перевірка правильності відображення у бухгалтерському обліку оборотів та залишків по рахунках. тобто перелік дій для детальних конкретних перевірок. У цьому випадку аудитор визначає конкретні сфери аудиту (розділи бухгалтерського обліку), які він буде перевіряти, та складає програму по кожній з них.

При складанні програми аудиту доцільно розділити її на розділи відповідно до складу власного капіталу: статутний капітал, несплачений капітал, резервний капітал тощо. З кожного розділу програми формуються документально підтверджені висновки, які є основою для формування та висловлення думки аудитора в аудиторському звіті та висновку. Програма аудиту власного капіталу може бути переглянута (якщо це необхідно). Причини всіх змін мають бути задокументовані.

З метою впевненості в ефективності використання власного капіталу пропонуємо включати до програми аудиту власного капіталу розділ з процедурами щодо проведення фінансово-економічного аналізу власного капіталу та оцінки впливу окремих видів і груп реалізованих товарів (робіт) на формування прибутку. Конкретні методи, які будуть використані при проведенні аналізу власного капіталу, визначаються залежно від встановлених завдань. Це можуть бути як окремі показники фінансової незалежності, структури власного капіталу та його динаміки, так і комплексні системи фінансового аналізу, наприклад, «Дюпон» (DuPont System Analisis).

Бібліографічний список

1. Сахарцева І.І. Теоретико-методологічні аспекти формування програм аудиту:Монографія. –Київ: Кондор, 2005. – 374 с.

Мульченко Д.І.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 640
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В СТРАХОВИХ КОМПАНІЯХ

Аудит страхової компанії є комплексною перевіркою результатів фінансово-господарської діяльності, що включає правову, економічну та

бухгалтерську оцінку даних фінансових звітів, які подають для публікації (оприлюднення) чи вищим організаціям. При цьому він може здійснюватися як зовнішніми суб'єктами, так і внутрішніми. Основним нормативним актом, що регулює діяльність страхових компаній є Закон України «Про страхування» від 07.03.1996 № 85/96-ВР.»

Зважаючи на особливі вимоги, які висувають до страховика, насамперед перед початком проведення аудиту фінансової звітності аудитору необхідно перевірити наявність і відповідність законодавству документів, що підтверджують його право на здійснення страхової діяльності: статуту, установчого договору, свідоцтва про державну реєстрацію, ліцензії на здійснення страхової діяльності. Крім того, перевіркою має бути встановлено відповідність здійснюваної діяльності вимогам законодавства, відповідність проведених і дозволених ліцензією видів страхування [1].

Після підготовчих заходів аудитору доречно перейти до дослідження фінансової звітності. Основним завданням формальної перевірки аудитора є встановлення за допомогою візуального огляду дотримання усіх передбачених нормативними документами вимог щодо оформлення форм звітності, а в них – обов'язкових реквізитів, правильності заповнення відповідних рядків і граф звітності.

Після вивчення форм звітності за допомогою формальної перевірки аудитору необхідно перейти до наступного етапу вивчення звітності – її перевірку за змістом. Арифметичний контроль полягає у перевірці правильності обчислених підсумкових показників форм звітності. За допомогою проведення арифметичної перевірки виявляють невідповідності показників у межах однієї форми. Найчастіше таких помилок припускаються під час підрахунку проміжних підсумкових показників звітності [2]. Найдоцільніше проводити перевірку в розрізі кожної з форм. Також на цьому етапі перевірки аудитору варто звернути увагу на виправлення помилок у звітності та, у разі потреби, отримати роз'яснення від керівництва.

Наступним етапом аудитору слід визнати перевірку ув’язки показників різних форм фінансової звітності за один і той же звітний період. Це пов’язано з тим, що окремі статті балансу й даних іншої фінансової звітності повинні відповідати одна одній. У процесі вивчення фінансової звітності з’ясовують узгодженість показників форм між собою, керуючись при цьому методичними рекомендаціями з перевірки показників форм річної фінансової звітності підприємства. У ході проведення аудиту фінансової звітності страхових компаній аудитор формує робочі документи [3].

У процесі здійснення аудиту необхідно перевірити наявність сформованих резервів зі страхування життя. Також необхідно перевірити правильність арифметичного обчислення страхових резервів, коректність визначення частки перестраховиків у страхових резервах, правильність відображення в бухгалтерському обліку руху страхових резервів, відповідність обсягів страхових резервів, відображених у різних формах фінансової звітності, даним бухгалтерського обліку страхових резервів, правильність списання результату зміни резерву незаробленої премії і резерву збитків, дані аналітичного обліку страхових резервів за окремими видами страхування, які здійснює страхова компанія, обчислення та облік резервів довготермінових зобов’язань зі страхування життя окремо за кожним договором страхування [3].

Таким чином, за результатами проведеного дослідження, приходимо до висновку, що аудит фінансової звітності страхової компанії має певну специфіку, обумовлену видом діяльності, відмінними рисами якого є потреба аудиту сформованих страхових резервів, правильність списання результату зміни резерву незаробленої премії і резерву збитків.

Бібліографічний список

1. Кулагіна Г. С. Актуальні проблеми зовнішнього аудиту страхових компаній / Г. С. Кулагіна // Становлення та перспективи розвитку сучасних форм фінансового контролю в Україні: зб. наук. робіт Всеукр. студ. наук.-практ. конф. – 2011. – № 2 (99). – С. 58–60.

2. Петренко Н. І. Методика аудиту фінансової звітності та шляхи її удосконалення / Н. І. Петренко // Вісник Житомирського державного технологічного університету. – Сер.: Економічні науки. – 2010. – № 1(51). – С. 12–15.

3. Бобрович О. Б. Проблемні аспекти методики здійснення аудиту фінансової звітності страхових компаній [Електронний ресурс]. – Режим доступу: nvnltu_2013_23.15_31.pdf

Пасєвіна М. Ю.,
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 640
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В ОРГАНАХ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ

В умовах пенсійного реформування, яке нині спостерігається в Україні, питання організації внутрішнього аудиту формування коштів Пенсійного фонду набуває особливої актуальності, а специфіка його діяльності потребує подальших детальних досліджень організації внутрішнього аудиту територіальних органів Пенсійного фонду.

Організація і проведення внутрішнього аудиту в територіальних органах Пенсійного фонду здійснюється відповідно до Стандартів внутрішнього аудиту, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 04.10.2011 № 1247 (зі змінами та доповненнями) [3], а також п.8 Положення про Пенсійний фонд України.

Сфера застосування внутрішнього аудиту охоплює наступні напрями діяльності:

- оцінка діяльності установи щодо ефективності функціонування системи внутрішнього контролю, ступеня виконання і досягнення цілей, визначених у стратегічних та річних планах, ефективності планування і виконання бюджетних програм та результатів їх виконання, якості надання адміністративних послуг та виконання контрольно-наглядових функцій, завдань, визначених актами

законодавства, а також ризиків, які негативно впливають на виконання функцій і завдань установи (аудит ефективності);

- оцінка діяльності установи щодо законності та достовірності фінансової і бюджетної звітності, правильності ведення бухгалтерського обліку (фінансовий аудит); оцінка діяльності установи щодо дотримання актів законодавства, планів, процедур, контрактів з питань стану збереження активів, інформації та управління державним майном (аудит відповідності) [2].

Створення в територіальних органах Пенсійного фонду служби внутрішнього аудиту передбачає виконання певних організаційних заходів:

– надання наказу (розпорядження, постанови) керівника підприємства про створення служби внутрішнього аудиту;

– розробка положення з організації ПФУ служби внутрішнього аудиту. В розпорядчому документі повинні бути регламентовані головні організаційні положення такої служби: загальні положення, основні завдання, функції, структура, повноваження (права, обов`язки, відповідальність), керівництво, взаємовідносини з іншими службами та підрозділами тощо;

– розробка та затвердження посадових інструкцій (службових обов`язків) працівників служби внутрішнього аудиту (характеристика професійних та етичних вимог);

– створення планів та робочих документів служби внутрішнього аудиту в органах Пенсійного фонду;

– збір та створення власної інформаційної бази, роботи служби (норм, нормативів, правил, технологічних карт, стандартів перевірки тощо);

– підбір та призначення конкретної особи, або осіб для роботи у службі внутрішнього аудиту – керівника відділу, головного (старшого) аудитора, аудиторів, контролерів, юристів, програмістів.

МСА 610 «Використання роботи внутрішніх аудиторів» передбачає аудиторські процедури зовнішнього аудитора щодо основної роботи підрозділу внутрішнього аудиту в цілому, які він планує використати, надають основу для оцінки загальної якості роботи підрозділу та об’єктивності виконання [1].

На сьогоднішній день організаційна структура відділу внутрішнього аудиту в територіальних органах Пенсійного фонду здійснює оцінку, результатом якої є отримання необхідних та достатніх аудиторських доказів з метою надання висновків відповідно до цілей внутрішнього аудиту (рис. 1).

Отже, за результатами дослідження, приходимо до висновку, що внутрішній аудит виступає своєрідним гарантом ефективності й законності діяльності всіх територіальних органах Пенсійного фонду, що підпадають під його контроль.

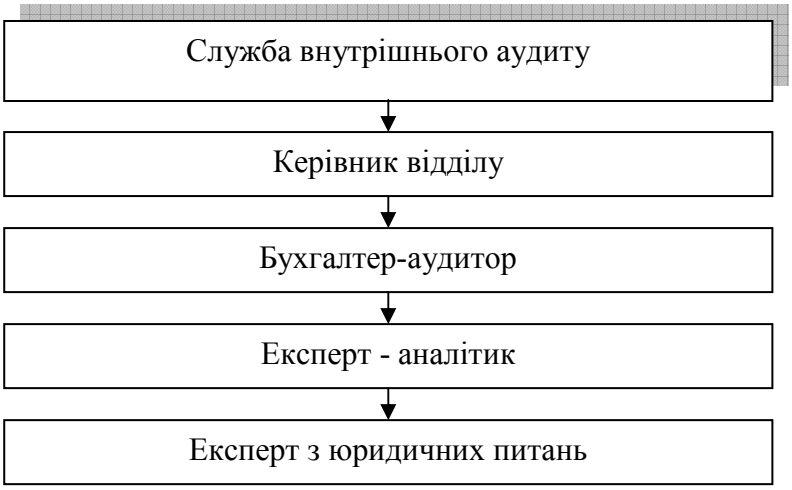

Рисунок 1 - Організаційна структура внутрішнього аудиту в територіальних органах Пенсійного фонду

Через це визначено, що важливим є питання контролю якості внутрішнього аудиту і раціональної організації системи його управління. Організаційна структура відділу внутрішнього аудиту в територіальних органах Пенсійного фонду України має бути побудована таким чином, щоб забезпечити отримання належної інформації про діяльність конкретного підрозділу та прийняття управлінських рішень.

Бібліографічний список

1. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: Міжнародний стандарт аудиту 610 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://apu.com.ua/msa?layout=edit&id=783

2. Положення про Пенсійний фонд України від 23 липня 2014 р. № 280 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280-2014-%D0%BF

3. Про затвердження Стандартів внутрішнього аудиту: Наказ, затверджений наказом Міністерства фінансів України 04.10.2011 № 1247 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1219-11

Ижа О.В.,
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 620
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Аудит фінансових результатів являє собою незалежну перевірку правильності формування в бухгалтерському обліку і відображення у звітності фінансових результатів підприємства [2].

Ціль проведення аудиту фінансових результатів у відповідності до МСА 200 «Ціль і основні принципи аудиту фінансової звітності» - зібрати докази щодо висловлення думки аудитора про правильність, своєчасність та повноту відображення в обліку та фінансовій звітності підприємства інформацію про фінансові результати. Виходячи із мети аудитору необхідно сформулювати основні завдання, які стоять перед аудитором при проведенні аудиту фінансових результатів.

Основними завданнями аудиту фінансових результатів є: встановлення відповідності визначення фінансових результатів прийнятої на підприємстві облікової політики; підтвердження правильності оцінки у бухгалтерському обліку доходів і витрат підприємства для визначення фінансових результатів; перевірка законності та правильності формування фінансових результатів підприємства; перевірка правильності обліку операцій стосовно виникнення фінансових результатів; перевірка повноти та достовірності відображення фінансових

результатів підприємства на рахунках бухгалтерського обліку та фінансовій звітності [2].

Вважаємо за необхідне зупинитись на розгляді найефективніших процедур одержання аудиторських доказів, необхідних для проведення аудиту фінансових результатів: перевірка, запит, зовнішнє підтвердження, повторне обчислення, аналітичні процедури.

Відповідно до МСА 500 «Аудиторські докази», така процедура аудиту як перевірка означає вивчення записів або документів, внутрішніх чи зовнішніх, у паперовій, електронній або іншій формі, або фізичний огляд активів. Перевірка записів або документів надає аудиторські докази різних ступенів достовірності залежно від їх характеру та джерела отримання інформації, а також у разі внутрішніх записів або документів – залежно від ефективності заходів внутрішнього контролю над їх формуванням [1].

Перевірка передбачає дослідження документів та відображення інформації в облікових регістрах. Це одна з найважливіших процедур аудиту. У ході перевірки фінансових результатів, аудитор перевіряє порядок заповнення первинних документів, підтверджуючих витрати, які пов’язані з отриманням фінансового результату а також документів по формування фінансових результатів.

Запит являє собою пошук фінансової та не фінансової інформації від обізнаних осіб як у самого суб’єкта господарювання, так і за його межами [1]. Стосовно аудиту фінансових результатів, процедура запит використовується аудитором для того, щоб отримати від управлінського персоналу інформацію про види діяльності підприємства та про види фінансових результатів, для того, щоб не було пропуску інформації.

Зовнішнє підтвердження являє собою аудиторські докази, отримані аудитором у вигляді прямої письмової відповіді від третьої сторони (підтверджуюча сторона) у паперовій, електронній або іншій формі [1]. Аудитор застосовує процедуру зовнішнього підтвердження щодо: залишків на рахунках бухгалтерського обліку, наявності первинних документів по обліку фінансових результатів, пов’язаних з третіми особами.

Повторне обчислення являє собою аудиторську перевірку, яка полягає у перевірці математичної правильності документів чи записів [1]. Застосування даного методу вважається доцільним лише за умови, коли формування первинного документа, або регістру бухгалтерського обліку здійснюється ручним способом, зокрема у разі перевірки правильності таксування та визначення підсумків. Стосовно проведення аудиту фінансових результатів, то аудитор повинен зробити вибірковий перерахунок формування фінансових результатів.

Аналітичні процедури являють собою оцінку фінансової інформації через аналіз правдоподібного взаємозв'язку між фінансовими та нефінансовими даними [1]. Основна мета застосування аналітичних процедур полягає у виявленні наявності або відсутності незвичайних або неправильно відображених фактів і результатів господарської діяльності, що визначають області потенційного ризику й потребують особливої уваги аудитора. Аналітичні процедури застосовуються при зіставленні даних облікових регістрів та даних фінансової звітності. При цьому треба з'ясувати, що всі дані облікових регістрів перенесені вірно, а також проаналізувати Звіт про фінансові результати. Аналітичні процедури дозволяють виявити особливості діяльності клієнта, джерела формування прибутку, основні джерела отримання доходів та витрат, а також фактори, що вплинули на величину і динаміку фінансових результатів діяльності підприємства.

На нашу думку, проведення аудиту фінансових результатів має здійснюватися у наступній послідовності:

1) вивчення облікової політики підприємства стосовно основних положень організації обліку фінансових результатів;

2) перевірка правильності документального оформлення та відображення операцій по обліку витрат підприємства (за видами діяльності);

3) перевірка правильності документального оформлення та відображення операцій по обліку доходів підприємства (за видами діяльності);

4) перевірка операцій по списанню рахунків витрат на фінансові результати;

5) перевірка операцій по списанню рахунків доходів на фінансові результати;

6) перевірка правильності розрахунку чистого прибутку;

7) перевірка правильності відображення у фінансовій звітності фінансових результатів підприємства;

8) аналіз показників фінансових результатів;

9) групування результатів аудиту фінансових результатів та формулювання аудиторського висновку.

Таким чином, приходимо до висновку, що ефективність аудиту фінансових результатів в першу чергу залежить від рівня інформаційного забезпечення аудиту, досконалості програми та вірно вибраних процедур аудиту. Чим якісніше буде проведено аудиторську перевірку, тим більш чітким, обґрунтованим та виваженим буде аудиторський висновок.

Бібліографічний список

1. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.apu.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&layout

2. Практичний аудит: анфАС та ПРОФІль / [А. Клімов, О. Міронова, В. Пантелеєв, К. Утенкова]; за ред.. В.Ю. Лісіної. – Х.: Фактор, 2010. – 720 с.

Савченко К.Р.,
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 640
Запорізького національного технічного університету

ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

У процесі здійснення своєї діяльності підприємства вступають у зовнішні і внутрішні господарські зв'язки - розрахунки з різними підприємствами, організаціями і особами. Розрахунки з кредиторами відіграють значну роль як джерело з позикових коштів. Найбільш розповсюдженими видами кредиторської заборгованості є: розрахунки з покупцями і замовниками, розрахунки за

кредитами банків, за претензіями та ін. Кредиторську заборгованість показують у пасиві балансу. Облік кредиторської заборгованості ведеться, природно, по кожнім кредиторі окремо («розрахунки з кредиторами» чи просто «кредитори»), а в узагальнюючих показниках відбивають загальну суму кредиторської заборгованості і дають її, розбиваючи на групи.

Правильна організація операцій з кредиторськими зобов'язаннями забезпечує стійкість оборотності засобів організації, зміцнення в ній договірної і розрахункової дисципліни і поліпшення її фінансового стану. Контроль за розрахунками з кредиторами є однієї з основних задач для підприємств. Якщо в складі підприємства немає аудиторської служби, то необхідно вдатися до допомоги сторонньої аудиторської фірми.

Поняттям кредиторської заборгованості охоплюються боргові зобов'язання організації, що мають різне походження, а отже, різні юридичну природу і правовий режим, що обумовлює практичну необхідність використання різних підходів до проведення аудиту.

Через це актуальними стають питання методики проведення аудиту кредиторської заборгованості з метою надання повної і правдивої інформації для прийняття управлінських рішень щодо визначення фінансового стану підприємств, результатів його діяльності та перспективного розвитку.

Питанням методики аудиту кредиторської заборгованості присвячують свої дослідження ряд вітчизняних та зарубіжних вчених: А.Н. Ахметбеков, О.М. Брадул, Н.І. Верхоглядова, Т.А. Дубовина, С.Б. Ільїна, В.П. Суйц, Г.М. В.В. Собко, В.П. Суйц, А.Д. Шеремет, В.П. Шило та ін.

Аналіз літературних джерел стосовно аудиту кредиторської заборгованості показує, що в цих працях по різному розглядається методика аудиту кредиторської заборгованості. Їх погляди різняться з приводу визначення предмету, мети, завдань, напрямків або етапів, які повинні бути виконані в процесі проведення аудиту.

Під час перевірки кредиторської заборгованості мають бути розв'язані такі завдання: оцінка стану розрахунково-платіжної дисципліни за всіма видами

розрахунків з кредиторами підприємства; встановлення достовірності даних бухгалтерського обліку операцій із зобов'язаннями; встановлення наявності, правильності оформлення і дотримання умов договорів та інших документів, що визначають права та обов'язки сторін з постачання матеріальних запасів, виконання робіт (надання послуг); аналіз правильності і повноти отримання оплати за придбанні матеріальний запаси, їх оприбуткування; встановлення причини утворення заборгованості її виникнення і реальності отримання; встановлення своєчасності розрахунків з бюджетом, перерахування заборгованості кредиторам; оцінка системи розрахунків з персоналом, що діє на підприємстві та ефективності стану синтетичного та аналітичного обліку операцій з оплати праці та розрахунків з персоналом підприємства за період, що перевіряється; встановлення правильності організації обліку робочого часу і виробітки (виконаного обсягу робіт) на підприємстві, обґрунтованості нарахування заробітної плати, проведення утримань з неї; оцінка повноти відображення здійснених операцій в бухгалтерському обліку і перевірка правильності відображення по статтях балансу відповідних залишків заборгованості; перевірки дотримання податкового законодавства по операціях, пов'язаних із розрахунками з оплати праці, з позабюджетними фондами, за соціальним страхуванням та забезпеченнями; встановлення дотримання чинного законодавства, правомірності, доцільності та обґрунтування управлінських рішень відповідальних посадових осіб при здійсненні розрахункових операцій з постачальниками, бюджетом, персоналом підприємства, іншими кредиторами; розробка заходів з реалізації результатів конторою з метою попередження зловживань і порушень.

Також під час аудиторської перевірки кредиторської заборгованості проводять установлення причин і строків утворення заборгованості; перевірку наявності простроченої кредиторської заборгованості; вивчення кредиторської заборгованості, за якою минув строк позивної давності; з'ясування правильності списання заборгованості, строк позовної давності якої минув, перевірка достовірності відображення за відповідними статтями балансу суми кредиторської заборгованості;перевірка правильності та обґрунтованості списання заборгованості та оформлення і відображення в обліку заборгованості за одержаними авансами.

Основними джерелами інформації для здійснення перевірки операцій із зобов'язаннями є первинні документи з обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками (договори купівлі продажу, накладні, рахунки – фактури тощо) транспортні накладні; довідки бухгалтерії про наявність курсових різниць при перераховуванні заборгованості тощо.

При перевірці розрахунків за податками і платежами джерелами інформації виступають такі первинні документи як розрахунки бухгалтерії, податкові накладні, виписки банку, платіжні доручення.

Джерелами інформації для проведення перевірки операцій по рахунках з оплати праці є: накази по підприємству про прийняття на роботу (про звільнення), листи з обліку кадрів, особові картки працівників, табелі обліку використання робочого часу тощо.

Основними первинними документами якими користується аудитор для одержання необхідної інформації при перевірці розрахунків з учасниками є статут, установчий договір, накладні, видаткові касові ордери, прибуткові касові ордери, довідки та розрахунки бухгалтерії та інші первинні документи.

При перевірці розрахунків підприємства з іншими операціями джерелом інформації для аудитора виступають накладні, податкові накладні, видаткові касові ордери, прибуткові касові ордери, претензії, виписки банку, рахунки-фактури, розрахунки бухгалтерії тощо.

Також основним джерелом інформації для аудитора при перевірці зобов'язань підприємства є облікові регістри та фінансова звітність підприємства.

При проведенні аудиту спочатку укладається договір, у якому визначаються всі суттєві аспекти аудиторської перевірки. Потім відбувається планування аудиту та складаються план та програма аудиту. План аудиторської перевірки - це етапи аудита - ланки системи, що відіграють важливу роль у змісті виявлення помилок на вирішальних стадіях процедур і операцій аудита.

Аудит кредиторської заборгованості починається етапом попереднього огляду, що вивчає послідовність операцій по виникненню кредиторської заборгованості і структуру внутрішнього контролю.

При проведенні аудиту необхідно визначити якісні аспекти. Вважаємо за доцільно визначати наступні якісні аспекти, відповідно до яких у програмі аудиту встановлюють завдання: a – існування та виникнення; b - повнота; c - права та обов'язки; d - оцінка та вимірювання; e - подання та розкриття інформації.

Таким чином, завдання будуть встановлюватися відповідно до якісних аспектів, наприклад.

Завдання аудиту А – Операції пов'язані з виникненням та рухом кредиторської заборгованості є законними, своєчасними та правильно документально оформленими; оцінені згідно з встановленими стандартами бухгалтерського обліку (якісні аспекти a, c, d).

Тоді програма аудиту буде виглядати:

Завдання аудиту	Процедура аудиту	Метод аудиту	Код робочого документа
А	Підготовка переліку кредиторської заборгованості за наявними рахунками, договорами, класифікована за строками оплати	Розрахунок, співставлення, опитування, документальна перевірка	КЗ - 1

Отже, за таким методичним підходом буде забезпечена необхідна якість аудиту кредиторської заборгованості.

Сидільова А.В.,
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 619
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ УМОВНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Недосконаліть нормативного забезпечення регулювання питань з обліку, оцінки та відображення у фінансовій звітності умовних зобов'язань призвело до ряду дискусій як на теоретичному, так і на практичному рівнях і відповідно до

виникнення потреби в узагальненні результатів досліджень вчених з метою вирішення основних проблемних питань обліку та аудиту умовних зобов'язань.

В основу внутрішнього аудиту умовних зобов'язань має бути покладено Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» (далі - П(С)БО 11) та Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 37 «Резерви, непередбачені зобов'язання і непередбачені активи» (Reserves, contingent liabilities and assets) (далі – МСБО 37).

П(С)БО 11 «Зобов'язання» чітко визначено, що умовне (непередбачене) зобов'язання – це: 1) зобов'язання, що може виникнути внаслідок минулих подій та існування якого буде підтверджено лише тоді, коли відбудеться або не відбудеться одна чи більше невизначених майбутніх подій, над якими підприємство не має повного контролю; або 2) теперішнє зобов'язання, що виникає внаслідок минулих подій, але не визнається, оскільки малоймовірно, що для врегулювання зобов'язання потрібно буде використати ресурси, які втілюють у собі економічні вигоди, або оскільки суму зобов'язання не можна достовірно визначити [3].

Щодо змісту МСФО 37, то слід зазначити, що недосконалий переклад зумовив плутатину в частині перекладу слова "contingent". На англійській мові вищезазначене поняття – contingent liability – складається з двох понять: contingent, що в перекладі випадковий, можливий, умовний, непередбачений та liability – зобов'язання, заборгованість [2]. В ряді англо-російських та англо-українських словниках словосполучення contingent liability – перекладається як умовне зобов'язання [1].

Як бачимо, переклад може бути різний, оскільки кожна складова має декілька можливих варіантів трактування. Доречніше використовувати вираз «умовний», який дослівно означає «викликаний, спричинений конкретними обставинами», оскільки в суть поняття «умовні зобов'язання» вкладається зміст умови та можливості настання чогось. Так, згідно МСБО 37 умовними зобов'язаннями визнаються:

а) можливі зобов'язання, які виникають внаслідок минулих подій і існування яких підтвердиться лише після того, як відбудеться або не відбудеться одна чи кілька невизначених майбутніх подій, не повністю контрольованих суб'єктом господарювання, або

б) існуючі зобов'язання, які виникають внаслідок минулих подій, але не визнаються, оскільки немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде необхідним для погашення зобов'язання, або суму зобов'язання не можна оцінити достатньо достовірно [2].

П(С)БО 11 визначає умовні зобов’язання як непередбачені і формулює такі їх характеристики:

1) зобов’язання, що може виникнути внаслідок минулих подій та існування якого буде підтверджено лише тоді, коли відбудеться або не відбудеться одна чи більше невизначених майбутніх подій, над якими підприємство не має повного контролю;

2) теперішнє зобов’язання, що виникає внаслідок минулих подій, але не визнається, оскільки малоймовірно, що для врегулювання зобов’язання потрібно буде використати ресурси, які втілюють у собі економічні вигоди, або оскільки суму зобов’язання не можна достовірно визначити [3].

Тож, першим етапом внутрішнього аудиту умовних зобов’язань є перевірка достовірність їх визнання, тобто під час перевірки умовних зобов’язань аудитор в першу чергу має перевірити чи відповідають умовні зобов’язання відображені у Балансі чи Примітках до фінансової звітності тим критеріям визнання умовних зобов’язань, які визначенні нормативними актами загальнодержавного (П(С)БО) та локального характеру (обліковою політикою підприємства).

Отже, при перевірці правильності оцінки умовних зобов’язань аудитору варто впевнитись у правильності визначення їх вартості з урахуванням критеріїв суттєвості, ймовірності виникнення факту та його віддаленості, а також встановити доцільність балансового чи позабалансового відображення.

Таким чином, послідовність проведення внутрішнього аудиту умовних зобов’язань підприємства повинна мати наступну послідовність:

1) ознайомлення з результатами попередніх перевірок;

2) розробка плану та програми внутрішнього аудиту;

3) аудит визнання умовних зобов’язань;

4) аудит достовірності оцінки умовних зобов’язань з урахуванням критеріїв суттєвості, ймовірності виникнення факту та його віддаленості;

5) аудит доцільності відображення умовних зобов’язань в Балансі чи Примітках до фінансової звітності;

6) аудит невідображених умовних зобов’язань шляхом тесту відсікання;

7) узагальнення результатів внутрішнього аудиту та розробка пропозицій щодо підвищення якості обліку умовних зобов’язань та їх відображення в фінансовій звітності.

Здійснення внутрішнього аудиту умовних зобов’язань за запропонованою послідовністю дозволить забезпечити підвищення якості їх обліку та відображення в фінансовій звітності суб’єктів господарювання.

Отже, внутрішній аудит умовних зобов’язань – це організована на підприємстві, діюча в інтересах його керівництва та (або) власників система контролю, який здійснюється шляхом перевірки достатності, точності та релевантності інформації щодо умовних зобов’язань, правильності їх визнання, оцінки, відображення в обліку і фінансовій звітності та створення необхідного обліково-інформаційного забезпечення для прийняття управлінських рішень, надання консультацій і рекомендацій керівництву підприємства.

Бібліографічний список

1. Англо-український-російський тематичний словник ділової лексики. / Під заг. ред. Л.І. Євтушенко. – 2-е вид. доп. – К.: Фірма “ІНКОС”, 2009. – 392 с.

2. МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов’язання та умовні активи» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://buhgalter911.com/Res/MSBO/MSB

3. П(С)БО 11 «Зобов’язання» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00

Шмигля Я.О.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 610
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ ПО РОЗРАХУНКАМ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ

Проведення аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємствах набуває на сьогодні особливу актуальність. Планування аудиту допомагає аудитору приділити відповідну увагу важливим сферам аудиту; своєчасно ідентифікувати та вирішувати потенційні проблеми; належно організовувати й управляти завданням з аудиту з метою його ефективного та кваліфікованого виконання; полегшує управління та нагляд за членами аудиторської групи із завдання. Метою аудитора є планування аудиту так, щоб його можна було виконати ефективно [2]. Тому постає питання розробки документів для оформлення аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Згідно МСА 230 «Аудиторська документація» аудитор повинен своєчасно складати аудиторську документацію, яка є достатніми та відповідними записами основ для аудиторського звіту та доказами того, що аудит планувався та виконувався відповідно до МСА і застосованих законодавчих та нормативних вимог, тобто, це запис виконаних аудиторських процедур, отриманих доречних аудиторських доказів і висновків, яких дійшов аудитор (табл.1-7). Своєчасна підготовка достатньої та прийнятої аудиторської документації допомагає підвищити якість аудиту і сприяє ефективному огляду й оцінці отриманих аудиторських доказів і висновків, досягнутих до остаточного формулювання аудиторського звіту [1].

Таблиця 1 - Робочий документ аудитора з перевірки залишку кредиторської заборгованості РДКЗ 1.1

Рахунок у Головній книзі	Залишок по Головній книзі	Залишок по журналу	Відхилення (гр.2-гр.3)	Причини
1	2	3	4	5
Разом:				

Таблиця 2. Робочий документ аудитора з перевірки актів звірки на підтвердження кредиторської заборгованості РДКЗ 1.2

Кредитор (повна назва підприємства)	Код рядка у журналі	Сума кредиторської заборгованості	Дата виникнення заборгованості	Підстава виникнення заборгованості	Згідно з актом звіряння від кредитора		Примітка (відхилення, причини
					сума	дата	
1	2	3	4	5	6	7	8
Разом:							

Таблиця 3. Робочий документ аудитора з перевірки звірення та своєчасності оплати рахунків постачальників РДКЗ 1.3

Кредитор (повна назва підпри-ємства, без скорочення)	Код рядку у журн	Сума по наклад-ній (рахунку, догово-ру)	Кінцева дата проведення оплати постачальнику згідно документам	Дата фактично проведеної оплати (згідно з випискою банка)	Сума штрафу чи пені за несвоєчасну оплату, передбачена договором		Підстава встановлених відхилень
					за договором	фактич-но стягнуто	
1	2	3	4	5	6	7	8

Таблиця 4. Робочий документ аудитора з перевірки отриманих претензій від кредиторів РДКЗ 1.4

Кредитор (повна назва підприємства, без скорочення)	Код рядку у журналі	Сума заборгованості	Дата виникнення заборгованості	Підстава виникнення заборгованості	Пред'явлена претензія від кредитора		З них сума визначена підприємством
					сума	дата	
1	2	3	4	5	6	7	8
Разом:							

Таблиця 5. Робочий документ аудитора з перевірки кредиторської заборгованості зі строком позовної давності, що минув РДКЗ 1.5

Кредитор (повна назва підприємства)	Сума кредиторської заборгованості	Дата виникнення заборгованості	Записи у бух обліку на списання	Підстава для списання	Примітка
1	2	3	4	5	6

Таблиця 6. Робочий документ аудитора з перевірки звірення накладних, отриманих від постачальників РДКЗ 1.6

Кредитор	Номер і дата накладної згідно бух. обліку	Назва товару по накладній	Сума по накладній	Номер карточки складського обліку та дата розноски	Сума, що вказана у карточці	Розбіжності між накладною та карткою	Причини розбіжностей	Примітка
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Таблиця 7. Робочий документ аудитора з перевірки тесту на відсікання по сумах доходу та зобов'язань на межі періодів РДКЗ 1.7

Кредитор	Документ			Відображення в облікових регістрах			Вплив на валюту балансу	
	Дата	№	Сума	Дата	Рядок регістру	Сума	Рядок балансу	Сума Збільшення + Зменшення -
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Отже, аудит операцій з постачальниками та підрядниками включає: перевірку стану бухгалтерського обліку, фінансової звітності та внутрішнього контролю; оцінку основних показників підприємства; аналіз даних інвентаризації розрахунків; перевірку реальності кредиторської заборгованості; перевірку правильності відображення зобов'язань в обліку; перевірку правильності оприбуткування підприємством отриманих від постачальників ТМЦ; перевірку правильності відображення в обліку вартості виконаних робіт та отриманих послуг; перевірку дотримання цін і тарифів.

Запровадження на практиці поданих практичних рекомендацій щодо документального забезпечення аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками сприятиме підвищенню якості аудиту та отриманню необхідних аудиторських доказів.

Бібліографічний список

1. МСА 230 «Аудиторська документація» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.apu.com.ua/index.php?option=com_content&view=edit&id=702

2. МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.apu.com.ua/index.php?option==edit&id=702

7

РЕФОРМУВАННЯ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ У КОНТЕКСТІ ПОДОЛАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОБЛЕМ ПІДПРИЄМСТВ

Бараннік А.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 621
Запорізького національного технічного університету

ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ - ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОГО РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах розвитку ринкової економіки, одним з найбільш актуальних і складних питань є облік дебіторської заборгованості. Уникнути її появи, незалежно від причин виникнення, майже неможливо, тому необхідним є правильне відображення дебіторської заборгованості та вміння аналізувати впливу факторів, щодо зростання заборгованості, що дозволить ефективніше використовувати фінансові ресурси підприємства.

Дебіторська заборгованість – це частина оборотного капіталу суб'єктів господарювання [1]. Враховуючи високі темпи інфляції, що характеризують сучасну економіку України, іммобілізація значної частини коштів підприємства у дебіторській заборгованості не тільки сповільнює фінансовий цикл підприємства, але є вкрай невигідним.

Отже, зважаючи на наявні тенденції економічного розвитку України впровадження внутрішнього контролю дебіторської заборгованості є необхідною передумовою успішного функціонування підприємств.

Метою внутрішньогосподарського контролю розрахунків з дебіторами є встановлення повноти, достовірності та своєчасності відображення даних в первинній документації підприємства, облікових регістрах і звітності [2].

Контроль передбачає здійснення перевірки за дотриманням планових показників; налагодження системи спостереження за строками оплати платежів; контроль за виконанням договірних відносин з боку як контрагентів, так і персоналу; виявлення резервів зростання платоспроможності підприємства та контроль за результатами виконання оптимізаційних управлінських рішень.

Отже, для вдосконалення контролю дебіторської заборгованості можна рекомендувати:

– своєчасно здійснювати контроль за співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованості. Значне перевищення фактичної дебіторської заборгованості створює загрозу фінансовій стабільності підприємства і робить необхідним залучення додаткових джерел фінансування. Також доводиться впроваджувати в практику управління лімітування дебіторської заборгованості як у загальних обсягах, так і у розрахунку на одного дебітора (існуючого чи потенційного) і періодично переглядати граничні суми. При цьому потрібно визначити оптимальний розмір дебіторської заборгованості, яка б надлишково не іммобілізувала фінансові ресурси підприємства і не створювала б перепон для забезпечення безперебійного процесу постачання, виробництва, реалізації та розрахунків підприємства за своїми зобов'язаннями;

– контролювати стан розрахунків з дебіторами, зокрема за протермінованими заборгованостями, своєчасно виявляючи такі види дебіторської заборгованості, які є недопустимими для підприємства (наприклад, протермінована заборгованість контрагентів понад три місяці);

– створення відділу внутрішнього контролю (аудиту) чи, якщо він наявний, то відокремлення особи (сектору) у відділі, у відповідальність якої входив би контроль за сумнівною та безнадійною заборгованістю. Серед іншого до його завдань слід віднести усі запропоновані вище заходи щодо покращення системи управління, зокрема контролю дебіторської заборгованості [3].

Першочерговими завданнями при здійсненні внутрішньогосподарського контролю дебіторської заборгованостей є:

– забезпечення юридичної обґрунтованості кожної суми дебіторської заборгованості;

– вивчення причин виникнення заборгованості та прорахування їх наслідків;

– здійснення заходів щодо стягнення дебіторської заборгованості;

– регулярне проведення інвентаризацій розрахунків на підприємстві та контроль за строком позовної давності.

Необхідність подолання економічних проблем підприємствами України свідчить про необхідність широкого впровадження дієвого

внутрішньогосподарського контролю за розрахунками з дебіторами і кредиторами. Це забезпечить управлінський персонал достовірною, вчасною, максимально повною інформацією про стан, структуру та динаміку відносин з контрагентами і допоможе правильно визначити основні напрямки діяльності та завдання, які постають перед суб'єктом господарювання.

Отже, правильно організований внутрішньогосподарський контроль за своєчасністю, повнотою й юридичною обґрунтованістю розрахунків з дебіторами – запорука успішного розвитку, стабільності та стійкості вітчизняних підприємств в умовах сучасного бізнес-середовища.

Бібліографічний список

1. Гуцаленко Л. В. Внутрішньогосподарський контроль: [навч. посіб.] / Л. В. Гуцаленко, М. М. Коцупатрий, У. О. Марчук - К. : «Центр учбової літератури», 2014. - 496 с.

2. Дебіторська заборгованість : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999р. № 237 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO10.aspx

3. Урусова З.П. Внутрішній контроль дебіторської заборгованості: шляхи вдосконалення та вирішення / З.П. Урусова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/Economics/7_133060.doc.htm

Бучакчійська Т.І.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 621
Запорізького національного технічного університету

ОРГАНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

На сьогоднішній день однією з головних проблем бюджетних установ є те, що вони працюють в умовах недостатнього фінансування з бюджету держави. Це зумовлює необхідність не тільки планувати, здійснювати та контролювати доходи і видатки бюджетних програм, але і керувати результатами їх виконання. Одним

із ефективних напрямів удосконалення системи управління бюджетними установами є впровадження системи внутрішнього контролю, яка позитивно зарекомендувала себе в країнах з ринковою економікою.

Засади здійснення внутрішнього контролю у бюджетних установах регулюються Методичними рекомендаціями з організації внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів у своїх закладах та у підвідомчих бюджетних установах (наказ Міністерства фінансів України від 14 вересня 2012 року № 995) [1], згідно з якими організація та здійснення внутрішнього контролю в бюджетних установах відбувається шляхом:

– видання/затвердження керівником установи ряду внутрішніх документів (наказів, розпоряджень, правил, посадових інструкцій тощо), спрямованих на належне функціонування внутрішнього середовища, забезпечення здійснення управління ризиками, вжиття заходів контролю, налагодження комунікації та обміну інформацією в закладі та здійснення моніторингу, тощо. Керівники бюджетних установ організовують внутрішній контроль з урахуванням актів законодавства, що регулюють питання упорядкування структури закладу, чисельності працівників, оплати праці, управління персоналом, документообігу, планування, управління бюджетними коштами, звітування та інших питань, пов'язаних з функціонуванням установи;

– виконання функцій та завдань керівниками структурних підрозділів та працівниками установи, визначених актами законодавства та внутрішніми документами, виданими/затвердженими керівником установи, інформування керівництва про ризики, що виникають в ході виконання покладених на них завдань і функцій, вжиття відповідних заходів контролю та моніторингу, обміну інформацією тощо;

– оцінки функціонування системи внутрішнього контролю підрозділом внутрішнього аудиту в межах повноважень, визначених законодавством, надаючи керівникові установи об'єктивних і незалежних висновків щодо її удосконалення.

Для вдосконалення системи внутрішнього контролю, запропоновано визначити організацію контрольних заходів відділу внутрішнього контролю бюджетної установи як поетапний процес.

Першим етапом є планування контролю ефективності використання бюджетних коштів, в рамках якого здійснюється формування переліку пріоритетних спрямувань контролю на основі стратегічних цілей установи.

Другий етап - це реалізація контрольних заходів в рамках проведення контролю ефективності управління бюджетними коштами,що включає в себе аналіз результатів виконання кошторису та виявлення додаткових резервів покращення результативних показників діяльності бюджетної установи. Заходи реалізуються за допомогою таких методів: інвентаризація, експертиза, контрольний замір, арифметичний перерахунок. Послідовно виконані заходи та застосування перелічених методів являють собою технологію внутрішнього контролю, яка реалізується за допомогою техніки.

Третім етапом є підведення підсумків контрольної діяльності, що включає затвердження звітів про результати перевірки, контроль за реалізацією рекомендацій, спрямованих на адресу об’єкта контролю.

Таким чином, внутрішній контроль відіграє значну роль у системі фінансового контролю в цілому. Правильна його організація дозволить «розвантажити» плановий відділ та бухгалтерську службу бюджетної установи. Саме внутрішній контроль допомагає розкрити слабкі місця, швидше виявити істотні порушення у використанні й управлінні державними фінансами, особливо у формуванні та використанні доходів, які отримують бюджетні установи. Адже саме для такого контролю відкрита вся інформація, він є більш надійним, і в такому контролі зацікавлені абсолютно всі: керівник установи, працівники і навіть контролюючі органи.

Бібліографічний список

4. Гуцаленко Л. В. Внутрішньогосподарський контроль: [навч. посіб.] / Л. В. Гуцаленко, М. М. Коцупатрий, У. О. Марчук - К. : «Центр учбової літератури», 2014. - 496 с.

5. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://zakon1 .rada.gov.ua/cgi -bin/laws/main.cgi

6. Про затвердження Методичних рекомендацій з організації внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів у своїх закладах та у підвідомчих бюджетних установах : Наказ Міністерства фінансів України № 995 від 14.09.2012 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/printable article?art id=351955

Воронова Н.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 621
Запорізького національного технічного університету

ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ

На сучасному етапі діюча система розрахунків з постачальниками і підрядниками, різними дебіторами і кредиторами ще не відповідає вимогам прискорення грошового обігу і зміцнення фінансового стану підприємства, що, в свою чергу, веде до нестабільності у постачанні основних матеріальних ресурсів. Несвоєчасні розрахунки створюють взаємну заборгованість між виробником і споживачами продукції, ведуть до несвоєчасних виплат готівкою в рахунок заробітної плати, що викликає невдоволення працюючих та погіршує соціальне становище.

Важливою умовою успішного функціонування виробничо-економічних відносин на різного роду підприємствах є раціональне використання системи безготівкових розрахунків, яке можливе із застосуванням системи внутрішньогосподарського контролю на підприємстві.

Однією із важливих функцій управління суб'єкта господарювання є внутрішній контроль, який здійснюють всі структурні підрозділи апарату управління. Ефективність внутрішнього контролю обумовлюється його раціональною організацією, яка насамперед потребує визначення його об'єктів і параметрів охоплення контролем кожного об'єкта. Найбільш ефективним способом удосконалення внутрішнього бухгалтерського контролю є застосування

методики його організації, що дає можливість створити організаційні документи, які є важелями управління процесом контролю.

Проведення внутрішньогосподарського контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками підприємства передбачає такі етапи:

– перевірка наявності та правильності оформлення відповідно до вимог чинного законодавства договорів, визначення основних кредиторів та порядку розрахунку з ними;

– перевірка правильності документального оформлення оприбуткування та поставки ТМЦ, виконання робіт, надання послуг;

– оцінка реальності зобов'язань підприємства, встановлення строків і причин виникнення простроченої заборгованості, щодо якої минув строк позовної давності;

– перевірка правильності розрахунків за невідфактурованими поставками, векселями виданими та виданими авансами, своєчасності пред'явлення претензій при порушенні договірних зобов'язань;

– перевірка правильності розрахунку курсових різниць за зобов'язаннями; встановлення обґрунтованості відображення в обліку фактів зміни зобов'язань, списання та припинення зобов'язань;

– перевірка законності та правильності облікового відображення операцій із забезпечення виконання зобов'язань підприємства, відповідності облікових даних інформації регістрів синтетичного і аналітичного обліку та звітності; проведення інвентаризації розрахункових операцій підприємства.

Для вдосконалення внутрішньогосподарського контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками запропоновано проводити процес контролю через об'єкти його організації: номенклатури, носії інформації, контрольні операції (рух носіїв інформації), забезпечення.

Основними особливостями запропонованої методики внутрішньогосподарського контролю є:

– структура процесу бухгалтерського контролю узгоджується із структурою облікового процесу, його етапами і топологічними ділянками обліку;

– об'єкти бухгалтерського контролю співпадають з однойменними топологічними ділянками обліку, а отже здійснення їх контролю вимагає врахування особливостей цих ділянок і насамперед виду документів і порядку його формування;

– відмітка щодо проведенного бухгалтерського контролю здійснюється бухгалтером на носіях облікової інформації (первинних документах, регістрах бухгалтерського обліку);

– бухгалтерський контроль виконується одночасно та синхронно із здійсненням облікового процесу.

Отже, правильно організована система внутрішньогосподарського контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками дозволить підприємству уникати збитків, які можуть настати при допущених порушеннях, виникнення ситуацій недійсності операцій та вживання їх наслідків, запобігати відповідальності за адміністративні і кримінальні правопорушення.

Бібліографічний список

7. Гуцаленко Л. В. Внутрішньогосподарський контроль: [навч. посіб.] / Л. В. Гуцаленко, М. М. Коцупатрий, У. О. Марчук - К. : «Центр учбової літератури», 2014. - 496 с.

8. Зобовязнання : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000р. № 20 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO 11.aspx

9. Маркус О. В. Напрями удосконалення управлінського обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками як інструмент контролю платоспроможності підприємства / О. В. Маркус, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3024

Дейнега О.О.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 621
Запорізького національного технічного університету

СУТЬ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ

Внутрішньогосподарський контроль виробничих витрат є невід'ємною, постійно діючою функцією системи ефективного управління. Складність організаційної структури і технологічного процесу виробництва виступає досить актуальною проблемою внутрішньогосподарського контролю на підприємствах промисловості.

Організація внутрішньогосподарського контролю виробничих витрат на підприємствах промисловості є необхідною, оскільки існування неналежної конкретизації об'єктів контролю виробничих витрат та невпорядкованість використання результатів контролю для прийняття управлінських рішень породжує безліч проблем, однією з яких є несвоєчасне отримання вищим керівництвом інформації, необхідної для управління і попередження виникнення неефективних витрат.

Витрати підприємства регламентуються П(С)БО 16 «Витрати» та відображаються у бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань. В загальному витратами звітного періоду визначаються або зменшення активів, або збільшення зобов’язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками), за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені [2].

До основних завдань внутрішньогосподарського контролю виробничих витрат можна віднести:

– систематичне спостереження за витратами підприємства , а також за факторами, що призвели до їх зміни;

– дослідження відхилень фактичних результатів від планових показників витрат; визначення обґрунтованості формування витрат;

– вивчення стану аналітичного і синтетичного обліку;

- обґрунтування правильності розподілу витрат; виявлення внутрішніх резервів зниження витрат.

Перевірку виробничих витрат необхідно проводити поетапно при цьому перевіряючи накопичення та списання витрат, правильність віднесення витрат.

Етапи внутрішньогосподарського контролю виробничих витрат в промисловості можна зобразити наступним чином [3] :

I Етап. Обґрунтування нормативів витрат відповідно до фінансово-виробничих можливостей підприємства.

II Етап. Встановлення персональної відповідальності керівників структурних підрозділів за недотримання нормативів витрат за затвердження норм стимулювання за економією ресурсів.

На другому етапі слід встановити персональну відповідальність менеджерів всіх рівнів за понаднормове витрачання ресурсів, а також забезпечити моральне та матеріальне стимулювання виконавців за економію ресурсів. Реалізація вказаних заходів повинна здійснюватися на тлі забезпечення відповідності якісним параметрам продукції.

III Етап. Встановлення бухгалтерських процедур щодо обліку витрат:

– визначення виробничих витрат;

– обґрунтування методів списання запасів;

– вибір методів нарахування амортизації;

– відкриття аналітичних рахунків третього та четвертого порядків;

– розробка форм управлінської звітності.

IV Етап. Визнання витрат згідно норм П(С)БО 16 «Витрати» та ПКУ України, ст.138.

Четвертий етап внутрішньогосподарського контролю виробничих витрат забезпечить дотримання процедури визнання витрат у відповідності до чинних нормативних документів. Поетапне виконання зазначених заходів дозволить

використати існуючи методичні прийоми контролю з метою ефективного та оперативного управління виробничими витратами.

Отже, поетапне виконання внутрішньогосподарського контролю витрат на виробництво продукції дозволить використати існуючи методичні прийоми контролю з метою ефективного та оперативного управління виробничими витратами.

Бібліографічний список

10. Гуцаленко Л. В. Внутрішньогосподарський контроль: [навч. посіб.] / Л. В. Гуцаленко, М. М. Коцупатрий, У. О. Марчук - К. : «Центр учбової літератури», 2014. - 496 с.

11. Витрати : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999р. № 318 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO16.aspx

12. Слижук А.І. Контроль як необхідність забезпечення ефективності управління витратами підприємства / А.І. Слижук [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/Economics/7_133060.doc.htm

Дребот М.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 611
Запорізького національного технічного університету

ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Внутрішньогосподарський контроль являє собою систему безупинного спостереження за ефективністю використання фінансових та майнових ресурсів інвестованих в діяльність господарюючого суб'єкта, законністю і доцільністю господарських операцій і процесів, збереженням грошових коштів і матеріальних цінностей. У той же час цей контроль є складовою частиною внутрішнього

економічного механізму, одним із прийомів перевірки виконання прийнятих управлінських рішень, найважливішою функцією управління підприємством.

Система внутрішньогосподарського контролю дає змогу з'ясувати, наскільки діяльність підрозділів усіх ієрархічних рівнів відповідає чинному регламенту, установленим завданням і наскільки вона ефективна. У процесі контролю збирається й аналізується необхідна інформація, виявляються відхилення фактичних показників від установлених (планових, стандартних) та їх причини.

Внутрішньогосподарський контроль, як функція управління, є засобом зворотного зв'язку між об'єктом управління й органом управління, інформуючи про дійсний стан об'єкта і фактичне виконання управлінських рішень [1]. Внутрішній контроль — це процес, який забезпечує відповідність функціонування конкретного об'єкта прийнятим управлінським рішенням і спрямований на успішне досягнення поставленої мети.

Основною його метою є об'єктивне вивчення фактичного стану справ у суб'єкта господарювання, виявлення та попередження тих факторів і умов, які негативно впливають на виконання прийнятих рішень і досягнення поставленої мети, та доведення цієї інформації до органу управління.

У системі управління підприємством, внутрішньогосподарський контроль виконує наступні завдання:

– акумулює інформацію щодо процесів, які відбуваються в суб'єкта господарювання;

– допомагає приймати оптимальні рішення із загальних і спеціальних питань розвитку підприємства;

– дає можливість судити про правильність прийнятих рішень, своєчасність і результативність їх виконання;

– дає змогу своєчасно виявити й усунути ті умови і чинники, які не сприяють ефективному веденню виробництва і досягненню поставленої мети;

– дає змогу скоригувати діяльність суб'єкта господарювання або окремих його виробничих підрозділів;

– дає можливість установити, які саме служби і підрозділи підприємства, а також напрями його діяльності сприяють досягненню поставленої мети і підвищенню результативності діяльності підприємства.

Процес організації внутрішньогосподарського контролю передбачає цілеспрямоване створення, постійне впорядкування та вдосконалення системи контролю на підприємстві для її відповідності потребам і вимогам управління [2].

Системою внутрішнього контролю є політика і процедури внутрішнього контролю, прийняті управлінським персоналом суб'єкта господарювання з метою забезпечення правильного та ефективного ведення господарської діяльності, збереження активів, запобігання шахрайству та помилкам, а також виявлення їх, забезпечення точності і повноти облікових записів, своєчасної підготовки достовірної фінансової інформації [3].

До основних цілей організації системи внутрішньогосподарського контролю на підприємстві відносять:

– здійснення упорядкованої та ефективної діяльності підприємства;

– забезпечення своєчасного усунення відхилень та внесення коригувань з боку керівника;

– забезпечення ефективності дотримання розподілу відповідальності й повноважень кожного працівника підприємства;

– забезпечення належних умов зберігання майна підприємства;

– збір, передача, обробка інформації про стан об’єкта та інше.

Підсумовуючи все перераховане, можна зробити висновок, що внутрішньогосподарський контроль є одним із найважливіших чинників системи управління підприємством, оскільки саме він допомагає управлінському персоналу ефективно виконувати свої функції. За допомогою системи внутрішньогосподарського контролю керівництво вирішує, що саме потрібно змінити в організації роботи підприємства та спрогнозувати його діяльність на перспективу.

Бібліографічний список

13. Гуцаленко Л. В. Внутрішньогосподарський контроль: [навч. посіб.] / Л. В. Гуцаленко, М. М. Коцупатрий, У. О. Марчук - К. : «Центр учбової літератури», 2014. - 496 с.

14. Коцупатрій М.І. Внутрішньогосподарський контроль: організаційні аспекти та кваліфікаційні ознаки / М.І. Коцупатрій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http: // econa.at.ua/Vypusk_6/kotsupatryy.pdf

15. Балибюк І.В. Організація внутрішньогосподарського контролю підприємств / І.В. Балибюк, Л.Б. Ліщинська [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/Economics/74491.doc.htm

Кищенко Ю.О.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 631
Запорізького національного технічного університету

ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ: ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Передумовою ефективного розвитку будь-якого підприємства незалежно від форми власності, є функціонування системи внутрішнього контролю.

В умовах реформування економіки обґрунтованість та дієвість управлінських рішень залежить від внутрішнього контролю, який виконує роль спеціального механізму «спостереження» на підприємстві.

«Внутрішньогосподарський контроль - це процес, спрямований на досягнення стратегічних довгострокових цілей компанії, що і є результатом дій керівництва з планування, організації, моніторингу діяльності компанії в цілому та її окремих підрозділів» [2].

Однак на практиці існують проблеми, щодо розвитку системи внутрішньогосподарського контролю, однією з яких є не зовсім досконале законодавство. Система внутрішньогосподарського контролю України функціонує без існування базового закону, який би встановлював основні поняття

у цій сфері, чітко розподіляв би завдання, функції та повноваження між органами державної та місцевої влади, регламентував відносини між суб'єктами та об'єктами контролю.

Необхідність розвитку внутрішньогосподарського контролю підприємствах в Україні обумовлена наступними причинами:

– посиленням загальної макроекономічної нестабільності;

– формуванням ризикованої господарської політики;

– посиленням конкурентної боротьби між підприємствами;

– ускладненням організаційної структури підприємств;

– ускладненням характеру активних операцій підприємств;

– бажанням підприємства зберегти комерційну таємницю;

– необхідністю реагування на ризики, притаманні господарській діяльності підприємств;

– зростанням кількості порушень, шахрайств у фінансово-господарській діяльності підприємств; потребою підвищення ступеня довіри до підприємства з боку ділових партнерів;

– частою відсутністю у різних категорій користувачів доступу до інформації для оцінки її якості.

Однією із найважливіших завдань внутрішньогосподарського контролю є ведення боротьби із шахрайством, марнотратством і безгосподарністю, малоефективним використанням матеріальних, фінансових і трудових ресурсів.

Таким чином, для ефективної діяльності необхідно приділити особливе значення таким найбільшим загальним напрямам (правилам) функціонування системи внутрішньогосподарського контролю, яких потрібно дотримуватися для уникнення як навмисних, так і ненавмисних викривлень в обліку та дієвості управлінських рішень.

Заходами внутрішньогосподарського контролю підприємства є засоби контролю, які можна класифікувати таким чином:

– контроль запобігання використовується для попередження або перешкоджання небажаним діям;

– контроль не виявлення, спрямований на виявлення або розкриття небажаної дії; контроль виправлення призначений для усунення (запобігання) помилок або небажаних дій.

До найбільш поширених засобів контролю можна віднести:

– адекватний розподіл обов'язків; компетентність персоналу;

– наявність ефективного порядку санкціонування (розпорядливі підписи на документах керівника чи інших уповноважених осіб);

– ведення документації та системних бухгалтерських записів;

– зустрічні взаємоперевірки бухгалтерських записів; перевірка правильності здійснення документообігу, реєстрація документів у спеціальних журналах, перевірка порядку їх зберігання, архівування та ін.;

– контроль облікових записів та реалізації заходів, спрямованих на обмеження доступу не уповноважених осіб до системи документообігу і ведення бухгалтерського обліку;

– контроль з боку головного бухгалтера за якістю роботи підпорядкованих їм співробітників та незалежні контрольні процедури;

– виявлення причин суттєвих розбіжностей.

Таким чином, в сучасних умовах ведення господарської діяльності, внутрішньогосподарський контроль стає центральною ланкою управління підприємством. Особливістю розвитку внутрішньогосподарського контролю на підприємствах України є його модифікація у складні системи управління підприємством. Система внутрішнього контролю - це важлива складова управління сучасним підприємством, яка є основою безперебійного його конкурентоспроможного функціонування та розвитку.

Бібліографічний список

16. Гуцаленко Л. В. Внутрішньогосподарський контроль: [навч. посіб.] / Л. В. Гуцаленко, М. М. Коцупатрий, У. О. Марчук - К. : «Центр учбової літератури», 2014. - 496 с.

17. Коцупатрій М.І. Внутрішньогосподарський контроль: організаційні аспекти та кваліфікаційні ознаки / М.І. Коцупатрій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http: // econa.at.ua/Vypusk_6/kotsupatryy.pdf

18. Балибюк І.В. Організація внутрішньогосподарського контролю підприємств аграрного сектору / І.В. Балибюк, Л.Б. Ліщинська [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/Economics/74491.doc.htm

Малюченко Д.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 631
Запорізького національного технічного університету

ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЮ З ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ

В умовах дії ринкової економіки успішна діяльність кожного підприємства залежить насамперед від того, яким чином організована на ньому система внутрішньогосподарського контролю. Забезпечення ефективності системи внутрішньогосподарського контролю повинно бути одним із головних завдань керівництва підприємства, бо саме вона є найважливішим джерелом інформації для отримання достовірних даних і прийняття оптимальних управлінських рішень. Тому внутрішньогосподарський контроль з здійсненням оплати праці має велике значення в системі бухгалтерського обліку підприємства. Проте, досить часто, система внутрішнього контролю за обліком оплати праці є неефективною і потребує удосконалення.

Завданнями системи внутрішнього контролю оплати праці є:

– перевірка організації робочих місць та процесу праці;

– правильність застосування дотримання умов оплати праці;

– наявність та відповідність законодавству первинних документів з обліку робочого часу;

– дотримання встановлених штатним розкладом посадових окладів працівників підприємства;

– перевірка реальності операцій по заробітній платі, що відображені в обліку; правильність оплати за формами та видами заробітної плати;

– правильність нарахувань на заробітну плату та утримань з неї;

– правильність нарахування виплат з тимчасової непрацездатності;

– своєчасність індексації заробітної плати з урахуванням росту цін в умовах інфляції;

– стан синтетичного та аналітичного обліку заробітної плати;

– відповідність показників аналітичного обліку по рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» записам синтетичного обліку і Головної книги; повноти, правильності та достовірності відображення інформації про розрахунки з оплати праці у звітності тощо.

Таким чином необхідно запропонувати напрями вдосконалення системи внутрішньогосподарського контролю.

По-перше, удосконаленню системи внутрішнього контролю може сприяти перерозподіл обов'язків працівників, що займаються нарахуванням заробітноїплати (один працівник може займатися лише контрольною реєстрацією документів, другий - нарахуванням заробітної плати, третій- підрахунком утримань із заробітної плати, а четвертий - підготовкою платіжних документів). Якщо ж штат робітників на підприємстві, не дозволяє здійснити такий перерозподіл обов'язків, то доцільно підвищити контрольні дії за кожним з даних етапів.

По-друге, у разі, коли на підприємстві застосовується автоматизована система обліку оплати праці, необхідно створити і автоматизовану систему контролю. Якщо при її розробці закладається всебічний логічний контроль різноманітних пов'язаних операцій (підрахунок, утримання, нарахування), тоді знищується можливість різних викривлень та зловживань. У цьому разі внутрішньогосподарська перевірка повинна бути спрямована на контроль на рівні реквізитів з метою уникнення механічних помилок та на дотримання технологічного процесу обробки інформації на обчислювальному центрі, що

передбачає неможливість виконання наступної процедури обробки без нормального завершення попередньої процедури.

По-третє, одним із напрямів діяльності внутрішніх аудиторів може бути організація і удосконалення документообігу на підприємстві. Зокрема, у процесі спостереження за оформленням документів з обліку оплати праці, внутрішні аудитори можуть визначити «слабкі місця» (якщо вони є), що дає змогу удосконалити чи розробити більш ефективну систему руху документів, правильно розподілити роботу між працівниками, що в цілому впливає на ефективність процесу обліку.

Таким чином, на кожному підприємстві потрібно створювати систему внутрішньогосподарського контролю, яка повинна забезпечувати його раціональне та ефективне функціонування, внаслідок чого покращаться фінансові результати діяльності, рентабельність і продуктивність праці персоналу.

Тобто, правильна організація внутрішнього контролю за дотриманням нормативно-правових актів при нарахуванні заробітної плати та утримань з неї, контролю за веденням бухгалтерського обліку оплати праці, та за її документальним оформленням викорінить або зведе до мінімуму порушення в системі оплати праці.

Бібліографічний список

19. Гуцаленко Л. В. Внутрішньогосподарський контроль: [навч. посіб.] / Л. В. Гуцаленко, М. М. Коцупатрий, У. О. Марчук - К. : «Центр учбової літератури», 2014. - 496 с.

20. Виплати працівникам : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 28.10.2003р. № 601 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO26.aspx

21. Даценко Г.В. Удосконалення внутрішньогосподарського контролю операцій з оплати праці на підприємстві / Г.В. Даценко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/Economics/7_122843.doc.htm

Позивайло А.Г.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 620
Запорізького національного технічного університету

ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

В сучасних умовах господарювання виникає нагальна потреба контролю за раціональним використанням матеріальних засобів, веденням моніторингу за правильністю організації бухгалтерського обліку, складання фінансової звітності, своєчасності відображення дебіторської і кредиторської заборгованості. Для успішного і злагодженого виконання цих завдань, а також збільшення обсягів виробництва продукції і зменшення її потенційної собівартості на будь - якому підприємстві необхідно проводити повсякденний внутрішньогосподарський контроль, як окремо взятих процесів, так і усієї діяльності.

Система внутрішнього контролю є важливим елементом загальної структури управління підприємством. Вона дозволяє керівництву шляхом здійснення нагляду, перевірок і стеження за його фінансово-господарською діяльністю переконатись, що контроль проходить у відповідності до розробленої стратегії розвитку, прийнятої керівництвом, та до вимог чинного законодавства. Для акціонерів та потенційних інвесторів внутрішній контроль виступає гарантією збереження та ефективного використання інвестованих коштів, а для кредиторів – гарантією повернення коштів [1].

Поняття «контроль» має французькі корені і означає спостереження з метою перевірки. Контроль за своєю суттю є сукупною системою процесів, за допомогою сприяння якої проводиться спостереження за керованим об’єктом з метою виявлення відхилень від встановлених нормативів, а також вживання заходів із усунення негативних тенденцій і явищ.

Система внутрішньогосподарського контролю - це інструмент, що має сприяти підвищенню ефективності та досягненню поставлених цілей, запобіганню збитків та витрат при здійсненні діяльності підприємства [2]. При організації та

впровадженні системи внутрішньогосподарського контролю адміністрації підприємства необхідно забезпечити дотримання ряду специфічних цілей, що є основою доцільності та ефективності його функціонування, без яких діяльність даної служби не буде відповідати своїй основній меті.

До основних цілей організації системи внутрішньогосподарського контролю на підприємстві відносять:

– здійснення впорядкованої та ефективної діяльності підприємства;

– дотримання політики керівництва кожним працівником підприємства; забезпечення контрольних функцій особами, які є членами даного підприємства і представляють його інтереси;

– своєчасність усунення відхилень та внесення коригувань з боку керівника; збереження майна підприємством;

– систематична перевірка виробничої і фінансово-господарської діяльності [3].;

– збір, передача, обробка інформації про стан об’єкта;

– формування зворотного зв’язку між структурними підрозділами підприємства, об’єктом та органом управління.

Для ефективного функціонування системи внутрішньогосподарського контролю, як однієї із функцій управління, необхідно чітко розуміти сутність об’єктів та суб’єктів внутрішньогосподарського контролю, що сприятиме належному розподілу обов’язків щодо здійснення контролю, підвищенню якості та достовірності інформації, ефективності управління підприємством, як основи для прийняття управлінських рішень.

Тобто, система внутрішньогосподарського контролю чи її окремі елементи існують в кожному підприємстві більшою чи меншою мірою. Однак в деяких підприємствах вона функціонує ефективно, а в інших – не зовсім. На одних підприємствах до організації та підтримання системи внутрішньогосподарського контролю керівництво відноситься позитивно, на інших ця система діє стихійно, складається незалежно від волі і цілеспрямованих дій керівництва. Тим не менш, варто зазначити, що за допомогою системи внутрішньогосподарського контролю

керівництво вирішує, що саме потрібно змінити в організації роботи підприємства та спрогнозувати його діяльність на перспективу.

Бібліографічний список

22. Гуцаленко Л. В. Внутрішньогосподарський контроль: [навч. посіб.] / Л. В. Гуцаленко, М. М. Коцупатрий, У. О. Марчук - К. : «Центр учбової літератури», 2014. - 496 с.

23. Коцупатрій Г.В. Внутрішньогосподарського контроль: організаційні аспекти та кваліфікаційні ознаки / Г.В. Коцупатрій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://econa.at.ua/Vypusk_6/kotsupatryy.pdf

24. Бєлік В.Д. Підходи до організації системи внутрішнього контролю / В.Д. Бєлік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eztuir.ztu.edu.ua/1460/1/9.pdf

Пустовалова В.М.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 629
Запорізького національного технічного університету

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ КОНТРОЛЮ ОРЕНДНИХ ОПЕРАЦІЙ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Зазвичай, коли мова йде про контроль облікового відображення вартості поліпшення орендованих об’єктів нерухомості, то традиційно перевага надається контролю правильності відображення в обліку вартості поліпшення виконаних коштами орендодавця, тож контроль за правильністю відображення в обліку операцій з поліпшення орендованих основних засобів, виконаних коштами орендаря, практично залишається поза увагою, що є недопустимим. Тож, зупинимось на більш детальному розгляді його методики.

Перевірку правильності відображення в обліку вартості поліпшення орендованих об’єктів нерухомості, виконаного коштами орендаря, слід розпочинати з перевірки етапу формування орендних відносин, а саме з

перевірки: експертного висновку оцінки вартості майна, переданого в оренду, розрахунку орендної плати, вивчення договору оренди тощо.

Зокрема, що стосується перевірки незалежного оцінювання вартості об'єкта нерухомості, переданого в оренду, перевіряючий має звернути увагу на наступні досить важливі моменти:

– оцінювання вартості об'єкта нерухомості, переданого в оренду, має здійснювати лише суб'єкт оціночної діяльності, який має ліцензію (дозвіл) Фонду державного майна України;

– результати експертизи є чинними лише протягом шести місяців від дня її проведення, якщо інший термін не передбачено у звіті з незалежної оцінки [1, с. 357].

При перевірці розрахунку орендної плати слід пам'ятати, що методика розрахунку орендної плати та пропорції її розподілу між відповідним бюджетом визначається для об'єктів, що перебувають у комунальній власності, органами місцевого самоврядування на тих самих методологічних засадах, як і для об'єктів, що перебувають у державній власності [1, с. 360].

Контроль за правильністю та законністю укладення договорів оренди має полягати:

– у вивченні інформації про орендаря, умов сплати орендної плати, відповідальності орендаря тощо;

– у розгляді бізнес-планів та інших документів, які надаються орендодавцю для укладання договору оренди.

Наступним етапом контролю має стати безпосередньо перевірка правильності відображення в обліку вартості поліпшення орендованих об'єктів нерухомості. Варто нагадати, що поліпшення орендованих основних засобів коштами орендаря можуть здійснюватись з компенсацією орендареві понесених витрат, без компенсацій та у рахунок орендної плати.

Під час перевірки правильності відображення в обліку вартості поліпшення орендованих основних засобів, виконаного коштами орендаря з компенсацією понесених витрат, слід пам'ятати, що чинним законодавством не передбачено

порядок компенсування витрат орендареві, тобто ці питання орендар та орендодавець мають узгоджувати самостійно. Якщо, наприклад, орендар провів якісний ремонт (поліпшення) орендованої будівлі і після закінчення терміну оренди орендодавець зможе ще кілька років користуватися цією будівлею без додаткових витрат на ремонт, то сторони згідно ч. 3 ст. 778 ЦКУ можуть домовитися про компенсацію витрат або про зарахування вартості поліпшення в рахунок плати за користування орендованим майном [2].

Контроль за обліковим відображенням поліпшення орендованих основних засобів з компенсацією понесених витрат варто здійснювати у розрізі видів поліпшення, а саме:

– здійснення відокремлених поліпшень (добудова, надбудова тощо);

– здійснення невідокремлених поліпшень (модернізація, заміна, відновлення тощо за згодою сторін);

– здійснення поліпшень з метою підтримки орендованого об’єкта нерухомості у робочому стану (у відповідності до умов договору оренди).

Наступним етапом контролю має стати перевірка правильності відображення вартості поліпшення орендованих об’єктів нерухомості в податковому обліку бюджетних установ.

Тож, виходячи з вищевикладеного, контроль за правильністю облікового відображення вартості поліпшення об’єктів нерухомості, переданих в оренду, має здійснюватись у наступній послідовності (рис. 1).

Запровадження на практиці поданих пропозицій сприятиме отриманню повної та достовірної інформації про вартість поліпшення орендованих об’єктів нерухомості, виконаних коштами орендаря.

Рисунок 1 - Контроль правильності облікового відображення поліпшення нерухомого майна бюджетних установ, переданого в операційну оренду

Бібліографічний список

1. Букалова В.В. Деякі особливості проведення експертного дослідження, пов’язаного з розрахунком орендної плати за державне та комунальне майно і її розподілом / В.В. Букалова, Ю.О. Лисак // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. – 2014. – Випуск 14. – С. 357-362.

2. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://*www.zakon.rada.gov.ua/go/435-15.*

Скидан О.О.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 640
Запорізького національного технічного університету

ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ВИТРАТ АВТОТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Розвиток ринкових відносин в Україні, інтеграція капіталу різних господарюючих суб'єктів та невизначеність зовнішнього середовища призводять до ускладнення форм і методів управління. Інформація фінансової звітності дозволяє надати лише загальну оцінку фінансового стану підприємства й не може бути використана для обґрунтування управлінських рішень щодо витрат. У зв'язку з цим зростає необхідність застосування внутрішнього контролю як системи підтримки інформаційного забезпечення управління [4].

В управлінні витратами важливу роль відіграє внутрішній контроль, планування та прогнозування. Проблемою сьогодення є те, що на підприємствах практично не існує моделі організації контролю витрат та методики її здійснення. Ці недоліки призводять до неконтрольованих кризових ситуацій та збитковості підприємств.

Для вирішення зазначених проблем на підприємстві необхідне створення системи внутрішнього контролю, яка дозволяє за допомогою оперативних і своєчасних даних про витрати приймати управлінські рішення, визначати ефективність роботи підрозділів та підприємства в цілому.

Система контролю за витратами має функціональний та організаційні аспекти. Вона включає такі організаційні підсистеми:

– пошук і виявлення чинників економії ресурсів;

– нормування витрат ресурсів;

– планування витрат за їхніми видами;

– облік та аналіз витрат;

– стимулювання економії ресурсів і зниження витрат [3, с. 154].

Залежно від розміру підприємства керування цими підсистемами здійснюється відповідними структурними підрозділами.

Проаналізувавши різноманітні джерела, вважаємо за доцільним на автотранспортному підприємстві організовувати контроль витрат за центрами відповідальності(рисунок 1). Це дозволить покращити контроль та покласти відповідальність за діяльність підрозділу на конкретних осіб. Модель контролю відповідальності складається з: визначення відповідальності; визначення основних показників; контролю за виконанням показників [1].

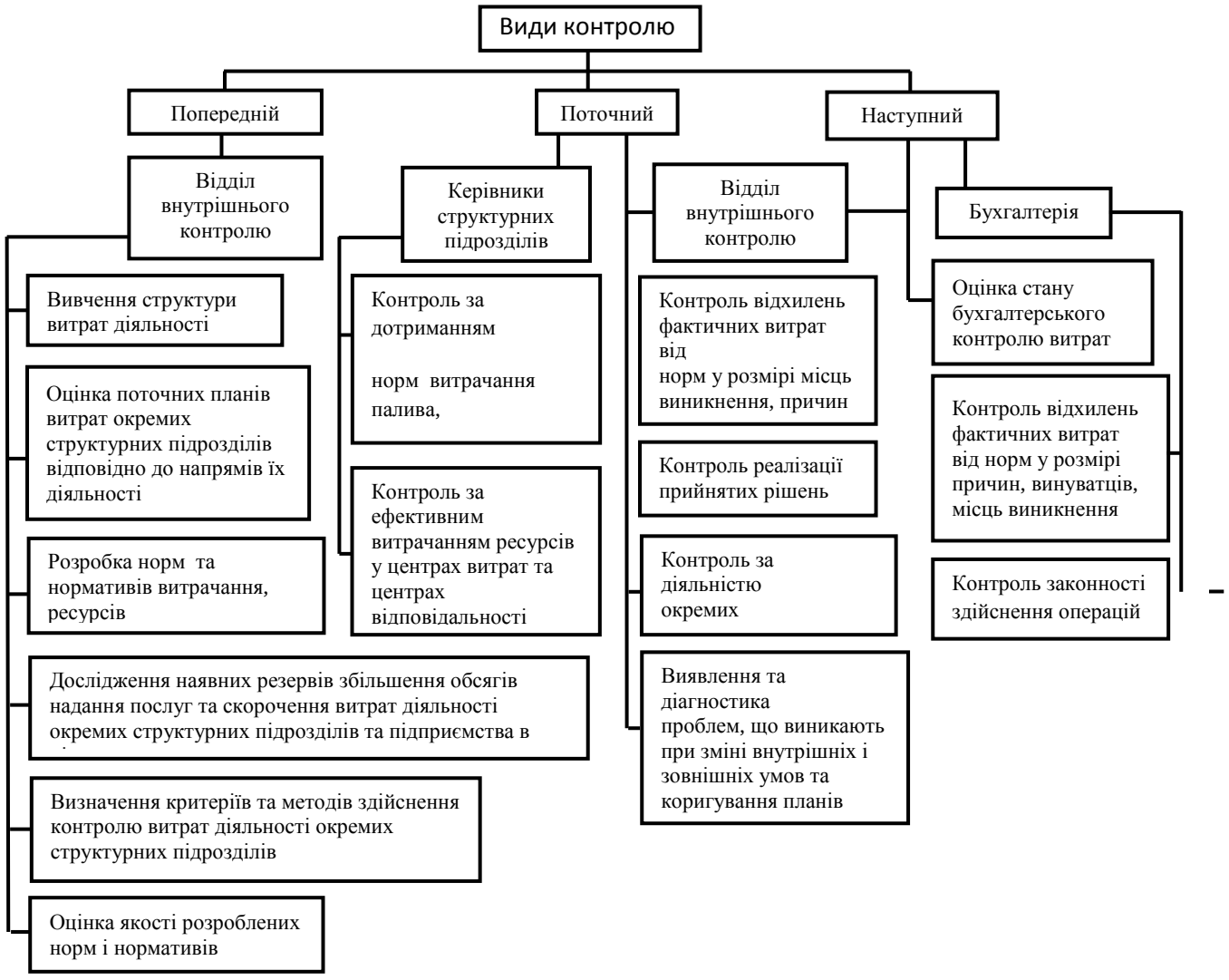

Рисунок 1 - Модель організації внутрішнього контролю витрат автотранспортного підприємства*

Запровадження даної моделі дозволить:

- поглибити інформацію щодо сутності витрат, оперативно реагувати на негативні зміни в їх структурі;

- приймати управлінські рішення на основі інформації наданої керівниками підрозділів, які ознайомлені з проблемою ;

- підвищити продуктивність роботи керівників;

- покращити інформаційне забезпечення підприємства.

Виокремлення центрів відповідальності необхідно здійснювати враховуючи організаційну структуру підприємств. Найбільш ефективною система управління буде за умови централізованої функціональної організаційної структури. Саме за таким типом структури відбувається формування правильного підходу до визначення центрів відповідальності і здійснюється ефективний контроль за поведінкою витрат.

За результатами проведеного дослідження можна зробити висновок, що контроль дозволить отримувати важливу інформацію, на основі якої будуть прийматись обґрунтовані рішення та здійснюватимуться відповідні дії. Запропонована організація контролю витрат за центрами відповідальності дозволить: централізувати управління витратами, здійснювати контроль за їх формуванням на всіх рівнях управління та, в кінцевому результаті, суттєво підвищувати економічну ефективність господарювання.

Бібліографічний список

1. Голов С.Ф. Управлінський облік. / Голов С.Ф. – К. : Лібра, 2002. – 704 с.

2. Грещак М. Г., Коцюба О. С.Управління витратами: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2002. — 131 с.

3.Давидович І.Є. Управління витратами / І.Є. Давидович. – Тернопіль: Економічна думка, 2004. – 228 с

4. Щеголькова С.В. Внутренний контроль затрат центров ответственности // Економіка: проблеми теорії та практики. Зб. наук. праць Дніпропетровського національного університету. Вип. 213. Т.2. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2006. – С. 461-466.

Фененко І.О.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 631
Запорізького національного технічного університету

ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

В сучасних умовах розвитку науково-технічного прогресу зростає роль нематеріальних активів та контролю за правильністю їх обліку і ефективністю їх використання в діяльності всіх суб’єктів господарювання. Таке зростання зумовлене в першу чергу специфікою такого облікового об’єкта, що полягає у відсутності його матеріальної форми і необхідності здійснення його ідентифікації з метою визнання і оцінки. Необхідність здійснення контролю за нематеріальними активами визначається не тільки існуючими умовами розвиту технологічних процесів, а і умовами і критеріями, яким мають відповідати активи за МСБО, тобто мають бути контрольовані суб'єктом господарювання у результаті минулих подій та забезпечувати надходження майбутніх економічних вигід до суб'єкта господарювання [1]. Основним фактором, який при цьому ускладнює контроль за ефективність використання нематеріальних активів, їх оцінкою і правильністю визнання є відсутність матеріальних носіїв, які б підтверджували наявність такого об’єкта та дозволяли спостерігати за його використанням.

Значна кількість проблем реалізації внутрішнього контролю нематеріальних активів і на етапах перевірки документування операцій та відображення їх на рахунках бухгалтерського обліку. До таких проблем можна віднести:

– відсутність всієї необхідної інформації про нематеріальний актив в документах, в яких вони обліковуються, що потребує створення уніфікованих форм обліку різних видів нематеріальних активів;

– відсутність матеріальної форми нематеріальних активів ускладнює процес інвентаризації, адже він зводиться до перевірки документів, які підтверджують існування таких активів та визначення можливості ним забезпечити отримання економічної вигоди;

– неоднорідність нематеріальних активів спричиняє ускладнення для розуміння їх сутності та особливостей їх використання, а також призводить до викривлення облікових даних;

– внесення змін в ПСБО супроводжується не завжди роз'ясненнями. Так останні зміни в ПСБО 8 «Нематеріальні активи» від 31.05.2012 року доповнюють п. 25 щодо того, що нарахування амортизації нематеріальних активів [2] (крім права постійного користування земельною ділянкою) здійснюється протягом строку їх корисного використання, який встановлюється підприємством (у розпорядчому акті) при визнанні цього об'єкта активом (при зарахуванні на баланс). При цьому роз'яснення вимог складання і змісту такого розпорядчого акту на сьогодні не достатні.

Окрім зазначених проблем останнім часом особливої актуальності набуває і проблема розуміння мети внутрішнього контролю нематеріальних активів. Так погляди науковців щодо визначення такої мети можна представити у вигляді декількох підходів. Перша група науковців дотримується думки,що внутрішній контроль за змістом близький до зовнішнього і тому має бути направлений на збір доказів для визначення достовірності складання фінансової звітності, блокування і попередження відхилень в першу чергу, а вже потім мають виконуватися всі інші його завдання. Друга група науковців вважає, що особливістю внутрішнього контролю є його направленість на оцінку ефективності використання ресурсів підприємства з метою забезпечення управлінського персоналу інформацією тобто аудит ефективності, а вже потім аудит достовірності. І останній підхід, який узагальнює обидві точки зору і не визначає пріоритетів серед завдань внутрішнього контролю, а надає кожному з них особливої мети та визначає необхідність синтезу всіх завдань і поєднання як аудиторської складової так і управлінської , на нашу думку, є найбільш раціональним. В свою чергу аудит ефективності використання нематеріальних активів є частиною системи внутрішнього контролю за нематеріальними активами підприємства [3].

Таким чином, сьогодні існує безліч проблем пов'язаних з реалізацією контролю за нематеріальними активами, які потребують подальшого розгляду та

дослідження. Наведений перелік проблем, на нашу думку, не є повним, проте більшість з них знижують ефективність внутрішнього контролю за нематеріальними активами і лежать в основі багатьох інших проблем. А тому їх вирішення повинне здійснюватися комплексно з урахуванням змін законодавства та закордонного досвіду впровадження такого контролю, а також в тісному взаємозв'язку з реформуваннями в бухгалтерському обліку.

Бібліографічний список

25. Гуцаленко Л. В. Внутрішньогосподарський контроль: [навч. посіб.] / Л. В. Гуцаленко, М. М. Коцупатрий, У. О. Марчук - К. : «Центр учбової літератури», 2014. - 496 с.

26. Максімова В.Ф. Контроль в управлінні економічними процесами на підприємстві: [навч. посіб.] / В.Ф. Максімова— Суми: Університетська книга, 2008. — 190 с.

27. Нематеріальні активи : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999р. № 237 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO 8.aspx

Фоменко А.Ю.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 621
Запорізького національного технічного університету

ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЮ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Перехід України до міжнародних стандартів обліку, повинен визначити основу для цього використання базових принципів і рекомендацій фахових організацій, що передбачає відповідну перебудову функції та методики контролю.

Особливої актуальності набуває проблема подальшого вдосконалення методики фінансового контролю, аналізу та обліку формування та використання

запасів з максимальним наближенням її до міжнародних стандартів. На будь-якому підприємстві створюється система внутрішнього контролю для виконання поставлених перед нею завдань. Головним завданням проведення внутрішнього контролю є перевірка господарських операцій з метою недопущення перевитрат матеріальних і фінансових ресурсів, правильності постановки бухгалтерського обліку, виконання виробничих і фінансових планів.

Особливе значення має внутрішньогосподарський контроль на тих підприємствах, котрі в процесі виробництва використовують значну кількість матеріальних цінностей і грошових коштів. Іншими словами, внутрішній контроль є необхідним особливо для тих суб'єктів господарювання, у яких значними є суми виробничих затрат [1].

Зокрема, контроль за використанням виробничих запасів у процесі виробництва доцільно здійснювати за такими напрямами [2]:

– контроль документального оформлення відпуску виробничих запасів;

– перевірка відповідності фактичного відпуску матеріалів на виробництво за встановленим лімітом;

– контроль відповідності витрачання матеріалів затвердженим нормам і нормативам;

– контроль за відходами і поверненням невикористаних матеріалів;

– контроль правильності віднесення матеріальних витрат на собівартість продукції.

Для вдосконалення застосування внутрішньогосподарського контролю на підприємствах України запропоновано визначення основних елементів внутрішньогосподарського контролю в системі операцій з виробничими запасами.

Таблиця 1 - Визначення елементів внутрішньогосподарського контролю виробничих запасів [3]

Елемент	Характеристика, призначення
1	2
Припущення існування внутрішнього контролю	Існування на підприємстві корпоративної культури, санкціонування повноважень та компетентність суб'єктів внутрішнього контролю, безперервність його здійснення, незалежність системи контролю
Напрями внутрішнього контролю	Оперативний та наступний контроль операцій з виробничими запасами та логістичними витратами
Мета внутрішнього контролю	Забезпечення заінтересованих користувачів релевантною економічно інформацією про стан бухгалтерського обліку виробничих запасів та логістичних витрат, пов'язаних з їх рухом (потоком) на підприємстві
Об'єкти внутрішнього контролю	Господарські операції з виробничими запасами (надходження, рух, вибуття), а також господарські операції, пов'язані з виникненням логістичних витрат щодо таких запасів (витрати на транспортування, зберігання, страхування, навантажувально-розвантажувальні роботи тощо)
Суб'єкти внутрішнього контролю	Контролер як посадова особа, відділ внутрішнього контролю
Організаційні форми внутрішнього контролю	Спостереження за порядком оцінки виробничих запасів та логістичних витрат, обліковим відображення відповідних операцій; перевірка здійсненних операцій на предмет законності, доцільності та правильності відображення в бухгалтерському обліку та звітності
Функції внутрішнього контролю	Полягають у перевірці оціночних значень виробничих запасів та логістичних витрат, адекватність господарських операцій з визначеними об'єктами, інші спеціальні перевірки в залежності від вимог керівництва підприємства
Методична база внутрішнього контролю	Визначення реального стану об'єктів контролю, співставлення, оцінка та економічний аналіз одержаних в ході перевірки результатів щодо бухгалтерського обліку виробничих запасів та логістичних витрат

Сучасні ринкові умови господарювання вимагають пошуку нових шляхів підвищення ефективності діяльності підприємств та нестандартних підходів до організації внутрішньогосподарського контролю за станом та використанням виробничих запасів. Запропоноване визначення елементів внутрішньогосподарського контролю виробничих запасів найбільш точно відповідає особливостям виробничого процесу промислових підприємств України.

Бібліографічний список

28. Гуцаленко Л. В. Внутрішньогосподарський контроль: [навч. посіб.] / Л. В. Гуцаленко, М. М. Коцупатрий, У. О. Марчук - К. : «Центр учбової літератури», 2014. - 496 с.

29. Запаси : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999р. № 246 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO9.aspx

30. Гусак Л.В. Нормативне забезпечення внутрішнього контролю виробничих запасів в умовах логістичного підходу до їх управління / Л.В. Гусак [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/Economics/7_122843.doc.htm

Черевко А.Б.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 631
Запорізького національного технічного університету

ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Одним із засобів досягнення ефективності та раціональності експлуатації об'єктів основних засобів є впровадження контролю на підприємствах. Головним завданням внутрішньогосподарського контролю є сприяння мінімізації ризику підприємств стосовно неефективного використання об'єктів основних засобів, розробки дієвого механізму їх збереження, доцільності використання обраного методу нарахування амортизації, уникнення можливості нарахування штрафних санкцій за порушення податкового законодавства щодо обліку основних засобів тощо. Тому проведення внутрішньогосподарського контролю операцій з основними засобами з метою виявлення найбільш важливих чинників, які впливають на зміну рівня використання основних засобів суб'єктами господарювання сьогодні є актуальною проблемою.

Критерії визнання основних засобів аналогічні тим, що застосовуються до всіх активів. Варто зазначити, що в П(С)БО 7 «Основні засоби» через критерії та підходи до визнання основних засобів встановлюються певні вимоги до обліку та внутрішнього контролю даного виду матеріальних активів (Рис. 1). Для їх задоволення необхідно розробляти відповідні обліково-контрольні та адміністративно-контрольні процедури й механізми забезпечення якості використання основних засобів.

Об'єктами контролю основних засобів є стан їх бухгалтерського та податкового обліку, внутрішній аудит, аналіз, а також організація, мотивація і планування забезпеченості та використання об'єктів на підприємстві.

Контроль основних засобів повинен здійснюватися спеціально створеним на підприємстві підрозділом, який має підпорядковуватися власнику. Особи які здійснюють контроль проводять як планові, так і позапланові перевірки за вказівкою керівника. За результатами складають звіт про проведену роботу, звітують перед керівництвом, дають оцінку, рекомендації, поради та інформацію [1].

Контроль основних засобів на підприємстві може мати як плановий так і позаплановий характер. Тому для нього характерні наступні етапи:

- попередній - до здійснення господарських операцій;

- поточний - під час здійснення господарських операцій;

- наступний - після здійснення господарських операцій [2].

Тобто, проведене дослідження дозволяє визначити найбільш важливі напрямки внутрішньої перевірки основних засобів, сутність яких полягає в наступному:

– операції по обліку основних засобів повинні бути відокремлені від обліку інших операцій;

– придбані активи повинні бути захищені від крадіжок, зловживань, випадкового псування або передчасного старіння;

– основні засоби повинні відповідно відображатися в обліку;

– основні засоби повинні використовуватись у відповідності з інструкцією виробника, для запобігання їх виходу з ладу та травм робітників. Перевірка стану основних засобів новина проводитись регулярно;

– основні засоби повинні закріплюватися за матеріально відповідальними особами, які відповідають за їх збереженість;

– повинні проводитись регулярні інвентаризації;

– санкціоноване вибуття основних засобів повинно здійснюватися особою, не пов'язаною з функціями їх придбання та обліку;

– вибуття основних засобів повинно підтверджуватися відповідною документацією [3];

– усі випадки вибуття основних засобів повинні оперативно і точно відображатися в бухгалтерському обліку. Повинні реєструватися: дата, підстава для списання, сума нарахованого зносу.

Таким чином, визначено наступні етапи проведення контролю: підготовка до проведення перевірки; інформаційне забезпечення перевірки; складання плану перевірки; безпосередньо процес перевірки; обговорення попередніх висновків і пропозицій з керівництвом; підготовка звіту (висновку) та пропозицій; впровадження рішень, пропозицій за результатами перевірки. Зазначимо, що результати такого контролю не можуть вважатись досягнутими до того часу, доки не будуть впровадженні рекомендації й усунуті виявлені відхилення.

Бібліографічний список

31. Гуцаленко Л. В. Внутрішньогосподарський контроль: [навч. посіб.] / Л. В. Гуцаленко, М. М. Коцупатрий, У. О. Марчук - К. : «Центр учбової літератури», 2014. - 496 с.

32. Максімова В.Ф. Контроль в управлінні економічними процесами на підприємстві: [навч. посіб.] / В.Ф. Максімова— Суми: Університетська книга, 2008. — 190 с.

33. Чепелюк Г.М. Організаційно- методологічні аспекти внутрішнього контролю використання основних засобів підприємств і організацій / Г.М. Чепелюк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2414

Черевко П.Б.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 631
Запорізького національного технічного університету

ВИЗНАЧЕННЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ НЕДОЛІКІВ В СИСТЕМІ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ

Недостатня теоретична розробленість методології та організації внутрішньогосподарського контролю підприємства багато в чому обумовлює неефективність практичних управлінських рішень. Про це свідчить кількість збанкрутілих підприємств, судових справ, що призвели до недовіри фінансовій звітності підприємств потенційних інвесторів. Очевидно, що існуючі моделі управління підприємствами мають істотні недоліки. Тому особливої уваги набуває питання оцінки недоліків системи внутрішньогосподарського контролю українських підприємств у контексті відповідності вимогам часу.

Процес визначення, оцінки та класифікації недоліків системи внутрішньогосподарського контролю підприємства можна зобразити таким чином:

1. Ідентифікація недоліків. Управлінському персоналу слід проаналізувати недоліки, виявлені у всіх областях системи внутрішньогосподарського контролю підприємства. Виявити недоліки можна, використовуючи різні способи, включаючи:

– розглянуті вище критерії оцінки системи внутрішньогосподарського контролю, тобто проаналізувати, як управлінський персонал готує фінансову звітність підприємства; самостійну оцінку;

– роботу підрозділу внутрішнього аудиту;

– роботу зовнішніх аудиторів;

– звіти сервісних організацій SAS 70 [1];

– перевірки контролюючих органів.

2. Розуміння й оцінювання недоліків. Управлінському персоналу підприємства слід упевнитися в точному розумінні характеру і наслідків недоліків, а також визначити їх потенційний вплив на фінансову звітність підприємства.

Особливу увагу при проведенні оцінки слід приділити підтвердженням тих сегментів фінансової звітності підприємства, система внутрішньогосподарського контролю яких не була визнана ефективною через наявність даних недоліків.

3. Оцінювання ймовірності перекручування даних. Оцінка ймовірності ґрунтується на припущенні того, що викривлення даних не буде попереджено або виявлено, а не на самому факті їх викривлення. Недолік з незначною ймовірністю виникнення не може розглядатися як значний або суттєвий, тому немає необхідності проводити подальшу оцінку величини потенційного викривлення даних.

4. Оцінювання потенційної величини викривлення даних. Кількісне визначення впливу недоліків системи внутрішньогосподарського контролю підприємства — процес досить складний. Управлінському персоналу слід проаналізувати залишок по рахунку або оборот по ньому, а також визначити вимоги до фінансової звітності, що піддаються ризику при наявності недоліків. Основну увагу слід приділити розмірам потенційної помилки, ймовірність якої більш ніж незначна. Відповідно, управлінському персоналу слід оцінити, чи є потенційна величина викривлення явно несуттєвою або істотною [2].

5. Визначення компенсуючих контролів. Недоліки системи внутрішньогосподарського контролю підприємства спочатку слід оцінити окремо або в сукупності, а потім визначити, чи є вони з урахуванням впливу компенсуючих контролів значними або суттєвими. При оцінці ймовірності викривлення даних фінансової звітності підприємства та нездатності запобігти або виявити дане викривлення необхідно враховувати вплив таких контролів. Крім викладеного, компенсуючі контролі впливають на ймовірну величину нестачі контролю, можуть її обмежувати (наприклад, коли компенсуючі контролі діють тільки понад заданої грошової суми). Але варто відзначити, що наявність компенсуючих контролів не чинить впливу на присутність недоліку в системі внутрішньогосподарського контролю підприємства.

6. Класифікація недоліків. Після того, як буде проведена оцінка недоліків системи внутрішньогосподарського контролю підприємства, буде визначено

ступінь їх значимості, управлінському персоналу слід визначити, чи є даний недолік значним або істотним. Згідно з аудиторськими стандартами недоліки в наступних областях можна, як мінімум, визнати значними:

- контроль при виборі облікової політики, а також її дотриманні;
- способи, що застосовуються для боротьби з шахрайством;
- спостереження і аналіз нестандартних операцій;
- контроль за підготовкою фінансової звітності підприємства за звітний період.

Оцінка недоліків системи внутрішньогосподарського контролю підприємства та звітності є істинно важливим етапом роботи системи внутрішньогосподарського контролю. Необхідно виявити і задокументувати всі недоліки системи, а також основні причини їх виникнення, розробити коригувальні заходи, після чого знову піддати такий контроль тестуванню. Лише таким чином підприємство може переконатися, що система внутрішньогосподарського контролю, розроблена на підприємстві, ефективно функціонує і дозволяє з великою впевненістю стверджувати про відповідність фінансової звітності підприємства міжнародним стандартам бухгалтерського обліку.

Бібліографічний список

34. Гуцаленко Л. В. Внутрішньогосподарський контроль: [навч. посіб.] / Л. В. Гуцаленко, М. М. Коцупатрий, У. О. Марчук - К. : «Центр учбової літератури», 2014. - 496 с.

35. Максімова В.Ф. Контроль в управлінні економічними процесами на підприємстві: [навч. посіб.] / В.Ф. Максімова— Суми: Університетська книга, 2008. — 190 с.

8

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ

Гончаренко Н. В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 111
Запорізького національного технічного університету

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ «ТАС» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ

Актуальність теми полягає в тому, що аналіз фінансової звітності сформованої за МСФЗ – це комплексне дослідження всіх сторін його фінансової діяльності з використанням відповідних джерел інформації, вивчення та вимір факторів, причин та резервів, оцінки роботи і співставлення її результатів з витратами, узагальнення результатів оцінки і розробка необхідних заходів. Фінансова звітність була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності за 2013 фінансовий рік. Страхова компанія прийняла МСФЗ як концептуальну основу для фінансової звітності з датою переходу станом на 01 січня 2012 року, і це перший повний комплект фінансової звітності Компанії відповідно до МСФЗ. За 2012 рік Страхова компанія складала попередню фінансову звітність за МСФЗ в рамках етапу переходу на МСФЗ. МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» вимагає, щоб організація, яка застосовує МСФЗ вперше, розкривала детальні узгодження, щоб дозволити користувачам зрозуміти суттєві коригування балансу, і вимагає узгодження капіталу, відображеного у відповідності з колишніми загальноприйнятими принципами бухгалтерського обліку (GAAP), з капіталом відповідно до МСФЗ. Використання нових та переглянутих МСФЗ та Інтерпретацій Комітета з інтерпретацій МСФЗ. Дана фінансова звітність за рік, що завершився 31 грудня 2013 р., є перша річна фінансова звітність Компанії,, що підготовлена згідно принципів МСФЗ. За попередній звітний період (за рік, що завершився 31 грудня 2012 року) Компанія готувала попередню фінансову звітність за МСФЗ в рамках переходу на МСФЗ. Страхова компанія здійснила такі коригування при переході на МСФЗ. Станом на 31.12.2011 до коригування відображені фінансові інвестиції доступні для продажу 82712 тис. грн., після

коригування (10161 тис. грн.) різниця 72551 тис. грн. Страхові резерви до коригування станом на 31.12.2011 складали 419290 тис. грн., після коригування 6756 тис. грн. різниця 426046 тис. грн. Станом на 31.12.2011 до коригування відображено нерозподілений прибуток/непокритий збиток станом на 31.12.2011 складав (20470) тис. грн., після коригування (16917) тис. грн., різниця склала (37387) тис. грн. Впливу на фінансовий результат не було. Станом на 31.12.2012 до коригування відображені фінансові інвестиції доступні для продажу 60 133 тис. грн., після коригування (10161 тис. грн.) різниця 49972 тис. грн. Страхові резерви до коригування станом на 31.12.2012 складали 513703 тис. грн., після коригування 6756 тис. грн. різниця 520459 тис. грн. Резервний капітал до коригування станом на 31.12.2012 складали 161 тис.грн., після коригування 864 тис. грн. різниця 1025 тис. грн. Станом на 31.12.2012 до коригування відображено нерозподілений прибуток/непокритий збиток станом на 31.12.2012 складал (3 189) тис. грн., після коригування (17781) тис. грн., різниця склала (20970) тис. грн. Впливу на фінансовий результат не було. Основні засоби групи «Будівлі» оцінені за справедливою вартістю, яка визначена станом на 31.12.2013 року, а інші групи основних засобів оцінюються за історичною собівартістю за мінусом накопиченої амортизації. Незалежна оцінка здійснена суб'єктом оціночної діяльності, вартість майна визначалась станом на 31.12.2013 року з використанням доходного та порівняльного підходів з використанням доказів активних ринків по таким об'єктам основних засобів. Балансова вартість будівель, що підлягала б визнанню, якби активи відображались в обліку за первісною вартістю, становила б станом на 31.12.2013 – 140 тис. грн., станом на 31.12.2012 – 6107 тис. грн., 31.12.2011 – 7515 тис. грн.. Інвестиційні доходи від розмішення коштів на депозитних рахунків склали за 2013 рік 38977 тисяч гривень (за 2012 рік – 22765тисяч гривень), інвестиційні доходи від вкладень у боргові цінні папери за 2013 рік – 28052 тисяч гривень (за 2012 рік – 19869 тисяч гривень) інвестиційний дохід від участі в капіталі за 2013рік – 0 (за 2012рік – 11622 тисяч гривень). На 31 грудня 2013 р. і 31 грудня 2012 р. фінансові інвестиції в цінні папери відображені за справедливою вартістю цінних паперів, що визначена у відповідності до

котирувань на відкритих ринках. Подання звірки між теоретичним значенням податку на прибуток, що розрахований згідно фінансового обліку, та податком на прибуток згідно податкового обліку не є доцільним, оскільки оподаткування страхових компаній здійснюється від загального обсягу доходу компанії. Ставка, що діяла у 2011, 2012,2013 роках та визначена для оподаткування у 2014 році становить 0% та 3% в залежності від виду страхування від загального доходу від страхових премій. На інші доходи, окрім доходів від страхової діяльності, у 2013 році діяла ставка 19% (21% у 2012 році). Протягом року було проведено операцій за участю пов'язаних сторін (крім заробітної плати) на загальну суму 1706415 тис. грн. Операції з придбання-продажу цінних паперів за участю пов'язаних осіб проведено на суму 928304 тис. грн. Станом на 31.12.2013 у складі фінансових активів відображені фінансові інвестиці в акції пов'язаних осіб на загальну суму 0 тис. грн. (станом 31.12.2012 року – 49973 тис. грн., на 31.12.2011 року – 49973 тис. грн.), в облігації пов'язаних осіб на загальну суму – 44225 тис. грн. (станом 31.12.2012 року – 49915 тис. грн., на 31.12.2011 року – 22815 тис. грн.). Депозити, розміщені на рахунках банку–пов'язаної сторони станом на 31.12.2013 складали 117271 тисяч гривень (станом 31.12.2012 року – 98772 тис. грн., на 31.12.2011 року – 83 875 тис. грн.). Сума доходів Компанії за 2013 рік від розміщення коштів на рахунках депозитів у банках-пов'язаних особах становить 17636 тис. грн.. (в 2012 році – 1813 тис. грн.). Отримані премії та виплачені страхові відшкодування пов'язаним сторонам: відсутні.

Бібліографічний список

1. Річний звіт Страхової компанії «ТАС» за 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://taslife.com.ua/uk/finansovi-pokazniki/richnij-zvit-kompanii

Довбиш Т. В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 640
Запорізького національного технічного університету

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» СФОРМОВАНОГО ЗА МСФЗ

Актуальність теми полягає в тому, що аналіз фінансової звітності необоротних активів сформованої за МСФЗ є визначення облікового підходу до необоротних активів, щоб користувачі фінансової звітності могли розуміти інформацію про інвестиції суб'єкта господарювання в його необоротні активи та зміни в таких інвестиціях. ПриватБанк здійснює облік необоротних активів відповідно до вимог МСФЗ, МСБО 16 «Основні засоби», МСБО 38 «Нематеріальні активи» та норм, затверджених в «Інструкції з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банків України», затвердженої Постановою Правління Національного банку України №480 від 20.12.2005 р. Основні засоби – це матеріальні активи, які банк утримує з метою використання їх у процесі своєї діяльності, надання послуг, здавання в лізинг(оренду) іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше ніж рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік). ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» визнає та відображає об'єкт основних засобів в обліку при виконанні наступних вимог: існує імовірність одержання майбутніх економічних вигод, пов'язаних з його використанням; його вартість може бути достовірно визначена. Банк первісно визнає та відображає на балансі основні засоби за собівартістю, яка складається з фактичних витрат на придбання і витрат по приведенню їх у стан, придатний до використання. Одиницею обліку основних засобів є окремий інвентарний об'єкт основних засобів. Витрати, пов'язані із поліпшенням основних засобів та вдосконаленням нематеріальних активів, відображаються ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» за рахунками обліку капітальних інвестицій. Банк після первісного визнання об'єкта основних засобів як активу здійснює його подальший

облік із застосуванням одного з таких двох методів: за первісною вартістю (собівартістю) з вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності; за переоціненою вартістю (справедливою вартістю) з вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Обраний метод ПриватБанк застосовує для всіх об'єктів певної групи основних засобів. Банк щорічно переглядає ліквідаційну вартість, строк корисної експлуатації активу та проводить за необхідністю переоцінку. Переоцінка здійснюється, якщо залишкова вартість об'єкта суттєво відрізняється від його справедливої вартості на дату складання балансу. Під час переоцінки об'єкта основних засобів на ту саму дату здійснюється переоцінка всіх об'єктів групи основних засобів, до якої він належить. Нематеріальний актив – це немонетарний актив, який не має матеріальної форми, не є утримуваними грошима та активами, що мають бути отримані у фіксованій або визначеній сумі грошей, та може бути ідентифікований. Актив визнається нематеріальним на підставі документів, якими такий актив засвідчений. Облік здійснюється на основі МСБО 38 «Нематеріальні активи».

ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» визнає актив ідентифікованим, якщо: його можна відокремити від банку і продати, передати, отримати на нього ліцензію, здати в оренду або обміняти окремо або разом із пов'язаним з ним договором, активом чи зобов'язанням; він виникає з договірних чи інших юридичних прав незалежно від того, чи можна його відділити від банку або від інших прав і зобов'язань і передати іншому банку/компані; кінцевий термін використання мають всі нематеріальні активи банку. Операції надходження, передавання, переведення, вибуття необоротних активів зазначаються за балансовою вартістю.

Таблиця 1. Основні засоби та нематеріальні активи

тис. грн.

Найменування статті	2012 р.	2013 р.	Абсолютні відх.
Земельні ділянки	1 636	1 868	232
Будівлі, споруди та передавальні пристрої	947 946	982 288	34342
Машини та обладнання	660 872	1 141 652	480780
Транспортні засоби	113 761	126 953	13192
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	245 759	376 741	130982
Інші основні засоби	9 894	1 158	-8736

Незавершені капітальні вкладення в основні засоби та нематеріальні активи	27 344	84 618	57274
Нематеріальні активи	10 844	21 913	11069
Усього	2 018 056	2 737 191	719135

За даними таблиці 1 можна зробити висновок, що необоротні активи за 2013 рік збільшились на 719135 тис. грн.., окрім інших основних засобів, які зменшилися на 8736 тис. грн.. За підсумками 2013 року діяльності ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» за статтею основні засоби та нематеріальні активи маємо наступні результати: вартість оформлених у заставу основних засобів та нематеріальних активів – 667 458 тис. грн.; залишкова вартість основних засобів, вилучених з експлуатації на продаж – 43 286 тис. грн.; первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів – 327 547 тис. грн.. ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» у 2013 році провів заходи щодо приведення балансу, сформованого за національними стандартами за статтями обліку основних засобів, у відповідність з балансом за міжнародними стандартами, згідно з телеграмою НБУ № ОГВ 12–111/1016–6125 від 19.06.2012р. «Про підготовку заходів для складання річної фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності за 2012 рік у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності». Фінансова звітність необоротних активів ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» за 2013 рік складена із використанням концептуальної основи, що ґрунтується на застосуванні вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Бібліографічний список

1. МСБО 16 «Основні засоби» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/929_014

2. МСБО 38 «Нематеріальні активи» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.interbuh.com.ua/ru/documents/oneregulations/62027

3. Річний звіт ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» за 2013р. » [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://static.privatbank.ua/files/finance/2013_year.pdf

Єршова О. В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 111
Запорізького національного технічного університету

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «ДОНЕЦЬКИЙ ЗАВОД ГІРНИЧОРЯТУВАЛЬНОЇ АПАРАТУРИ» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ

Актуальність теми полягає в тому, що аналіз фінансової звітності сформованої за МСФЗ будучи комплексною оцінкою фінансового стану, є ще дуже складною проблемою. Проблема визначення фінансового стану завжди була актуальною і посідала вагоме місце серед напрямків економічних досліджень.

Фінансова звітність ПАТ «Донецький завод гірничорятувальної апаратури» підготовлена на підставі Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) відповідно до IAS 27 «Окрема фінансова звітність». При складанні фінансової звітності за 2013 рік ПАТ «ДЗГА» не застосувало IFRS 10 «Консолідована фінансова звітність» в зв’язку із тим, що на звітну дату не було здійснено оцінку ступеню контролю об’єкта інвестування, вкладення до якого були здійснені наприкінці 2013 року.

Радою МСБО були визначені нові стандарти, поправки та інтерпретації до існуючих стандартів, які набули чинності для фінансової звітності починаючи з 01/01/2013р. Інформація щодо впливу на фінансову звітність нових стандартів, змін та інтерпретацій: МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність», МСФЗ 11 «Спільна діяльність», МСФЗ 27 «Окрема фінансова звітність». Зміни вищенаведених стандартів не вплинуть на фінансову звітність ПАТ «ДЗГА». МСФЗ 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства» та МСФЗ 12 «Розкриття інформації про частки участі в інших суб'єктах господарювання» вводить нові вимоги щодо розкриття інформації про судження, винесені при визначенні того, чи контролює одна компанія іншу. МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості» не вплинуло на показники фінансової звітності. МСБУ 1 «Подання фінансової звітності» даний стандарт змінив поточне подання статей у

складі іншого сукупного доходу, проте не вплинув на оцінку або визнання таких об'єктів.

Дана фінансова звітність за рік, що завершився 31 грудня 2013 р., є першою фінансовою звітністю, підготовленої на підставі облікової політики за МСФЗ. За попередні звітні періоди, закінчуючи роком, що завершився 31 грудня 2011р., ПАТ «ДЗГА» готовило фінансову звітність відповідно до національних положень бухгалтерського обліку (П(С)БО).

Відповідно, ПАТ «ДЗГА» підготувало фінансову звітність, що ґрунтується на МСФО, які застосовуються відносно звітних періодів, що завершуються 31 грудня 2013 р. або після цієї дати, разом з порівняльною інформацією станом на 1 січня 2012 р. При підготовці даної фінансової звітності вступний звіт про фінансове становище був підготовлений на 1 січня 2012 р., дату переходу на МСФЗ. У таблиці 1 пояснюються основні коректування, виконані ПАТ «ДЗГА» при перерахуванні звіту про фінансове становище, складеного на 1 січня та 31 грудня 2012 р. згідно П(С)БО.

Таблиця 1 - Основні коректування ПАТ «ДЗГА» згідно П(С)БО.

тис. грн.

Зміст коригування	сума коригування на 01.01.2012 р.	сума коригування на 31.12.2012 р.
1Б.Перекласифіковуються незавершені капітальні інвестиції із включенням до статті «Основні засоби»	152	485
1А.Перекласифіковуються незавершені капітальні інвестиції із включенням до статті «Нематеріальні активи»	200	79
2.Виключаються зі складу запасів морально застарілі ТМЦ як активи, які неможливо використовувати та отримувати економічні вигоди у майбутньому	17	17
3. В результаті перекласифікації активів зі складу статті «Дебіторська заборгованість із внутрішніх розрахунків» в статтю» Інша дебіторська заборгованість» (без ПДВ)	65	102
5А.В результаті перекласифікації активів зі складу статті « Інша дебіторська заборгованість « виключені аванси, видані в рахунок придбання матеріалів (без ПДВ)	2128	819
5Б.В результаті перекласифікації активів зі складу статті « Інша дебіторська заборгованість « виключені аванси віднесені на « Дебіторська заборгованість за виданими авансами»	839	653

5В.В результаті перекласифікації активів зі складу статті « Інша дебіторська заборгованість « сума ПДВ	281	254
5Г.В результаті перекласифікації активів зі складу статті « Інша дебіторська заборгованість « виключені аванси, видані в рахунок придбання необоротних активів (без ПДВ)	561	0
6А.В результаті перекласифікації активів зі складу статті « Інші оборотні активи « виключена сума ПДВ по податковим накладним , які не були отримані	213	370
6Б.Вартість податкових накладних, та не підтверджена вартість ПДВ	-14	-19
6В. коригування податкового кредиту	-55	-120
6Г.Податкові зобов'язання з отриманих авансів	29	323
6Д.Списання на фінансовий результат збитків	0	2
7.Витрати майбутніх періодів перекласифіковуються як інша поточна дебіторська заборгованість (періодика)	22	0
8.Відновлена списана дооцінка основних засобів після вибуття	5 474	5474

Фінансова звітність товариства ПАТ «Донецький завод гірничорятувальної апаратури» складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) в редакції, опублікованій Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Бібліографічний список

1. Річний звіт ПАТ «Донецький завод гірничорятувальної апаратури»за 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ua-region.com.ua/00159491

Жаравіна Н.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 111
Запорізького національного технічного університету

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ «КРЕМЕНЧУЦЬКЕ КАР'ЄРОУПРАВЛІННЯ « КВАРЦ» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ

Актуальність теми полягає в тому, що аналіз фінансової звітності сформованої за МСФЗ є структурованим відображенням фінансового стану та фінансових результатів діяльності підприємства. Фінансова звітність також

демонструє результати того, як управлінський персонал суб'єктів господарювання розпоряджається ввіреними йому ресурсами. Представлена фінансова звітність Товариства є фінансовою звітністю, яка складена на концептуальній основі спеціального призначення, що ґрунтується на застосуванні вимог МСФЗ. Відповідно до МСФЗ 1 «Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності» датою переходу на МСФЗ є 1 січня 2011року. Товариство вперше прийняло звітність у повній відповідності за МСФЗ у 2012 році з наданням порівняльної характеристики за 2011рік. Фінансова звітність складена з урахуванням коригувань, які були зроблені згідно вимог стандартів та тлумачень, що використані при складанні фінансової звітності за МСФЗ станом на 31.12.2013 року. Станом на 31.12.2013 року на балансі підприємства значаться основні засоби за історичною собівартістю на загальну суму 127757,0 тис. грн., станом на 31.12.2012 року на балансі підприємства значились основні засоби за історичною собівартістю на загальну суму 123907,0 тис. грн., станом на 31.12.2013 року та 2012 року значиться основних засобів орендованих цілісних майнових комплексів у сумі 119840,0 тис. грн. та 117819,0 тис. грн.. Індексація, переоцінка балансової вартості основних засобів не проводились. Станом на 31.12.2013 рік загальна сума нематеріальних активів становить 1507,00 тис. грн.. За 2013 рік податкові активи зменшились до 49,0 тис. грн.. Запаси станом на 31.12.2013 рік складають 6963,0 тис. грн., що на 3113,0 тис. грн. більше, ніж станом на 31.12.2012 рік. Виробничі запаси станом на 31.12.2013 року зменшились на 267,0 тис. грн. у порівнянні з 2012 роком. Запаси у незавершеному виробництві відсутні. У 2013 році спостерігається збільшення залишку готової продукції на 3375,0 тис грн., тобто на кінець року залишок складає 4285,0 тис. грн.. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги станом на 31.12.2013 р. складає 336,0 тис. грн., збільшилась на 67,0 тис. грн. у порівнянні із значенням на 31.12.2012 року. Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом збільшилась на 3233,0 тис. грн., у тому числі з податку на прибуток на 2520,0 тис. грн. Грошові кошти у банках і касі Товариства в національній валюті станом на 31.12.2013 р. та 31.12.2012р. становлять 12,0 тис. грн. та 70,0 тис. грн. відповідно,

в іноземній валюті (рубль Росії) станом на 31.12.2012р. становлять 1579,0 тис. грн., станом на 31.12.2013р. відсутні. Заборгованість за довгостроковими кредитами банку станом на 31.12.2013 року становить 9714.0 тис. грн., станом на 31.12.2012р. становила 7640,0 тис. грн. У складі інших довгострокових зобов'язань відображена сума залишкової вартості орендованого державного майна цілісного майнового комплексу в розмірі 15644,0 тис. грн. станом на 31.12.2013р. та 16508,0 тис. грн. станом на 31.12.2012 р. У складі поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями станом на 31.12.2012р. відображена сума кредиту 920,0 тис. грн., яка була погашена до кінця звітного 2013 року. Поточна кредиторська заборгованість за товари (роботи, послуги) складає 9080,0 тис. грн. та збільшилась на 2399,0 тис. грн. в порівнянні зі станом на 31.12.2012 року. Кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом станом на 31.12.2013 року складає 1021,0 тис. грн., збільшилась на 87,0 тис. грн. у порівнянні зі значенням на 31.12.2012 року. Заборгованість по виплаті заробітної плати є поточною і складає 589,0 тис. грн. Заборгованість за внесками на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування є поточною і складає 179,0 тис. грн. Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками станом на 31.12.2013р. складає 18,0 тис. грн. Виручка від реалізації складає 113547,0 тис. грн. та збільшилась у порівнянні зі станом на 31.12.2012року на 12350,0 тис. грн. Станом на 31.12.2013 року загальний розмір власного капіталу Товариства становить 2651,0 тис. грн., з яких: статутний капітал становить 779,0 тис. грн., резервний капітал 66 тис. грн., нерозподілений прибуток 1806,0 тис. грн. Станом на 31.12.2012 року загальний розмір власного капіталу Товариства становив 1184,0 тис. грн., з яких: статутний капітал становить 779,0 тис. грн., нерозподілений прибуток 405,0 тис. грн.. Статутний капітал Товариства станом на 31.12.2013року та 31.12.2012 року повністю сплачений і становить 778750,00 грн.. Станом на 31.12.2013 року резервний капітал створений в сумі 66,0 тис. грн. Нерозподілений прибуток Товариства збільшився в порівнянні на початок і кінець 2013 року на 1401,0 тис. грн. і станом на 31.12.2013 р. складає 1806,0 тис. грн. Результати проведеного розрахунку свідчать, що величина чистих активів

Товариства станом на 31.12.2012 року складає суму 1184,0 тис. грн., тобто сума активів Товариства перевищує суму зобов'язань, прийнятих до розрахунку на 405,0 тис. грн.. Величина чистих активів станом на 31.12.2013 р. складає суму 2651,0 тис. грн., тобто перевищує суму статутного фонду (капіталу) Товариства на 1872,0 тис. грн., що узгоджується з вимогами ст.155 Цивільного кодексу України. Фінансова звітність „ Кременчуцьке кар'єроуправління „Кварц" за 2013 рік складена із використанням концептуальної основи, що ґрунтується на застосуванні вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності, як того вимагає МСФЗ №1.

Бібліографічний список

1. Річний звіт „ Кременчуцьке кар'єроуправління „ Кварц " за 2013р. [Електронний ресурс].– Режим доступу: http://intoor.pat.ua/emitents/reports/year

Заєць А.Ю.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 111
Запорізького національного технічного університету

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО-МЕХАНІЧНИЙ ЗАВОД «МЕТАЛІСТ» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ

Актуальність теми полягає в тому, що аналіз фінансової звітності сформованої за МСФЗ зумовлюється розвитком ринкових відносин, що потребують якісного інформаційного забезпечення стосовно результатів діяльності суб'єктів ринку.

Фінансова звітність ПАТ «ЕМЗ «Металіст» за 2013 рік, складена відповідно до МСФЗ. Права користування майном нематеріальних активів: первісна вартість 1 тис. грн., знос 1 тис. грн. Авторське право та суміжні з ним права залишок на кінець року: первісна вартість 3 тис. грн., знос 3 тис. грн. Інші нематеріальні активи залишок на початок року: первісна вартість 17 тис. грн., знос 17 тис. грн. надійшло за рік: 26 тис. грн., нараховано амортизації за рік: 7 тис. грн. залишок на

кінець року: первісна вартість 43 тис. грн., знос 24 тис. грн. Основні засоби: будинки, споруди та передавальні пристрої: залишок на початок року: первісна вартість 15967тис. грн., знос 7762 тис. грн. надійшло за рік: 20 тис. грн. нараховано амортизації за рік: 429 тис. грн. вибуло за рік: первісна вартість 1284 тис. грн., первісна вартість 14703 тис. грн., знос 8191 тис. грн. Машини та обладнання: залишок на початок року: первісна вартість 8066 тис. грн., знос 4985 тис. грн. надійшло за рік: 53 тис. грн. вибуло за рік: первісна вартість 10 тис. грн., знос 8 тис. грн. нараховано амортизації за рік: 365 тис. грн. залишок на кінець року: первісна вартість 8109 тис. грн., знос 5342 тис. грн. Транспортні засоби залишок на початок року: первісна вартість 792 тис. грн., знос 709 тис. грн. надійшло за рік: 15 тис. грн. нараховано амортизації за рік: 42 тис. грн. залишок на кінець року: первісна вартість 87 тис. грн., знос 751 тис. грн. Інструменти, прилади, інвентар (меблі): залишок на почато к року: первісна вартість 1626 тис. грн., знос 1429 тис. грн. надійшло за рік: 11 тис. грн. вибуло за рік: первісна вартість 391 тис. грн., знос 391 тис. грн. нараховано амортизації за рік: 40 тис. грн. залишок на кінець року: первісна вартість 1246 тис. грн., знос 1078 тис. грн.. Інші основні засоби: залишок на початок року: первісна вартість 1249 тис. грн., знос 631 тис. грн. нараховано амортизації за рік: 52 тис. грн. залишок на кінець року: первісна вартість 1249 тис. грн., знос 683 тис. грн. Бібліотечні фонди: залишок на почато к року: первісна вартість 6 тис. грн., знос 5 тис. грн. залишок на кінець року: первісна вартість 6 тис. грн., знос 5 тис. грн. Малоцінні необоротні матеріальні активи: залишок на початок року: первісна вартість 193 тис. грн., знос 158 тис. грн. - надійшло за рік: 47 тис. грн. вибуло за рік: первісна вартість 3 тис. грн., знос 3 тис. грн. нараховано амортизації за рік: 41 тис. грн. залишок на кінець року: первісна вартість 237 тис. грн., знос 196 тис. грн. Тимчасові (не титульні споруди): надійшло за рік: 1284 тис. грн. залишок на кінець року: первісна вартість 1284 тис. грн. Капітальні інвестиції придбання (виготовлення) основних засобів за рік: 99 тис. грн. Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів за рік 1331 тис. грн. Придбання (створення) нематеріальних активів за рік: 27 тис. грн. Фінансових інвестицій не має.

Операційна оренда активів: доходи 1751 тис. грн., витрати 5 тис. грн. Реалізація інших оборотних активів: доход 375 тис. грн.; витрати 273 тис. грн. Штрафи, пені, неустойки: витрати 1682 тис. грн. Інші операційні доходи і витрати: доходи 448 тис. грн.; витрати 2896 тис. грн. (у тому числі відрахування до резерву сумнівних боргів – 134 тис. грн., непродуктивні витрати і втрати – 246 тис. грн.) Інші доходи 81 тис. грн.. Поточний рахунок у банку: 8 тис. грн. Забезпечення на виплату відпусток працівникам: залишок на початок року 206 тис. грн., збільшення за звітний рік 552 тис. грн., використано у звітному періоді 533 тис. грн., залишок на кінець року 225 тис. грн. Резерв сумнівних боргів: залишок на початок року 708 тис. грн., збільшення за звітний рік 134 тис. грн., використано у звітному році 124 тис. грн., сторновано 84 тис. грн., залишок на кінець року 634 тис. грн. Сировина і матеріали: 1738 тис. грн. Напівфабрикати: 2 тис. грн., паливо: 9 тис. грн., запасні частини: 111 тис. грн., малоцінні та швидкозношувальні предмети: 318 тис. грн., незавершене виробництво 1166 тис. грн., готова продукція: 1993 тис. грн.. Разом: 5337 тис. грн. Дебіторська заборгованість: Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги: всього на кінець року 2539 тис. грн. (у т.ч. за строками непогашення: до 12 місяців 490 тис. грн., від 12 до 18 місяців 290 тис. грн., від 18 д о 36 місяців 1759 тис.грн.). Інша поточна дебіторська заборгованість: всього на кінець року 61 тис. грн. (у т.ч. за строками непогашення: до 12 місяців 4 тис. грн., від 18 до 36 місяців –57тис.грн.). Нестачі і втрати відпсування цінностей : виявлено (списано) за рік нестач і втрат 32 тис. грн. Відстрочені податкові зобо- в’язання на кінець звітного року 249 тис. грн. Включено до Звіту про фінансові результати усього 903 тис. грн. зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів 694 тис. грн., збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов’язань 249 тис. грн.). Нараховано за звітний рік амортизаційних відрахувань 977 тис. грн.

Фінансова звітність ПАТ «ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНО-МЕХАНІЧНИЙ ЗАВОД «МЕТАЛІСТ» за 2013 рік складена із використанням концептуальної основи, що ґрунтується на застосуванні вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності, як того вимагає МСФЗ №1.

Бібліографічний список

1. Річний звіт ПАТ «ЕМЗ «Металіст» за 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://metallist.kiev.ua/ua/news/2012/06/01/319.html

Зайцев К.О.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 111
Запорізького національного технічного університету

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «БФ «МИКОЛАЇВБУД» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ

Актуальність теми полягає в тому, що аналіз фінансової звітності сформованої за МСФЗ визначає фінансовий стан підприємства, який являє собою найважливішу характеристику фінансової діяльності підприємства. Датою переходу ПАТ «БФ «Миколаївбуд» на МСФЗ є 1 січня 2012 року. З цієї дати Товариство прийняло Міжнародний стандарт фінансової звітності (IFRS) 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності». Фінансова звітність Товариства за рік, що закінчився 31 грудня 2013р. є першою річною фінансовою звітністю, яка повинна відповідати вимогам МСФЗ. Для підготовки даного фінансового звіту керівництво застосовує оцінки і принципи формування статей активів та пасивів, їх розкриття відповідно до МСФЗ. Первісна вартість на 01.01.2013 р. 52804 тис.грн. (в т.ч. інвестиційна нерухомість 24952 тис.грн., будівлі 25654 тис.грн., машини та обладнання 1217 тис.грн., транспорт 622 тис.грн., інструменти, прилади 326 тис.грн., інші 33 тис.грн.); накопичена амортизація станом на 01.01.13 р. 19515 тис.грн. (в т.ч. інвестиційна нерухомість 9983 тис.грн., будівлі 8023 тис.грн., машини та обладнання 930 тис.грн., транспорт 413 тис.грн., інструменти, прилади 151 тис.грн., інші 15 тис.грн.); надійшло 36 тис.грн. (в т.ч. будинки та споруди 3 тис.грн., машини та обладнання 14 тис.грн., транспортні засоби 7 тис.грн., інструменти, прилади 12 тис.грн.); вибуло 367 тис.грн. (в т.ч.будівлі 135 тис.грн., машини та обладнання 167 тис.грн., транспортні засоби 59 тис.грн., інструменти, прилади 6 тис.грн.);

накопичена амортизація по вибулим основним засобам 2608 тис.грн. (в т.ч. будинки та споруди 32 тис.грн., машини обладнання 167 тис.грн., транспорт 55 тис.грн., інструменти, прилади 6 тис.грн.); нараховано амортизації за рік 387 тис.грн. Первісна вартість на 31.12.2013 р.(т.грн.) 52473 (в т.ч. інвестиційна нерухомість – 24952, будівлі – 25522,машини та обладнання–1064, транспорт – 570, інструменти, прилади – 332, інші – 33); накопичена амортизація станом на 31.12.13 р. 19642(т.ч. інвестиційна нерухомість–10147, будівлі – 8073, машини та обладнання – 859, транспорт – 378, інструменти, прилади – 168, інші – 17). Станом на 31.12.2013 у складі основних засобів повністю зношені основні засоби становлять 714 тис. грн, тимчасово не використовуються 12280 тис. грн. Капітальні інвестиції за 2013р склали 36 тис. грн., в т.ч. в придбання основних засобів 36 тис.грн. Доходи від реалізації оборотних активів 16 тис. грн., витрати 16 тис. грн.;одержані штрафи,пені 6 тис.грн., витрати по штрафам, пеням 24 тис.грн; інші доходи 20тис.грн., інші витрати 120 тис.грн.; доходи від реалізації та списання основних засобів 318 тис.грн., витрати 117 тис.грн. Грошові кошти на 31.12.1013р. становлять в касі 9 тис.грн.; на рахунках в банках 410 тис.грн. Забезпечення на виплату відпусток працівникам на 01.01.2013р. становили 2 тис.грн, нараховано за рік 44 тис.грн, використано 41 тис.грн., залишок на 31.12.2013р. 5 тис.грн. Резерв сумнівних боргів становив на 01.01.2013р. 30 тис.грн., нараховано за рік 10 тис.грн., використано 10 тис.грн, алишок на 31.12.2013р. 30 тис.грн. До складу запасів станом на 31.12.2013 року віднесені сировина та матеріали 1021 тис.грн., будівельні матеріали 17 тис.грн. Дебіторська заборгованість за товари, роботи послуги станом на 31.12.2013 р. становить 6102 тис.грн., інша поточна дебіторська забогованість станом на 31.12.2013 р. становить 86 тис.грн. Списано безнадійної дебіторської заборгованості 106 тис.грн. Поточний податок на прибуток за 2013 рік становить 246 тис. грн. в т.ч. від збільшення відстрочених податкових активів 17 тис.грн, поточні витрати з податку на прибуток 229 тис.грн. Станом на 31.12.2013 р. зареєстрований та сплачений капітал складається з 309616 простих акцій номінальною вартістю 3 гривні в сумі 929 тис.грн. Поточна заборгованість за довгостроковими

зобов'язаннями становить в тис.грн. на 31.12.2013 р. 52 тис.грн., кредиторська заборгованість за товари, послуги на 31.12.2013 р. 7341 тис.грн., поточні зобов'язання з одержаних авансів на 31.12.2013 р. 311 тис.грн., з бюджетом на 31.12.2013 р. 374 тис.грн., зі страхування на 31.12.2013 р. 73 тис.грн., з оплати праці на 31.12 2013 р. 165 тис.грн., поточні забезпечення на 31.12.2013 р. 5 тис.грн.. Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) в тис. грн. за 2013 р. 31077 тис.грн.; собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), за 2013 р. 28624 тис.грн.; інші операційні доходи за 2013 р. 42 тис.грн., адміністративні витрати за 2013 р. 1690 тис.грн., інші операційні витрати за 2013 р. 160 тис.грн., інші доходи за 2013 р. 318 тис.грн., інші витрати за 2013 р. 117 тис.грн., податок на прибуток від звичайної діяльності за 2013 р. 229 тис.грн., сукупний дохід за 2013 р. 617 тис.грн.. Матеріальні затрати в тис.грн. за 2013 р. 9904 тис.грн.; за 2013 р. 3158 тис.грн.; відрахування на соціальні заходи за 2013 р. 1181 тис.грн.; амортизація за 2013 р. 386 тис.грн.; інші операційні витрати за 2013 р. 2469 тис.грн.. Корпоративні витрати за 2013 р. 9 тис.грн.; витрати на оплату праці 2013 р. 1304 тис.грн.; витрати на відрядження 2013 р. 16 тис.грн.; амортизація 2013 р. 12 тис.грн.; утримання основних засобів, НМА 2013 р. 155 тис.грн.; послуги аудиторів 2013 р. 4 тис.грн.; послуги зв'язку 2013 р. 48 тис.грн.; судові витрати 2013 р. 11 тис.грн.; податки, збори 2013 р. 9 тис.грн.; послуги банків 2013 р. 50 тис.грн.; інші витрати 2013 р. 72 тис.грн.. Представлена фінансова звітність ПАТ «БФ «Миколаївбуд» підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, звітність враховує всі прийняті і діючі міжнародні стандарти фінансової звітності та інтерпретації Комітету з МСФЗ.

Бібліографічний список

1.Річний звіт ПАТ «БФ «Миколаївбуд» за 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mykolaivbud.mk.ua/cmsmadesimple/index.php?page=zvi

Кривошей Р.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 111
Запорізького національного технічного університету

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «СИСТЕМА» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ

Актуальність теми полягає в тому, що аналіз фінансової звітності сформованої за МСФЗ дає змогу об'єктивно оцінити внутрішні і зовнішні сторони підприємства, охарактеризувати його платоспроможність, ефективність і прибутковість діяльності, перспективи розвитку, а потім за його результатами прийняти обґрунтовані рішення. Фінансова звітність ПАТ «СИСТЕМА» за рік, який закінчився 31 грудня 2013 року, підготовлена у повній відповідності з міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ). Ступінь впливу на дочірні підприємства становить 100% і регулюється МСФЗ 10 та МСБО 27, а для ТОВ «Система - Енергосервіс», де ступінь впливу становить 37%, регулюється МСФЗ 28. З врахуванням основних засобів дочірніх підприємств в консолідованому балансі вартість основних засобів складає: первісна вартість 233 тис. грн., сума зносу 124 тис. грн., залишкова вартість 109 тис. грн.. Первісна вартість інвестиційної нерухомості на початок звітного періоду складає 13548 тис. грн.. Метод нарахування амортизації інвестиційної нерухомості прямолінійний. Строки корисного використання встановлені комісією підприємства. На початок року капітальні інвестиції в інвестиційну нерухомість становили 76 тис. грн.. Протягом звітного періоду капітальні інвестиції в інвестиційну нерухомість склали 290 тис. грн., введено в експлуатацію на суму 297 тис. грн., на кінець року капітальні інвестиції в інвестиційну нерухомість становлять 69 тис. грн.. Первісна вартість інвестиційної нерухомості на кінець звітного періоду складає 13845 тис. грн., сума зносу 1097 тис. грн., залишкова вартість на кінець звітного періоду становить 12748 тис. грн.. При цьому нарахована сума зносу за 2013 рік первісної вартості становить 325 тис. грн., сума зносу дооцінки становить 195 тис. грн., на цю суму зменшено додатковий капітал на кінець звітного періоду.

Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються по методу участі в капіталі, на початок звітного періоду становлять 263 тис. грн., це внески материнської компанії до статутного фонду дочірніх підприємств та фінансові результати діяльності дочірніх підприємств. На кінець звітного періоду сума довгострокових інвестицій становить 193 тис. грн.. з врахуванням фінансових результатів дочірніх підприємств за 2013 рік., сума збитків від інвестиційної діяльності по методу участі у капіталі становить 70 тис. грн. В консолідованому звіті сума довгострокових інвестицій не враховується, так як ця сума обліковується в пасиві балансів дочірніх підприємств в складі статутного капіталу та фінансових результатів нерозподіленого прибутку (збитку). Відстрочені податкові активи на початок року складають 12 тис. грн., нараховані на суму цільового забезпечення працівникам, на кінець року ця сума становить 8 тис. грн.. Залишок запасів на початок початок звітного періоду становив 146 тис. грн., це антискалант для очищення води з артезіанської свердловини, а також матеріали для поточного ремонту в будівлях. На кінець звітного періоду сума залишку запасів становить 66 тис. грн., це залишки антискаланту для артсвердловини, а також матеріали для поточного ремонту в будівлях. На кінець звітного періоду реалізаційна вартість заборгованості становить 31 тис. грн., носить поточний характер. В консолідованому балансі дебіторська заборгованість з бюджетом складає на початок і на кінець звітного періоду 1 тис. грн. Згідно стандартів МСФЗ аванси обліковуються без врахування ПДВ. Дебіторська заборгованість по виданим авансам на початок року складає 545 тис. грн., на кінець звітного періоду становить 624 тис. грн.. Інша поточна заборгованість на початок року складає 40 тис. грн., на кінець року 26 тис. грн., носить поточний характер, являє собою поточну заборгованість за послуги з перекачки стічних вод. Сальдо грошових коштів та їх еквівалентів на початок звітного періоду відсутнє,на кінець періоду складає 1 тис. грн. На початок звітного періоду сума забезпечення виплат персоналу складає 64 тис. грн.. На кінець звітного періоду сума цільового фінансування виплат персоналу становить 57 тис. грн. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги на початок звітного періоду складає 581

тис. грн., на кінець звітного року становить 586 тис. грн. Поточні зобов'язання перед бюджетом складають 50 тис. грн., в тому числі: податок на землю 19 тис.грн., податок на додану вартість 17 тис.грн., податок на доходи фізичних осіб 3 тис. грн., інші податки 11 тис. грн. Поточні зобов'язання зі страхування складають 10 тис. грн.. Поточні зобов'язання з оплати праці складають 25 тис. грн.. Згідно стандартів МСФЗ аванси обліковуються без врахування ПДВ. Отримані аванси за оренду приміщень 143 тис.грн. Інші поточні зобов»язання з учасниками 168 тис. грн. термін погашення вересень 2014 р. зворотня фінансова безпроцентна допомога від засновників. Доход від реалізації за звітний період склав 7587 тис. грн.. До складу витрат з собівартості продукції входять наступні витрати: (6380 тис. грн.). До складу адміністративних витрат входять наступні витрати: (1345 тис. грн.) Інші операційні витрати за звітний період складають 31 тис. грн.. На початок та кінець звітного періоду статутний капітал складає 2892 тис. грн.. На кінець звітного періоду кількість зареєстрованих і розміщених акцій склала 11567 657 штук, що є 100% статутного фонду. Номінальна вартість акції 0,25 грн. Номінальна вартість всіх цінних паперів складає 2891914,25 грн. Фінансова звітність товариства ПАТ «СИСТЕМА» складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) в редакції, опублікованій Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Бібліографічний список

1. Річний звіт ПАТ «СИСТЕМА» за 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://systema.pat.ua/emitents/reports/year/2013

Кукоба Г.М
здобувач вищої освіти
групи ФЕУз - 629
Запорізького національного технічного університету

АНАЛІЗ ДОХОДІВ СПЕЦІАЛЬНОГО ФОНДУ БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ

Доходи спеціального фонду, як особлива фінансова категорія завжди привертали увагу своєю специфікою і важливістю. Сьогодні, коли тривалість і глибина соціально-економічної кризи в Україні вимагає вирішення проблем покриття дефіциту бюджету, їх роль безсумнівно зростає, як одного з основних інструментів регулювання соціально економічних процесів бюджетної установи.

Під доходами спеціального фонду слід розуміти власні надходження бюджетних установ, які виконують доповнювальну функцію по відношенню до бюджетних асигнувань і забезпечують виконання основних завдань бюджетних установ в частині не покритій доходами загального фонду.

Фінансування бюджетних установ обумовлює необхідність застосування уніфікованої методики аналізу формування доходів спеціального фонду бюджетних коштів. Складність проведення аналізу доходів спеціального фонду бюджетних установ полягає в різнонаправленостях та особливостях діяльності, в методичній недосконалості визначення показників, недосконалості законодавчої бази України та відносутності даних. З огляду на активне включення бюджетних установ у «виробничу» діяльність, зокрема у процес надання платних послуг, зазначена категорія доходів набуває дедалі вагомішого значення серед інших об’єктів обліку[3].

Одним із основних етапів контролю виконання кошторису є аналіз доходів і видатків. За допомогою такого аналізу можна проконтролювати правильність утворення коштів спеціального фонду та знайти додаткові резерви.

Надходження зі спеціального фонду бюджету розподіляються за повною економічною класифікацією на здійснення видатків спеціального призначення, а також на реалізацію пріоритетних заходів, пов'язаних з виконанням установою своїх функцій. Вперше у 2000 році усі позабюджетні кошти бюджетних установ і

організацій, що утримуються за рахунок коштів Державного бюджету України, включено до його спеціального фонду як власні надходження цих установ та відповідні спеціальні видатки [2].

Групу власних надходжень «Плата за послуги, що надаються бюджетними установами» утворюють надходження від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законами та нормативно – правовими актами. Такі надходження мають постійний характер і плануються у бюджеті [1].

Оскільки бюджетні установи є неприбутковими, мета їхньої діяльності полягає в наданні послуг населенню. Тобто, аналіз їх власних надходжень або коштів спеціального фонду повинен ще й узагальнювати усі результати для оцінки роботи установи в цілому. Отримані дані повинні бути використані та втілені у конкретні заходів щодо зменшення виявлених недоліків, пошуку невикористаних резервів.

Обговорюючи аналіз доходів спеціального фонду бюджетної організації потрібно детально розкрити його завдання, а саме: прогнозування та визначення обсягу задоволення потреб населення в послугах бюджетної організації та координація їх повноти; оцінка та виявлення причин невідповідності фактичних показників діяльності бюджетної організації від планових та визначення факторів відхилення; підготовка аналітичної інформації для прийняття оптимальних управлінських рішень:

$$К = \frac{ЗФ + СФ}{ВБ}$$

ЗФ – затверджені доходи загального фонду;

СФ – затверджені доходи спеціального фонду;

ВБ – валюта балансу.

У табл. 1 наведено аналіз доходів спеціального фонду Запорізької міської державної лікарні ветеринарної медицини за 2013-2014 роки.

Таблиця 1 –Аналіз надходжень коштів спеціального фонду Запорізької міської державної лікарні ветеринарної медицини протягом 2013-2014 рр.

Спеціальний фонд	Запорізька міська державна лікарня ветеринарної медицини		Відхилення за сумою	Відхилення, %
	2013 рік	2014 рік		
Надійшло коштів спецфонду, всього у тому числі від:	3 880 476,05	3 811 050,55	-69 425,50	-1,79
ветеринарно - санітарної експертизи	3 106 984,85	2 894 850,61	-212 134,24	-6,83
протиепізоотичних заходів (профілактичних, діагностичних, лікувальних)	177 264,60	133 529,78	-43 734,82	-24,67
реалізації майна		511,38	511,38	
надання медичних послуг	596 226,60	782 158,78	185 932,18	31,18

Дані табл.1 свідчать, що доходи по спеціальному фонду Запорізької міської державної лікарні ветеринарної медицини за 2013-2014 роки, порівняно з нашим базовим періодом, за 2013 рік зменшились на 69 425,50 гривні, або, якщо розглядати в процентному відношенні, то це сумарне зменшення становить 1,79%.

Це зменшення загальної суми доходів відбулося за рахунок зміни суми поточних надходжень за послуги, що надаються офіційними лікарями Запорізької міської державної лікарні ветеринарної медицини на 185 932,18 гривні або 31,18% та зменшення сум надходжень від ветеринарно - санітарної експертизи і протиепізоотичних заходів (профілактичних, діагностичних, лікувальних) на 212 134,24 гривень та 43 734,82 гривень відповідно або 6,83% та 24,67%.

Подальшим завданням є всебічна оцінка ситуації, зосередження на детальних практичних моментах, за видами господарської діяльності.

У зв’язку з відсутністю систематизації даних, що складали б цілісну інформацію про структуру власних доходів за видами діяльності, структурними підрозділами та послугами, задля підвищення ефективності управлінських рішень, було запропоновано розробити внутрішню форму звітності «Інформація щодо коштів в розрізі структурних підрозділів». Наявність даної форми звітності допоможе в оцінці рівня ефективності діяльності в розрізі структурних підрозділів і послуг, які вони надають.

Підсумок даної звітності також може бути використаний як джерело даних при складанні форми звітності про надходження і використання коштів спеціального фонду ф. № 4-1д, № 4-1 м.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в модернізації системи бухгалтерського обліку шляхом розроблення та впровадження нових внутрішніх форм звітності.

Бібліографічний список

1. Александров В.Т., Ворона О.І., Германчук П.К. та ін. Планування, облік, звітність, контроль у бюджетних установах, державне замовлення та державні закупівлі [Текст].- Київ: НВП «АВТ», 2004. - 593 с.

2. Максімова В. Концептуальні засади розвитку системи бухгалтерського обліку в бюджетних установах / В. Максімова // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/ Ekpr/2008_16.pdf.

3. Свірко, С.В. Організація бухгалтерського обліку в бюджетних установах [Текс] : навчальний посібник / С. В. Свірко; Мін-во освіти і науки України, КНЕУ ім. Вадима Гетьмана. – К. – : КНЕУ, 2006. – 380 с. – ISBN 966-574-534-4

Лайкова К. М.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 111
Запорізького національного технічного університету

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «МОТОР СІЧ» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ

Актуальність теми полягає в тому, що в умовах ринкової економіки бухгалтерська (фінансова) звітність сформована за МСФЗ господарюючих суб'єктів є основним засобом комунікації і найвжливішим елементом інформаційного забезпечення фінансового аналізу.

Фінансова звітність ПАТ «МОТОР СІЧ» за 2013 рік є першою звітністю, яку складено із використанням концептуальної основи, що ґрунтується на застосуванні вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності, як того вимагає

МСФЗ №1. Використана у 2013 році облікова політика, що встановлена наказом АТ «МОТОР СІЧ» № 186 від 26 квітня 2013 року «Про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику підприємства», не змінювалась протягом 2013 року. Облікова політика в основному відповідає концептуальній основі, що ґрунтується на застосуванні вимог МСФЗ, за винятком положень, щодо спрощеного методу нарахування амортизації вартості основних засобів, первісна вартість яких не перевищує 2 500 грн. Застосування такого методу амортизації основних засобів не передбачено вимогами МСФЗ. Відповідно балансову оцінку таких основних засобів, яка станом на 31.12.2013 року становить 100,4 млн. грн., та сумму їх амортизації за 2013 рік не можна визнати такими, що відповідають вимогам МСФЗ, так як не визначено кількісні характеристики необхідних коригувань балансової оцінки таких основних засобів станом на 31.12.2013 року та їх амортизації за 2013 рік, тому що вибір метода амортизації має здійснюватись управлінським персоналом підприємства, яке подає звітність, а також тому що необхідна для розрахунку амортизації інформація не зберігається (наприклад, інформація щодо початку експлуатації конкретних об’єктів таких основних засобів).

Більшу частину активів АТ «МОТОР СІЧ» у бухгалтерському обліку та звітності, класифіковано та оцінено відповідно до МСФЗ, а саме: основні засоби, нематеріальні активи, інвестиційна нерухомість та інші необоротні матеріальні активи та їх знос (І розділ активу форми № 1 «Баланс», та відповідні примітки: основних засобів, первісна вартість яких не перевищує 2 500 грн.; необоротних активів, придбаних в результаті операцій між АТ “МОТОР СІЧ”, дочірніми та асоційованими підприємствами.

Методи визначення зносу (амортизації) основних засобів та нематеріальних активів продовж звітного періоду були незмінними і відповідали обраній товариством обліковій політиці та за винятком методу встановленому для засобів, первісна вартість яких не перевищує 2 500 грн., відповідали вимогам МСБО 16 «Основні засоби», МСБО 38 «Нематеріальні активи».

Склад і структура фінансових інвестицій розкриті в рядках 1030, 1035, 1160 Форми № 1 «Баланс» та у відповідних примітках. Оцінка фінансових інвестицій за винятком впливу операцій між АТ “МОТОР СІЧ” з дочірніми та асоційованими підприємствами, в суттєвих аспектах відповідала вимогам МСБО 32, 39 «Фінансові інструменти».

Інформацію щодо запасів розкрито у рядках 1100-1110 форми № 1 «Баланс» та у відповідних примітках. Порядок визнання і первісної оцінки запасів, в основному, відповідав вимогам МСБО 2 «Запаси». Отримано докази заниження оцінки запасів станом на 31.12.2013 року внаслідок несвоєчасності визнання частини запасів активами та завищення оцінки запасів внаслідок не проведення необхідних коригувань вартості нереалізованих запасів, які були придбані в результаті операцій між АТ “МОТОР СІЧ”, дочірніми та асоційованими підприємствами . Методи оцінки вибуття запасів протягом 2013 року залишались незмінними.

Визнання, облік і оцінка дебіторської заборгованості за винятком впливу невчасного визнання витрат та доходів здійснювались відповідно до вимог МСФЗ.

Визнання, облік і оцінка зобов’язань в основному здійснювались відповідно до вимог МСФЗ, але внаслідок несвоєчасного визнання частини зобов’язань можливим є заниження оцінки поточних зобов’язань, а внаслідок несвоєчасного визнання частини доходів можливим є завищення оцінки зобов’язань за отриманими авансами станом на 31.12.2013 року.

Неоплачений капітал станом на 31.12.2013 р. відсутній. Облік вилученого капіталу здійснювався згідно з вимогами МСФЗ. Станом на 31.12.2013 року по цій статті відображено власні акції, придбані дочірніми підприємствами групи.

Інформацію щодо власного капіталу АТ «МОТОР СІЧ» розкрито в основному згідно з вимогами МСФЗ. Статутний капітал товариства було сформовано згідно Статуту в розмірі 280528650 грн., розподілено на 2077990 простих іменних акцій номінальною вартістю 135 грн. і сплачено повністю

(свідоцтво про реєстрацію випуску акцій № 142/1/01 від 28.03.2001 р., видано ДКЦПФР). У 2013 році розмір Статутного капіталу не змінювався.

Фінансова звітність ПАТ «МОТОР СІЧ» за 2013 рік складена із використанням концептуальної основи, що ґрунтується на застосуванні вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності, як того вимагає МСФЗ №1.

Бібліографічний список

1. Річний звіт ПАТ «МОТОР СІЧ» за 2013 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.motorsich.com/

Лобач А. П.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 610
Запорізького національного технічного університету

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «МетаБанк» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ

Актуальність теми полягає в тому, що аналіз фінансової звітності сформованої за МСФЗ є дослідження вивчення фінансового стану підприємства з метою оцінки досягнутих фінансових результатів, що проводяться за допомогою методів фінансового аналізу за даними бухгалтерської звітності. Облікова політика АТ “МетаБанк” базується на чинному законодавстві України, нормативно-правових актах Національного банку України, міжнародних стандартах фінансової звітності та національних стандартах бухгалтерського обліку. В цілому платіжний баланс банку у 2013 році незначно погіршився на 4,4% у порівнянні з попереднім, а саме у абсолютному значенні на 34163 тис. грн., що зумовлено зменшенням долі активів у 2013 році та одночасно супроводжувалося збільшенням власного капіталу на 2451 тис. грн.., тобто на 1,99% та зменшенням зобов’язань на 5,61%. На зменшення активів у 2013 році суттєво вплинули зменшення грошових коштів та їх еквівалентів на 11,61%, тобто на 8954 тис. грн.. порівняно із 2012 роком; кошти в банках склали 7638 тис. грн. (

19% від 2012 року); знецінення цінних паперів в портфелі банку на продаж на 23951 тис. грн., тобто на 5,03%; цінні папери в портфелі банку до погашення на 24173 тис. грн.. та на кінець 2013 року склали 38816 тис. грн..; іншими фінансовими активами скорочення яких склало 1141 тис. грн., тобто 60,26%; зменшення інших активів у 2012 році з 19255 тис. грн. до 2810 тобто їх відносне значення становило 14,59%; необоротні активи, утримувані для продажу та активи групи вибуття зменшились на 8332 тис. грн.. і становили на кінець 2013 року 2065 тис грн., а саме 19,86%. Показники інвестиційної нерухомості зросли на 5685 тис. грн.. та становили у 2013 році 12883 тис. грн.. Зростання основних засобів та нематеріальних активів також заслуговує окрему увагу, тому що їх величина становила у 2013 році 51059 тис. грн., тобто на 68,62% більше ніж у попередньому році. Вагомі частки у структурі активу банку склали: 74,06%; 9,19%; 6,88%; 5,23%, а саме - кредити та заборгованість клієнтів, грошові кошти та їх еквіваленти, основні засоби та нематеріальні активи, цінні папери в портфелі банку до погашення відповідно.

Таблиця 2.1 - Аналіз Звіту про фінансовий стан (Баланс) на 01 січня 2014 р.

	Примітки	Частка у Загальній сумі Активів	2013	Частка у Загальній сумі Активів	2012	Відхилення	
						Абсолютне, тис.грн	Відносне,%
АКТИВИ							
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	9,19	68166	9,94	77120	-8954	88,39
Кошти обовязкових резервів в НБУ		0,54	4005	0,37	2874	1131	139,35
Кошти в інших банках	7	1,03	7638	5,18	40194	-32556	19,00
Кредити та заборгованість клієнтів	8	74,06	549388	64,09	497322	52066	110,47

Цінні папери в портфелі банку на продаж	9	0,17	1268	3,25	25219	-23951	5,03
Цінні папери в портфелі банку до погашення	10	5,23	38816	8,12	62989	-24173	61,62
Інвестиційна нерухомість	11	1,74	12883	0,93	7198	5685	178,98
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		0,27	1989	0,01	60	1929	3315,00
Основні засоби та нематеріальні активи	12	6,88	51059	3,90	30281	20778	168,62
Інші фінансові активи	13	0,23	1730	0,37	2871	-1141	60,26
Інші активи	14	0,38	2810	2,48	19255	-16445	14,59
Необоротні активи, утримувані для продажу та активи групи вибуття	15	0,28	2065	1,34	10397	-8332	19,86
УСЬОГО АКТИВІВ			741817		775980	-34163	95,60
ЗОБОВЯЗАННЯ							
Кошти банків	16	1,24	7635	5,44	35530	-27895	21,49
Кошти клієнтів	17	96,2	592635	92,00	600459	-7824	98,70
Зобовязання щодо поточного податку на прбуток		0,10	628	0,00	0	628	
Відстрочені податкові зобовязання		0,04	253	0,05	312	-59	81,09
Резерви за зобовязаннями	18	0,00	17	0,00	0	17	
Інші фінансові зобовязання	19	0,17	1035	0,40	2624	-1589	39,44
Інші зобовязання	20	0,19	1201	0,24	1556	-355	77,19
Субординований борг	21	2,05	12644	1,87	12181	463	103,80
Усього зобовязань		83,1	616048	84,11	652662	-36614	94,39
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ							
Статутний капітал	22	85,4	107349	29,17	35967	71382	298,47
Емісійні різниці	22	1,28	1612	1,31	1612	0	100,00
Нерозподілений прибуток(непокритий збиток)		2,46	3094	39,31	48474	-45380	6,38
Резервні та інші фонди банку		5,81	7312	24,55	30279	-22967	24,15
Резерви переоцінки	23	5,09	6402	0,57	6986	-584	91,64
УСЬОГО власного капіталу		16,9	125769	15,89	123318	2451	101,99
Усього зобовязань та власного капіталу			741817		775980	-34163	95,60

Стосовно пасиву балансу, зростання поточного податку на прибуток, а саме на 628 тис. грн.. та субординований борг, який у 2013 році склав 12644 тис. грн..

тобто його зріст становив 3,08% порівняно із 2012 роком. Усього власний капітал зменшився на 34163 тис. грн. та становив 741817 тис. грн. на кінець 2013 р., за рахунок зменьшення статей балансу: нерозподілений прибуток (непокритий збиток) та резервні та інші фонди банку. Фінансова звітність товариства ПАТ «МетаБанк» складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) в редакції, опублікованій Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Бібліографічний список

1. Річний звіт ПАТ «МетаБанк» за 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mbank.com.ua/

Малишев Р.В.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 111
Запорізького національного технічного університету

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ

Актуальність теми полягає в тому, що за допомогою аналізу за даними звітності, може бути зроблено детальний аналіз показників фінансової стану і платоспроможності банківської установи, його майнового стану, дана оцінка ефективності використання фінансових і матеріальних ресурсів. Консолідована річна фінансова звітність ПАТ «Банк «Фінанси та Кредит» складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), прийнятих радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), та тлумачень, випущених Комітетом з тлумачень Міжнародної фінансової звітності (КТМФЗ). Станом на 31.12.2012 р. цінні папери в торговому портфелі Банку використовувались в якості застави за отриманими від НБУ кредитами рефінансування на суму 17 500 тис. грн.. Під кредити рефінансування, отримані від Національного банку, Банком були надані в заставу активи на суму 16232516 тис.грн. Станом за 31.12.2013 року Банк обліковує у складі необоротних активів,

утримуваних для продажу, земельні ділянки на суму 1411 тис.грн. та нерухоме майна на суму 25371 тис.грн. Станом на кінець дня 31 грудня 2013 року: вартість оформлених у заставу основних засобів та нематеріальних активів 37128 тис.грн; залишкову вартість основних засобів, вилучених з експлуатації на продаж не має; первісну (переоцінену) вартість повністю амортизованих основних засобів 173926 тис.грн.; збільшення протягом звітного періоду, які виникають у результаті переоцінок 3825 тис.грн.; вибуття об'єктів основних засобів, які раніше були переоцінені 242 тис.грн.. До статті «Інші фінансові зобов'язання» відносяться: кредиторська заборгованість за прийняті платежі 17732 тис.грн., кредиторська заборгованість за операціями з клієнтами банку 28266 тис.грн., кредитові суми до з'ясування 1838 тис.грн, кошти клієнтів за недіючими рахунками 13929 тис.грн., кредиторська заборгованість за гарантіями та поручительствами, наданими клієнтам 652 тис.грн., кошти на транзитних рахунках 3085 тис.грн. В 2013 році Банком об’явлено про випуск нових простих іменних акцій в кількості 400000 тис. шт.; випущені у 2013 році акції були розміщені на суму 200000 тис. грн. Статутний капітал на 31 грудня 2013 року сплачений повністю; номінальна вартість однієї акції складає 0,5 гривень. Фінансова інформація щодо кредитного портфеля на 31.12.2013 розкрита в пояснювальній примітці 9 «Кредити та заборгованість клієнтів» в сумі 19963552 тис.грн. (31.12.2012р. 18156902 тис. грн.). Питома вага незабезпечених кредитів в портфелі Банку за станом на 31.12.2013 — 6% (за станом на 31.12.2012 — 6%). В обліковій системі (бухгалтерський облік) за станом на 31.12.2013 Банк розкрив інформацію щодо кредитів та заборгованості клієнтів в розмірі 20248062 тис. грн. (31.12.2012 — 18426902 тис. грн.). Інформація щодо резерву під знецінення кредитів за станом на 31.12.2013 в обліковій системі розкрито в сумі 1767658 тис. грн. (31.12.2012р. 1751312 тис. грн.). Ставка резервування по кредитному портфелю за станом на 31.12.2013 - 8% (31.12.2012 - 9%). Значення нормативів кредитного ризику (Н7, Н8, Н9, Н10) розраховуються згідно вимог Національного банку України та щоденно контролюються керівництвом Банку. Станом на кінець операційоного дня 31.12.2013 року Банк має наступні нормативи капіталу: обсяг регулятивного капіталу (Н1) склав 2 604 104

тис. грн.; норматив достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2) складає 11%; норматив співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів банку (Н3) складає 9,8%. Протягом 2013 року Банком не порушувались вимоги Національного банку України щодо нормативів капіталу. Станом на 31.12.2013р. становили Н7 - 2,31%, Н8 -504,38%, Н9 - 0,67%, Н10 - 0,93%, Н11 -1,17%, Н12 - 3,10%. За станом на 31.12.2013 Банком розкрито фінансову інформацію щодо вкладень: в торгові цінні папери в сумі 735 904 тис. грн. (31.12.2012 — 627 472 тис. грн.). примітка 7 «Торгові цінні папери»; в цінні папери в портфелі Банку на продаж в сумі 7 491 тис. грн. (31.12.2012 — 10 852 тис. грн.). примітка 10 «Цінні папери в портфелі Банку на продаж»; в цінні папери в портфелі до погашення в сумі 393 564 тис. грн. (31.12.2012 — 119674 тис. грн.). Фінансову інформацію щодо дебіторської заборгованості Банку розкрито: у пояснювальній примітці 14 «Інші фінансові активи» (дебіторська заборгованість за цінними паперами, дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками, дебіторска заборгованість за операціями з іноземною валютою) за станом на 31.12.2013 в сумі 328623 тис. грн. (31.12.2012 - 45737 тис. грн.). У пояснювальній примітці 15 «Інші активи» (дебіторська заборгованість з придбання активів) за станом на 31.12.2013 в сумі 2680 тис. грн. (31.12.2012 — 4407 тис. грн.). Аналіз достатності резервів та капіталу Банку, в тому числі щодо відповідності формування капіталу банку, фондів, резервів вимогам нормативно-правових актів Національного банку. Інформація щодо розміру та структури регулятивного капіталу розкрито в примітці 37 «Управління капіталом». Станом на 31 грудня 2013 року розмір регулятивного капіталу в сумі 604104 тис.грн. (31.12.2012р. 2288621 тис.грн.) і відповідає вимогам НБУ для проведення операцій, що наведені у ліцензії на право здійснення Банком банківських операцій. Група протягом звітного року в процесі ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності враховувала всі обов’язкові до застосування нові і змінені стандарти та тлумачення, затверджені Радою з МСФЗ та Комітетом з тлумачень Міжнародної фінансової звітності, які набули чинності станом на 01.01.2013 року та стосувалися операцій і подій, що відбувалися у Групі і впливали на його фінансову звітність.

Бібліографічний список

1. Річний звіт ПАТ «Банк «Фінанси та Кредит» за 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://fcbank.com.ua/

Мамонова О. І.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 111
Запорізького національного технічного університету

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «ПІВНІЧТРАНС» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ

Актуальність теми полягає в тому, що аналіз фінансової звітності сформованої за МСФЗ набуває особливого значення. Оцінку фінансового стану підприємств, можна виявити тільки на підставі своєчасного й об'єктивного аналізу фінансового стану підприємств.

Фінансова звітність ПАТ «Північтранс» була складена на основі принципу історичної вартості. Фінансова звітність представлена у гривнях і всі суми округлені до найближчої тисячі. Фінансова звітність товариства складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) в редакції, опублікованій Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності. Дата першого застосування МСФЗ в якості концептуальної основи – 1 січня 2011 року. У зв’язку з переходом підприємства на МСФЗ були зроблені коригування нижче наведених статей фінансової звітності через коригування статей власного капіталу станом на 31.12.2013 року проведена переоцінка необоротних активів за справедливою вартістю. Збільшення за рядком 1011, та відповідне збільшення рядку 1405 капіталу у сумі 2685 тис. грн.; залишкова вартість основних засобів, що можуть бути передані в якості забезпечення банківських позик, на 31.12.2013 р. складає 108019 тис. грн.. Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами (рядок 1130 Балансу) у даній статті станом на 31.12.2012 рахується сума 2743 тис. грн. , на 31.12.2013року – 0. Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом (рядок 1135 Балансу). У даній статті відображена

заборгованість державного бюджету підприємства за податком на транспорт, невідшкодованим ПДВ, податком на прибуток та іншим. На 31.12.2012 року – 2 тис. грн. Станом на 31.12.2013 р. така заборгованість склала 1061 тис. грн. На 31 грудня 2013 р. затверджений і повністю сплачений статутний капітал становив 156 32 000 простих акцій номінальною вартістю 0,25 грн. кожна. Загальний розмір статутного капіталу становить 3908 тис. грн. Капітал у дооцінках (рядок 1405 Балансу).

Проведена переоцінка необоротних активів за справедливою вартістю збільшено рядок 1405 капіталу у сумі 2685 тис. грн.; (дооцінено ОЗ на суму 34129 тис. грн., списано збитки 28322 тис. грн. та знос ОС 3122т.грн.). Кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом (рядок 1620 Балансу). У даному рядку відображена поточна заборгованість за податками, станом на 31.12.2012року складає 149 тис. грн. ; на 31.12.2013року 152 тис. грн. Поточні забезпечення (рядок 1660 Балансу), відображено нарахований, та використаний у звітному році резерв відпусток на 2013 рік. Станом на 31.12.2013 року залишок резерву складає 795тис.грн. Вартість чистих активів ПАТ «ПІВНІЧТРАНС» складає 9 360 тис. грн. та статутний капітал складає 3 908 тис. грн. т.ч., вартість чистих активів є більшою за статутний капітал товариства, товариство дотримується вимог чинного законодавства. За станом на 31.12.2013 року загальні активи ПАТ «ПІВНІЧТРАНС» в порівнянні з даними на початок 2013 року збільшились на 81,8 % і відповідно складають 134 623 тис. грн. Розмір активів підприємства визначений без суттєвих перекручень та реально і вірно відображений у фінансовій звітності згідно МСФО. Станом на 31.12.2013 року загальні зобов’язання Товариства збільшились до 125263 тис. грн., тобто на 83,9 %. Фінансові зобов’язання згідно з МСБО (IAS) 39 класифікуються відповідно як фінансові зобов’язання за справедливою вартістю з відображенням переоцінки у прибутках або збитках, кредити та позики або похідні інструменти, визначені як інструменти ефективного хеджування. Під час первісного визнання фінансових зобов’язань товариство присвоює їм відповідну категорію.

Фінансові зобов’язання визнаються первісно за справедливою вартістю за вирахуванням, а у випадку кредитів та позик, суми прямих витрат за операціями. Фінансові зобов’язання Групи включають торгову та іншу кредиторську заборгованість, а також кредити і позики.

Довгострокові зобов’язання, станом на 31.12.2013 року складають 69 313 тис. грн. Поточні зобов’язання, станом на 31.12.2013 року, складають 55950 тис. грн.. Станом на 31.12.2013 року загальний розмір власного капіталу ПАТ «ПІВНІЧТРАНС» складає 9360 тис. грн., з яких зареєстрований статутний капітал складає 3 908 тис. грн., переоцінка необоротних активів за справедливою вартістю складає 2 685 тис. грн. та нерозподілений прибуток станом на 31.12.2013 року складає 2 767 тис. грн. Заявлений у установчих документах статутний капітал товариства сплачений у повному обсязі. Загальна сума випуску іменних простих акцій становить 3 908 000,00 грн., кількість акцій 15 632 000 штук, номінальною вартістю 0,25 грн. На протязі 2013 року загальна сума статутного капіталу не змінювалась. Викуп власних акцій товариство за 2013 рік не здійснювало. Товариство у 2013 році не здійснювало емісію цінних паперів. Збільшення власного капіталу відбулося за рахунок отриманого прибутку поточного року. Чистий прибуток поточного року складає 750 тис. грн.

Фінансова звітність товариства ПАТ «Північтранс» складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) в редакції, опублікованій Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Бібліографічний список

1. Річний звіт ПАТ «Північтранс» за 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://severtrans.at.ua/_ld/0/6_2013.doc

Нетреба О.О.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 111
Запорізького національного технічного університету

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «КАРЛСБЕРГ УКРАЇНА» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ

Актуальність теми полягає в тому, що аналіз фінансової звітності сформованої за МСФЗ полягає в оцінці й прогнозуванні фінансового стану підприємства за даними фінансової звітності та обліку, а також є засобом накопичення, трансформації й використання інформації фінансового характеру. Публічне акціонерне товариство «Карлсберг Україна» («Компанія») є компанією, зареєстрованою в Україні. Юридична адреса Компанії: вул. Сапожнікова 6, 69076, Запоріжжя, Україна. Основним видом діяльності Компанії є виробництво пива та безалкогольних напоїв. Протягом 2012 року Компанія змінила свою юридичну назву з ПАТ «Пиво-безалкогольний комбінат «Славутич» на ПАТ «Карлсберг Україна». Власником більшості акцій Компанії є BalticBeveragesHolding AB, Швеція. Фактичною контролюючою стороною є CarlsbergBreweries A/S. Фінансова звітність Компанії складена на основі принципу історичної (первісної) вартості згідно з вимогами Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та законодавства України. Національною валютою України є гривня, яка є функціональною валютою Компанії. Вся інформація у фінансовій звітності подана у гривнях, округлених до тисяч гривень, якщо не зазначено інше. Складання фінансової звітності згідно з МСФЗ вимагає формування суджень, оцінок та припущень, які впливають на застосування принципів облікової політики, на суми активів та зобов'язань, доходів та витрат, відображених у звітності, а також на розкриття інформації про непередбачені активи та зобов'язання. Фактичні результати можуть відрізнятися від цих оцінок. Оцінки та припущення, на яких вони грунтуються, регулярно переглядаються. Результати перегляду облікових оцінок визнаються у періоді, в якому вони переглядаються, а також у всіх наступних періодах, на які впливають такі оцінки. Інформація про

важливі судження, використані при застосуванні принципів облікової політики, що мали найбільший вплив на суми, визнані у фінансовій звітності, та можуть призвести до суттєвих коригувань у наступному фінансовому році, висвітлена у таких примітках: «Примітка 7 - резерви на покриття збитків від зменшення корисності запасів, «Примітка 8 і Примітка 21 - резерви під дебіторську заборгованість за товари, роботи, послуги, «Примітка 20 - відстрочені податкові активи. Окремі принципи облікової політики та розкриття інформації Компанії вимагають проведення оцінки справедливої вартості як фінансових, так і нефінансових активів та зобов'язань. Оцінюючи справедливу вартість активу чи зобов'язання, Компанія використовує вхідні дані, які можна спостерігати на ринку, у максимально можливих обсягах. Справедлива вартість класифікується за різними визначеними нижче рівнями на основі ієрархії джерел інформації, що використовується для визначення справедливої вартості в рамках методів оцінки: «Рівень 1: котирування (без коригувань) цін на ідентичні активи та зобов'язання на активних ринках. «Рівень 2: вхідні дані, крім котирування цін, віднесених до Рівня 1, які можна спостерігати для активу чи зобов'язання безпосередньо (ціни) або опосередковано (визначені на основі цін). «Рівень 3: вхідні дані для активу чи зобов'язання, що не грунтуються на наявних ринкових даних (вхідні дані, які не можна спостерігати на ринку). Якщо вхідні дані, використані для оцінки справедливої вартості активу чи зобов'язання, можуть бути віднесені до різних рівнів ієрархії джерел визначення справедливої вартості, то результат оцінки справедливої вартості в повному обсязі відноситься до найнижчого рівня в ієрархії джерел інформації, що є суттєвим для загального результату оцінки. Компанія визнає переходи між рівнями ієрархії джерел вхідних даних для визначення справедливої вартості в кінці звітного періоду, в якому відбувається зміна. Згідно зі змінами до МСБО 7 «Фінансові інструменти: Розкриття», Компанія збільшила обсяг розкриття інформації про взаємозалік фінансових активів і фінансових зобов'язань. Застосування змін до МСФЗ 7 не вплинуло суттєво на цю фінансову звітність. МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості» замінює інструкції щодо оцінки справедливої вартості, які містяться в окремих

МСФЗ, і являє собою єдину інструкцію щодо оцінки справедливої вартості. У цьому стандарті подається переглянуте визначення справедливої вартості, концептуальна основа оцінки справедливої вартості та встановлюються вимоги до розкриття інформації про оцінку справедливої вартості. МСФЗ 13 не містить нових вимог щодо оцінки активів та зобов'язань за справедливою вартістю, так само як і не скасовує винятків щодо можливості оцінки справедливої вартості, які містяться в деяких стандартах. Застосування змін та доповнень до МСФЗ 13 не мало значного впливу на цю фінансову звітність. Зміни та доповнення до МСБО 1 «Подання фінансових звітів: Подання статей іншого сукупного доходу» вимагають, щоб суб'єкт господарювання подавав статті іншого сукупного прибутку, які можуть бути перекласифіковані в майбутньому у статті прибутку або збитку, окремо від тих статей, які ніколи не будуть перекласифіковані у статті прибутку або збитку. Застосування змін та доповнень до МСБО 1 не мало значного впливу на цю фінансову звітність. Фінансова звітність товариства ПАТ «Карлсберг Україна» складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) в редакції, опублікованій Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Бібліографічний список

1. Річний звіт ПАТ «Карлсберг Україна» за 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://carlsbergukraine.com/

Парапанова А.І.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 111
Запорізького національного технічного університету

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ»КИЇВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «РОШЕН» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ

Актуальність теми полягає в тому, що аналіз фінансової звітності сформованої за МСФЗ в сучасних економічних умовах діяльності кожного

господарюючого суб'єкта являється предметом уваги широкого кола учасників ринкових відносин (організацій і осіб), які зацікавленні в результатах його функціонування. На основі доступної їм звітно-облікової інформації вказанні особи намагаються оцінити фінансове положення підприємства.

Перший звітний період складання фінансової звітності за МСФЗ з 01.01.2013 р. По 31.12.2013 р. Перша фінансова звітність за МСФЗ складена на 31.12.2013 року. Датою переходу товариства на складання та подання фінансової звітності за МСФЗ є 01.01.2012 року. Попередніми загальноприйнятими принципами обліку та звітності товариства є Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" та П(СБ)О. Групою «Рошен», до якої входить підприємство, при складанні першої звітності за МСФЗ було застосовано звільнення від вимог інших МСФЗ, передбачене МСФЗ (IFRS) 1 "Перше застосування МСФЗ", яке дозволяє оцінювати основні засоби на дату першого застосування МСФЗ за справедливою вартістю та використати цю справедливу вартість як доцільну собівартість на цю дату. Групою «Рошен» така справедлива вартість визначена шляхом проведення незалежної експертної оцінки вартості основних засобів станом на01.01.2007 року в межах першого застосування МСФЗ групою відповідно. Для цілей першого застосування МСФЗ підприємством використана зазначена справедлива вартість за вирахуванням накопиченого зносу. Попередні оцінки відповідно до МСФЗ на 01.01.2012 року відповідають попереднім оцінкам, зробленими на цю саму дату за ПСБО, за виключенням використання доцільної собівартості для основних засобів.

Перехід з ПСБО на МСФЗ має наступний вплив на фінансовий стан та фінансові результати: списано нематеріальні активи, які не відповідають критеріям визнання за МСФЗ, в тому числі: на дату першого застосування МСФЗ віднесено на нерозподілений прибуток 401 тис. грн., віднесено на витрати періоду в 2012 році 377 тис. грн., в 2013 році 83 тис. грн. В зв'язку з цим в складі операційної діяльності було зменшено витрати на амортизацію в 2012 році на 173 тис. грн., в 2013 році на 176 тис. грн.; застосування доцільної собівартості для основних засобів призвело до збільшення балансової (залишкової) вартості, в

тому числі на дату першого застосування МСФЗ віднесено на нерозподілений прибуток 349 911 тис. грн. Зміни балансової (залишкової) вартості та методу амортизації призвели до збільшення витрат періоду, в тому числі в 2012 році на 4 103 тис. грн., в 2013 році на 18 183 тис. грн.; списано частину резервів, які не відповідають критеріям визнання за МСФЗ, в тому числі: на дату першого застосування МСФЗ віднесено на нерозподілений прибуток 360 тис. грн.; списано частину іншої дебіторської заборгованості, яка не відповідає критеріям визнання за МСФЗ, в тому числі: на дату першого застосування МСФЗ віднесено на нерозподілений прибуток 6 тис. грн. безнадійної заборгованості.; проведено коригування резерву сумнівних боргів, в тому числі: на дату першого застосування МСФЗ донараховано за рахунок нерозподіленого прибутку 8 тис. грн.; проведено коригування відстрочених податків, пов'язані з впливом на них коригувань А-Е, в тому числі: на дату першого застосування МСФЗ визнано відстрочені податкові зобов'язання за рахунок нерозподіленого прибутку в сумі 69 672 тис. грн., зменшено витрати періоду в 2012 році на 7 459 тис. грн., в 2013 році на 4 792 тис. грн.

Фінансова звітність Публічного акціонерного товариства "Київська кондитерська фабрика "Рошен" за рік, що закінчився 31.12.2013 року не відображає частину торгівельної кредиторської заборгованості, яка по своїй економічній суті є довгостроковою торгівельною кредиторською заборгованістю за придбані основні засоби, а відображена в складі поточної торгівельної кредиторської заборгованості за номінальною сумою грошових коштів, хоча повинна відображатись в складі довгострокової торгівельної кредиторської заборгованості за амортизованою собівартістю, що є відхиленням від Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Фінансова звітність Публічного акціонерного товариства "Київська кондитерська фабрика "Рошен" не відображає зобов'язань та витрат за програмою з визначеною виплатою (пільгові пенсії), що є відхиленням від Міжнародних стандартів фінансової звітності. Надати кількісне визначення фінансового впливу викривлення неможливо внаслідок того, що управлінським персоналом не

проводились актуарні розрахунки у попередньому 2012 році та у звітному 2013 році.

Фінансова звітність Публічного акціонерного товариства “Київська кондитерська фабрика ”Рошен” відображає довгострокові фінансові інвестиції за історичною собівартістю, а не за справедливою вартістю, як того вимагають Міжнародні стандарти фінансової звітності.

Бібліографічний список

1. Річний звіт ПАТ «Київська кондитерська фабрика «Рошен» за 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://condfab.ho.ua/

Тімофеєва Х.І.
здобувач вищої освіти
групи ФЕУ - 111
Запорізького національного технічного університету

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПАТ «ЗАПОРІЖТРАНСФОРМАТОР» СФОРМОВАНОЇ ЗА МСФЗ

Актуальність теми полягає в тому, що аналіз фінансової звітності сформованої за МСФЗ та вивчення показників, що характеризують фінансову стійкість підприємства являються головною умовою в визначенні життєздатності підприємства. Фінансова звітність підприємства складена на підставі діючих національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та звітності, які набули чинності на 31.12.2013 р. Облікова політика підприємства покликана забезпечити відповідність фінансової інформації наступним якісним характеристикам: доцільність, зрозумілість, надійність, порівнянність. Фінансова звітність підприємства складається за принципом нарахування (за винятком звіту про рух грошових коштів) і безперервності діяльності. Згідно з принципом нарахування результати операцій і інших подій визнаються підприємством у міру їх виникнення (а не у момент отримання або виплати грошових коштів і еквівалентів) і відбиваються в облікових записах і у фінансовій звітності в тому періоді, до якого вони відносяться. Датою переходу підприємства на міжнародні

стандарти фінансової звітності є 1 січня 2012 року. Згідно рекомендацій МСБО 1 «Подання фінансових звітів» наведена порівняльна інформація до Балансу: при упорядкуванні звітності з відображенням всіх змін в облікових політиках згідно міжнародних стандартів фінансової звітності та бухгалтерського обліку проведено коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок року (на 01.01.2013р.) та інших статей наступним чином (таблиця 1).

Таблиця 1. Основні коректування ПАТ «Запоріжтрансформатор» згідно МСФЗ

тис. грн.

Найменування статті	Залишок на початок року	Коригування	Скоригований залишок на початок року
Незавершене виробництво	191 668	(1)	191 667
Капітал у дооцінках	328 302	5314	333 616
Нерозподілений прибуток	548 691	(12 282)	536409
Відстрочені податкові зобов'язання	50 153	1 743	51 896
Пенсійні зобов'язання	29 509	(9 119)	20 390
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	445 908	5452	451 360
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1780	8891	10 671

Стаття незавершене виробництво № строки балансу 1102 зменшено згідно МСБО №8 «Облікова політика, зміни в бухгалтерських оцінках та помилки» на 1 тис. грн.. Стаття капітал у дооцінках № строки балансу 1405 збільшено на 5314 тис. грн. згідно поправок до МСФЗ №19, які змінили порядок обліку винагород працівникам на 31.12.2012 р. згідно чого капітал у дооцінках збільшено на суму 5314 тис. грн. проведено нарахування резерву переоцінки актуарної оцінки зобов'язань. Стаття нерозподілений прибуток № строки балансу 1420 зменшено на суму (12282) тис. грн., з неї зменшено на суму 14344 тис. грн. згідно МСБО №8 «Облікова політика зміни в бухгалтерських оцінках та помилки» та збільшено на суму 2062 тис. грн. згідно поправок до МСФЗ №19, які змінили порядок обліку винагород працівникам. Стаття відстрочені податкові зобов'язання № строки балансу 1500 збільшено на суму 1743 тис. грн. згідно поправок до МСФЗ №19.

Стаття пенсійні зобов'язання № строки балансу 1505 зменшено на суму 9119 тис. грн. згідно поправок до МСФЗ №19 на суму 6688 тис. грн. та згідно МСБО №8 «Облікова політика, зміни в бухгалтерських оцінках та помилки» на суму 2431 тис. грн. Стаття поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги № строки балансу 1615 збільшено на 5452 тис. грн. згідно МСБО №8 «Облікова політика, зміни в бухгалтерських оцінках та помилки» Стаття поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом № строки балансу 1620 збільшено на 8891 тис. грн. згідно МСБО №8 «Облікова політика, зміни в бухгалтерських оцінках та помилки». Концептуальною основою для підготовки фінансової звітності ПАТ «ЗТР» є Міжнародні стандарти фінансової звітності (надалі - МСФЗ). Функціональною валютою ПАТ «ЗТР» є національна валюта України - гривня. Фінансова звітність складена у тисячах українських гривень. Звітний період ПАТ «ЗТР» співпадає з календарним роком. Обрана ПАТ «ЗТР» облікова політика, яка обумовлена в наказі «Про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику підприємства» від 01.01.2004 р. № 4а (з урахуванням змін), була протягом року незміною. Внесення змін до наказу «Про облікову політику підприємства» було обумовлено змінами до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Згідно з п. 17 наказу «Про облікову політику підприємства» фінансова звітність складається на підставі застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності. Фінансова звітність ПАТ «ЗТР» складена з припущенням подальшого безперервного функціонування. Фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан ПАТ «ЗТР» станом на 31.12.2013 року, та його фінансові результати і рух грошових коштів за 2013 рік, відповідно до МСФЗ. Чисті активи ПАТ «ЗТР» станом на 31.12.2013 р. складають 368922 тис. грн., тобто на 346 819 тис. грн. більше, ніж величина статутного капіталу, що відповідає вимогам п. 3 ст. 155 Цивільного кодексу України від 16.01.2003р. №435-IV. На кінець 2013 р. чисті активи ПАТ «ЗТР» у порівнянні з даними на початок 2013 р. зменшилися на 620137 тис. грн. за рахунок зменшення прибутку (рядок 1420 Балансу), отриманого за наслідками фінансово-господарської діяльності за 2013 рік,

зменшення додаткового капіталу (рядок 1410) і збільшення капіталу у дооцінках (рядок 1405).

Бібліографічний список

1. Річний звіт ПАТ «Запоріжтрансформатор» за 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zaporizhtransformator.business-guide.com.ua/

Синяк М.С.
здобувач вищої освіти
Академії муніципального управління
м. Київ

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ РОЗРАХУНКУ ВЛАСНОГО ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ ЗА ФІНАНСОВОЮ ЗВІТНІСТЮ ПОБУДОВАНОЮ У ВІДПОВІДНОСТІ ДО ВИМОГ МСФЗ

В сучасних умовах посилення ролі підприємницьких структур, як важливої складової економічної системи держави, проблема фінансового забезпечення безперебійного процесу виробництва постає особливо гостро. Формування необхідної структури оборотних активів, досягнення належного рівня ефективного їх використання має важливе значення для забезпечення соціально-економічного розвитку вітчизняної економіки. Основною проблемою в організації оборотних активів суб’єктів господарювання є забезпечення необхідним власним оборотним капіталом (далі – ВОК) [1, с.105].

Методики розрахунку власного оборотного капіталу протягом останнього десятиліття практично залишаються незмінними. Проте внесення трансформаційних змін до побудови фінансової звітності у відповідності до вимог МСБО потребує на перегляд діючих методик та вжиття заходів щодо подальшого їх вдосконалення.

Згідно МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов’язання та умовні активи» (далі - МСБО 37) забезпечення – це зобов’язання з невизначеним строком або сумою. Водночас, згідно МСБО 37 умовними зобов’язаннями визнаються: можливі зобов'язання, які виникають внаслідок минулих подій і існування яких

підтвердиться лише після того, як відбудеться або не відбудеться одна чи кілька невизначених майбутніх подій, не повністю контрольованих суб'єктом господарювання, або існуючі зобов'язання, які виникають внаслідок минулих подій, але не визнаються, оскільки немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде необхідним для погашення зобов'язання, або суму зобов'язання не можна оцінити достатньо достовірно [2].

Отже, при розрахунку власного оборотного капіталу, на нашу думку, мають враховуватись і забезпечення, і умовні зобов’язання (відображені у Примітках до фінансової звітності). Таким чином, формула визначення власного оборотного капіталу має набувати наступного вигляду:

$$ВОК = \sum(II\ р.А) - \sum((III\ р.П) + УЗ\ ПФЗ),$$

де УЗ ПФЗ – умовні зобов’язання за обліковою оцінкою, відображені у Примітках до фінансової звітності.

Проте коли мова йде про врахування при розрахунку власного оборотного капіталу умовних зобов’язань, виникає питання і про врахування умовних активів, тобто можливих активів, які виникли внаслідок минулих подій і існування яких підтвердиться лише після того, як відбудеться або не відбудеться одна чи кілька невизначених майбутніх подій, не повністю контрольованих суб'єктом господарювання [2].

Проте згідно параграфа 89 МСБО 37 умовні активи можуть відображатись в обліку лише за умови коли надходження економічних вигід є ймовірним. Якщо є цілковита впевненість у надходженні економічних вигід, актив і пов'язаний з ним дохід визнаються у фінансовій звітності того періоду, в якому відбувається зміна. Якщо надходження економічних вигід стало ймовірним, суб'єкт господарювання має розкривати інформацію про умовний актив (аналогічно як і про умовні зобов’язання) у Примітках до фінансової звітності.

Тож, формула визначення власного оборотного капіталу має набувати наступного вигляду:

$$ВОК = \sum((II\ р.А) + УА\ ПФЗ) – \sum((III\ р.П) + УЗ\ ПФЗ),$$

де УА ПФЗ – умовні активи за обліковою оцінкою, відображені у Примітках до фінансової звітності.

Запровадження на практиці запропонованої методики розрахунку власного оборотного капіталу в умовах внесення трансформаційних змін до побудови фінансової звітності підприємств у відповідності до вимог МСФЗ забезпечить, своєчасне реагування керівництва підприємства на зміни у фінансуванні формування оборотних активів і відповідно сприятиме посиленню фінансової міцності підприємства.

Бібліографічний список

1. Алфьорова І.Є. Розробка політики фінансування майна за допомогою ефекту фінансового важеля / І.Є. Алфьорова, А.С. Кувичко // Економічний форум, - 2013. - Т.3. - С.105-110

2. МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов’язання та умовні активи» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://buhgalter911.com/Res/MSBO/MSBO.aspx

Наукове видання

МІНІСТЕРСВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКАДЕМІЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ
М. КИЇВ

ПВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ПІДПРИЄМНИЦТВА»
М. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ОБЛІКУ І АУДИТУ

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів і молодих учених 15–16 квітня 2015 року

(українською та російською мовами)

Відповідальний за випуск: д. держ. упр., професор Левченко Н.М.

Видавець: ТОВ «Видавництво „Кругозір“»

Адреса редакції:
Україна, 69035, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 158, оф. 248.
тел. (061) 270-78-76, моб. (066) 541-41-01, krugozor.zp@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 4798 від 27.11.2014 р.

Підписано до друку 17.04.2015. Формат 60х84 1/16. Папір офсетний № 1. Гарнітура Серіф.
Друк принтерний. Ум. друк. арк. 18,6. Обл.-вид. арк. 13,74.
Друк. арк. відбиток 5580. Наклад 300 прим.
Замовлення № 7810/04.2015-А.

Макет віддрукований:
Фізична особа – підприємець В. В. Мокшанов, тел.: (061) 220-88-63

ISBN 978-966-2602-76-0